

STORTINGET

Dokument 15:19

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 2701–2850
29.06–11.08.2023**

Innhold

2701. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. artilleriammunisjon fra Nammo, besvart av forsvarsminister	11
2702. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. ortopeditilbudet i Kragerø, besvart av helse- og omsorgsminister.....	12
2703. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. karbonfangst og -lagring på Melkøya, besvart av olje- og energiminister	13
2704. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. intensivberedskapen i Kirkenes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	13
2705. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo, vedr. nødvendige regelendringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	14
2706. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. konseptene som Jernbanedirektoratet har anbefalt på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsminister	15
2707. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. behov for å styrke RITS-beredskapen i Agder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
2708. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. regjeringens politibudsjett, besvart av justis- og beredskapsminister.....	17
2709. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. oversikt over utviklingen antall politiansatte i Sør Vest politidistrikt siden Støre-regjeringen tiltrådte, besvart av justis- og beredskapsminister.....	18
2710. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. koranbrenning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	19
2711. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. opprinnelsesmerking for bryggerivarer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	19
2712. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. partnarvalg, besvart av justis- og beredskapsminister.....	20
2713. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. tilstillinger framfor bobler fra Italia, Frankrike og resten av verden, besvart av utenriksminister.....	21
2714. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. delen om karbonfangst- transport og lagring (CCS) i EUs Net Zero Industry Act (NZIA), besvart av olje- og energiminister	22
2715. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. forenklingstiltak for næringslivet, besvart av næringsminister.....	23
2716. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. D-nummer ordninga, besvart av finansminister.....	24
2717. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. brudd på regnskapsregler, besvart av kunnskapsminister	26
2718. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Vest-Sahara, besvart av utenriksminister	26
2719. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. hvorvidt AAP skal gi til rett til pleiepenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	27
2720. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. andelen ideelle aktører innenfor barnevern, besvart av barne- og familieminister.....	28
2721. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. politiberedskapen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	29
2722. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. frist for innlevering av regnskap i regnskapsregisteret, besvart av finansminister.....	30
2723. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. flytting av ni Bell 412-helikoptre fra Rygge til Bardufoss, besvart av forsvarsminister	30
2724. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. hvordan regjeringen vil følge opp "NOU 2022: 19. Oljepionerene - en kompensasjonsordning", besvart av arbeids- og inkluderingsminister	31
2725. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. Mosjøen fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	32
2726. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. forsøket med arbeidsorientert uføretrygd med trygdejustert lønn, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	32
2727. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. straffeprosessloven § 172, besvart av justis- og beredskapsminister.....	33
2728. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. situasjoner hvor barn som innvandrer med en forelder blir registrert med foreldreansvar ukjent, besvart av barne- og familieminister	34
2729. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. forslag til medfinansieringsplikt, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	35

2730. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. Smart 2 fartsskriver, besvart av samferdselsminister.....	36
2731. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. verdien av statlige subsidier, lån og garantier knyttet til grønn industriutvikling og omstilling, besvart av næringsminister	37
2732. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. sikre bedre inkludering av skeive, særlig transpersoner, i idretten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	38
2733. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. EUs arbeid med å «outsource» oppgaver knyttet til håndtering av flyktninger til land utenfor EU, besvart av justis- og beredskapsminister.....	39
2734. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. vidareføring av prosjektet «Krigsetterlatenskapers lokalisering og risiko» ved Forsvarets forskingsinstitutt, besvart av forsvarsminister	40
2735. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. økonomisk støtte til menneskerettsorganisasjonar som dokumenterer grufulle straffemetodar i Iran, besvart av utenriksminister	41
2736. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. samarbeidsprosjektet mellom tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	42
2737. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. vegmuseet i Dirdal, besvart av samferdselsminister	43
2738. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kommunal utdanningsetat søker å påvirke pressen, besvart av kunnskapsminister	44
2739. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. polititjenestepersoner bør holdes adskilt før avhør etter alvorlige hendelser, besvart av justis- og beredskapsminister	44
2740. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. offentlig støtte til tiltak som omhandler traktater, besvart av utenriksminister	45
2741. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. fastlegeordningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	46
2742. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. forbedringer av Pasientreiseforskriften, besvart av helse- og omsorgsminister.....	47
2743. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. industriparken på Øra i Fredrikstad, besvart av klima- og miljøminister	49
2744. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon, besvart av kommunal- og distriktsminister	50
2745. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. å hindre dobbelt så dyr strøm på Sørlandet som på Østlandet, besvart av olje- og energiminister.....	51
2746. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. en rekke svært alvorlige saker i forbindelse med byggingen av Sotrasambande, besvart av samferdselsminister.....	52
2747. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. rammetilskot, besvart av kommunal- og distriktsminister	52
2748. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Dobbeltsporet til Åkersvika, ved Stangebrua, besvart av samferdselsminister.....	53
2749. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. ekstrabeskatningen energiselskapene, besvart av finansminister.....	54
2750. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Gyrihaugen på Krokskogen, besvart av forsvarsminister.....	55
2751. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. TikTok-datasenter, besvart av olje- og energiminister	56
2752. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. arbeidet med strekningen Retvedt-Vinterbro, besvart av samferdselsminister	57
2753. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at UDI ikke bidrar til at reguleringsplaner og reguleringsbestemmelser ikke brytes ved etablering av asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	58
2754. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. regelverket om donasjon av overskuddsmat, besvart av landbruks- og matminister	58
2755. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. regjeringens arbeid med miljøkrav i offentlige anskaffelser, besvart av klima- og miljøminister	59
2756. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. regjeringens arbeid med å kutte utslipp fra offentlige bygge- og anleggsplasser, besvart av klima- og miljøminister	60
2757. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. konsesjonen for ny 420kV kraftledning fra Blåfalli i Kvinnherad kommune til Gismarvik i Tysvær kommune, besvart av olje- og energiminister.....	61

2758. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. hensyn som gjør at man bør få opphold, besvart av justis- og beredskapsminister.....	62
2759. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. bankoverføringer fra utenlandske kasinoer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	63
2760. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. brudd på arbeidsmiljøloven i selskapet Sotra Link Construction, besvart av samferdselsminister	64
2761. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. bekjempelse av spredning av fugleinfluenza, besvart av landbruks- og matminister	65
2762. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ALS-pasienter, besvart av helse- og omsorgsminister	66
2763. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. regelverket rundt forholdsmessighetsvurderinger i forbindelse med tilbakekall praktiseres av forvaltningen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	66
2764. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kjøreseddel for persontransport, besvart av justis- og beredskapsminister.....	67
2765. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. styrke utmarksnæringer i samiske områder, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	68
2766. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bussnæringen, besvart av samferdselsminister.....	69
2767. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. ungdomskriminaliteten i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister.....	70
2768. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. heve den alminnelige aldersgrensen i staten fra 70 til 72 år, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	71
2769. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. deltakelse i Operation Flintlock, besvart av forsvarsminister ..	72
2770. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. forenkle norske borgeres mulighet til medlemskap i folketrygden, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	73
2771. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. sykepengeytelser fra NAV, besvart av barne- og familieminister.....	74
2772. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. det svenske regelverket som tillater ungdom å kjøre A-traktor, besvart av samferdselsminister	75
2773. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. dagligvaremarkedet, besvart av næringsminister.....	76
2774. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. varetektsfengsling av domfelte voldtektsforbrytere, besvart av justis- og beredskapsminister	78
2775. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. rv. 15 over Strynefjellet, besvart av samferdselsminister	79
2776. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. E39 Bjerkeset-Astad, besvart av samferdselsminister	80
2777. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. høyere utdanning i Norge, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	81
2778. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. saksbehandlingstid på tre år fra forbrytelse til dom, besvart av justis- og beredskapsminister	81
2779. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. Fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
2780. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. masseslagsmålet på Ekebergsletta, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
2781. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. merverdiavgiftskompensasjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	87
2782. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. EUs store lovgivningspakke på klima, kalt Klar for 55, besvart av klima- og miljøminister.....	88
2783. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. grensepasseringer over Storskog av russiske statsborgere med Schengen-visum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
2784. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimagassutslipp, besvart av samferdselsminister.....	89
2785. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. innbruddsforsøk på Ålgård, besvart av justis- og beredskapsminister.....	91
2786. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. erstatning etter pelsdyrforbudet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	91
2787. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. klimagassutslipp, besvart av utviklingsminister	92

2788. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. oversikt over hvor mye kommersielle drifere av asylmottak tar ut i utbytte, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93
2789. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. ordning der amerikanske palestinarar kan få reisa visumfritt og enkelt til Palestina, besvart av utenriksminister.....	94
2790. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. endringsavtalen med Nye Veier, besvart av samferdselsminister.....	95
2791. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. anmodninger fra Statsforvalter og Havforskningsinstituttet om å verne steinbiten i det marine verneområdet, besvart av fiskeri- og havminister.....	96
2792. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fugleinfluensautbrudd i nord, besvart av landbruks- og matminister.....	97
2793. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. prosjektet E6 Ranheim-Værnes, besvart av samferdselsminister.....	98
2794. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. installasjonen av TikTok på statsrådets tjenestetelefon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	99
2795. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. AMS-målere, besvart av olje- og energiminister.....	100
2796. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Lotetunnel på E39 i Vestland fylke, besvart av samferdselsminister.....	101
2797. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. koranbrenning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	101
2798. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. usannheter om Høyres skolepolitikk, besvart av kunnskapsminister.....	102
2799. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. Flekkefjord sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	104
2800. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. forebygge drukning, besvart av fiskeri- og havminister.....	105
2801. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ferjeavløsningsprosjekt på riksvegnettet, besvart av samferdselsminister.....	106
2802. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. beskyttelse for fordrevne fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	107
2803. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. to timers grunnrute for jernbanen mellom Oslo og Bergen og Oslo og Trondheim, besvart av samferdselsminister.....	108
2804. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. å sikre at alle bruer og andre konstruksjoner, besvart av samferdselsminister.....	109
2805. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. arbeidsvilkårene til leger i sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
2806. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. luksusyachteiere i Norge, besvart av finansminister.....	112
2807. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. infrastruktur i Norge, besvart av samferdselsminister.....	112
2808. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling til en person myndighetene ønsker å følge med på, besvart av justis- og beredskapsminister.....	114
2809. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. tiltaksplanen for fosterhjemsrekruttering, besvart av barne- og familieminister.....	114
2810. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. helikopterberedskap hele døgnet på Sørlandet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	116
2811. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. utredning om lav- og nullutslippskrav til nye og eksisterende servicefartøy i havbruksnæringen, besvart av klima- og miljøminister.....	117
2812. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. hvordan man regner på addisjonelle utslipp og opptak i skogbruket, besvart av klima- og miljøminister.....	117
2813. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. visumsøknader, besvart av justis- og beredskapsminister.....	118
2814. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. prosjektene Digiros og Kunnskapsbanken, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
2815. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. etableringen av Politihøgskolens nye studieplasser i Alta, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
2816. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. en oversikt over antallet internasjonale studenter fra land utenfor EØS og Sveits, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	120

2817. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. nedgangen i antall politiansatte i Trøndelag politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	122
2818. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. antall politiansatte i Øst politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	122
2819. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. hvilke tjenestesteder i Øst politidistrikt som har fått reduksjon av politistillinger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	123
2820. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. pilotforsøket med politiutdanning i Alta, besvart av justis- og beredskapsminister.....	124
2821. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. et pilotforsøk med politiutdanning i Alta, besvart av justis- og beredskapsminister.....	124
2822. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. utlendingsforvaltningen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
2823. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. utslippene fra Equinors anlegg på Melkøya, besvart av olje- og energiminister	126
2824. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. betalingsmiddel på alle kollektivtjenester i Norge, besvart av samferdselsminister.....	126
2825. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. oppgradering av kraft og nett i Finnmark, besvart av olje- og energiminister	127
2826. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. elektrifiseringen av Melkøya, besvart av olje- og energiminister	128
2827. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ferjereisande, besvart av samferdselsminister.....	129
2828. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. kollektivtransport, besvart av samferdselsminister	130
2829. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. klimakutt enn Melkøya, besvart av olje- og energiminister	131
2830. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. at overskuddsmat fra cruise- og offshoresektoren kan doneres bort, besvart av landbruks- og matminister	132
2831. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Apartments AS, besvart av justis- og beredskapsminister.....	132
2832. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. lokaldemokratiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	133
2833. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. utlendingsmyndighetene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	134
2834. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. etterutdanning og videreutdanning i spesialpedagogikk og inkludering, besvart av kunnskapsminister.....	135
2835. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. nedgangen i antall politiansatte i Innlandet politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
2836. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. FFIs rapport om valgpåvirkning, besvart av kommunal- og distriktsminister	137
2837. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. jordbruksavtalen, besvart av landbruks- og matminister.....	138
2838. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Ønsketransporten, besvart av helse- og omsorgsminister	139
2839. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. elever med dårlig økonomi, besvart av kunnskapsminister.....	140
2840. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. akseptabel tjenestekvalitet i føde- og barselomsorgen, besvart av helse- og omsorgsminister	141
2841. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Grøtsund havn, besvart av forsvarsminister.....	143
2842. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. elektrifiserer med vindkraft fra land, besvart av olje- og energiminister	143
2843. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. overføring av kraft frå Blåfalli til Gismarvik, besvart av olje- og energiminister	144
2844. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. opprettelsen av nytt polititjenestested i Engerdal, besvart av justis- og beredskapsminister	145
2845. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. palestinske fotballspelarar som vart nekta visum til årets Norway Cup, besvart av justis- og beredskapsminister	146
2846. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. kunder i Lånekassen som har problemer med å betale regningene sine, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	146
2847. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. færre politistillinger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	148

2848. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. forhåndstiltredelse for kraftlinja Skaidi Hammerfest, besvart av olje- og energiminister	148
2849. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. asylmottaksplasser, besvart av justis- og beredskapsminister ..	149
2850. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. menneskerettighetsbrudd og angrep på ytringsfriheten i Pakistan, besvart av utenriksminister	149

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	2729, 2732, 2771, 2809
Amundsen, Per-Willy (FrP)	2727, 2738, 2764, 2794, 2808
Asheim, Henrik (H)	2768
Aydar, Seher (R)	2805, 2840
Bastholm, Une (MDG)	2791, 2814
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2842
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2715, 2795, 2796, 2801, 2825
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	2834
Brufbot, Sandra (H)	2711
Elvenes, Hårek (H)	2841
Elvestuen, Ola (V)	2703, 2734, 2803, 2826
Fagerås, Mona (SV)	2746, 2790, 2811, 2828
Farahmand, Mahmoud (H)	2710, 2797
Fiskaa, Ingrid (SV)	2735, 2787, 2789, 2843, 2845
Foss, Ingunn (H)	2707, 2721
Haltbrekken, Lars (SV)	2750, 2751, 2792, 2823, 2848
Hansson, Rasmus (MDG)	2784
Helleland, Linda Hofstad (H)	2714, 2836
Helleland, Trond (H)	2793
Hjemdal, Silje (FrP)	2759, 2800, 2830, 2838
Hoksrud, Bård (FrP)	2762, 2778
Johnsen, Tor André (FrP)	2767, 2815, 2844
Jørgensen, Geir (R)	2773
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2716, 2747
Kristjánsson, Mímir (R)	2719, 2799
Lie, Kathy (SV)	2728
Limi, Hans Andreas (FrP)	2722, 2754
Linnestad, Anne Kristine (H)	2752, 2765
Listhaug, Sylvi (FrP)	2731, 2774
Lund, Tobias Drevland (R)	2702, 2718, 2763, 2788, 2833
Lønseth, Mari Holm (H)	2802, 2817
Marhaug, Sofie (R)	2760, 2761
Molberg, Anna (H)	2706, 2726, 2812, 2835, 2847
Moxnes, Bjørnar (R)	2733, 2769, 2813, 2850
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2749, 2810
Njåstad, Helge André (FrP)	2712, 2713, 2744, 2766
Nyholt, Hege Bae (R)	2717, 2720
Ojala, Irene (PF)	2704, 2742, 2839
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	2770
Pettersen, Tage (H)	2781, 2818, 2819
Raja, Abid (V)	2777, 2816
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2745, 2829
Sanner, Jan Tore (H)	2798
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2724, 2741
Skjelstad, André N. (V)	2748, 2772, 2804, 2807
Steffensen, Roy (FrP)	2785, 2786

Stensland, Sveinung (H)	2708, 2709, 2757, 2758, 2820, 2821
Stokkebø, Aleksander (H)	2705, 2737
Stordalen, Morten (FrP)	2730
Sve, Frank Edvard (FrP)	2775, 2776, 2824, 2827
Søreide, Ine Eriksen (H)	2701, 2723, 2782, 2783
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2739, 2740, 2822
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	2779
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	2837
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2725, 2755, 2756, 2806, 2846
Wiborg, Erlend (FrP)	2753, 2780, 2831, 2832, 2849
Wold, Morten (FrP)	2736
Øvstegård, Freddy André (SV)	2743

STORTINGET

Dokument 15:19

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2701

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 7. juli 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

13.1 i år kunngjorde regjeringen bestilling av artilleriammunisjon fra Nammo. Regjeringen sa også at «Det vil gi Nammo økt produksjonskapasitet og garantier for bestilling av råvarer [...]» På gjentatte spørsmål fra Høyre, senest i Stortinget 6.6, kunne ikke forsvarsministeren svare på når kontrakten med Nammo vil bli inngått, og når produksjonskapasiteten vil øke. Det er et halvt år siden kunngjøringen.

Når vil kontrakten med Nammo bli inngått, og hvilke konkrete tiltak har staten bidratt med for å øke produksjonskapasiteten?

Svar:

Regjeringen kunngjorde i januar 2023 at vi ville plassere den største enkeltbestillingen hos Nammo noen sinne. Vi fremskyndet et større planlagt prosjekt for artilleriammunisjon til beredskapsformål på 2,6 milliarder kroner. Prosjektomfanget ble senere i vinter besluttet økt til om lag 4,2 milliarder kroner for å erstatte ytterligere donasjoner av artilleriammunisjon til Ukraina. Et så omfattende prosjekt krever Stortingets godkjenning, og prosjektet ble godkjent gjennom Innst. 403 S (2022-2023) jf. Prop. 94 S (2022-2023) 6. juni i år.

Som kunngjort av Nammo selv bidrog denne kunngjøringen til at de tok beslutning om å gjøre investeringer for om lag 260 millioner kroner i maskiner og produksjonsutstyr. Dette førte til at Nammo kan øke produksjonskapasiteten og de fikk nødvendig forutsigbarhet til

å plassere bestillinger hos underleverandører for å sikre fremtidige leveranser.

For å sikre tidligst mulig leveranser til Forsvaret, ble arbeidet med å forberede anskaffelsen fra Nammo startet umiddelbart etter regjeringens beslutning i januar. Forutsigbarhet og transparens om tidslinjer og ordremfang er avgjørende for bedriftens planlegging, hva gjelder både innsatsfaktorer og produksjonsplanlegging. Artilleriammunisjonen består av flere komponenter enn selve granaten som produseres av Nammo. Det var derfor avgjørende å starte arbeidet tidlig slik at Nammo kunne få en oversikt over de forskjellige elementene i den forestående bestillingen. Dette bidrar til å redusere usikkerhet og risiko knyttet til leverandørkjeden. På denne bakgrunn gjennomførte Forsvarsmateriell i påvente av fullmakter nødvendige forberedelser og avklaringer med Nammo.

Dagen etter at prosjektet ble godkjent i Stortinget, fikk Forsvarsmateriell fullmakt til å inngå forpliktende avtaler, og en forpliktende intensjonsavtale om anskaffelser ble inngått i juni. I tillegg utløste FMA en opsjon i en kontrakt for leveranser av 155mm artillerigranater til Forsvaret som ble inngått allerede i desember i fjor. Det er planlagt å sluttforhandle en kontrakt med Nammo i løpet av juli for ytterligere leveranser av artillerigranater. Inngåelse av disse avtalene sikrer nå leveranser av artillerigranater til Forsvaret fra slutten av 2023.

Det er planlagt ytterligere kontrakter etter hvert som Nammo får innhentet tilbud på øvrige komponenter til artilleriammunisjonen som inngår i prosjektet.

Ved å fremskynde kontrakter og øke kontraktsomfang har vi bidratt betydelig til økt forutsigbarhet, og dermed også til redusert risiko når det gjelder produksjonsplanlegging og investeringer i råvarer, komponenter og produksjonsmidler for å levere på denne kontrakten.

Eventuell ytterligere forsterkning av forsyningsikkerhet og forbedring av produksjonskapasitet, vurderes nå gjennom flere internasjonale initiativ innen rammen av NORDEFECO, EU og NATO.

SPØRSMÅL NR. 2702

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 5. juli 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen står det; «Målet med regjeringens helse- og velferdspolitik er å skape helsefremmende samfunn, forebygge sykdom og sikre en desentralisert helsetjeneste som yter gode og likeverdige helsetjenester i hele landet».

Hva tenker da statsråden om at ortopedtilbudet i Kragerø avvikles og at Kragerøs befolkning mister nærheten til et viktig helsetilbud?

BEGRUNNELSE:

Hurdalsplattformen slår tydelig fast at målet med regjeringens helsepolitikk blant annet er å sikre en desentralisert helsetjeneste som yter gode og likeverdige tjenester i hele landet. Dette er det vanskelig å være uenig i, likevel legges det ned et viktig, desentralisert tilbud for Kragerøs befolkning.

Poliklinikken i Kragerø hadde ca. 400 konsultasjoner i 2022. Tidligere var det rundt 300 – 400 pasienter fra Kragerø som ble undersøkt/behandlet ved ortopedisk poliklinikk i Porsgrunn. Antakelig er antallet omtrent det samme nå.

Det er dermed 700–800 pasienter fra Kragerø som undersøkes av ortoped hvert år. Å gjenoppta ortopedisk poliklinikk i Kragerø burde la seg gjennomføre med god logistikk, kommunikasjon og at det er vilje fra Helseforetaket i Telemark.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Sør-Øst RHF, som har videresendt henvendelsen til Sykehuset Telemark HF for innspill. I innspillet framgår det at den ortopediske poliklinikken i Kragerø var et tilbud til pasienter som ble henvist fra fastlege til spesialist

i ortopedisk kirurgi, for vurdering av planlagt operasjon (elektiv kirurgi). Poliklinikken har vært åpen én dag i uken og stengt i ferier.

Pasientene i Telemark skal ha samme kvalitet på helsehjelpen, uavhengig av bosted. Sykehuset Telemark HF opplyser at dette har vært en utfordring å få til for pasienter fra Kragerø som skal til vurdering for ortopedisk operasjon. Det handler om at den faglige utviklingen innen kirurgi har ført til høy grad av spesialisering for å opprettholde kvaliteten på diagnostikk og behandling. De aller fleste ortopediske overleger har to hovedområder som de konsentrerer sin kompetanse rundt. Dette er en nødvendig utvikling i et fag med mange ulike inngrep som krever ulik teknisk kompetanse og kjennskap til utstyr. Målet er at pasientene skal komme til vurdering på poliklinikken hos den samme legen som skal foreta operasjonen. Den samme legen skal vurdere, diskutere og beslutte operasjon sammen med pasienten, og gjennomføre operasjon med påfølgende kontroll.

Sykehuset Telemark HF opplyser at dette ikke var mulig ved poliklinikken i Kragerø på grunn av pasientgrunnlaget. Time hos ortopedisk kirurg med rett kompetanse medførte ofte forlenget ventetid. Pasientene kunne risikere at det ble behov for ny vurdering før operasjon, av kirurg med rett kompetanse ved poliklinikken i Porsgrunn. Sykehusets samlede poliklinikkvirksomhet krever god logistikk og effektiv bruk av ressursene for å kunne tilby pasientene god kvalitet på helsehjelpen og kortest mulig ventetid. Ved poliklinikken i Kragerø ble det ikke mulig å tilfredsstille disse kravene, til tross for at det ble gjort forsøk på å styrke pasientgrunnlaget med pasienter fra Bamble og Grenland.

Jeg er opptatt av at pasientene i Telemark skal ha god kvalitet på helsetilbudet. Jeg har tillit til at Sykehuset Telemark HF har gjort gode vurderinger av dette.

SPØRSMÅL NR. 2703**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 1. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Har statsråden sikret at det er gjennomført en ekstern, uavhengig, egen vurdering av kostnader og tekniske løsninger for karbonfangst og -lagring på Melkøya som et fullverdig alternativ til kraft fra land?

BEGRUNNELSE:

Karbonfangst- og lagring er løsningen som vil kutte utslippene fra Melkøya uten å binde opp så og si alt kraftoverskudd i Finnmark fremover, slik en elektrifisering vil medføre.

Det var bakgrunnen for at en enstemmig Storting i april vedtok følgende:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.»

På bakgrunn av dette stilte jeg statsråden et spørsmål 26. mai om det er innhentet ny kunnskap og om det er gjort noen eksterne vurderinger av CCS på Melkøya som oppfølging av vedtaket.

Statsråden svarer 1. juni at:

«Oljedirektoratet er bedt om å gjøre en tilleggsvurdering av de tema som tas opp i anmodningsvedtak 596.»

Hva dette innebærer sies ikke, ei heller om det foretas uavhengige, egne vurderinger av CCS på Melkøya, slik Stortinget ber om.

Svar:

I behandlingen av Snøhvit Future-prosjektet følger jeg opp anmodningsvedtak 596 der Stortinget ba:

«... regjeringen, i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.»

Jeg mener Oljedirektoratet er best egnet til å foreta vurderingen Stortinget har bedt om, og har derfor bedt direktoratet om å gjøre en egen vurdering av de tema som tas opp i anmodningsvedtaket. Dette i tillegg til Oljedirektoratets ordinære vurdering av utbyggingsplanen.

Vurderingen av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til full drift med kraft fra nettet inngår i regjeringens sluttbehandling av saken.

Jeg vil på egnert vis komme tilbake til Stortinget med en orientering om hvordan anmodningsvedtaket er fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 2704**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 5. juli 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Med stortingsflertallets vedtak ifm. RNB 2023 om øremerkede midler til opprettholdelse av intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus er det lagt til grunn at løsningen skal være en varig løsning.

Kan ministeren forsikre om at det iverksettes konkrete tiltak for å sikre den til enhver tid nødvendige bemanning for å unngå midlertidig eller permanent nedskalering av intensivberedskapen i Kirkenes?

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om at intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus er nødvendig, jf. blant annet statsrådets svar i Dokument nr. 15:2302 (2022-2023).

Stortinget bevilget i revidert budsjett for 2023 15 millioner kroner øremerket opprettholdelse av intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus, jf. flertallets merknader i Innst. 490 S (2022–2023).

Flertallet viser til at bevilgningen på kap. 732 post 70 foreslås økt med 15 millioner kroner for å opprettholde intensivberedskapen ved Kirkenes sykehus. Bevilgningsøkningen er lagt opp til å være flerårig og skal bidra til å opprettholde intensivberedskapen ved Finnmarkssykehuset, Kirkenes. Flertallet mener det er viktig for å opprettholde beredskapen og tilgangen på spesialisthelsetjenester i dette området med spredt bosetting og lange avstander. Flertallet viser til at værforholdene i perioder kan hindre transport av pasienter til andre sykehus.

I forbindelse med styret i Finnmarkssykehuset HFs diskusjon rundt vedtak om nedtak av stillinger som det ikke fantes budsjettmessig dekning for, deriblant 15,2 stillinger ved Intensiv med akuttmottak på Kirkenes sykehus, ble det skapt usikkerhet i befolkningen og blant ansatte på Kirkenes sykehus. Ansatte på intensivavdelingen vurderte tilbud om jobb andre plasser, og sykehuset i Kirkenes sto i fare for å miste dyktige arbeidstakere på grunn av usikkerhet om utfallet av konsekvensutredningen.

Bakgrunnen for vurderingene var mangel på budsjettmidler. Nå har Stortinget fattet vedtak om ekstra bevilgninger og understreket at disse skal være flerårige.

Arbeidsgruppen som har utredet saken for styret pekte i høringsbrevet på at Finnmarkssykehuset er i en vanskelig økonomisk situasjon, og at det var budsjettten-syn som var bakgrunnen for at styret diskuterte vedtak om nedtak av stillinger ved Intensiv med akuttmottak på Kirkenes sykehus. Arbeidsgruppens konklusjon var at

Finnmarkssykehuset HF bør få tilført budsjettmidler til fortsatt drift og bemanning av et forsvarlig intensivtilbud ved Kirkenes sykehus, med tilhørende akuttberedskap, traumefunksjon og fødeavdeling. Kirkenes sykehus er en attraktiv arbeidsplass, og målsettingen er at det også vil være det i fremtiden. Gode arbeidsvilkår for de ansatte må derfor sikres.

Svar:

Bevilgningen på 15 millioner kroner som skal bidra til å opprettholde intensivberedskapen ved Finnmarkssykehuset HF, Kirkenes sykehus, er en del av en aktivitetsspakke for Øst-Finnmark på til sammen 105 millioner kroner. Midlene skal legge til rette for arbeidsplasser og et godt tilbud for folk i Øst-Finnmark. Aktivitetsspakken består av ulike tiltak som skal legge til rette for utvikling, og har blitt valgt etter dialog med lokale myndigheter, partene i arbeids-livet og næringslivet i Øst-Finnmark.

Bevilgningen skal bidra til å opprettholde intensivberedskapen på dagens nivå ved Finnmarkssykehuset HF, Kirkenes sykehus. Helse Nord RHF har mange små sykehus. Det sikrer tilgjengelighet til spesialisthelsetjenester, men gir også sårbare fagmiljø. Kirkenes sykehus har et lavt befolkningsgrunnlag, med spredt bosetting og lange avstander. Den prehospitale tjenesten er vesentlig styrket i Kirkenes-området de siste årene, men værforholdene kan i perioder hindre transport av pasienter til andre sykehus. Selv om det er Helse Nord RHF og Finnmarkssykehuset HF som skal vurdere intensivnivået ved Kirkenes sykehus, fremstår det som vanskelig å ta ned beredskapen innen intensivvirksomheten.

Jeg er opptatt av forutsigbarhet omkring helseberedskap og intensivberedskap i nord. Som representanten angir er bevilgningen lagt opp til å være flerårig, noe som legger til rette for forutsigbare rammer for fagfolkene.

SPØRSMÅL NR. 2705

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 4. juli 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva konkret har regjeringen hittil gjort for å følge opp Stortingets vedtak om nødvendige regelendringer for å gi

personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, uavhengig av hvilket fylke man bor i, og med et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED?

BEGRUNNELSE:

Alle må få bidra og vår jobb er å senke terskelen for at arbeidsgiver gir folk sjansen og gjøre den ansatte trygg til å stå i jobb over tid.

Derfor vedtok Stortinget at den tilrettelagte oppfølgingen for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter.

Regjeringen svarte på sin side med et prøveprosjekt der oppfølgingen bare er i en innledende periode, f.eks. det første året, og der den så i hovedsak overlates til virksomheten selv.

At regjeringen foreslo en beredskap først hvis noe skjer, viser en manglende forståelse av hvordan god oppfølging fungerer. Det holder ikke å rykke inn med oppfølging først når problemene allerede har vokst seg store. Da vil det ofte være for sent å redde arbeidsforholdet. Ikke minst fordi den som «rykker inn» ikke har opparbeidet seg gode nok relasjoner og kunnskap om arbeidstaker og arbeidsgiver. God oppfølging forutsetter at jobbspesialisten jevnt er nærværende og kan fange opp utfordringer mens de enda er små og håndterbare.

På bakgrunn av dette har både kontroll- og konstitusjonskomiteen og arbeids- og sosialkomiteen slått fast at regjeringens oppfølging hittil ikke har vært tilfredsstillende.

18. april 2023 gjorde Stortinget derfor et nytt vedtak, med en innskjerpet ordlyd:

"Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige regelenringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, uavhengig av hvilket fylke man bor i, og med et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED. Oppfølgin-

gen må kunne gis også av andre enn Nav, eksempelvis HELT MED eller vekst- og attføringsbedriftene, gjerne ved at dagens tilskudd erstattes med varig oppfølging av både arbeidstaker og arbeidsgiver. Regjeringen bes komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024."

Jeg ønsker i denne omgang en tilbakemelding på hva man hittil konkret har gjort for å følge opp Stortingets vedtak av 18. april 2023.

Svar:

Departementet har startet arbeidet med nye regler som åpner for oppfølging i VTA i ordinær virksomhet. Arbeidet tar utgangspunkt i de signalene om innretningen av en oppfølgingsordning, som Stortinget har gitt i anmodningsvedtak 604 vedtatt 18. april i år. Det innebærer blant annet at det skal etableres en nasjonal oppfølgingsordning av varig karakter tilgjengelig i alle landets fylker. Oppfølgingen skal også kunne tilbys av andre enn Arbeids- og velferdsetaten.

I tråd med utredningsinstruksen vil forslag til nye regler bli sendt på høring. Departementet arbeider nå med høringsnotatet. Jeg har også holdt et møte med berørte organisasjoner der jeg orienterte om arbeidet og mottok innspill fra dem. Det er videre avtalt et møte mellom AID og Helt med etter sommeren. Formålet er blant annet å få et mer detaljert grunnlag for å vurdere omfanget av tilbudet fra Helt med, jf. anmodningsvedtakets signaler om at omfanget av ordningen skal tilsvare det som praktiseres av Helt med.

Regjeringen tar sikte på å redegjøre nærmere for prosessen i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.

SPØRSMÅL NR. 2706

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 5. juli 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hva som blir videre fremdrift nå som beslutningsgrunnlagene er oversendt Samferdselsdepartementet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har tidligere besluttet at Jernbanedirektoratet skal gå videre med et av konseptene som Jernbanedi-

rektoratet har anbefalt på Kongsvingerbanen, herunder Lillestrøm - Kongsvinger- Magnor. Dette var et utredningsarbeid som startet under Solberg-regjeringen. Med dette konseptet skal ombordkapasiteten for både person- og godstrafikken økes ved å legge til rette for kjøring av lengre tog. Konseptet omfatter flere og lengre parkeringsspor for tog, ett nytt kryssingsspor og forlengelser av kryssingsspor med samtidig innkjør på Galterud, Seterstøa, Bodung, Rånåsfoss og Roven og inntil fem plattformfor-

lengelser – for å tilpasse stasjonene til doble togsett og sikkerhetskrav.

Ifølge regjeringens nettsider skal beslutningsgrunnlagene for Hovedbanen Nord og Kongsvingerbanen oversendes til Samferdselsdepartementet innen 31. mars 2023.

Svar:

I tildelingsbrev nr. 4 (2022) ba Samferdselsdepartementet Jernbanedirektoratet gå videre med arbeidet for å realisere konsept 2.3 for videreutvikling av Kongsvingerbanen og følge opp anbefalinger fra ekstern kvalitetssikrer (KS1) i en forprosjektfase. I samme brev ba Samferdselsdepartementet Jernbanedirektoratet inngå avtale med Bane

NOR om å gå videre fra konseptvalgutredningen (KVV) for Hovedbanen Nord til en forprosjektfase. Det ble bedt om at konsept K3.3+ fra KVV Hovedbanen Nord og konseptene K2C Vista og K3C fra KS1 ble utredet videre.

Den 31. mars 2023 leverte Jernbanedirektoratet oppdaterte kunnskapsgrunnlag for Kongsvingerbanen og Hovedbanen Nord som innspill til NTP 2025-2036. I rapportene redegjør virksomhetene for arbeidet og anbefaler videre prosess. Vurderingene vil være en del av beslutningsgrunnlaget for NTP 2025-2036. Jernbanedirektoratet har anbefalt at planleggingen videreføres i første planperiode. Dersom videre planlegging prioriteres vil eventuelle tiltak være aktuelle for prioritering i andre seksårsperiode av NTP 2025-2036.

SPØRSMÅL NR. 2707

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 6. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Mener statsråden at det er behov for å styrke RITS-beredskapen i Agder?

BEGRUNNELSE:

Ifølge DSB har staten inngått avtale med syv brannvesen med særlig kompetanse og trening for bistand til skip for å yte bistand til skip ved ulykker til sjøs (RITS – redningssinnsats til sjøs). Dette er Oslo brann og redningsetat, Larvik Brannvesen, Brannvesenets Sør-Rogaland IKS, Bergen Brannvesen, Ålesund brannvesen, Salten Brann IKS og Tromsø brann- og redning.

Onsdag 28. juni begynte en bobil å brenne på danskebåten utenfor Kristiansand. Det var 591 personer om bord. Heldigvis ble brannen relativt raskt slukket. Gitt at skipsleia utenfor Agder er en av Norges mest trafikkerte områder og at antall anløp fra ferger og cruiseskip har økt i de siste årene, ber jeg om statsrådets vurdering av om beredskapen er tilstrekkelig tilpasset dagens situasjon.

Svar:

Det har skjedd mye positivt de siste årene når det gjelder krav til brannsikkerhet på passasjerskip, og brannsikkerheten på skip generelt er styrket.

For skip i rom sjø med brann om bord, vil det ta tid før brannressurser fra land vil nå frem. Mannskap på slike skip må selv være i stand til å slokke branner på en effektiv måte, og hjelpen fra land må betraktes som en ekstra ressurs i tillegg til egen beredskap.

RITS-beredskapen ble sist endret i 2010 og omfatter nå en særskilt avtale med syv brann- og redningsvesen. Brann- og redningsvesenet i Stavanger erstattet i 2010 Kristiansand. Brannberedskapen i Oslofjordområdet er vurdert som god, hvor tre brann- og redningsvesen har kompetanse og utstyr til å kunne yte særskilt innsats ved skipsbranner. Denne beredskapen vil ytterligere kunne forsterkes gjennom den generelle plikten som ethvert brannvesen har til å yte innsats i brann- og andre ulykkesituasjoner.

Departementet har nylig fått overlevert rapporten «Fremtidens brann- og redningsvesen. Helhetlig gjennomgang av brann- og redningsområdet», og følger opp forslagene fra arbeidsgruppen. Det vil i denne oppfølgingen også være naturlig å se på RITS-beredskapen, og om denne fungerer godt nok. Oppfølgingen planlegges presentert for Stortinget gjennom en egen stortingsmelding.

SPØRSMÅL NR. 2708**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 5. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden enig med Politidirektoratet i at regjeringens politibudsjett sannsynligvis vil medføre at politiet må redusere antall stillinger og aktivitet i 2023?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at avdelingsdirektør Roger Bjerke i Politidirektoratet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett uttalte at politiet «sannsynligvis [må] redusere antall stillinger og aktivitet. Dette innebærer ikke bruk av oppsigelser, men jeg forventer at vi vil se eksempler av utsatt rekruttering ved ledighet. Det blir en krevende balanse mellom det å vurdere økonomi opp mot oppfyllelse av et bredt og viktig samfunnsoppdrag samtidig som vi skal ivareta våre medarbeideres HMS». Til Hardanger Folkeblad opplyser politistasjonssjefen ved Hardanger politidistrikt at de lar stillinger stå ledige på grunn av økonomien. Også fra andre deler av landet meldes det om krevende økonomi, for eksempel i Bjerkreim og Eigersund hvor det ikke settes inn vikar når politikontakten går ut i permisjon.

I et ellers lite opplysende svar på spørsmål nr. 2625, skriver statsråden at «regjeringen prioriterer politiet», og at «regjeringen [har] nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Økningen vil bidra til at politiet kan ha et høyt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Sør-Vest politidistrikt». Jeg minner for øvrig om at 155 millioner kroner skyldes pris- og lønnsjustering etter at regjeringen bommet på anslaget for prisvekst for 2023. Kun 355 millioner kroner er ifølge POD en generell økning. Statsrådets syn på egen innsats for å styrke politiet står tilsynelatende i kontrast til hvordan både hennes eget direktorat og hvordan lokale politistasjonssjefer opplever innsatsen.

Svar:

Hovedbildet er at norsk politi styrkes, ikke svekkes etter mitt syn. Da vi tiltrådte ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022. I årets budsjett prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Isolert kan man si at regjeringens prioritering av

politiet i flere budsjetter legger til rette for flere stillinger og økt aktivitet i politiet.

Samtidig er vi nå inne i en krevende økonomisk tid, som også påvirker politiet. Det er politimestrenes ansvar å disponere midlene best mulig i tråd med føringene fra Stortinget og departementet. Jeg har tiltro til at politimestrene gjør de prioriteringene som er best for sitt distrikt. Samtidig har jeg forståelse for at dette kan være mer krevende enn tidligere gitt den store usikkerheten. Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan få betydning for bemanningsutviklingen.. Jeg har forståelse for at det er krevende å være politileder nå og at det også være krevende for politifolk med økt usikkerhet.

Regjeringen vil uansett fortsette å satse på politiet. Av saker vi jobber med er blant annet en lokalpolitiplan, en stortingsmelding mot økonomisk kriminalitet, en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner og tiltak for å styrke etterforskningen.

Avslutningsvis vil jeg minne om at dersom representantens alternative budsjettforslag hadde blitt vedtatt ville økonomien i politiet vært strammere enn den er i dag, og det er nok riktig å si at Høyres budsjettforslag sannsynligvis ville medføre at politiet måtte redusert antall stillinger og aktivitet i 2023 sammenlignet med regjeringens budsjett.

SPØRSMÅL NR. 2709**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 10. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over utviklingen antall politiansatte i Sør Vest politidistrikt siden Støre-regjeringen tiltrådte, og har statsråden oversikt over hvilke deler av distriktet det har vært størst økning/reduksjon i antall politiansatte?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål nr. 2625, hvor svaret var mildt sagt lite opplysende. Ettersom statsråden ikke kan svare på hvordan budsjettene vil påvirke politidistriktet fremover, ber jeg om en oversikt over hvordan utviklingen har vært siden statsråden overtok det politiske ansvaret for politietaten.

For øvrig gjør jeg oppmerksom på at jeg er fullt ut inforstått med at distriktet rår over budsjettmidlene. For fremtiden vil jeg anbefale at konkrete spørsmål besvares konkret fremfor opplisting av selvfølgeligheter. Dersom statsråden ikke har et svar, er det svar nok i seg selv.

Svar:

I Sør-Vest politidistrikt har det vært en nedgang på 36 årsverk i perioden fra september 2021 til mai 2023. For stillingskoder som inngår i gruppen «politi» har det vært en nedgang på 45 årsverk. Politidistriktet har hatt en reduksjon i antall årsverk i gruppen «politi» på 13 for de funksjonelle driftsenhetene (FDE) og 32 for de geografiske driftsenhetene (GDE). FDE-ene er i hovedsak lokalisert sentralt i politidistriktet. For andre stillingskoder har det vært en økning på ni årsverk i Sør-Vest politidistrikt i den aktuelle perioden.

Jeg gjør oppmerksom på at det kan gi et misvisende bilde av utviklingen å sammenligne ulike måneder med hverandre mht. politiets bemanning da det er regelmessige sesongvariasjoner. Årsakene til dette er flere, bl.a. økonomistyringssystemet i politiet og at nyutdannede fra Politihøgskolens blir tilgjengelig for ansettelse om sommeren. Det kan derfor være mest hensiktsmessig å sammenligne en måned ett år med samme måned et annet år. Antall årsverk i Sør-Vest politidistrikt var til opplysning det samme i mai 2021 og mai 2023 (1213 årsverk). Videre var det en økning på 22 årsverk mellom september 2021 og september 2022. Det er således neppe riktig å tale om en nedgang i årsverk for dette politidistriktet generelt.

Til sammenligning var det 31.05.2023 14 954 årsverk i alle politidistriktene. Det er 142 årsverk mer enn i fjor (31.05.2022), 565 årsverk mer enn før regjeringsskiftet (31.05.2021) og 3162 årsverk mer enn for ti år siden (31.05.2013). Regjeringen prioriterer politiet høyt. Da vi tiltrådte ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022 i forhold til Høyre-regjeringens forslag. I årets budsjett prioriterte vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på sentral administrasjon og konsulenter. Til sammenligning foreslo Høyre i sitt alternative budsjett for 2023 å kutte i politibudsjettet med 379 mill. kroner. I revidert nasjonalbudsjett, som nylig ble vedtatt av Stortinget, har regjeringen fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Den sistnevnte økningen er enda ikke fordelt til politidistriktene, men dette vil skje veldig snart og vil også komme Sør-Vest politidistrikt til gode.

Regjeringen vil fortsette å satse på politiet. Av saker vi jobber med er blant annet en lokalpolitiplan, en stortingsmelding mot økonomisk kriminalitet, en opptrappingssplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner og tiltak for å styrke etterforskningen.

SPØRSMÅL NR. 2710**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 6. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at koranbrenning er å anse som hatkriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Under statsministerens oppsummerende pressekonferanse fikk statsministeren spørsmål fra politisk redaktør i Klassekampen, Bjørgulv Braanen, om hvordan han ser på brenning av prideflagg og religiøse hellige skrifter. På spørsmålet svarte statsministeren at etter

"norsk lov er det vel slik til nå at ytringsfriheten ikke eksplisitt har sagt at det å brenne et flagg eller en hellig tekst er brudd på loven".

Videre uttalte Støre at han

"tar sterk avstand fra det" og at han "ser på det som hatkriminalitet".

Viser for øvrig til at strafferammen for hatefulle ytringer ble skjerpet med straffeloven av 2005. I Ot.prp. nr. 8 (2007-2008) uttalte departementet at

"[v]ed lovendringen i 2005 ble strafferammen hevet til fengsel inntil 3 år, og departementet ser ingen grunn til å heve strafferammen ytterligere nå. Slike lovbrudd bør imidlertid, på samme måte som annen hatkriminalitet, gjennomgående straffes noe strengere enn i dag. Det vises til lovforslaget § 77 bokstav i og merknadene til denne bestemmelsen".

Svar:

Jeg tar, på samme måte som statsministeren, sterk avstand fra koranbrenning. Koranbrenning kan i noen tilfeller anses som hatkriminalitet – dette avhenger av konteksten.

Straffeloven § 185 om hatefulle ytringer rammer den som truer eller forhåner noen eller fremmer hat, forfølgelse eller ringeakt overfor noen på grunn av nærmere angitte særtrekk, herunder religion. Det vernet som ytringsfriheten har etter Grunnloven, har stor betydning for tolkingen og anvendelsen av bestemmelsen om hatefulle ytringer. Høyesterett har trukket et skille mellom religionskritikk på den ene siden, og ytringer som angriper enkeltpersoner eller trosgrupper på den andre siden.

Religionskritikk er i kjernen av ytringsfriheten og kan derfor, som den klare hovedregel, framsettes straffefritt. Religionskritikk som kommer til uttrykk ved symboltunge handlinger, slik som brenning av koranen, vil ikke være straffbart selv om virkemiddelbruken støter og opprører. Angrep mot enkeltpersoner eller en trosgruppe nyter derimot ikke det samme grunnlovsvernet.

Ved koranbrenning beror det på sammenhengen dette skjer i, om handlingen skal forstås som kritikk av islam eller en ulovlig hatefulle ytring. Hvorvidt straffeloven § 185 er overtrådt i den enkelte sak, vil vurderes av påtalemyndigheten og eventuelt domstolene.

SPØRSMÅL NR. 2711**Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 6. juli 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Norge er et høykostland, og stadig flere utenlandske bryggerikonserner tar mer plass i norske butikkhylle. Samtidig ønsker mange forbrukere å velge norske produkter dersom pris og kvalitet er riktig. Manglende opprinnelses-

merking gjør det vanskelig å gi forbrukeren et valg om å velge norske produkter, dersom forbrukeren ønsker det.

Vil statsråden vurdere å innføre opprinnelsesmerking for bryggerivarer?

BEGRUNNELSE:

En undersøkelse utført av forbrukerrådet i 2021 viste at fire av ti norske forbrukere føler seg lurt som følge av for dårlig opprinnelsesmerking av råvarer. Det er vanskelig å gjøre et bevisst valg, med mindre varen man skal kjøpe er underlagt reglene om opprinnelsesmerking. Bryggerivarer er ikke underlagt disse reglene. Opprinnelsesmerking vil gjøre at konkurransevilkårene mellom norske og utenlandske bryggerier blir noe likere enn i dag.

Svar:

Jeg svarer på spørsmålet til næringsministeren, siden jeg er ansvarlig for regelverket om opprinnelsesmerking av bryggerivarer som gjelder for dette spørsmålet.

Øl og andre alkoholholdige og ikke-alkoholholdige drikkevarer fra bryggeribransjen er næringsmidler. Merkingen av produktene må derfor følge gjeldende regler for merking av næringsmidler. Gjennom EØS-avtalen er vi bundet av EUs regelverk om merking av næringsmidler, som er gjennomført i matinformasjonsforskriften. Der er det blant annet regler om at næringsmidler skal merkes med opprinnelsesland dersom fravær av slik merking kan medføre at forbrukeren blir villedet. Dette gjelder også bryggerivarer. Det vil si at dersom bryggerivarer er merket på en måte som gir inntrykk av at de er fra Norge, men egentlig er fra et annet land, så vil det kunne anses som villedende og dermed i strid med gjeldende regler om merking. Det er derfor ikke riktig at bryggerivarer ikke er underlagt regler om opprinnelsesmerking.

Det er imidlertid riktig at det i dag ikke gjelder et påbud om opprinnelsesmerking på bryggerivarer, dersom man følger øvrige regler i matinformasjonsregelverket – som for eksempel forbudet mot villedende merking. Det er nemlig ikke gitt spesifikke krav til merking med opprinnelse for bearbejdede produkter eller konkrete krav til opplysninger om opprinnelsen av disse. Produsentene kan imidlertid selv, på eget initiativ, merke sine varer med opprinnelsessted og/eller -land. Dette er noe mange velger å gjøre. Dersom man frivillig merker med opprinnelse, skal merkingen følge kravene om god opplysningspraksis slik at forbruker ikke blir villedet.

Et av hovedmålene til matinformasjonsforskriften og forordningen den gjennomfører, er at forbrukere skal få god informasjon om næringsmidler. Forbrukerhensynet står sterkt. Dersom merkingen eller emballasjens utforming kan bidra til å villeder forbrukeren om hvor produktet er fra, vil det være i strid med de gjeldende reglene. Det er Mattilsynet som driver tilsyn med regelverket.

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil innføre strengere krav til merking av matvarer, blant annet med krav til merking med opphavsland. Det vurderes hvordan dette kan følges opp. Jeg anser ikke at det er hensiktsmessig å trekke ut bryggerivarer som særskilte produkter i denne sammenheng. Det er for øvrig lite rom for å innføre særskilte nasjonale merkeregler som fraviker dagens krav inntatt i EØS-avtalen, men det pågår prosesser knyttet til regelverk om opprinnelsesmerking i EU som kan påvirke fremtidige regler i Norge. Departementet følger denne prosessen tett og vurderer løpende om det er aktuelt å gi innspill til dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2712

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 5. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kva konkrete tiltak vil justisministeren setje i verk for å sikre at denne viktige teknologien blir nytta effektivt for å verne offer for partnarvald?

GRUNNGJEVING:

I møte med Vest Politidistrikt under eit foredrag om partnarvald kom det fram at sidan teknologien Omvendt

valdsalarm blei sett ut i livet så har Vest Politidistrikt kun fremma og fått medhald for tre slike alarmer.

FrP si haldning til dette er at offeret må leve i frykt medan valdsutøvar kan stort sett vandra ferdast fritt. I sterk motstrid til intensjonen med omvendt valdsalarm. Derfor burde dette vært brukt langt meir slik at offeret kan leve meir normalt og utan frykt.

Svar:

Jeg deler fullt ut representanten Njåstads synspunkter vedrørende bruken av kontaktforbud med elektronisk kontroll, såkalt omvendt voldsalarm. Det er gjerningspersonen som skal bære byrden ved tiltaket, og det er regjeringens klare målsetting at dette beskyttelsestiltaket skal benyttes i større utstrekning enn tilfelle er i dag.

Regjeringen har fremmet en proposisjon til Stortinget med forslag til endringer i straffeprosessloven, straffeloven og straffegjennomføringsloven m.m. 16. juni 2023. Forslaget legger til rette for økt bruk av elektronisk kontroll, som vil styrke beskyttelsen av personer som risikerer å bli utsatt for vold, trusler og annen uønsket kontakt. Formålet med endringene som foreslås, er å bedre etterlevelsen av besøksforbud og kontaktforbud.

For å nå målsettingen om økt bruk av omvendt voldsalarm har vi iverksatt en rekke tiltak. Riksadvokaten og Politidirektoratet har laget egne rundskriv, og det er

gjennomført kompetansehevede tiltak for alle landets politidistrikt. I tillegg er den tekniske plattformen byttet ut, noe som har gitt bedre stabilitet i ordningen og bedret brukervennligheten både for politi og andre aktører som er involvert, ikke minst for domfelte. Politiet har også vært pådriver for økt samhandling med andre etater, blant annet kriminalomsorgen og NAV, som begge har en rolle i oppfølgingen.

Tiltakene har bidratt til en positiv utvikling i bruken av omvendt voldsalarm, og innsatsen for å øke kompetansen og kunnskap om ordningen, både i justissektoren og hos andre relevante aktører vil bli opprettholdt.

Avslutningsvis vil jeg legge til at arbeidet med å øke bruken av omvendt voldsalarm inngår i regjeringens helhetlige satsning for å forebygge å bekjempe vold i nære relasjoner. I løpet av høsten vil vi legge frem en egen opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2713

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. juli 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren ta initiativ til at norske ambassader heller bruker sider frå Hardanger når dei har tilstellingar framfor bobler frå Italia, Frankrike og resten av verden?

GRUNNGJEVING:

Norge har mange ambassader rundt om verden som profilerer Norge på ein flott måte. Ofte med tilstellingar i ambassaden. Når Stortinget reiser på ulike reiser er me også ofte innom og det er nyttig.

Eg har merka meg på dei reisene eg har vært på at det ofte blir servert champagne, prosseco og liknande når norske ambassader har tilstellingar.

Ei viktig oppgåve for ein norsk ambassade er å fremme norske interesser. Eg meiner difor dette kunne vært ein fin arena å heller servere norsk kvalitetscider framfor franske, italienske dråper. Som heilt subjektivt frå mi side heller ikkje når Hardangersideren til knærne av kvalitet.

Hardangersider er ein beksytta geografisk tittel og produkta held høgt nivå. Om norske myndigheter brukar sin innkjøpsmakt vil det gagne både produsentane og

Vinmonopolet. I tillegg vil det kunne fremme norsk reiseliv og være med å formidle norske interesser.

Svar:

Utenriktjenesten jobber aktivt med å fremme norske næringslivsinteresser over hele verden, også gjennom representasjonsarrangementer i ulike sammenheng. I UD's interne veileder til utenriksstasjonene om gjennomføring av offisielle arrangementer ligger det en generell oppfordring om å bruke norske produkter der det er mulig og naturlig. Det serveres ofte norsk mat, både fisk og norske landbruksprodukter, på arrangementer i regi av norske utenriksstasjoner og det norske virkemiddelapparatet for eksport.

Utenriksdepartementet er kjent med at norsk sider er anerkjent for god kvalitet, og at det i senere tid er flere norske produsenter som ønsker å satse i det internasjonale marked med sine produkter og tilgjengeligheten øker for flere av disse. Dette er gledelig, og utenriktjenesten vil selvsagt bistå med å fremme disse produktene der det er naturlig.

De franske champagne-merkene har allerede et stort eksportmarked for sine produkter, og det er som regel mulig for franske utenriksstasjoner å få tak i disse produktene lokalt. Det er ikke alltid tilfelle når norske utenriksstasjoner ønsker norske produkter, og transportkost-

nadene vil derfor ofte gjøre det uforholdsmessig kostbart å få disse tilsendt.

Utenriksdepartementet kan imidlertid garantere at våre norske utenriksstasjoner skal fortsette å jobbe for å bygge omdømme og markedsmuligheter for norske landbruksprodukter, også norsk sider fra Hardanger.

SPØRSMÅL NR. 2714

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 7. juli 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvordan vurderer regjeringen delen om karbonfangst-transport og lagring (CCS) i EUs Net Zero Industry Act (NZIA), og jobber regjeringen med å sikre at norsk kontinentalsokkel blir en del av EUs lagringskapasitet uavhengig av om forordningen blir gjennomført i EØS?

BEGRUNNELSE:

EU behandler nå Net Zero Industry Act (NZIA). Forordningen vil sette fart på EUs arbeid med grønn omstilling, og er en del av EUs Green Industrial Plan. Forordningen er også et svar på USAs Inflation Reduction Act. I tillegg til å bidra til at unionen når sine klimamål, skal forordningen sikre EUs konkurransekraft, forsyningsikkerhet og videreutvikling av egen industri.

Loven setter et EU-mål om å nå en årlig injeksjonskapasitet på 50 millioner tonn i strategiske CO₂-lagringssteder i EU innen 2030, med proporsjonale bidrag fra EU olje- og gassprodusenter. Dette vil fjerne barrierer for utvikling av CCS som en økonomisk levedyktig klimaløsning, spesielt for energiintensive sektorer, blant annet innen sementproduksjon, som ikke kan redusere utslipp i noen betydelig grad på annen måte.

Regjeringen Solberg lanserte Langskip i 2021, en stor strategisk satsing på CO₂-håndtering og fangst fra industrielle kilder, transport og lagring. Planen er at kapasiteten etter hvert skal nå 5 millioner tonn per år. Norge har gode lagringskapasiteter under havbunnen på kontinentalsokkelen for CO₂. Beregninger viser at den teoretiske kapasiteten er på over 80 milliarder tonn. Arbeid med CCS har vært støttet opp om av ulike regjeringer i Norge i flere tiår. Det er i ferd med å utvikle seg en CCS-industri i Norge, men denne må være en del av en større verdikjede. Om EU skal nå sin ambisjon om å lagre 50 millioner tonn

CO₂ årlig, vil det være en fordel om europeiske selskaper har mulighet til å benytte norsk lagringskapasitet.

Svar:

Over flere tiår og med bred politisk støtte har Norge arbeidet for å utvikle og fremme CO₂-håndtering internasjonalt, med mål om at det skal bli et kostnadseffektivt klimatiltak. For å oppnå dette er vi avhengig av teknologit utvikling, store kostnadsreduksjoner og flere prosjekter i Europa og resten av verden.

Norge har en ledende posisjon på CO₂-håndtering. Vi har de eneste to prosjektene i drift i Europa, Sleipner og Snøhvit. I tillegg har norske myndigheter bidratt med store beløp for å legge til rette for et marked og en helhetlig verdikjede for CO₂-håndtering gjennom Langskip. Dette har kommet flere europeiske CCS-prosjekter til gode. Langskip er det fullkjede prosjektet som har kommet lengst i utvikling Europa.

Norske aktører har også særlig høy kompetanse og erfaring med rørledningstransport og permanent lagring av CO₂ i undersjøiske reservoarer på kontinentalsokkelen. Norge spiller en viktig rolle når det gjelder å etablere kommersiell, CO₂-lagring for europeiske utslippskilder, og vi tildeler letetillatelse for CO₂-lagring på norsk kontinentalsokkel kontinuerlig.

Regjeringens arbeid med å sikre at CO₂-lagring på norsk kontinentalsokkel blir en del av Europas samlede lagringskapasitet reflekteres blant annet av inngåelsen av en Grønn Allianse med EU 24. april 2023.

At forslaget til Net Zero Industry Act søker å legge til rette for økt injeksjonskapasitet og flere CO₂-håndteringsprosjekter er verdifullt, og noe vi ønsker velkommen. Forslaget har imidlertid elementer som norske myn-

digheter finner vanskelig å støtte, og som det gis innspill til.

Forslaget setter en absolutt frist på 18 måneder for å gi tillatelse til CO₂-lager etter CCS-direktivet, dersom lageret er en del av strategiske CO₂-håndteringsprosjekter. Det må imidlertid legges til grunn at prosessen kan ta lenger tid, av legitime miljømessige, økonomiske og sikkerhetsrelaterte årsaker. Disse prosessene skal ikke påvirkes av en absolutt tidsfrist. De samme vurderingene gjelder fristen på én måned for behandling av prosjektsøknad om å kvalifisere til strategisk netto-null-prosjekt. Det er viktig å sikre tildelingsprosesser som bevarer rettighetene til berørte aktører på en korrekt og inkluderende måte.

Forslaget definerer et EU-politisk mål om etablering av 50 mill. tonn årlig CO₂-injeksjonskapasitet i 2030 i EU. Lagrene skal befinne seg på områder underlagt jurisdiksjon i EU i henhold til Havrettskonvensjonen. Norge er ikke forpliktet til å bidra til å nå EUs politiske ambisjon om årlig CO₂-lagringskapasitet. I Norge lagres CO₂ i undersjøiske reservoarer på kontinentalsokkelen. Slike reservoarer er å anse som naturressurser som den norske staten har suverene rettigheter til. Vi kan imidlertid velge å frivillig slutte oss til et overordnet europeisk mål

om etablering av injeksjonskapasitet. Dette gjelder også beslutning om hvilke aktører som gis tillatelse til lagring og derved evt. bidrar til målet om etablering av ny kapasitet for CO₂-injeksjon.

Utgangspunkt for forslaget er at virksomheters bidrag til målet om kapasitet for CO₂-injeksjon skal beregnes prorata, basert på produksjon av olje og gass fra 1. januar 2020 til 31. desember 2023. En slik forpliktelse vil dels ha tilbakevirkende kraft. Denne typen forpliktelser bør følge prinsippet om at ansvar for utslipp og opptak av klimagasser knyttes til territoriet og kontinentalsokkelen og ikke til utslipp knyttet til et enkelt selskaps produksjon. Dette prinsippet reflekteres blant annet i de nasjonalt fastsatte bidragene under Parisavtalen, jf. også den norske klimaloven § 2.

Norges tilnærming til arbeidet med CO₂-håndtering er at prosjekter må utvikles langs hele verdikjeden – fangst, transport og lager, og ikke bare med ensidig prioritering av etablering av injeksjonskapasitet. Regjeringen vil ta til orde for at forordningen legger til rette for økt samarbeid mellom aktører i hele verdikjeden, og en utvikling basert på markedsprinsipper.

SPØRSMÅL NR. 2715

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 10. juli 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Regnskap Norge overleverte i november 2021 regjeringa ei liste med 39 konkrete forenklingstiltak, for å hjelpe næringsministeren med å nå målet i Hurdalserklæringa om å redusere administrative byrder for næringslivet med 11 milliardar kroner.

Kor mange av desse 39 tiltaka er gjennomført pr juni 2023, kor mange er det planer om å gjennomføre seinast med verknad frå 2024, og kan Næringsministeren stadfeste at målet om å kutte administrative byrder for næringslivet med 11 mrd. kr er eit nettomål, ikkje eit bruttomål?

Svar:

Svaret er utarbeidd i samarbeid med finansministeren sidan 37 av 39 forslag frå Regnskap Norge ligg under ansvarsområdet til Finansdepartementet.

Innspel frå næringslivet er viktig for å kartlegge gode forenklingstiltak. Regnskap Norge har over lang tid gitt innspel og vore ein samtalepartner for departementet. Eg set stor pris på engasjementet som Regnskap Norge, andre organisasjonar og verksemder viser på området.

Forenklingmålet til regjeringa ligg fast. Det er ambisiøst og krevjande, men noko vi strekkjer oss etter. I 2021 sette eg ned ei interdepartemental arbeidsgruppe for forenklingsarbeidet. Vidare har eg halde innspelsmøter med næringslivet og oppmoda til konkrete framlegg til tiltak. Vi har no fått om lag 140 framlegg, og oppmoder næringslivet og organisasjonane deira til å sende inn

fleire. Vi arbeider no med dei framlegga som er mest aktuelle.

Status for dei 39 framlegga som departementet fekk frå Regnskap Norge i november 2021, er: Fem forslag har Regnskap Norge i etterkant trekt, nokre med ein merknad om at ein ev. kjem tilbake med eit meir konkret framlegg. Seks av framlegga dreier seg om regelverket for meirverdiavgift, og her har Regnskap Norge valt å arbeide vidare med andre næringsorganisasjonar (NHO, Virke, Revisorforeningen og SMB Norge) for å gi ei samla framstilling av alle mva-framlegga som er fremja. Departementet har ikkje fått dette større innspelet på mva-området enno. For eit framlegg – opne for at alle næringsdrivande kan krevje e-faktura – er vurderinga at det ikkje er eit forenklingstiltak sidan vi ikkje kjenner til regelverk som er til hinder for at verksemdar kan setje eit slikt vilkår når dei handlar med andre verksemdar. Dei øvrige framlegga er til vurdering. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget med ei oppdatering, men vi tek sikte på å implementere gode framlegg både i 2024 og 2025.

Arbeidet med forenklingar dreier seg om tiltak som reduserer administrative kostnader for verksemdene som regelverket fører til. Det kan dreie seg om mindre omfattande krav eller at det vert enklare å rette seg etter krava, til dømes innføring av digitale løysingar for rapportering. Det er primært unødvendige byrder ein er ute etter. Unødvendige byrder er definert som plikter som regelverket set, og som ein kan fjerne eller gjere mindre omfattande utan at det går ut over det ein vil oppnå med regelverket.

Privat sektor er òg viktig for å realisere forenklingsevinstar. Utviklinga av informasjonsteknologi og gode

fagsystem har medverka vesentleg til å effektivisere rapportering til verksemdene.

Samstundes som teknologiske nyvinningar og digitalisering medverkar til å redusere arbeidet med rapportering, er det andre samfunnsmessige endringar som trekkjer i motsett retning. Regelverk som påfører verksemdene kostnader, kan likevel ha høg nytteverdi på samfunnsnivå. Omsynet til berekraft og klimautfordringa fører til meir rapportering. Det same gjer regelverket mot kvitvasking og omsynet til eit seriøst arbeidsliv. Samstundes er dette data verksemdene sjølve kan bruke i si omdømmebygging.

I forenklingarbeidet har det aldri vore norsk politikk å operere med eit nettomål, dvs. at ein frå realiserte forenklingsevinstar skal trekkje frå nye administrative byrder som kjem til i den aktuelle perioden. Regelverk og rapportering er etablert for å sikre sentrale samfunnsomsyn. Når det er politisk avgjort og sett på som naudsynt med ny rapportering for å nå målet med ny regulering, da meiner eg at det ikkje er opplagd at slike tiltak skal vere del av forenklingsekneskapet. Men nytt regelverk skal vere slik at næringslivet ikkje vert påført unødvendige byrder. Regelrådet skal medverke til at næringslivet ikkje vert påført slike unødvendige byrder.

Eit nettomål har som premiss at det til i ei kvar tid eksisterer unødvendige reguleringar som ein kan fjerne når nytt regelverk, som ofte følgjer av internasjonale plikter, fører til auka kostnader. Sett på spissen kan eit slikt nettomål føre med seg at ein må gå inn for å fjerne reguleringar som gir høg samfunnsnytte. Det ønsker vi ikkje. Men regjeringa er sjølv sagt opptatt av at dei administrative kostnadene ikkje er høgare enn naudsynt for næringslivet. Av den grunn har vi sett eit ambisiøst mål for forenklingar.

SPØRSMÅL NR. 2716

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 15. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Ifølgje Klassekampen lever det 136 000 personar med D-nummer i Noreg. Avisa har avdekt at arbeidarar lever årevis i Noreg med denne ID ordninga som skulle vere midlertidig og at folk som skattar til Noreg ikkje nyt godt av velferdsgodene.

Vil arbeids- og inkluderingsministeren føreta ei vurdering av D-nummer ordninga, og korleis vil ministeren sørge for at arbeidsfolk som skattar også nyt godt av den velferdsstaten dei er med å finansiere?

GRUNNGJEVING:

I Noreg har me to typer identitetsnummer - fødselsnummer og D-nummer. D-nummer er tiltenkt folk som skal bu i landet i mindre enn 6 månadar, og folk som ikkje oppfyller vilkåra for å få tildelt eit fødselsnummer. Det er Skatteetaten som vurderer kor vidt ein person som har fått opphaldsløyve skal få fødselsnummer eller D-nummer.

Ifølgje Klassekampen lever det i dag 136 000 personar med D-nummer i Noreg og praksisen er ifølgje avisa stramma inn etter 2020. Me har denne veka lese om menneske som har levd åresvis i Noreg med D-nummer. Menneske som ikkje har tilgang på fastlege, bustøtte eller andre velferdsgoder. Mange søv på sovesal i regi av frivillige organisasjonar og reportasjene vitnar om at folk med D-nummer lir i mangel på velferdsgoder. At desse folka betalar skatt og slik er med å finansiere velferdsstaten gjer saka endå værre. I praksis framstår D-nummer som ei ordning med annanrangsborgarar som har dei same pliktene som oss andre, men ikkje dei same godene.

Svar:

Reglar om tildeling av fødselsnummer og d-nummer er gjeve i folkeregisterloven og folkeregisterforskriften. Det følgjer av folkeregisterloven § 2-2 fyrste ledd at ved registrering i Folkeregisteret fyrste gong vert ein person som er busett eller fødd i Noreg tildelt eit fødselsnummer. Fødselsnummer kan også verte tildelt ein norsk statsborgar busett i utlandet.

For andre personar (dei som ikkje er busett eller fødte i Noreg) kan d-nummer verte tildelt etter reglar fastsett i folkeregisterforskrifta. Ein person kan få eit d-nummer dersom personen til dømes skal jobbe eller drive næringsverksemd i Noreg, er asylsøklar eller har anna gyldig opphaldsløyve, mottek trygd, er styremedlem i eit føretak, eig bustad eller skal opne bankkonto. Det følgjer av forskrifta at berre utvalde verksemder, til dømes NAV, Skatteetaten og bankar, kan tinge d-nummer.

Siktemålet med Folkeregisteret er å leggje til rette for trygg, korrekt og effektiv registrering av grunnleggjande personopplysningar om den einskilde, og kva for personar som er busette i Noreg. Både offentlege og private verksemder bruker opplysningar frå Folkeregisteret. Det er opp til kvar einskild brukar av opplysningane frå Folkeregisteret å vurdere kva for krav som skal stillast for tilgang til rettar og tenester dei tilbyr, etter det lovverket som gjeld på dei ulike områda. Korkje fødselsnummer eller d-nummer gjev i seg sjølv rettar. Ev. tilgang på tenester og rettar følgjer av regelverk utanfor folkeregisterloven, til dømes trygdelova eller bustøttelova.

Det går fram av spørsmålet at det ifølgje Klassekampen lever 136 000 personar med d-nummer i Noreg. Tal frå Skatteetaten syner at det er registrert 2 257 000 d-nummer i Folkeregisteret. Av desse er 1 649 000 «inaktive» og

607 000 er aktivt i bruk. Ifølgje Skatteetaten var det i 2021 136 000 personar med d-nummer som ble skattlagt for løn. Dette kan til dømes vere sesongarbeidarar i Noreg som ikkje er busett her, eller personar som pendlar frå utlandet. Det er ikkje eit krav at personen må oppheldde seg i Noreg for å få tildelt eit d-nummer. Ein person med d-nummer har ingen plikt til å melde frå når ein er i Noreg eller i utlandet. Ein person kan ha mange korte opphald i Noreg. Skatteetaten har difor ikkje informasjon om når ein person med d-nummer kan ha oppheldt seg i Noreg. Det at det er rapportert løn på ein person inneber nødvendigvis ikkje at vedkommande oppheld seg fast i Noreg. Personen kan være i Noreg, reist ut av Noreg for å komme tilbake seinare eller ha reist ut av Noreg permanent.

Ein person som flyttar til Noreg og busett seg i ein norsk kommune, har plikt til å melde innflytting til Folkeregisteret for å verte registrert som busett. Som det er gjort greie for, har Skatteetaten ikkje oversikt over eventuelle personar som oppfyller vilkåra for å verte registrert busett i Noreg og dermed tildelt eit fødselsnummer, men som ikkje er registrert busett. Folkeregisteret har i tråd med gjeldande regelverk avgrensa høve til å skaffe seg slik oversikt. Utanlandske personar som søkjer om skattekort for første gang vert rettleia om plikta til å melde flytting til Noreg, dersom dei skal vere samanhengande i Noreg i seks månader eller meir.

Skatteetaten erfarer at visse grupper av personar ikkje melder innflytting når dei oppheld seg i Noreg for å jobbe. Det kan ha ulike grunnar, til dømes at det som var tenkt som eit midlertidig opphald, vert varig. Tidspunktet og bakgrunnen for når personar vel å melde innflytting kan dermed variere. Innflytting meldast ikkje alltid i direkte samheng med at personen har kome til Noreg for å bu her, men seinare. Det kan til dømes være fordi det er behov for ein teneste der status som busett i Noreg er ein føresetnad.

Som det er gjort greie for, er siktemålet med d-nummer å tildele ein person eit nummer slik at opplysningar om personen er registrert korrekt i Folkeregisteret, og at desse opplysningane kan brukast av andre styresmakter og verksemder i deira tenesteutøving. Kva for retter og pliktar ein person har krav på følgjer likevel ikkje av Folkeregisteret og d-nummerordninga, men kva for krav andre regelverk sett til rettar og bruk av teneste. Eg deler representanten si merksemd om at personar som bur i Noreg og skattar til Noreg òg skal kunne bruke gode staten tilbyr. For å rettleie personar med d-nummer, opplyser etaten om plikta til å melde flytting til Noreg dersom dei skal være samanhengande i Noreg i seks månadar eller meir. Det er den einskilde si plikt å etterleve dette. Om ein person med eit d-nummer seinare har behov for å verte registrert som busett i Folkeregisteret, kan den einskilde søkje om dette på det næraste skattekontoret og då òg få tildelt eit fødselsnummer.

SPØRSMÅL NR. 2717**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 5. juli 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Dersom den svenske Finansinspektionen finner at Samhallsbyggnadsbolaget (SBB) har brutt loven rundt regnskapsregler ved å ha rapportert ukorrekt verdivurdering av eiendommer i transaksjonene med Læringsverkstedet og FUS, vil det opprettes tilsynssak mot dem også i Norge, og hva vil være konsekvensene hvis det viser seg at de også har brutt loven i Norge?

BEGRUNNELSE:

SBB eier mer enn 300 barnehagebygg i Norge, som leies og driftes av Læringsverkstedet, FUS, Norlandia og Espira. I 2021 kjøpte SBB 142 norske barnehagebygg fra barnehagekjeden Trygge Barnehager for 4,58 milliarder kroner hvor de tegnet en leieavtale med byggene på 25 år, med mulighet for forlengelse på inntil 45 år, og i 2020 da SBB kjøpte 138 barnehagebygg av Læringsverkstedet for totalt 4,25 milliarder kroner tegnet de leiekontrakt på 35 år og en såkalt triple-net-kontrakt, hvor det meste av risiko og kostnader ved eiendommene ligger på barnehagene og ikke eiendomsselskapet.

For noen uker siden ble det klart at det svenske selskapet Samhallsbyggnadsbolaget (SBB) etterforskes av

svensk finanstilsyn for brudd på regnskapsregler i sin årsrapport for 2021. Denne etterforskningen omfatter hvorvidt SBB rapporterte riktig verdivurdering av eiendommer i kjøpene av Læringsverkstedet og FUS sine bygg i Norge, og også hvordan selskapet har redegjort for kjøp av eiendeler.

Denne saken fikk sist oppmerksomhet i norsk offentlighet i 2022, da et varsel til Kunnskapsdepartementet førte til at det ble åpnet tilsyn med tre konkrete barnehager i kjedene. Dette førte ikke til noe konkret, noe som ikke er overraskende, da varselet rettet seg mot transaksjonene mellom SBB, LV og FUS, ikke de konkrete barnehagene.

Svar:

Jeg kan ikke uttale meg om hvorvidt det er grunnlag for å åpne tilsyn i denne saken. Det er Utdanningsdirektoratet som har ansvaret for å føre tilsyn med at bestemmelsene i barnehageloven om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager er oppfylt. Det er opp til tilsynsmyndigheten å vurdere hvilke tilsyn de gjennomfører ut fra en konkret risikovurdering. Departementet er klageinstans for vedtak fattet av Utdanningsdirektoratet når det gjelder økonomisk tilsyn med private barnehager.

SPØRSMÅL NR. 2718**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 7. juli 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I lys av en endring på Utenriksdepartementets nettsider som oppklarer at Norges ambassade i Marokko ikke lenger kan bistå norske borgere i Vest-Sahara, vil UD presisere konteksten for denne praksisen, ved å for eksempel reintrodusere den tidligere oppklaringen i reiserådet om at «Norge har ikke anerkjent marokkansk annekasjon av Vest-Sahara?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har selv forsøkt å reise til det okkuperte Vest-Sahara. I Sør-Marokko, på vei inn til territoriet, ble jeg i 2017 anholdt av marokkansk politi og forvist nordover, med beskjed om at jeg ikke var velkommen. Nesten samtlige norske borgere som har forsøkt å reise inn til territoriet siden 2015, rundt 130 personer, har blitt deportert eller nektet innreise.

Marokko tillater ikke besøk fra FNs spesialrapportører for menneskerettigheter, til tross for betimelige appeller, inkludert fra norsk UD. All den tid Vest-Sahara er stengt for internasjonale observatører, journalister og advokater, er det avgjørende at sivilsamfunnet gjennomfører slike reiser.

Territoriet er ifølge FN og internasjonale domstoler ikke en del av Marokko, men under marokkansk okkupasjon. Derfor har det under reiserådernes landsider for Marokko i alle år vært et eget avsnitt om Vest-Sahara.

2. juni 2023 foretok UD en redigering av reiserådene for Marokko. Der har det nå blitt tilført en setning om at «Den norske ambassaden har ikke mulighet til å bistå norske borgere i Vest-Sahara». Denne nye praksisen er ikke bare uheldig, men også uten videre begrunnelse.

I alle år har det pleid å stå i reiserådene at «Marokko betrakter Vest-Sahara som marokkansk territorium. Norge har ikke anerkjent marokkansk annekasjon av Vest-Sahara, og betrakter området som ikke-selvstyrt». Dessverre falt denne svært viktige oppklaringen om Norges tolkning av Marokkos folkerettsstridige tilstedeværelse i territoriet ut i 2018. En slik setning kunne vært med å gi konteksten for hvorfor Norges ambassade i Marokko bare kan tilby bistand til norske borgere på besøk i Marokko.

Det er i tråd med Norges faste politikk gjennom alle år om at Norge ikke anerkjenner den marokkanske okkupasjonen. Det eksisterer ikke egne reiseinformasjonsider

for Vest-Sahara, verken for den delen av territoriet som er under okkupasjon eller for den delen som ikke er det.

Svar:

Utenriksdepartementets reiseinformasjon er praktiske opplysninger for norske reisende, og må ikke forveksles med Utenriksdepartementets offisielle reiseråd. Reiseinformasjon er et administrativt verktøy og benyttes ikke for å endre eller presisere norsk utenrikspolitikk. I tråd med rutinen for alle utenriksstasjoner gjennomgår ambassaden jevnlig reiseinformasjon og oppdaterer ved behov.

Ambassadenes reiseinformasjon har som formål å bidra til at norske borgere kan gjøre vurderinger om egen sikkerhet på reise. Norske myndigheter har svært begrensede muligheter for å bistå norske borgere som reiser til eller oppholder seg i Vest-Sahara. Det er relevant for norske reisende å være klar over dette når de vurderer om de skal reise til eller oppholde seg i Vest-Sahara.

Norske posisjoner knyttet til Vest-Sahara ligger fast. Vi støtter FNs arbeid for å få partene til forhandlingsbordet for å sikre en politisk løsning. En løsning på Vest-Sahara-konflikten må være i tråd med vedtak fattet i FNs sikkerhetsråd. Rett til selvbestemmelse for folket i Vest-Sahara må legges til grunn.

SPØRSMÅL NR. 2719

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 4. juli 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Er det slik at Erna Solberg kan kvittere ut Arbeiderpartiets politikk eller er arbeiderpartiets holdning hvorvidt AAP skal gi til rett til pleiepenger er en annen i regjering enn i opposisjon?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på mitt spørsmål av 15.6.23 om at AAP ikke gir rett til pleiepenger peker statsråden på at kommunen burde løse det statlige ansvaret pleiepenger ellers er for akkurat denne inntektsgruppen gjennom kommunale ordninger. I et senere avsnitt mener statsråden at det lig-

ger fleksibilitet i AAP-regelverket som gjør det mulig å tilpasse det til spesielle situasjoner.

Til slutt varsler statsråden at hun vil se på en eventuell lemping på aktivitetskravene i AAP – ordningen.

Dette er uklare og tilsynelatende selvmotsigende signaler, som understreker den svakheten i regelverket som vedtaket fremmet av blant annet statsrådets eget parti i 2018 var ment til å rydde litt i:

«Stortinget ber regjeringen utrede en statlig ordning som sikrer økonomisk trygghet for dem som ikke har opptjent rettigheter i ordningen med pleiepenger. Regjeringen må komme tilbake til Stortinget med forslag om en slik ordning så snart som mulig.»

Når statsråden ikke kommenterer på manglende oppfølging av dette vedtaket i sitt svar, anser jeg det som sannsynlig at statsråden mener vedtaket er kvittert ut og fulgt tilstrekkelig opp av den forrige regjeringen.

Svar:

Representanten viser til anmodningsvedtak nr. 129, 10. desember 2018. Regjeringen Solberg rapportere på anmodningsvedtaket i Prop. 1 S (2021-2022), og foreslo også at det skulle oppheves, jf. forslag til vedtak, romertall VIII Oppheving av anmodningsvedtak. Dette ble fulgt opp i Innst. 15 S (2021-2022), lagt fram av arbeids- og sosialkomiteen 14. desember 2021, jf. Punkt 5. Komiteens tilråding, vedtakets romertall VIII, og vedtatt av Stortinget. Komiteens tilråding ble fremmet av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Rødts medlem i komiteen hadde ikke merknader til forslaget knyttet til anmodningsvedtak 129.

Anmodningsvedtaket ble også omtalt i Meld. St. 4 (2021-2022) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2020-2021, lagt fram av Regjeringen Solberg. Kontroll- og konstitusjonskomiteen, inklusive representantene fra Arbeiderpartiet og Rødt, uttalte i Innst. 141 S (2021-2022) avgitt 8. februar 2022 at de hadde innhentet uttalelser fra fagkomiteene med en vurdering av om de anså anmodningsvedtakene fremmet under deres ansvarsområde som tilfredsstillende fulgt opp. Komiteens omtale av enkeltvedtak var i hovedsak begrenset til vedtak der regjeringens og komiteens vurderinger ikke er sammenfalne. Dette vedtaket ble ikke særskilt omtalt.

For øvrig viser jeg til mitt svar av 22. juni 2023 om samme tema. Som nevnt der er pleiepenger en erstatning for tapt arbeidsinntekt, ikke en lønn fra staten for å pleie barn. Jeg er også, som nevnt, i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om hvordan Arbeids- og velferdsetaten kan håndtere spesielle livssituasjoner der det skjer endringer som gjør at det i en periode ikke er mulig å gjennomføre planlagte aktiviteter i AAP-ordningen fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 2720

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 6. juli 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva er andelen ideelle aktører innenfor barnevern per nå og når anslår/forventer statsråden at man kommer i mål om bruk av ideelle, jfr. Hurdalsplattformen?

BEGRUNNELSE:

27. juni 2023 signerte statsråd Toppe sammen med representanter fra Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Ideelt Barnevernsforum og arbeidsgiverorganisasjonene Abelia og Virke ideell og frivillighet en intensjonsavtale om at ideelle skal i større grad drive barnevernsinstitusjoner.

Ifølge avtalen som ble signert skal den ideelle andelen av plasser på barnevernsinstitusjon passere 40 prosent innen 2025.

Svar:

Regjeringa har i Hurdalsplattforma eit mål om å stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstyking av barnevernssektoren. Vi vil gradvis fase ut store kommer-

sielle aktørar, avslutte bruken av konkurranseutsetjing og anbod og sikre ideelle verksemdar langsiktige avtalar med det offentlege.

Regjeringa sitt arbeid med å auke ideelle opphaldsdøgn er omtalen i Prop. 118 S (2022-2023) i samband med RNB 2023. Delen ideelle var ved inngangen til 2023 26 prosent. Det er inngått nye avtalar med dei ideelle leverandørane i 2022, med fleire plassar og ein høgare del med kjøpsgaranti. Ytterlegare, større vekst vil avhenge av dei årlege budsjetta.

På kort sikt arbeider Bufdir med tiltak innanfor dei noverande økonomiske rammene, og har mellom anna dialog med dei ideelle leverandørane om fleire plassar. Eit anna tiltak vi har fått på plass, er ein intensjonsavtale mellom regjeringa og ideell sektor på institusjonsområdet.

Avtalen skal vere eit referansepunkt for dialog og samhandling mellom staten og partane i utviklinga av eit godt institusjonsbarnevern, og den skal bidra til ein koordinert og samordna innsats. Det er ikkje tallfesta i avtalen kor høg delen ideelle skal vere i 2025, men eg trur avtalen

kan vere eit godt bidrag i arbeidet med å auke delen ideelle framover.

SPØRSMÅL NR. 2721

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 10. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Flere aktører i politi-Norge roper varsku for at politi-beredskapen svekkes. Siden regjeringen tiltrådte har det blitt over 400 færre politifolk i politidistriktene.

Ser statsråden at penger som går til å åpne nye kontorer går på bekostning av flere politifolk, beredskap og effektiv kriminalitetsbekjempelse?

BEGRUNNELSE:

Viser blant annet til flere spørsmål fra stortingsrepresentant Stensland i juni 2023 og et innlegg i Nordnorsk debatt av Unn Alma Skatvold, leder i Politiets Fellesforbund. Skatvold skriver at:

«[n]år regjeringsrepresentanter forsøker å gi inntrykk av økt aktivitet i politiet er det en direkte usannhet som må frem i lyset. Nesten alle distrikt må ned i bemanning og det er ikke fagforeningene som alene sier dette. Utallige politiledere bekrefter det samme».

Videre skriver Skatvold at:

«[i] politidistriktene Troms, Nordland, Trøndelag, Innlandet og Sør-Øst har regjeringen besluttet å opprette nye tjenestesteder med en detaljstyring på fem årsverk ved hvert tjenestested. Ingen, bortsett fra politikere, vet hvorfor regjeringen har besluttet å opprette disse stedene nå eller hvilke kriterier eller vurderinger som ligger til grunn. Parallelt reduseres bemanning og aktivitet i de nevnte politidistriktene».

Svar:

Denne regjeringen prioriterer politiet. Noe av der første vi gjorde da vi tiltrådte, var å styrke politiets budsjetter med 200 millioner kroner utover forslaget fra den tidligere regjeringen. I RNB i år sørget vi for ytterligere 550 millioner kroner til politiet. Høyre foreslo derimot i sitt alternative statsbudsjett for 2023 å kutte i politiet med om lag 380 mill. kroner. Når budsjettssituasjonen i politiet er stram, skyldes det blant annet den uvanlig høye prisstigningen i samfunnet og at politiet etter eget utsagn hadde «litt for

høy fart» inn i 2023. Uten regjeringens styrking av politibudsjettene, hadde situasjonen vært enda mer krevende.

Videre var det 31.05.2023 14 953,6 årsverk i politidistriktene. Det er 142,1 årsverk mer enn i fjor (31.05.2022), 565,3 årsverk mer enn før regjeringsskiftet (31.05.2021) og 3162,2 årsverk mer enn for ti år siden (31.05.2013). Så vil det selvsagt være variasjoner mellom avdelinger, seksjoner, måneder (politiet ansetter typisk om sommeren og har avgang gjennom året) mv., noe som kan være krevende for dem det gjelder, men hovedtendensen er at det har blitt flere politifolk.

I statsbudsjettet for 2023 har regjeringen satt av 75 mill. kroner til tiltak som fører politiet nærmere folk og gir bedre lokale polititjenester og beredskap og mer tilgjengelig politi for folk i hele landet. Dette er en svært liten del av den totale styrkingen av politiet regjeringen har gjennomført, anslagsvis under 10 prosent. Tilleggsbevilgningen til lokale polititjenester går ikke på bekostning av flere politifolk, beredskap og effektiv kriminalitetsbekjempelse – tvert imot bidrar denne satsingen til å nå alle disse tre målene.

Den største kostnaden ved de nye tjenestestedene er ikke husleie, men lønnen til de som skal jobbe der. Politiets tilstedeværelse og innsats er ønsket i hele Norge. Gjennom de nye tjenestestedene ønsker vi å gi bedre lokale polititjenester og beredskap. Det gjør vi for å sikre folks trygghet i hele Norge, noe som er en viktig prioritering for regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 2722**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 6. juli 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Pga. kritiske mangler ved den digitale løsningen for elektronisk innlevering av skattemeldingen for enkeltmannsforetak har skatteetaten forlenget fristen til 21.08.23, mens fristen for innlevering av regnskap er uendret til 31.07. For regnskapsbransjen er det helt naturlig å ferdigstille regnskap med noter samtidig med skattemeldingen, slik at det i realiteten er 31.07. som er deadline for ferdigstillelsene av begge.

Vil statsråden ta initiativ til at frist for innlevering av regnskap i regnskapsregisteret forlenges til 21.08.23?

BEGRUNNELSE:

Skatteetaten har i år innført digital skattemelding som alle enkeltmannsforetak må etterleve (og deres regnskapsfører som leverer skattemelding for dem).

Den digitale løsningen har kritiske mangler som gjorde det vanskelig og til dels umulig å levere skattemelding og fristen ble omsider utsatt, først for 10 % av enkeltmannsforetakene (kundene) som regnskapsfører leverer for, og bare for kunder som allerede har fått utsatt frist til 30. juni og deretter for 100 %. Siste utsettelse ble ikke varslet før tirsdag 27. juni.

For regnskapsbransjen er det vanlig praksis å utarbeide regnskap med noter og skattemelding samtidig, da opplysninger fra skattemeldingen skal opplyses i noter til regnskapet som skal sendes inn til Regnskapsregisteret. Digital løsning med kritiske mangler og manglende vilje hos skatteetaten til å forlenge frister med tilstrekkelig

varslingstid har skapt stor usikkerhet og ingen mulighet til bla å planlegge ferieavvikling for viktige medarbeidere. Dette kunne vært unngått med en mer ydmyk holdning hos skatteetaten, men nå er det kun en utsettelse av frist for innlevering til regnskapsregisteret som kan gi mer forutsigbarhet og til dels kompensere for problemene som statlige etater har påført regnskaps og revisjonsbransjen.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 2665 til skriftlig besvarelse for omtale av sakens bakgrunn, herunder fakta i saken.

Fristen for å fastsette og sende inn årsregnskapet er lovregulert, se regnskapsloven §§ 3 1 tredje ledd og 8 2 første ledd. Fristen for å fastsette regnskapet gikk ut 30. juni (om ikke regnskapspliktig har avvikende regnskapsår). Jeg er ikke kjent med at det har vært reist spørsmål om å endre på disse fristene i denne forbindelse.

For øvrig viser jeg til mitt svar 2. september 2022 på spørsmål nr. 2724 fra Sivert Bjørnstad til skriftlig besvarelse for nærmere omtale av de hensynene som er relevante ved vurderingen av de fastsettelses- og innsendelsesfristene som gjelder (og som går langt tilbake i tid), i tillegg til spørsmål som vil reise seg dersom innleveringsfristen skulle endres på. Som beskrevet tidligere i svaret har Skatteetaten, grunnet de utfordringene som spesielt enkelte systemleverandører har hatt, gitt utvidede frister slik at det ikke skal gi unødige negative konsekvenser for de som har blitt berørt.

SPØRSMÅL NR. 2723**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 6. juli 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Forsvarsdepartementet varslet 26. juni at ni Bell 412-helikoptre skal flyttes fra Rygge til Bardufoss.

Har forsvarssjefen anbefalt flytting av de ni helikoptrene fra Rygge til Bardufoss?

Svar:

Regjeringen har besluttet å oppgradere ni av Bell-helikoptrene som i dag finnes i Forsvaret og å dedikere disse til understøttelse av Hæren. Dette vil være en viktig styrking av helikopterkapasiteten til Hæren. Oppgraderingen baserer seg på en anbefaling fra Forsvaret. Styrking av helikopterkapasitet til hæren er i tråd med vedtatt LTP. Oppgraderingen av Bell helikoptrene og en flytting av helikoptre fra Rygge til Bardufoss vil legges frem som saker for Stortinget.

Etablering av helikopterstøtte til Hæren er en viktig styrking av helikoptermiljøet i nord. Gjennom arbeidet med den kommende langtidsplanen for forsvarssektoren vil vi med utgangspunkt i fagmilitære råd vurdere anskaffelse av helikoptre til Forsvarets spesialstyrker.

Regjeringen er opptatt av å sørge for helikopterstøtte til både spesialstyrkene og Hæren og av å ivareta behov for helikopterstøtte til nasjonale kontraterroroppdrag. Gjennom hele prosessen vil det være viktig for regjeringen å sørge for at ulike deler av Forsvaret har tilstrekkelig tilgang til nødvendig helikopterkapasitet.

I påvente av ny helikopterkapasitet vil Forsvarets spesialstyrker fortsette å bruke Bell 412. Helikoptrene som understøtter spesialstyrkene skal stå på Rygge, og vi skal bygge på det gode arbeidet som gjøres hver dag med å skape et viktig kompetansemiljø innen spesialoperasjoner med helikopter. De grepene regjeringen nå gjør er en styrking av militær helikopterkompetanse og tilstedeværelse i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2724

Innlevert 29. juni 2023 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 3. juli 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen følge opp "NOU 2022: 19. Oljepionerene - en kompensasjonsordning", og er statsråden enig med kommisjonens konklusjon om at det er grunnlag for en kompensasjonsordning?

BEGRUNNELSE:

Den 11. mars 2021 behandlet stortinget en interpellasjon fra undertegnede om skader hos pioneroljearbeiderne hvor det var en grundig debatt hvor flere partier deltok aktivt. Og den 11. mai 2021 fattet stortinget anmodningsvedtak nr. 912 i innst. 382 S (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen snarest nedsette en kommisjon som skal arbeide frem en kompensasjonsordning for oljepionerene. Kommisjonen må sikre verifisering av omfang og skader, samt avgrensning av hva som skal omfattes av en kompensasjonsordning. Kommisjonen sammensettes av uavhengige fageksperter, samt representanter for berørte parter, herunder representanter for relevante arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner og organisasjoner som representerer de arbeidsmiljøskadde oljepionerene, blant annet Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F.). Som følge av at oljepionerene er rammet av en urett langt tilbake i tid, haster det med å få avklart kompensasjonsordningen. Kommisjonen forutsettes å være ferdig med sitt arbeid innen utgangen av desember 2022.»

Den 15. desember 2022 fikk statsråden overlevert NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning.

Det har gått seks måneder siden statsråden fikk overlevert NOUen, og mange av de skadde er forståelig nok spent på hvordan regjeringen vil følge opp saken.

Svar:

Forslag fra kommisjonen som ble nedsatt for å arbeide fram en kompensasjonsordning for «oljepionerene» – NOU 2022: 19, ble sendt på en bred høring med høringsfrist 2. juni i år.

Spørsmålet om en kompensasjonsordning har bl.a. prinsipielle sider knyttet til særbehandling av enkeltgrupper innenfor én sektor. NOU 2022: 19 og høringsuttalelsene til denne er viktig grunnlag for det videre arbeidet og en samlet vurdering av saken. Departementet arbeider nå med oppfølging av saken.

SPØRSMÅL NR. 2725**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 6. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mosjøen fengsel har i mange år hatt et akutt oppgraderingsbehov, men så langt er ikke de nødvendige oppgraderingene gjennomført.

Hva vil ministeren foreta seg for å sikre at Mosjøen fengsel gjennomfører de nødvendige oppgraderingene?

BEGRUNNELSE:

Mosjøen fengsel er landets minste fengsel med 15 soningsplasser. Fengselet dekker et stort geografisk område med om lag 100 000 innbyggere: Helgeland, Namdal og Saltdal.

Utredninger over flere år har vist behov for nytt aktivitetsrom for innsatte, samtale-/behandlingsrom for helse og psykiatri og et skikkelig besøksrom der de innsatte kan møte familien sin under soningen. Alt dette for å bedre sikkerheten for innsatte og ansatte. I dag fremstilles innsatte utenfor fengselets lokaler for helseundersøkelser med de sikkerhetsutfordringer og ekstra ressursbruk dette medfører.

Det ble i 2018 gitt en startbevilgning til et aktivitetsbygg ved fengselet, men tiltaket er ikke gjennomført. Mye tyder på at disse midlene har blitt omdisponert til andre steder i kriminalomsorgen i Nordland.

Arbeidstilsynet har etter varsel fra Vefsn kommune gjennomført tilsyn i fengselet. Denne rapporten er så

langt ikke offentliggjort, men man kan med stor sannsynlighet forvente at de vil pålegge tiltak. Dette tatt i betraktning tilstanden på bygget og de utfordringer dette medfører både for de innsatte, deres besøkende, og ikke minst arbeidsmiljøet til de ansatte.

I et brev til justisministeren datert 27/11-2022 uttrykker ordfører i Vefsn (SP) Berit Hundåla bekymring for situasjonen i og rundt fengselet. Hun stiller også en rekke spørsmål knyttet til organiseringen av kriminalomsorgen i Nordland, og viser til Hurdalserklæringa som slår fast at man skal fortsette å ha en desentralisert fengselsstruktur og at innholdet i soninga skal styrkes. Dette har også justisministeren ved flere anledninger uttrykt, blant annet til Fri Fagbevegelse i november 2021.

Svar:

Statsbygg og Kriminalomsorgsdirektoratet har et felles ansvar for å påse at fengslene har en hensiktsmessig bygningsmessig kvalitet.

KDI og Statsbygg har fått i oppdrag å vurdere behovet for fengselskapasitet fremover, og hvordan behovet best bør løses. Spørsmål knyttet til nødvendige oppgraderinger og rehabiliteringsbehov vil inngå i dette arbeidet. Men jeg finner grunn til å nevne at regjeringen er opptatt av å ha fengselsplasser av god kvalitet i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2726**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 4. juli 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan er fremdriften i forsøket med arbeidsorientert uføretrygd med trygdejustert lønn, hvordan er forsøket avgrenset i tid og forsøksgruppe, og hvordan og når skal evalueringen av forsøket foregå?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg startet det forberedende arbeid knyttet til å vurdere et forsøk med arbeidsorientert uføretrygd med trygdejustert lønn for å redusere arbeidsgivers terskel for å ansette personer med varig nedsatt inntektsevne. Regjeringen Støre har videreført dette arbeidet. Forsøket er omtalt i Prop. 1 S (2022 –2023).

Svar:

Regjeringen foreslo i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 et avgrenset forsøk med arbeidsorientert uføretrygd for nye uføre under 30 år. Forsøket skal omfatte unge som gjennom perioden med arbeidsavklaringspenger har fått avklart at de ikke har realistisk mulighet til å få arbeid med ordinære lønnsbetingelser, og som ellers ville fått 100 pst. uføretrygd. Formålet med forsøket er å se om denne gruppen vil kunne klare å skaffe seg arbeid gjennom virkemidlene tett arbeidsrettet oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten, og at lønnen kan settes lavere enn lønn fastsatt på ordinære vilkår, det vil si ut fra det arbeidet som den uføre kan utføre (såkalt trygdejustert lønn).

Forsøket avgrenses til nye uføre som er under 30 år når forsøket iverksettes og til virksomheter med tariffavtale. For å kunne vurdere effekter, må forsøket vare over en tilstrekkelig lang periode. Det er ikke endelig bestemt hvor mange år dette bør være. Uavhengig av lengden på

forsøket vil det uansett bli lagt inn jevnlige stoppunkter, hvor det vil være mulig å foreta justeringer, eventuelt stanse forsøket, dersom man ser behov for det.

Forsøket skal følges tett gjennom en prosess- og effektevaluering. Departementet sendte i vår ut en veiledende kunngjøring hvor det ble bedt om innspill og vurderinger fra forsknings-miljøene til evaluering av forsøket med arbeidsorientert uføretrygd.

Forskningsoppdraget vil etter planen bli lyst ut i løpet av andre halvår 2023.

Departementet startet i januar 2023 dialogen med partene i arbeidslivet, og har siden oppstart av møteserien drøftet hvordan forsøket kan avgrenses og mer konkret hvordan ordningen skal utformes. Dialogen vil fortsette over sommeren.

Jeg vil også redegjøre for arbeidet med forsøket i Prop. 1 S for 2024.

SPØRSMÅL NR. 2727

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 5. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at straffeprosessloven § 172 gir tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for å ivareta allmennhetens rettsfølelse og sikre at befolkningen ikke opplever utrygghet, eller vil hun ta initiativ til en lovendring?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regelen om rettsåndhevelsesarrest i straffeprosessloven § 172. Bestemmelsen hjemler pågripelse og varetektsfengsling av hensyn til allmennhetens rettsfølelse og befolkningens trygghet, dersom det foreligger et kvalifisert mistankegrunnlag.

Fremskrittspartiet fremmet den 10.02.22 et representantforslag i Stortinget, der det ble foreslått en revidering av bestemmelsen. Endringsforslaget gikk ut på at de bestemmelsene i straffelovens kapittel 18 om terrorlovbrudd som ikke kvalifiserer for varetektsfengsling i medhold av bestemmelsens bokstav a, skulle inntas i bestemmelsens bokstav b og at også forsøk på overtredelse av terrorbestemmelsene skulle kvalifisere for varetektsfengsling. Videre ble det foreslått å stryke henvis-

ningen til straffeloven § 274 i bokstav b, da en overtredelse av § 274 allerede omfattes av bestemmelsens bokstav a og at denne henvisningen i bokstav b dermed er overflødig og uten selvstendig betydning. Ved votering i saken den 03.05.22 fikk forslaget dessverre kun stemmene til Fremskrittspartiet og en utbryter fra Arbeiderpartiet.

Det har over de siste årene vært flere saker hvor debatten har vært reist i media og befolkningen om hvordan en person som er siktet for alvorlige lovbrudd kan være på frifot. Det ene typetilfellet er det som ble adressert i det nevnte representantforslaget fra Fremskrittspartiet, nemlig hjemvendte norske borgere som har deltatt i terrororganisasjoner i utlandet. Det har vært bred mediedekning om at enda to norske borgere i denne kategorien returnerte til Norge i mars d.å. Men det har også vært andre saker, hvor offentligheten har reagert på at den siktede har vært på frifot. Et ferskt eksempel er en svært grov sedelighets- og drapssak fra Sørlandet, hvor en av de tidlige domfelte er frikjent etter gjenåpning av saken. Her er det nå foretatt gjenåpning av saken mot den andre av de domfelte, for overgrep og drap på en liten jente, men vedkommende er fremdeles på frifot.

Spørsmålsstiller ønsker derfor statsrådens vurdering av om straffeprosessloven § 172 på tilstrekkelig måte ivaretar formålet med regelen, og om hun vil ta initiativ til en lovendring.

Svar:

Straffeprosessloven § 172 ivaretar etter mitt syn hensynet til siktede og hensynet til allmennhetens trygghetsfølelse, rettsfølelse og tilliten til strafferettspleien på en god nok måte. Jeg kan ikke se at det er behov for å vurdere om adgangen til rettshåndhevelsesarrest kan og bør utvides på nåværende tidspunkt.

Som representanten påpeker i bakgrunnen for spørsmålet sitt, vurderte Stortinget i 2022 om det var grunn til å utvide straffeprosessloven § 172 til å gjelde for samtlige terrorlovbrudd i straffeloven kapittel 18, også de som har en strafferamme som er lavere enn fengsel i 10 år. Forslaget ble nedstemt. I mitt brev til justiskomiteen ga jeg uttrykk for at det ikke er noen god løsning å utvide ordningen med rettshåndhevelsesarrest til å omfatte samtlige terrorlovbrudd, slik forslagsstillerne tok til orde for. Jeg påpekte bl.a. at det av hensyn til uskyldspresumsjonen og prinsippet om at ingen skal straffes uten dom,

er viktig å holde fast ved at ordningen med rettshåndhevelsesarrest forbeholdes de aller groveste lovbruddene.

Jeg mener at adgangen til å varetektsfengsle noen uten at det foreligger spesielle fengslingsgrunner, som for eksempel gjentakelsesfare eller bevisforspillelsesfare, bare bør gjelde for de aller mest alvorlige lovbruddene, og at det bør foretas en bred vurdering i den enkelte sak for å avgjøre om det er grunnlag for slike tiltak. Høyesterett har påpekt flere ganger at dagens ordning med rettshåndhevelsesarrest må brukes med varsomhet av hensyn til våre menneskerettslige forpliktelser. Hvis det skal være aktuelt å utvide ordningen til også å gjelde for mindre alvorlige lovbrudd enn i dag, må forholdet til disse forpliktelsene vurderes nøye.

Jeg nevner for ordens skyld at de alminnelige vilkårene for pågrepelse og varetektsfengsling, er at det er skjellig grunn til å mistenke noen for en straffbar handling som kan medføre fengsel i mer enn 6 måneder, og at det foreligger en fengslingsgrunn, jf. straffeprosessloven §§ 184, jf. § 171. Fengslingsgrunnene er listet opp i § 171, og omfatter unndragelsesfare, bevisforspillelsesfare, gjentakelsesfare eller at siktede selv begjærer seg varetektsfengslet.

SPØRSMÅL NR. 2728

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 5. juli 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

I juni 2022 stilte jeg spørsmål om hva som gjøres i situasjoner hvor barn som innvandrer med en forelder blir registrert med foreldreansvar ukjent. Barne- og familieministeren svarte da blant annet at hun hadde satt ned en arbeidsgruppe for å finne løsninger på dette problemet, se begrunnelse.

Hva har skjedd med dette arbeidet og hvilke løsninger har man funnet for å hjelpe disse familiene slik at de lettere kan bli integrerte medborgere og få oppfylt sine rettigheter?

BEGRUNNELSE:

I juni 2022 stilte undertegnede spørsmål rundt problemstillingen at barn ble registrert med foreldreansvar ukjent når de innvandret til Norge med bare den ene forelderen.

Barne- og familieministeren svarte da at det var en kompleks problemstilling som ikke kunne løses i barnelova og at det var behov for tverrsektorielt samarbeid for å finne løsninger. Statsråden mente også at det hastet å løse problemet siden dette går ut over barn som blant annet ikke får bankID og derfor ikke kan søke på videregående skole. Den foresatte som har innvandret med barnet får ikke tilgang til helseopplysninger eller kan samtykke på vegne av barnet i viktige saker. Hun svarte også følgende:

"Sidan det hastar med å løyse utfordringane knytt til at foreldreansvar er registrert som «ukjent», har eg i samarbeid med Finansdepartementet tidlegare i år sett ned ei arbeidsgruppe som skal greie ut saka. Gruppa skal vurdere kva endringar som trengst i regelverk og praksis for registrering av foreldreansvar. Ho skal mellom anna komme med forslag til løysingar som fører til at færre barn blir registrert med foreldreansvar «ukjent». Bufdir har fått i oppdrag å leie arbeidsgruppa, som i tillegg har deltakarar frå Skatteetaten, Utlendingsdirektoratet, Statens

Sivilrettsforvaltning og Arbeids- og velferdsdirektoratet. Utanriksdepartementet deltar også på vegne av utanriksstasjonane i delar av arbeidet.

Arbeidsgruppa skal levere sin rapport til Barne- og familiedepartementet og Finansdepartementet. Eg ser fram til å ta i mot rapporten og til å finne løysingar på denne utfordringa."

Svar:

Eg viser til svar på spørsmål nr. 2410 frå representanten Lie i juni 2022 om at eg i samarbeid med Finansdeparte-

mentet har sett ned ei arbeidsgruppe som skal greie ut saka. Arbeidsgruppa er leia av Bufdir, og dei starta arbeidet sommaren 2022. Frist for arbeidet er eitt år frå oppstart. Direktoratet har opplyst at dei tek sikte på å levere ein rapport med forslag til tiltak i løpet av sommaren 2023.

Eg ser fram til å ta i mot rapporten. Barne- og familiedepartementet vil i det vidare arbeidet med saka vurdere forslaga i rapporten, og korleis dei kan følgjast opp vidare. Dette arbeidet vil skje i samarbeid med mellom anna Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2729

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 5. juli 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Mener statsråden, som sin forgjenger, det er rimelig å skille på investeringer basert på om produsenten er såkalt uavhengig, eller et datterselskap av visningsplattformen, og hva er i så fall begrunnelsen for at investeringer i norske produksjoner forskjellsbehandles i høringsnotatet om en eventuell medfinansieringsplikt for strømmetjenester?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen hadde et forslag til medfinansieringsplikt på høring med frist 16. desember 2022. Forslaget er tenkt å gjelde for selskaper som selger strømmetjenester. I høringsnotatet var det lagt opp til et krav om at produksjonsselskapene som strømmeselskapene brukte i sine produksjoner måtte være såkalt uavhengige. Dersom strømmeselskapet hadde etablert et datterselskap i Norge med norske ansatte og som gjennomførte den norske produksjonen ville det ikke regnes som en investering i forhold til medfinansieringsplikten.

Høringsnotatet begrunnet ikke forskjellsbehandlingen av investering i produksjon gjennom datterselskaper og investeringer i produksjon i såkalt uavhengige produksjonsselskap. Skillet kan også fremstå noe underlig ettersom flere produksjonsselskap i Norge er datterselskap av internasjonale produksjonskonserner, uten at det skulle tilsi noen forringelse av evnen til å produsere godt norsk tv-innhold som også møter filmpolitiske mål.

Svar:

Representanten Almeland viser i sitt spørsmål til høringen av et forslag om gjennomføring i norsk rett av endringsdirektivet til direktivet om audiovisuelle medietjenester. Departementet la i høringsnotatet fram forslag om to alternative modeller for hvordan medfinansieringsplikten bør innrettes: a) en dynamisk investerings- og bidragsplikt som innebærer at tilbydere må betale et bidrag til Filmfondet på inntil 5 pst. av årlig omsetning, men slik at gradvis høyere investeringer i norskspråklige audiovisuelle produksjoner reduserer bidragsplikten. Investeringer på et tilstrekkelig høyt nivå innebærer at bidragsplikten bortfaller helt og b) en plikt til å investere et beløp som tilsvarer minst 5 pst. av årlig omsetning i Norge direkte i norskspråklige audiovisuelle produksjoner. I begge tilfeller forutsettes det at direkte investeringer er i uavhengige audiovisuelle produksjoner.

Jeg stiller meg i utgangspunktet bak forslaget som ble sendt på høring, men vil samtidig understreke at jeg vil vurdere grundig alle innspill som kom inn i tilknytning til høringen.

Et grunnleggende prinsipp ved filmpolitiske virkemidler rettet inn mot audiovisuell produksjon i Norge og Europa ellers er at de skal stimulere til uavhengig produksjon. Dette prinsippet er nedfelt i tilskuddsordningene som Norsk filminstitutt forvalter (bare uavhengige audiovisuelle produsenter kan søke tilskudd til utvikling, produksjon og lansering). Likeledes rettes tiltakene i EU-programmet Kreativt Europa, som Norge deltar i, inn

mot uavhengige produsenter og distributører. Prinsippet reflekteres også i artikkel 17 i direktivet om audiovisuelle medietjenester at 10 prosent av kringkasteres programflate skal bestå av programmer fra uavhengige produsenter (kravet er gjennomført i norsk rett i kringkastingsforskriften § 2-2). Antakelsen er at uavhengig produksjon bidrar til et kulturelt mangfold, som ikke kan ivaretas av kringkastere og audiovisuelle bestillingstjenester alene.

Formålet med en medfinansieringsplikt er å opprettholde en norskspråklig audiovisuell produksjon på om lag samme nivå som i dag. I høringsnotatet vises det til at raske endringer i folks medievaner og den økte globaliseringen av markedet innebærer at forutsetningene for stabil og forutsigbar finansiering av norskspråklige audiovisuelle produksjoner er under press. Dersom pri-

vate investeringer i norsk audiovisuell produksjon over tid reduseres er det risiko for at tilgangen til norsk innhold reduseres, med mindre det offentlige øker sine overføringer til produksjon av audiovisuelt innhold. En medfinansieringsplikt skal følgelig bidra til at private aktører opprettholder en finansiering av audiovisuelle produksjoner og dermed avlaste behovet for økte offentlige overføringer til sektoren.

Bortfall av kravet om at investeringer må være i uavhengige produksjoner vil innebære betydelig risiko for at visningsplattformene utelukkende investerer i egne produksjoner, økt vertikal integrasjon mellom produksjons- og visningsledd og på sikt, risiko for tap av kunstnerisk og kulturelt mangfold.

SPØRSMÅL NR. 2730

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 7. juli 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Innføring av ny smart 2 fartsskriver (G2V2) for tungbil med gjennomføringsfrist allerede 21. august skaper store bekymringer for tungbilnæringen. Grunnen til dette er komponentmangel til produksjonen av nye fartsskrivere. Statens vegvesen gav i 2019 utsatt iverksettelse på innføring av regler om Smart 1 fartsskriver for kjøretøy som hadde digital fartsskriver.

Vil statsråden sørge for at det gis en overgangsordning ved innføring av det nye regelverket for Smart 2 fartsskrivere som tar hensyn til situasjonen med komponentmangel?

BEGRUNNELSE:

Frankrike har gjennomført en unntaksordning der det gjøres en midlertidig registrering av kjøretøy med en senere tidsfrist for å ettermontere Smart 2 fartsskriver for endelig registrering.

Svar:

Jeg har full forståelse for den vanskelige situasjonen bransjen har kommet opp i, og Statens vegvesen opplyser at regelverkseier- og utvikler i løpet av den siste tiden har gått igjennom alt de forvalter av regelverk og systemer for

å se om det finnes en løsning innenfor de rammene som er til rådighet. Statens vegvesen kan ikke se at det finnes handlingsrom til å gi dispensasjon fra regelverket slik det lyder.

Som kjent er Norge ikke medlem av EU, og vi har derfor lite påvirkningskraft når det kommer til tolkning og tilpasninger av EU/EØS-bestemmelser. Statens vegvesen har fulgt situasjonen nøye og har vært i jevnlig møter med andre land vedrørende dette. Den allmenne oppfatningen er at også disse vil respektere fristen for innføring av ny fartsskriver. Norge har også ved flere anledninger uttrykt vår bekymring overfor Kommisjonen, men det virker ikke som at denne fristen vil utsettes. Statens vegvesen viser i den anledning til siste svaret fra Kommisjonen vedrørende dette:

«Please be assured that we are monitoring very closely the situation with G2V2. While for the moment only Continental has got type-approval for G2V2, Stoneridge is going through interoperability certification at the Commission's Joint Research Centre (JRC). We are in daily contact with JRC, which has been testing smart tachograph 2 equipment since the beginning of April 2023. (...) Having said that, the legal deadline of 21 August 2023 for newly registered vehicles set out in Regulation 165/2014 must be maintained.»

Det fremgår av kjøre- og hviletidsforskriftens § 2 at Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra bestemmelsene, men kun i den utstrekning forordningene opplistet i § 1

tillater det. Statens vegvesen kan ikke se at det er anledning til å gi dispensasjon fra reglene i forordning (EU) 165/2014 artikkel 46. Vegvesenet kan heller ikke se at det finnes andre bestemmelser i kjøre- og hviletids- og fartsskriverregelverket som gir Norge anledning til å gi unntak/dispensasjon i dette tilfellet.

Statens vegvesen kan heller ikke se at det finnes handlingsrom til å avvike registreringsbestemmelsene. For at en bil skal kunne godkjennes, må kjøretøyet oppfylle kravene som er fastsatt i bilforskriften. Villkårene for å kunne anse et kjøretøy som godkjent er at det enten er enkeltgodkjent eller typegodkjent. Forslaget om å gi en midlertidig registrering betyr i så fall at kjøretøyet regis-

treres uten at kjøretøyet er vurdert i forhold til kravene i bilforskriften. Dette innebærer at kjøretøyet må kontrolleres for oppfyllelse av kravene etter endelig registrering, noe som vil være i strid med forskrift om bruk av kjøretøy § 2-5 annet ledd, samt også bilforskriften § 1-6 om at

«Bil og tilhenger til bil må være godkjent etter denne forskrift før den kan registreres etter forskrift om bruk av kjøretøy § 2-2 og § 2-5.»

Det er ikke funksjonalitet i Statens vegvesens systemer for å foreta en registrering uten at alle villkårene for registrering etter § 2-5 er oppfylt, ei heller endre registreringsdato i etterkant av en registrering.

SPØRSMÅL NR. 2731

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 10. juli 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er den samlede økonomiske verdien av statlige subsidier, lån og garantier knyttet til grønn industriutvikling og omstilling som allerede er gitt, og hvilke anslag finnes for fremtidige statlige bidrag?

BEGRUNNELSE:

Viser til regjeringens veikart for grønt industriløft samt nye tiltak for raskere omstilling til grønn industri. Behovet for statlig risikoavlastning er anslått til om lag 60 milliarder kroner fram til 2025 i veikartet for grønt industriløft. Vi ber om en spesifisering på ulike tiltak som skal få statlige lån, garantier og/eller subsidier. I tillegg til dette kommer nå regjeringens nye tiltak for raskere omstilling til grønn industri. Vi ber også om en spesifisering på hva dette vil innebære økonomisk for staten.

Svar:

Norge og norsk industri skal gjennom den største omstillingen i moderne tid, hvor stadig flere aktiviteter må baseres på utslippsfrie løsninger og fornybar energi, og inngå i sirkulære ressursmodeller. Staten skal være en pådriver og en aktiv tilrettelegger i utviklingen av ny, lønnsom industri. Gjennom Grønt industriløft legger vi til rette for utslippsreduksjoner i raskt tempo, samtidig som vi sikrer at Norge forblir et attraktivt land å investere og

etablere grønne industriprosjekter i. Private aktører skal lede an og regjeringens mål er å mobilisere mest mulig privat kapital til disse prosjektene. Ved å stille opp med garantier, lån, egenkapital og tilskudd kan vi utløse større private investeringer og akselerere det grønne skiftet, som ellers vil gå for sakte. Norge skal ha internasjonalt konkurransedyktige ordninger for å risikoavlaste gode og bedriftsøkonomiske lønnsomme prosjekter innenfor grønn industri.

I veikartet viser vi til anslag fra virkemiddelapparatet om at behovet for statlig risikoavlastning for å realisere et grønt industriløft kan være i størrelsesorden 60 milliarder kroner frem mot 2025. Det er ikke etablert et eget apparat for å utbetale støtte til satsinger innenfor Grønt industriløft. Derimot har vi et næringsrettet virkemiddelapparat som er innrettet for å fremme gode grønne prosjekter, med konkurranse om midlene. For at vi skal få så mye som mulig ut av virkemidlene våre, har regjeringen innført et hovedprinsipp om at prosjekter som mottar støtte herfra, skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og Norge som lavutslippssamfunn i 2050. I tillegg følges satsingene i veikartet opp av flere departementer, gjennom ulike kanaler/virkemidler. Dette gjør det komplisert å gi et presist regnestykke for den samlede økonomiske verdien av statlige subsidier, lån og garantier knyttet til Grønt industriløft.

Vi har imidlertid en rekke eksempler på risikoavlastning som er gitt på områder under Grønt industriløft. Sid-

en regjeringen tiltrådte, har virkemiddelapparatet lagt til rette for nær 5 milliarder kroner i garantier, lån og tilskudd på batteriområdet. Staten har bidratt med omtrent 1 milliard kroner i tilskudd til batteriprojekter, og i samme tidsrom har private aktører investert nær 17 milliarder i batterinæringen. Det er videre tildelt 3 milliarder kroner til hydrogenprosjekter siden 2021, og i 2023 alene er det satt av om lag 4 milliarder kroner til videre utvikling av CO₂-fangst og -lagring. Vi har økt bevilgningen til Enova med 2 milliarder kroner på to år, noe som særlig treffer satsingene på prosessindustri, hydrogen, batterier og maritim næring. Forslag til fremtidig innretning og nivå på

ordninger gjennom virkemiddelapparatet vil bli fremmet i forslag til statsbudsjett for 2024.

Videre har regjeringen nylig foreslått fem tiltak som skal bidra til mer grønn industri i Norge. Vi foreslår blant annet et innovasjonstilskudd for større batteriprojekter av IPCEI-karakter med en ramme på om lag 1 mrd. kroner over fem år, at Norge blir med i EUs hydrogenbank, og en styrking av kapitalvirkemidlene i Grønt industriløft, herunder å legge til rette for at staten kan gi markedsmessige lån for å finansiere flere prosjekter innenfor grønne verdikjeder. Dette er tiltak vi vil komme tilbake til i forbindelse med statsbudsjettet i høst.

SPØRSMÅL NR. 2732

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 5. juli 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre inkludering av skeive, særlig transpersoner, i idretten?

BEGRUNNELSE:

Idretten er en viktig inkluderingsarena, noe statsråden selv har vært tydelig på etter hun tok over ansvaret for departementet. Skeive som gruppe opplever oftere enn andre å møte hets og hat i offentligheten, og det rapporteres stadig om skeives opplevelse av ekskludering i idretten. Derfor er flere av initiativene som blant annet Norges Idrettsforbund (NIF) har satt i verk så viktige.

En gruppe som oftere opplever å bli ekskludert i idrettssammenheng er transpersoner. Generelt er det gjort lite for å se på hvordan transpersoner kan inkluderes bedre i idretten. Det bør kunne gjøres langt mer. Eksempelvis er det for lite kunnskap på feltet både innenfor bredde- og toppidrett. Som følge av dette er det heller ingen råd og retningslinjer på feltet, og det flere idrettslag og arrangører opplever derfor at det er lite hjelp og støtte å få fra NIF og myndighetene.

Et eksempel på en arrangør som har jobbet med disse utfordringene er Ekstremsportveko, som siden 2017 har vært fortvilt over hvor lite som er gjort på feltet for å komme videre med inkludering i idretten.

I 2020 kom det en rapport fra Storbritannia, "The UK's Sports Councils Guidance for Transgender Inclusion in

Domestic Sport", som ga et bedre grunnlag for kunnskap og mulige tiltak. Dette arbeidet bør være til inspirasjon.

Venstre mener at den nye idrettsministeren burde ta initiativ til en slik kunnskapsinnhenting i samarbeid med idretten, som et viktig steg for inkludering.

Svar:

«Idrettsglede for alle» er visjonen til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF). Det forplikter. Skal alle ha lik mulighet til å oppleve idrettsglede må idretten evne å være like inkluderende for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner, som for heterofile og cispersoner. Her er staten og idretten helt på linje. En absolutt forutsetning for det statlige tilskuddet til NIF er at organisasjonen er åpen og inkluderende og dette har vi god dialog med idretten om.

Statistikken forteller oss samtidig at skeive er underrepresenterte i idrettslagene. Særlig homofile menn er underrepresentert, med bare en tredjedel så stor deltakelse i idrettslag som heterofile menn. Vi vet også at personer med kjønnsinkongruens / transpersoner ofte rapporterer å oppleve idretten som utrygg og utilnærmelig.

Når det gjelder transpersoners deltakelse i eliteidretten er det en stor internasjonal diskusjon, som pågår og som vil ha betydning også for den delen av idretten nasjonalt. Samtidig vil jeg understreke at idrettsforbundet er helt tydelig på at barn og unge med kjønnsinkongruens skal få utøve sin idrett der de føler seg hjemme og at

det i breddeidretten ikke er lagt noen begrensninger for transpersoner.

Et sentralt tiltak i regjeringens handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold som ble lagt fram før jul i fjor er å utvikle en helhetlig FoU-portefølje som kan bidra til et oppdatert, forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om kjønns- og seksualitetsmangfold. Dette er helt i tråd med hva idretten selv formidler av behov; vi trenger mer

kunnskap og ikke minst trenger vi oppdatert kunnskap både om skeives erfaringer med deltakelse i idretten og om hva som fremmer og hindrer åpenhet og deltakelse.

På oppdrag fra KUD har Bufdir, i samråd med NIF, utarbeidet en utlysningstekst som i disse dager klargjøres for publisering. Målet er nettopp å innhente kunnskap og erfaringer som kan gi idretten bedre grunnlag for utforming av tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2733

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 6. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil Norges rolle i EUs arbeid med å «outsourc» oppgaver knyttet til håndtering av flyktninger til land utenfor EU være i tiden fremover?

BEGRUNNELSE:

I EU arbeides det med å få på plass nye løsninger for å håndtere strømmen av flyktninger som kommer til EUs yttergrenser. Særlig stort er presset i Middelhavslandene. Per nå er samtlige av flyktningrutene over Middelhavet åpne og det meldes nesten daglig om skipsforlis, drukning og tragedier der kvinner, barn og menn dør på havet.

Denne måneden forliste en båt 75 kilometer fra den greske øya Peloponnes og det fryktes at så mange som 500 mennesker kan ha druknet i ulykken. Mange av de antatt omkomne og savnede er barn.

Norge har allerede vært en aktiv bidragsyter i EUs prosjekter for å begrense antallet mennesker på flukt som kommer til Europa.

Tidligere har det blitt avdekket av FNs menneskerettsråd at økonomiske midler gjennom EUs flegiverfond for Afrika, også fra Norge, har bidratt til undertrykkelse, drap og tortur av flyktninger i Libya, og norske skattebetaleres kroner har gått til å støtte RSF-militsen i Sudan. I begge tilfeller var hovedmotivasjonen bak å forsøke å håndtere og begrense antallet mennesker på flukt fra å komme seg til Europa.

Svar:

Jeg viser til at spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2733 har blitt overført fra utenriksministeren til meg for besvarelse.

Europakommisjonen fremla i 2020 et forslag til revidering av asyl- og migrasjonsregelverket i EU, herunder forslag til forordning om asyl- og migrasjonshåndtering (AMMR). AMMR-forslaget opphever og erstatter gjeldende Dublinforordning, som inneholder kriterier og mekanismer for å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad. Tilknytningssavtalen til Dublinregelverket åpner ikke for at Norge kan delta i EUs forhandlinger.

Medlemsstatene i EU ble 8. juni enige om sin posisjon til bl.a. AMMR. Rettsakten skal nå forhandles med Europaparlamentet før endelig regelverk foreligger. Norge vil bli bundet av de delene som er relevante iht. vår tilknytningssavtale til Dublin-samarbeidet, men vi vil måtte komme tilbake med en vurdering av konsekvensene for Norge når regelverket er ferdigforhandlet.

Et sentralt mål for EU har vært å balansere solidaritet overfor land som opplever stort migrasjonspress og samtidig tydeliggjøre ansvaret de enkelte landene har for bl.a. registrering av personer og grensekontroll. Rettsakten er også ment å legge noen overordnede rammer for asyl- og migrasjonshåndtering i EU, samt videreføring og revisjon av Dublin-regelverket.

Alle involverte parter er tjent med at det i Europa er et godt samarbeid mellom landene i arbeidet med kontroll på yttergrensene og at man viser solidaritet mellom landene. Norge er ikke bundet av den forpliktende mekanismen som er foreslått, som skal bidra til solidaritet mellom landene, bl.a. gjennom relokalisering og finansielle bidrag. Det legges opp til at vi skal kunne delta frivillig. Dette vil vi vurdere senere i prosessen, etter at rettsakten er forhandlet med Europaparlamentet og endelig re-

gelverk foreligger. Norge har tidligere bidratt solidarisk ved å relokalisere asylsøkere.

Et viktig forhold knyttet til migrasjonshåndtering er å bidra til at menneskesmuglere hindres i å tjene penger på å utsette mennesker i en sårbar situasjon for fare. Norge deltar i Europol's arbeid mot menneskesmugling. Frontex styrker sin representasjon i tredjestater, noe som også vil kunne bidra til å svekke muligheten for menneskesmuglernes virksomhet. Samtidig må det sikres at migranter ved Schengens yttergrenser behandles i tråd med grunnleggende rettigheter. Her spiller Frontex en nøkkrolle. Frontex har gjennomført en rekke tiltak for å sikre at grunnleggende rettigheter blir ivaretatt i Frontex-operasjoner, herunder ved å bedre rapporteringen i forbindelse med eventuelle alvorlige hendelser, ved å etablere en klagemekanisme, og ved å sørge for at Frontex-operasjoner overvåkes av eksperter på grunnleggende rettigheter. Dette er en svært viktig sak for Frontex` styre,

hvor Politidirektoratet (POD) representerer Norge, og er også noe som Norge har fremhevet betydningen av. POD avgir også personell til byråets operasjoner.

Norge er i løpende dialog med EU om felleseuropeiske tiltak knyttet til migrasjon. Norge legger stor vekt på internasjonalt samarbeid om å bidra til at flyktnings og andre migranternes grunnleggende sikkerhet ivaretas. Viktige samarbeidspartener er ulike FN-organisasjoner, bl.a. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og FNs internasjonale barnefond (UNICEF), Den internasjonale migrasjonsorganisasjonen (IOM), og norske organisasjoner som f.eks. Flyktninghjelpen.

I begrunnelsen for spørsmålet har representanten en påstand om norsk støtte til RSF-militsen i Sudan gjennom støtten til EUs flergiverfond for Afrika. EU har kategorisk avvist at de har overført midler fra dette fondet til det sudanske forsvaret, Rapid Support Forces (RSF), eller andre væpnede grupperinger.

SPØRSMÅL NR. 2734

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 6. juli 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Har forsvarsministeren fått på plass nødvendige avklaringar for å sikre vidareføring av prosjektet «Krigsetterlatenskapers lokalisering og risiko» ved Forsvarets forskingsinstitutt etter juli 2023, slik at ein mellom anna kan få gjennomført nærare undersøking og risikovurdering av dei store mengdene ammunisjon som er påvist dumpa i Osterfjorden i Vestland fylke?

BEGRUNNELSE:

Forskningsprosjektet Krigsetterlatenskapers lokalisering og risiko ved Forsvarets forskingsinstitutt vart etablert 29. januar 2020 og skal etter planen sluttførast 31. juli 2023.

Prosjektet har avdekkja betydelege mengder gamle dumpingplassar for ammunisjon i sjøen langs norskekysten, mellom anna i Osterfjorden i Vestland fylke. På spørsmål frå representanten Alfred Bjørlo i mars 2023 om vidareføringa av prosjektet etter juli 2023, svarte Forsvarsministeren følgjande:

«Moglegheitene for vidareføring og finansiering av forskningsprosjektet som eit samarbeid mellom fleire departement og underliggjande verksemdar utover juli 2023 er under utgrei-

ing, og ei avklaring er planlagt før sommaren. Eit eventuelt vidareført prosjekt vil mellom anna vidareutvikle oversikta over lokasjonar med eksplosivforureining, inkludert oversikt/estimater over ammunisjonstypar og mengder.»

På oppfølgande spørsmål frå Venstre i samband med Revidert Nasjonalbudsjett i mai om status for saka, svarte Forsvarsministeren følgjande:

«En vidareføring av prosjektet i sin nåværende form vil være avhengig av at det kommer på plass en finansiering utover dette fra aktører utenfor forsvarssektoren. En slik finansiering er så langt ikke kommet på plass. Prosjektet vidareføres derfor i utgangspunktet ikke utover juli 2023, men det arbeides fortsatt med å finne løysningar.»

No er det berre ein månad att før prosjektet skal avsluttast, og det hastar med å få på plass dei løysingane som Forsvarsministeren framleis forsikrar om at han arbeider for å finne. Det er viktig både for å få oversikt over potensielle ureinings-bomber til sjøs langs norskekysten generelt, og for å få oversikt over og iverksett tiltak for å sikre og rydde opp dei store avfallsmengdene vi allereie veit er dumpa i Osterfjorden i Vestland fylke.

Svar:

Forskningsprosjektet Krigsetterlatenskabers lokalisering og risiko ved Forsvarets forskingsinstitutt blir slutført 31. juli 2023. Forskningsprosjektet Krigsetterlatenskabers lokalisering og risiko II blir igangsett 1. august 2023, med sluttdato 31. juli 2026. Såleis blir prosjektet vidareført ved Forsvarets forskingsinstitutt.

Ei vidareføring av prosjektet i sin heilskap, i samsvar med ønskte ambisjonar, er avhengig av finansiering frå aktørar utanfor forsvarssektoren. Forsvarets forskingsinstitutt arbeider med å finna løysingar for ei slik finansiering.

Forsvarsdepartementet gav Forsvarets forskingsinstitutt oppdrag 9. juni 2023 om å etablera forskingsprosjektet Krigsetterlatenskabers lokalisering og risiko II, innanfor tilgjengeleg finansiell ramme, innretta i første rekkje mot FD og behovet til forsvarssektoren. Den finansielle ramma er Forsvarsdepartementets del av den opphavlege fellesfinansierte og fullverdige vidareføring av Krigsetterlatenskabers lokalisering og risiko. Forsvarets forskingsinstitutt arbeider med å tilpassa ambisjonsnivået og aktivitetar til tilgjengeleg ramme, medan dei parallelt fører vidare dialogen med andre relevante departement og verksemder for finansielle bidrag.

SPØRSMÅL NR. 2735

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 7. juli 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Det iranske regimets grufulle straffemetodar fortset med full styrke. Så langt i år har 353 menneske blitt avretta og ein stor del av desse var kurderar og balucherar. Dette veit me fordi modige menneskerettsorganisasjonar dokumenterer regimets overgrep. Dokumentasjonen er avgjerande for straffeforfølgning av dei ansvarlege. Iran Human Rights og Hengaw Organisation for Human Rights er eksempel på slike organisasjonar, som blir drivne av frivillige.

Vil utanriksministeren gje økonomisk støtte til slike organisasjonar?

Ensemble Contre la Peine de Mort, ECPM. Organisasjonen har et globalt mandat, men jobber også mot dødsstraff i land som Iran. Utenriksdepartementet har løpende til vurdering hvordan vi best kan bidra i arbeidet mot brudd på menneskerettighetene i Iran, der støtte til organisasjoner er et av flere virkemidler.

Svar:

Jeg deler representantens bekymringer over Irans økte bruk av brutale straffemetoder, inkludert dødsstraff. Det har Utenriksdepartementet formidlet klart og tydelig i alle våre møter med iranske myndighetsrepresentanter. Norge har også vært tydelig i vår fordømmelse av iranske henrettelser i multilaterale fora.

Norge mottar informasjon om menneskerettighets-situasjonen i Iran inkludert fra menneskerettighetsforvarere og menneskerettighetsorganisasjoner i og utenfor Iran. Vår ambassade i Teheran og vår FN-delegasjon i Genève er også jevnlig i kontakt med iranske beslutningstakere og sivilsamfunnsaktører.

Utenriksdepartementet gir finansiell støtte til internasjonalt arbeid mot dødsstraff gjennom organisasjonen

SPØRSMÅL NR. 2736**Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 10. juli 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at Samarbeidsprosjektet mellom tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten har tilført ny kunnskap om utredning og behandling, slik at et utrednings- og behandlingstilbud som har vært lovet i over 30 år kan opprettes, og hvis ja, når kan man forvente at et slikt tilbud kan etableres?

BEGRUNNELSE:

Samarbeidsprosjektet mellom tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten som det i utgangspunktet het, ble avsluttet i juni 2021, og konklusjonene for de to prosjektene er oversendt Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet høsten 2022.

Bakgrunnen for Samarbeidsprosjektet var for å få mer kunnskap om bivirkninger fra amalgam, og hvordan man kunne gi bedre helsehjelp til dem som har helseplager som kan tilskrives kvikksølv frigitt fra amalgam.

Som nevnt ovenfor foreligger resultatene fra Samarbeidsprosjektet, og konklusjonene er klare. Etter bytte av amalgam med andre tannfyllingsmaterialer og oppfølging i 5 år, er konklusjonen at det er en signifikant symptomforbedring selv etter 5 år, og at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å gjøre dette overfor denne pasientgruppen.

Mange statsråder har uttalt at vi ikke har et utrednings- og behandlingstilbud for denne pasientgruppen, og det har vært lovet et utrednings- og behandlingstilbud for denne pasientgruppen tilbake til 1992. Samarbeidsprosjektet som ble etablert skulle bidra til at dette tilbudet skulle realiseres med det som av flere statsråder er omtalt som et unikt prosjekt i internasjonal sammenheng, med de fremste fagpersonene på dette feltet i Norge, der også toksikologer skulle være med.

Svar:

Det såkalte "Samarbeidsprosjektet" besto av to delprosjekter.

Delprosjekt 1; Utvikling og gjennomførbarhetsanalyse av et integrert medisinsk rehabiliteringsprogram for pasienter med helseplager som fortsetter etter at de har fjernet amalgam, er en pilotstudie som ble gjennomført ved Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin (Nafkam) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT). Målet med prosjektet var å teste gjennomførbarheten av et integrert medisinsk

rehabiliteringsprogram. Prosjektet bestod av et gruppeprogram med særskilt vekt på livsstil og selvhjelp, og et individuelt valgt behandlingsprogram. Det overordnede målet med piloten var å lindre eller forkorte sykdom, bedre livskvalitet, øke evne til mestring av sykdomssituasjonen og bedre sykdomsopplevelsen.

Delprosjekt 2; Utprøvende behandling ved mistanke om bivirkninger fra amalgam, var organisert av Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer (BVG) ved Uni Research, Universitetet i Bergen (UiB). Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med Nafkam, Allmenmedisinsk forskningsenhet v/Uni Research, og med flere regionale odontologiske kompetansesentre. Målet med delprosjekt 2 var å få mer kunnskap om eventuelle forandringer av helseplager etter utskifting av amalgamfyllinger. Prosjektet var i utgangspunktet planlagt for om lag 180 personer. Som følge av begrenset interesse er prosjektet avgrenset til om lag 50 deltagere. Deltagerne får oppfølging henholdsvis 1 år og 5 år etter utskifting av amalgamfyllinger. Oppsummeringsrapporten fra delprosjektet ble lagt frem i september i fjor, og viste i korte trekk at intensiteten i generelle helseplager for personer med medisinsk uforklarte helseplager som tilskrives disse til amalgamfyllinger – ble redusert etter fjerning av slike fyllinger. Mang fant også at konsentrasjonen av uorganisk kvikksølv var signifikant redusert ved oppfølging ett år etter amalgamfjerning, og at også fem år etter amalgamutskifting var intensiteten av generelle helseplager fortsatt signifikant lavere enn før utskiftningen.

Det er imidlertid verd å merke seg at forskerne påpeker at studien inkluderer et lavt antall personer, og er vurdert å ha lav evidensstyrke.

I 2018 fikk Helsedirektoratet i oppdrag å se hen til resultatene fra samarbeidsprosjektet når disse foreligger og samlet vurdere behov for eventuelle endringer i IS-1481 Retningslinjer for utredning og behandling ved mistanke om bivirkninger fra odontologiske biomaterialer.

Helsedirektoratet har våren 2023 etablert en intern redaksjonsgruppe og nedsatt en arbeidsgruppe med eksterne deltakere fra BVG for å revidere denne retningslinjen. Arbeidet med revidering av retningslinjen forventes ferdigstilt i løpet av 2023. Publisering av revidert retningslinje forventes i løpet av 2024, etter at retningslinjen har vært på offentlig høring og innspill er vurdert og eventuelt innarbeidet.

Regjeringen har også nedsatt et offentlig utvalg som skal foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetje-

nesten, herunder organisering, finansiering og lovverket, inkludert regulering og rettigheter. Prinsippene for prioritering i den samlede helse- og omsorgstjenesten skal ligge til grunn for gjennomgangen. Formålet er å legge frem ulike modeller for en tannhelsetjeneste som kan bidra til bedre tilgjengelighet i hele landet. Utvalget skal blant annet utarbeide og vurdere forslag som kan sikre at tannhelsetjenestene blir likestilt med andre helsetjenester,

herunder modeller for egenandelstak. Utvalgets mandat er bredt, og omfatter blant annet også å vurdere mulige skjeringsordninger for pasienter med særskilte behov for tannhelsehjelp og tiltak som kan bidra til å redusere de sosiale forskjellene i befolkningens orale helse og bruk av tannhelsetjenester.

Utvalgets rapport blir derfor et viktig utgangspunkt når fremtidens tannhelsetjeneste skal utformes.

SPØRSMÅL NR. 2737

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 10. juli 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til videre drift ved vegmuseet i Dirdal?

BEGRUNNELSE:

Vegmuseet i Dirdal er et viktig formidlingsanlegg for norsk veihistorie, og har i en normal sesong flere tusen besøkende. Likevel har Statens vegvesen, underlig nok, fattet beslutning om å avvikle driften.

Det fremstår merkelig at et slikt vedtak blir fattet uten skikkelig prosess med høring og involvering av lokale og regionale myndigheter. Det er dessuten opplyst at prosessen med å kartlegge og stenge ned museet i Dirdal og andre tilsvarende anlegg vil koste hele 15 millioner.

Saken har naturlig nok skapt et sterkt engasjement blant ildsjeler, folkevalgte og innbyggere. Facebook-gruppen "JA til Vegmuseum i Dirdal" har allerede over 1 600 medlemmer.

Jeg håper statsråden deler vårt engasjement for å ta vare på og formidle veihistorien for nåtid og fremtid, og at han vil gi tydelige føringer til Statens vegvesen om å finne løsninger for videre drift av museet. Her bør alle steiner snus.

Svar:

Det er Statens vegvesen ved Norsk Vegmuseum som har ansvar for museumsanlegget i Dirdal. Anlegget er plassert på en tidligere vegstasjon i Gjesdal kommune i Rogaland. Museumsanlegget er et av fem regionale vegmuseumsanlegg. Anlegget er ikke fredet. Statens vegvesen eier tre av bygningene ved anlegget. I tillegg til de to opprinnelige

vegstasjonsbyggene er det et større visningsmagasin med utstillinger og samlinger med særlig vekt på veghistorien i Rogaland. Utstillingene viser også enkelte spesialtemaer som brobygging, kjøretøy og ferjedrift. Samlingen inneholder en rekke store maskiner og kjøretøy. Det er ikke inngått noen samarbeidsavtaler med lokale kulturinstitusjoner i nærheten. Formidlings- og tilsynsaktiviteten, og i den senere tid noe restaureringsarbeid, ved museet har vært drevet med ansatte på pensjonistavtaler.

Statens vegvesen skal sørge for at eventuell drift ved alle museumsanlegg, inkludert museumsanlegget i Dirdal, følger internasjonale museumsfaglige retningslinjer fastsatt av The International Council of Museums (ICOM), sentrale lovverk som kulturminneloven og arkivloven i tillegg til føringer i Museumsmeldingen (St. meld. 23 (2020-2021) og Kulturmiljømeldingen (St. meld. 16 (2019-2020)). Anlegget i Dirdal oppfyller ikke disse kravene i dag.

Statens vegvesen har på denne bakgrunn vedtatt å avvikle formidlingstilbudet i Dirdal. Det samme gjelder for øvrig de fire andre regionale anleggene. Anleggene skal beholdes som rene samlingsmagasiner. Dette gjelder også anlegget i Dirdal. Norsk vegmuseum vil i løpet av en treårsperiode gjennomføre et prosjekt for alle regionale museumsanlegg og vurdere hvordan man best skal sikre bærekraftig samlingsforvaltning i tråd med nasjonale og internasjonale føringer og gjeldende lovverk. Prosjektet har en kostnadsramme på 15 millioner kroner.

Det er altså kun formidlingsaktiviteten som nå avvikles i Dirdal. Museumsanlegget med de historiske samlingene vil bli ivarettatt av Statens vegvesen, og Norsk vegmuseum vil fortsatt ha det nasjonale ansvaret for formidling av norsk veg- og trafikkhistorie.

Beslutningen om utredning av regionale museumsanlegg og avvikling av den fysiske formidlingsaktiviteten er ikke gjenstand for noen lovpålagt eller allmenn høringsp-

likt. Statens vegvesen har orientert Rogaland Fylkeskommune og Gjesdal kommune om status på arbeidet i møte 27. juni 2023.

SPØRSMÅL NR. 2738

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen
Besvart 10. juli 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Er det naturlig for en kommunikasjonsdirektør i en kommunal utdanningsetat å engasjere seg i pressens dekning av et idrettsarrangement, og mener statsråden det er riktig at en kommunal utdanningsetat søker å påvirke pressen?

BEGRUNNELSE:

En artikkel på nettavisen Document.no, om vold på fotballbanen har ført til at utdanningsetaten i Oslo kommune har engasjert seg i saken. Kommunikasjonsdirektør Randi Hagen Eriksrud i Oslos utdanningsetat er kritisk til avisens redaksjonelle linje og presseetiske vurderinger.

Den aktuelle saken, samt omtale av utdanningsetatens inngripen i saken:

[https://www.document.no/2023/05/25/grov-vold-
under-fotballkamp-sparket-mot-hodet-pa-spiller-som-
la-nede/](https://www.document.no/2023/05/25/grov-vold-under-fotballkamp-sparket-mot-hodet-pa-spiller-som-la-nede/)

[https://www.document.no/2023/06/08/vold-pa-fot-
ballbanen-direktor-i-oslo-kommune-prover-a-pa-
virke-document/](https://www.document.no/2023/06/08/vold-pa-fotballbanen-direktor-i-oslo-kommune-prover-a-pa-virke-document/)

Spørsmålsstiller ønsker på denne bakgrunn en tilbakemelding på om statsråden mener det er en naturlig del av arbeidsoppgavene til en kommunikasjonsdirektør i en kommunal utdanningsetat å engasjere seg på den måten som det er gjort i denne saken. Videre ønskes det statsrådets vurdering av om det er riktig at en kommunal utdanningsetat søker å påvirke pressen.

Svar:

Bakgrunnen for Oslo kommunes dialog med ulike medier må kommunen svare for selv. Jeg kjenner ikke til hvilke vurderinger kommunen har gjort i denne saken, utover det som er referert i artikkelen representanten viser til.

SPØRSMÅL NR. 2739

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik
Besvart 6. juli 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at det er problematisk at flere saker viser at Riksadvokatens rundskriv hvor det fremgår at polititjenestepersoner bør holdes adskilt før avhør etter alvorlige

hendelser ikke overholdes, og vil statsråden foreta seg noe for å sikre at rundskrivet i større grad følges?

BEGRUNNELSE:

Av Riksadvokatens rundskriv nr. 3 for 2006 fremgår det at tjenestepersoner i alvorlige saker med umiddelbar innsats fra Spesialenheten skal holdes adskilt inntil de er avhørt av etterforskningsavdelingen. Slike saker er for eksempel tilfeller hvor noen dør eller blir alvorlig skadet som følge av politiets eller påtalemyndighetens tjenesteutøvelse. Det fremgår av Riksadvokatens rundskriv at dette er en frivillig ordning. Det presiseres likevel at det er viktig av hensyn til etterforskningen og tillitten til den at det er viktig at de involverte tjenestepersonene holdes adskilt.

Bergens tidende har gjennomgått syv saker hvor politiet har vært involvert i dødelige skyteepisoder, jf. <https://www.bt.no/krim/i/RGX6Aa/regelverket-brytes-naar-politiet-har-drept>. Av gjennomgangen kommer det frem at tjenestepersonene ikke ble holdt adskilt før avhør i seks av de syv sakene, og i kun ett av vedtakene fra spesialenheten påpekes det av spesialenheten at regelverket har blitt brutt. I en av de gjennomgåtte sakene fremgår det av artikkelen at spesialenheten selv har gitt tillatelse til at politifolkene kan oppholde seg på samme sted, så fremt de ikke snakket om hendelsen.

Gjennomgangen til Bergens Tidende viser at hendelsesforløpet ble diskutert mellom de involverte polititjenestepersonene i minst tre av sakene.

Svar:

Jeg viser til mitt svar representant Unnelands spørsmål nr. 2663 om samme forhold. I det nevnte svaret fremkommer følgende:

I rundskrivet til riksadvokaten nr. 3/2006 om etterforskning av saker mot tilsette i politiet og påtalemakta, blir det mellom anna uttalt følgende:

«Dersom hendelsen som skal etterforskes krever umiddelbar innsats, skal politiet omgående varsle Spesialenheten, jf. påtaleinstruksen § 34-5 første ledd annet punktum. Det er politimesterens ansvar å sørge for at rette vedkommende i politidistriktet er kjent med varslingsplikten og de varslingsrutiner som skal følges. [...]

For å sikre at saksforholdet blir best mulig opplyst og at tilliten til etterforskningen ikke svekkes, er det viktig at de involverte tjenestemenn i de alvorlige sakene med umiddelbar innsats fra Spesialenheten, holdes atskilt inntil de er avhørt av etterforskningsavdelingen. Noen direkte hjemmel for dette finnes ikke, med mindre vilkårene for pågrepelse og fengsling er oppfylt. En er derfor normalt henvist til å basere seg på frivillighet fra tjenestemennenes side. Riksadvokaten understreker viktigheten av at tjenestemennene i slike tilfeller samarbeider med etterforskningsavdelingen, som på sin side må bestrebe seg på å gjøre den frivillige atskillelsesperioden så kort og lite belastende som mulig. I praksis synes dette – så langt – å ha fungert tilfredsstillende.»

Saker der nokon døyr eller blir skadd som følge av politiet sin bruk av tenestevåpen fell klart innanfor gruppa av tilfelle der Spesialeininga skal varslast omgåande og involverte tenestepersonar bør haldast atskilt.

I lys av sakene representanten viser til, er eg samd i at det må gjennomførast vurderingar av dagens praksis. Eg er gjort kjend med og støttar at Riksadvokaten frå no av følgjer særskilt med på dette tilhøvet og at Spesialeininga følgjer opp temaet overfor både Politidirektoratet og politidistrikta. Det er mellom anna pågåande dialog mellom Politidirektoratet og Spesialeininga om vidare oppfølging. Temaet er også teke opp av Spesialeininga i eit innlegg overfor alle politimeistrane i landet, særorgansjefar og leiarar for geografiske driftseiningar denne månaden.

SPØRSMÅL NR. 2740

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 7. juli 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Utenriksministeren har tidligere svart Stortinget at det ikke er riktig at regjeringen ikke gir støtte til tiltak som fremmer traktater om nedrustning som Norge selv ikke vil slutte seg til. Samtidig har Utenriksdepartementet

både før og etter besvarelsen brukt dette som begrunnelse for å avslå søknader om støtte til forskningsprosjekt.

Har Utenriksdepartementet etablert en ny praksis der man ikke gir offentlig støtte til tiltak som omhandler traktater regjeringen ikke vil støtte seg til?

BEGRUNNELSE:

II mai 2022 ble utenriksministeren stilt et spørsmål knyttet til at organisasjoner som jobber mot atomvåpen hadde fått kraftige kutt i støtten fra Utenriksdepartementet. Det ble blant annet vist til at Norsk Folkehjelp, som hadde søkt om støtte til sitt forskningsprosjekt Nuclear Weapons Ban Monitor, hadde fått et avslagsbrev der det sto: «Dette er en traktat Norge ikke støtter, og prosjektet kan bidra til en ytterligere polarisering i nedrustningsdebatten».

I utenriksministerens svar på dette skriftlige spørsmålet 1. juni 2022 skrev hun likevel at det ikke er riktig at regjeringen ikke gir støtte til tiltak som fremmer traktater om nedrustning som Norge selv ikke vil slutte seg til.

Den 28. april 2023 skrev imidlertid Utenriksdepartementet et brev til Norsk Folkehjelp som inneholdt følgende begrunnelse for at departementet ikke ville utbetale de øremerkede 2022-midlene til Nuclear Weapons Ban Monitor:

«prosjekter vil bli vurdert etter i hvilken grad de påvirker andre deler av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Prosjektet [...] kartlegger blant annet staters tilslutning til og overholdelse av Traktaten om forbud mot kjernevåpen (TPNW). Traktaten er i sin nåværende form ikke forenlig med medlemskapet i NATO-alliansen og regjeringen vil derfor ikke slutte seg til TPNW».

Jeg mener det er grunn til bekymring når Utenriksdepartementet framstiller et forskningsprosjekt som et tiltak som påvirker norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk i negativ forstand. Det kan vitne om en uheldig utvikling i departementets forståelse av sivilsamfunnets og forskningens rolle, og det kan reversere en lang praksis med å

støtte arbeid med ståsteder og ambisjoner som ikke nødvendigvis på alle områder og til enhver tid sammenfaller med den politiske linje som den sittende regjering legger seg på.

Nylig eksempler fra denne tradisjonen er det sivile samfunnsengasjementet og forskningen som bidro til fremforhandlingen av forbudet mot klaseammunisjon, det pågående arbeidet med å begrense bruk av eksplosiv vold i byer, og det pågående arbeidet med å regulere autonome våpen. Kunnskap og debatt kan ikke være motarbeiding av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk.

Svar:

Det er ikke Utenriksdepartementets praksis å ikke gi offentlig støtte til tiltak som omhandler traktater som regjeringen ikke vil slutte seg til. Som jeg tidligere har påpekt overfor Stortinget, får bl.a. organisasjoner som Nei til atomvåpen, Norske leger mot atomvåpen og Norges fredsråd støtte. Alle disse organisasjonene arbeider for at Norge skal signere Traktaten om forbud mot kjernevåpen (TPNW), noe det er bred politisk enighet om at Norge som medlem av NATO ikke kan signere.

Dette betyr imidlertid ikke at alle prosjektsøknader blir innvilget. Utenriksdepartementet vurderer alle søknader om prosjektmidler ut fra kriteriene i utlysningen. Etter en slik vurdering har Utenriksdepartementet opprettholdt avslaget om støtte til prosjektet «Tracking progress towards a world without nuclear weapons».

SPØRSMÅL NR. 2741

Innlevert 30. juni 2023 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 5. juli 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte om det er noen statlige hindringer for at fastlege Knut Sand Bakken kan fortsette som fastlege til tross for at han er 76 år, og kan kommunen fortsatt inngå avtale med en fastlege over 75 år?

BEGRUNNELSE:

Norge har i dag fastlegemangel og 250 000 mennesker står uten en fastlege. Statsråden uttalte selv under stortingets spørretime 19.04.2023:

«Det må flere leger inn i fastlegeordningen.»

En enkel måte å unngå at enda flere mennesker står uten fastlege er at eldre fastleger med autorisasjon får

mulighet til å arbeide som fastlege etter at fastlegehjemmelen har gått ut pga. alder.

Et eksempel på det kommer fra undertegnede hjemkommune Flekkefjord hvor fastlegeveteran Knut Sand Bakken som er 76 år ikke en gang får mulighet til å vikariere som fastlege til tross for at det ikke er ledige plasser for pasientene hos andre fastleger. Logikken ser da ut til å være at det er bedre at folk står uten fastlege enn at de har en fastlege på 76 år.

I Norge skal det ikke forskjellsbehandles med alder som begrunnelse, og så lenge fastlegen er faglig kompetent, har pasientenes tillit og har autorisasjon så er det galt at han ikke får anledning til å fortsette. Flekkefjord kommune uttalte følgende om fastlegens mulighet til å ha individuell avtale med kommunene:

«Den opphører når legen er 70 år. Det kan inngås tidsbegrenset avtale, men likevel ikke etter 75 år. Alle ledige hjemler må lyses ut i tråd med regelverket. Kommunen kan ikke lovlig inngå individuell avtale fordi Sand Bakken er over 75 år. Den vil være ugyldig ut fra forskriften.»

Kommunen argumenterer med at de ikke har noe handlingsrom eller mulighet til å inngå en individuell avtale med den aktuelle legen. Man kan stille seg spørsmålet om hva som hadde skjedd dersom kommunen hadde inngått avtale med legen, hadde det vært et ulovlig vedtak som statsråden hadde overprøvd.

Undertegnede er klar over at det er åpenbare forskjeller, men dog litt humoristisk sagt så kan man ha en leder for den frie verden som amerikanske presidenter ofte kalles på over 80 og med atomvåpen i sitt arsenal men i en kommune på Sørlandet så kan ikke en populær fastlege få lov til å fortsette fordi han er for gammel.

SPØRSMÅL NR. 2742

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 8. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Ser helse- og omsorgsministeren behov for forbedringer av Pasientreiseforskriften eller Pasientreiser HF's og Pasientreiser Finnmarkssykehusets praksis i møte med pasienter fra Finnmark som har lange reiseavstander til behandlingssted, eller mener statsråden at dagens praksis er god nok og utgjør et forsvarlig tilbud?

Svar:

Det følger av forskrift om fastlegeordning i kommunene (fastlegeforskriften) § 32 at den individuelle fastlegeavtalen opphører uten oppsigelse når legen fyller 70 år. Det fremkommer videre av samme bestemmelse at kommunen og legen kan inngå en tidsbegrenset avtale om fastlegevirksomhet ut over fylte 70 år, likevel ikke etter at legen er fylt 75 år.

Aldersgrensen for bortfall av autorisasjon ble økt fra 75 til 80 år i 2015. Begrunnelsen for økningen var blant annet knyttet til en økende andel eldre i befolkningen og at de fleste lever lenger med god funksjonsevne enn før. Aldersgrensen for opphør av fastlegeavtalen ble imidlertid ikke hevet i forbindelse med endringene i helsepersonelloven.

Denne problematikken ble drøftet av ekspertutvalget for gjennomgang av allmennlege-tjenesten, som i april i år avga rapporten «Gjennomgang av allmennlegetjenesten». Ekspertutvalget viser til at både den enkeltes livskvalitet og hensynet til et bærekraftig samfunn tilsier en utvikling der det legges til rette for, og stimuleres til, økt deltakelse i arbeids- og samfunnslivet for eldre mennesker. Ekspertutvalget er derfor av den oppfatning at rekrutteringsutfordringene i dagens fastlegeordning kan tilsi at det bør stimuleres til at eldre fastleger får mulighet til å stå i yrket lenger enn til fylte 75 år, forutsatt at de er friske, velfungerende og i stand til å utføre oppgavene i en fastlegevirksomhet på en forsvarlig måte.

Ekspertutvalgets rapport er nå på bred høring. De innspillene vi får i den anledning vil være med på å danne grunnlag for vår videre oppfølging av rapporten.

BEGRUNNELSE:

Ifølge artikler i iFinnmark i juli opplever pasienter i Finnmark et dårligere tilbud fra Pasientreiser.

En pasient møter etter Pasientreisens mening ikke kriteriene for å ha en medisinsk grunn for reise, og får dermed ikke tilbud om drosje til oppsatt time på DPS Karasjok. Dermed må pasienten bruke over 60 timer hjemmefra og tilbringe to netter på hotell for å møte til en be-

handlingstime. Dette påfører pasienten en stor psykisk og fysisk belastning, i tillegg til arbeidsfravær og ekstra utgifter.

En annen pasient forteller at Pasientreiser har endret praksis fra henting med drosje på Mehamn flyplass de dagene det ikke går buss, til tilbud om overnatting på hotell i Mehamn, selv om det totalt sett gir høyere kostnader. En annen pasient får dekket drosje til flyplassen, men ikke tilbake.

Dette oppleves som at staten gjør det vanskelig å bo på et lite sted i distriktet, og at de som bor i distriktene ikke kan komme seg til nødvendig helsetjeneste på en verdig måte. Det er vanskeligere å være kronisk syk nå, med den endrede praksisen fra Pasientreisere side.

Svar:

Finnmark er et stort fylke med et areal som samsvarer i størrelse med Danmark. Fra mange kommuner er det lang reisevei til nærmeste behandlingssted. Dette kan gi lange og utfordrende reiser for pasientene, og noen ganger er overnatting nødvendig.

Pasientreiser er en rettighet som er regulert i pasientreiseforskriften. Tilrettelegging av reise kan skje enten på medisinsk eller trafikalt grunnlag. Det er kun behandler som kan ta avgjørelsen om en pasient har behov for tilrettelagt transport på medisinsk grunnlag, jf. pasientreiseforskriften § 22 pkt. b. Pasientreisekontorene i helseforetakene har ingen myndighet til å avgjøre rettighet til tilrettelagt transportbehov på medisinske grunnlag. I den type saker som stortingsrepresentanten tar opp vil det være viktig at pasienten og dens pårørende etablerer en god dialog med behandler på legekantor og sykehus slik at man får vurdert behovet for bruk av bil eller tilrettelagt transport. Pasientreiser HF har de siste årene jobbet frem en ny veileder for helsepersonell som rekvirerer pasientreiser. Veilederen skal hjelpe behandlerne med vurdering av behov for tilrettelegging av pasientreiser og gjennom dette bidra til mer ensartet praksis.

Pasientreiseforskriften § 22 pkt. c omhandler tilrettelegging på trafikalt grunnlag og stadfester at pasienten har rett til å få dekket nødvendige dokumenterte utgifter til drosje hvis pasientreisekontor eller annen som har fått myndighet til det, attesterer at manglende rutegående transporttilbud gjør det nødvendig å bruke drosje eller bil. Der det er rutegående transport tilgjengelig, vil det ikke bli tilbudt drosje på trafikalt grunnlag.

Dersom pasienter ønsker informasjon om regelverk, praktisk tilrettelegging og registrering av refusjonskrav ligger dette på helsenorge.no. Man kan også ringe 05515 og få hjelp. Pasientreiser HF, pasientreisekontorene og brukerrepresentanter har i flere år arbeidet med utvikling av veiledning og systemer for å skape en dialog med pasientene som fungerer best mulig. Flere brukundersøkelser har vist at man har lykket med dette.

Helsedirektoratet har gjennomført en evaluering av pasientreiseregelverket på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Evalueringen viser flere forbedringspunkter og det foreslås flere endringer som skal bidra til å gjøre regelverket lettere å forstå og praktisere. Departementet arbeider med et høringsnotat med forslag til endringer i pasientreise-forskriften for å følge opp innspillene i rapporten. Det tas sikte på å sende ut høringsnotatet til høsten.

Kapasitetsproblemer hos drosjenæringen er en kjent utfordring nasjonalt. Finnmark er spesielt rammet av denne utfordringen, og har ikke drosje tilgjengelig i flere kommuner. Dette betyr at Finnmarkssykehuset HF må utnytte tilgjengelig drosjekapasitet på en måte som innfrir de medisinske behovene først, og deretter de trafikale behovene. Det kan også nevnes at Helse Nord RHF og Finnmarkssykehuset HF har løpende kontakt med fylkeskommunene for innspill til rutegående transport til lands, til vanns og i luften.

For meg er det viktig at pasienter som har behov for å reise med bil eller å få tilrettelagt transport i forbindelse med helsetjenester, skal ivaretas av pasientreisekontoret og behandler på sykehus eller legekantor i samsvar med regelverket. Jeg mener dette er mulig å få til gjennom et godt og tydelig regelverk og brukervennlige og gode veiledninger.

Avslutningsvis vil jeg peke på at pasienter og deres pårørende har anledning til å klage på vedtak fattet av det lokale pasientreisekontoret dersom de er uenige. Statsforvalteren er klageorgan for vedtak og kan vurdere både rettslige og faktiske forhold som legges til grunn for avgjørelsen.

SPØRSMÅL NR. 2743**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 8. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Som følge av at Frevar på Øra og to avfallsforbrenningsanlegg i Sarpsborg blir definert som samforbrenningsanlegg, må disse anleggene betale for klimakvoter. Konsekvensen kan bli at energigjenvinning blir erstattet med fossile energikilder i nærliggende industri.

Hvordan ser statsråden på denne saken, og hva vil regjeringen foreta seg, for å sikre sirkulærøkonomi og best klimaeffekt?

BEGRUNNELSE:

Et av dagens virkemidler for å redusere klimagassutslipp får negative konsekvenser for sirkulærøkonomien, og for industriparken på Øra i Fredrikstad. FREVAR produserer damp basert på avfallsenergi som benyttes av industrien som erstatning for fyringsolje, naturgass og elektrisitet. Fordi FREVAR er så tett koblet mot nærliggende industri, har norske myndigheter definert anlegget som et samforbrenningsanlegg. Dette betyr at FREVAR, sammen med to forbrenningsanlegg i Sarpsborg, inngår i EUs kvotehandelssystem, og må betale klimakvoter for sine fossile klimagassutslipp, i tillegg til forbrenningsavgift. Dermed blir de tre mest energieffektive anleggene i Norge utsatt for skjeve konkurransevilkår. Øra er et av Norges viktigste områder for gjenvinning av avfallsressurser, og et fyrårn for industriell symbiose. Energien som produseres fra FREVARs forbrenningsanlegg er en viktig faktor i dette samspillet.

Svar:

Det felleseuropeiske klimakvoteregulverket skiller mellom «kvotepliktig samforbrenning» av avfall og «ikke-kvotepliktig avfallsforbrenning». Utslipp fra forbrenning av avfall i anlegg som har til hovedformål å produsere energi eller produkter kategoriseres som «samforbrenning», og er dermed kvotepliktige. Utslipp fra forbrenningsanlegg som har til hovedformål å bortskafe avfall regnes som ikke-kvotepliktige.

Skillet mellom "ikke-kvotepliktig avfallsforbrenning" og "kvotepliktig samforbrenning" fører etter mitt syn til en uheldig forskjellsbehandling innad på det norske avfallsmarkedet. I praksis straffes anlegg som velger å innrette sin aktivitet på en måte som gir effektiv energitnyttelse. EU vedtok 6. mai 2023 endringer i kvotedirektivet, som blant annet innebærer at det skal vurderes

om avfallsforbrenningsanlegg (inkludert de uten energiproduksjon) kan innlemmes i kvotesystemet fra 2028. Det ville innebære at man opphever dagens skille mellom kvotepliktig samforbrenning og ikke-kvotepliktig avfallsforbrenning. EU-Kommisjonens vurdering skal leveres innen 31. juli 2026. Som ledd i dette arbeidet skal avfallsforbrenningsanleggene ifølge EUs klimakvotedirektiv rapportere sine utslipp fra og med 1. januar 2024.

Det er likevel Klima- og miljødepartementets vurdering at den kategoriseringen som er gjort av de nevnte avfallsforbrenningsanleggene er riktig utfra gjeldende regelverk. Dette tilsluttes i Søndre Østfold tingretts dom av 10. mai 2023 (saknr. TSOS-2022-139175). Dommen er anket og er ikke rettskraftig.

Jeg er opptatt av å unngå at klimakvoteregulverket skal gi sterke incentiver til redusert utnyttelse av energien i avfallet. Vi kan ikke vente på at EU muligens opphever skillet mellom "samforbrenning" og "avfallsforbrenning", som henholdsvis kvotepliktig og ikke-kvotepliktig aktivitet fra og med 2028. Det vil være svært uheldig om Frevar eller andre avfallsforbrenningsanlegg velger å avslutte sitt energisalg til industriaktører for å unngå kvoteplikt.

På forslag fra regjeringen vedtok Stortinget i 2022-budsjettet at kvotepliktige anlegg skal fritas for avgift, forutsatt at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) godkjenner fritaket. Fritaket vil lette avgiftstrykket for de kvotepliktige anleggene og bidra til å redusere forskjellsbehandlingen som følge av at kvotepliktige anlegg må svare kvoter. Regjeringen mener at et avgiftsfritak/-unntak for kvotepliktige utslipp ikke utgjør statsstøtte. ESA har imidlertid tidligere kommet til at et unntak for kvotepliktige forbrenningsanlegg utgjør statsstøtte. Finansdepartementet er i dialog med ESA om saken, men det er usikkert når saken blir avklart.

I budsjettet for 2023 ble det vedtatt en differensiering av avgiften på avfallsforbrenning, slik at anlegg omfattet av kvoteplikt betaler mindre (kr 95 per tonn CO₂) og anlegg som ikke er omfattet av kvoteplikt betaler mer (kr 476 per tonn CO₂). Bakgrunnen for endringen var at de nye reglene i gruppeunntaksforordningen (GBER) åpner for en slik differensiering. Endringen vil tre i kraft når det nye GBER-regulverket trer i kraft i Norge. Dette er nærmere omtalt i Prop. 1 LS (2022–2023). Innføringen av de nye reglene i Norge har blitt forsinket, og differensieringen er derfor ikke trådt i kraft ennå. Dette er nærmere omtalt i Prop 117 LS (2022–2023) og Prop. 118 S (2022–2023). Gjel-

dende sats for både kvotepliktig og ikke-kvotepliktige anlegg er derfor fortsatt 238 kroner per tonn CO₂.

SPØRSMÅL NR. 2744

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Når vil statsråden følge opp Stortingsflertallets vedtak 667 Dokument 8:162 S (2022-2023), Innst. 326 S (2022-2023)?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen endret i fjor sommer retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon til:

«Den statlige lokaliseringspolitikken skal, ved oppfølgingen av disse retningslinjene, medvirke til at nye og omlokaliserte statlige virksomheter i hovedsak blir lokalisert utenfor Oslo, sentrale kommuner i Oslo-området eller andre av de største byene.»

15.mai 2023 vedtok et flertall på Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser om ikke å sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres.»

I Distriktsmeldingen som ble publisert 20. juni 2023 står det:

«Regjeringa ynskjer derfor at nye og omlokaliserte statlege verksemdar i hovudsak blir lokaliserte utanfor Oslo, sentrale kommunar i Oslo-området eller andre av dei største byane. Regjeringa har revidert og styrkt retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon.»

Det er uheldig at Regjeringen ikke følger opp vedtaket som et flertall av Stortinget har vedtatt, og velger å videreføre sine egne retningslinjer som et flertall av Stortinget har sagt seg uenig i.

Svar:

Anmodningsvedtaket sier fast at

«Stortinget ber regjeringen i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser om ikke å sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres.»

Ei sidestilling av Oslo med andre større byar i Noreg har aldri vore praktisert ved bruk av retningslinjene. Det vil heller ikkje gjerast framover. Praktiseringa av retningslinjene vil framleis vere slik at ein vurderer Oslo og dei andre større byane i kvar einskild sak, ut frå mål og krav i retningslinjene og kva statleg verksemd det er tale om. Eg ser ikkje behov for å endre retningslinjene som følgje av vedtaket i Stortinget.

Regjeringa har eit tydeleg mål om ei betre geografisk fordeling av statlege arbeidsplassar og styrke lokale fagmiljø, som kan gje distriktspolitisk vinst. Kravet i retningslinjene om at eitt alternativ for lokalisering i kommunar med sentralitet 3-6 skal vurderast, vil sikre at ein alltid vurderer høvet for å lokalisere statleg verksemd i mindre sentrale kommunar.

SPØRSMÅL NR. 2745**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 4. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I juli har strømkunder i NO2 (Sørlandet) betalt 84 prosent mer for strømmen enn kundene i NO1 (Østlandet) før avgifter og nettleie. Med bare noen få unntak har prisene i de to strømområdene historisk vært ganske like, og en oversikt fra Europower viser at den prosentvise forskjellen mellom NO2 (Sørlandet) og NO1 (Østlandet) i løpet av en måned aldri har vært større.

Vil statsråden gjøre noe for å hindre dobbelt så dyr strøm på Sørlandet som på Østlandet?

BEGRUNNELSE:

NO2 har mange direkte forbindelser til Storbritannia, Tyskland og Nederland og prissmitten derfra påvirker følgelig NO2 betydelig. Innbyggerne i regionen må ta mye av regningen for at Norge eksporterer strøm ut av landet, og nå har NO2 hatt den dyreste strømprisen i Norge 11 uker på rad. Om denne trenden setter seg, vil det ha svært uheldige konsekvenser for konkurransen til Sørlandsk næringsliv og befolkningen der.

Svar:

Gjennomsnittlig ukespris i henholdsvis NO1 og NO2 har hittil i år (uke 30) vært omtrent 93 øre/kWh og 101 øre/kWh. Til sammenligning var gjennomsnittlig ukespris i disse områdene gjennom 2022 henholdsvis 194 øre/kWh og 213 øre/kWh.

Prisen på strøm påvirkes av flere faktorer. Kraftprisen i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) har falt betydelig de siste ukene, sammenlignet med prisnivået for området gjennom 2022 og deler av 2023. Dette skyldes en rekke faktorer, som blant annet en bedret ressursituasjon, tidvis svært høy produksjon av uregulerbar kraft i Norden og på kontinentet, samt lavere brenselpriser på gass og kull i Europa.

I NO1 opplevde man for første gang negativ døgnpris i uke 28. Samme uke fikk alle prisområdene i Norge null eller negativ pris i 20 timer i løpet av en helg. Dette skyldtes høy vindkraft- og solkraftproduksjon i Norden og på kontinentet, samt lavt forbruk. De lave prisene så vi også i UK og på kontinentet – slik at det i perioder var import på alle utenlandsforbindelsene til Europa. I dette tilfellet, som vil kunne skje oftere jo større andel fornybar kraftproduksjon utgjør av totalproduksjonen hos våre han-

delspartnere, vil dermed utenlandsforbindelsene kunne virke prisdempende i Norge.

Representanten påpeker helt riktig at det er forskjeller mellom prisområdene i Norge for tiden. Historisk har disse prisforskjellene vært små, og vedvarende prisforskjell mellom NO1 og NO2 har vi ikke sett på flere år. Forskjell i priser mellom områder skyldes i stor grad begrensninger i overføringsnettet internt i landet, samt forskjeller i produksjonskapasiteten mellom områdene. Kraftsituasjonen for øvrig, både internt i Norge og med våre handelspartnere, vil også påvirke prisene i Norge. I tillegg er det i NO2 forbindelsene til Storbritannia, Tyskland, Danmark og Nederland er tilknyttet, noe som gjør at prisene i NO2 blir mer påvirket av prisene i disse landene.

Det viktigste tiltaket vi kan gjøre for å redusere prisforskjellene er å sørge for mer nett, og mer effektiv bruk av det eksisterende nettet. Dette er noe regjeringen er opptatt av og jobber med. Vi har derfor lagt fram en handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet, med virkemidler for å sørge for nettopp dette.

I tillegg er det nødvendig med tilstrekkelig produksjonskapasitet, samt effektiv bruk av kraften vi allerede har tilgang på. Regjeringen stiller seg bak, og har lenge tatt til orde for, Energikommisjonens tilråding om at det er behov for et taktskifte innen produksjon av fornybar kraft, satsning på nett, og energieffektivisering. Regjeringen har derfor lagt fram en betydelig havvindsatsning, som begynte med utlysningen av Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord tidligere i vår. Vi har satt et mål om utbygging av 8 TWh solkraft innen 2030, og vi følger nå opp tiltak for å tilrettelegge for mer lokal kraftproduksjon. I løpet av høsten, og senest sammen med statsbudsjettet, vil vi også legge fram en handlingsplan for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi.

Samlet vil dette bidra til et mer robust kraftsystem som bidrar til at kraften blir brukt der den trengs, når den trengs, og på best mulig måte. Dette vil være viktig for forbrukere, og for konkurranseevnen til norsk industri over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2746**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 8. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det har kommet fram en rekke svært alvorlige saker i forbindelse med byggingen av Sotrasambandet.

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å rette opp forholdene og sikre at norske lover og lønns- og arbeidsforhold blir overholdt, og hvor mange utsettelse, kostnadssprekker og brudd på norske lønns- og arbeidsforhold må til for at leverandøren risikerer å miste anbudet?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det blitt avdekket både ulovlige arbeid-savtaler, frykttkultur og seksuell trakassering i forbindelse med byggingen av Sotrasambandet. Nå haster det å rydde opp og å hindre at noe liknende kan skjer igjen.

Svar:

I Norge skal det norske arbeidslivets spilleregler følges. Innsatsen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er et høyt prioritert område for denne regjeringen, og den norske samfunnsmodellen bygger på at vi har et trygt, seriøst og organisert arbeidsliv. Jeg følger derfor opp denne saken tett mot Statens vegvesen. Arbeidstilsynet har avdekket alvorlige forhold hos Sotra Link Construction Jv ANS, og jeg forventer at selskapet retter opp alle påleggene innen fristen.

Statens vegvesen og deres Divisjon Utbygging har høyt fokus på å forhindre og avdekke arbeidslivskrim-

inalitet. Etaten har også et tett samarbeid med Politiet, Skatteetaten og Arbeidstilsynet. Når slike saker avdekkes, er det naturlig at denne kompetansen involveres, i tett samarbeid med prosjektledelsen. Prosjektledelsen har den daglige oppfølgingen av prosjektet og vil selvsagt følge denne saken opp i møter. Det forventes at det er fokus på dette i rapporteringen til Statens vegvesen.

I tillegg har Statens vegvesen anledning til å foreta systemrevisjoner. Her kontrollerer etaten om de systemene som er avtalt at skal gjelde i kontraktsforholdet, anvendes som forventet.

Det er en klar forventning om at regelverket følges av alle som har kontrakt med Statens vegvesen. Brudd på regelverket vil kunne utløse pålegg og dagmulkt, og i ytterste konsekvens, heving av kontrakten. Statens vegvesen er ikke ukjent med å heve kontrakter der det viser seg at entreprenøren ikke leverer i henhold til kontrakt, og heller ikke greier å rette manglene.

Når det gjelder spørsmålet om hvor mange utsettelse, kostnadssprekker og brudd på norske lønns- og arbeidsforhold som må til for at leverandøren kan miste kontrakten, så er Statens vegvesen ikke kjent med at det foreligger forhold på Sotra Link AS sin side som har generert utsettelse eller kostnadsoverskridelser.

Jeg understreker at hovedregelen er at entreprenørene etterlever både regelverk og inngått kontrakt, og at brudd på dette er det unntak. Jeg forventer at Sotra Link Construction Jv ANS retter opp de avvikene som er avdekket og etterlever gjeldende regelverk og kontrakt.

SPØRSMÅL NR. 2747**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 10. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Er det mogleg å få ein tabell med oversikt over kor mykje kvar enkelt kommune får i auka rammetilskot som fylgje av endra løyvingar i revidert nasjonalbudsjett, samanlik-

na med Gul bok, og eg ynksjer også ei kolonne for den totale auken inkludert lønns- og prisjustering, og ei kolonne som viser reell auke i rammetilskotet?

GRUNNGJEVING:

Grunnmuren i velferdsstaten er kommunene og kommuneøkonomien er avgjerande for tenestetilbodet, forvaltninga av areal og ressursar rundt om i landet. Kommunenen har mange lovpålagte oppgåver og i tillegg er det viktig at kommunene har ressursar til å drive førebyggjande arbeid, berekraftig forvaltning og grøn samfunnsutvikling. Skal kvaliteten på tenestene vere høg er det avgjerande at kommunene utvikler og trekk til seg kompetanse i føreseielege faste stillingar og framstår som ein attraktiv arbeidsgjevar. Det er mål om meir heile og faste stillingar, at kommunene skal drive forebyggjande arbeid og meir ansvarleg arealforvaltning. Alt dette vil krevje ressursar.

Svar:

Vedlagte tabell viser kor mykje kvar enkelt kommune fekk i auka rammetilskot som fylgje av endra løyvingar i revidert nasjonalbudsjett. Kolonne 1 og 2 viser høvesvis innbyggjartilskot og rammetilskot for kommunane i saldert budsjett 2023. Kolonne 3-8 viser dei ulike endringane i innbyggjartilskotet i revidert nasjonalbudsjett 2023, mellom anna kompensasjon for auka kostnadsvekst, redusert trekk for konsesjonskraft og koronavaksinasjon til inn-

byggjarar over 75 år. Kolonne 9 summerer desse endringane. Kolonne 10 og 11 viser høvesvis innbyggjartilskot og rammetilskot for alle kommunane etter revidert nasjonalbudsjett 2023.

Regjeringa anslo i revidert nasjonalbudsjett kommunal deflator, lønns- og prisauke i kommunal sektor, til 5,2 prosent i 2023. Dette var ei auke på 1,5 prosentpoeng samanlikna med anslaga i nasjonalbudsjettet for 2023. Den ekstraordinære kostnadsauken utgjorde 6,9 mrd. kroner, og meirskatteauken vart anslått til 4,3 mrd. Basert på desse anslaga oversteig kostnadsauken meirskatteauken med 2,6 mrd. kroner.

Regjeringa auka kommunesektorens rammetilskot med til saman 3,2 mrd. kroner, kor 0,6 mrd. kroner kom på toppen av anslått netto kostnadsauke. 2,1 mrd. kroner gjekk til kommunane. Med dette dekkja regjeringa den ekstraordinære kostnadsauken i kommunesektoren, og tok høgde for usikkerheit kring blant anna skatteinngang, kostnadsvekst og demografisk utvikling i lys av ein usikker internasjonal situasjon.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2022-2023/dok15-202223-2747-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2748

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 7. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan ivaretas muligheten for østlig trasé i fremtiden, teknisk og økonomisk, dersom det investeres betydelige beløp fra Åkersvika inn til Hamar stasjon?

BEGRUNNELSE:

Dobbeltsporet til Åkersvika, ved Stangebrua, ca. 1 km sør for dagens Hamar stasjon, ble tatt inn etter stortingssmelding om NTP 2022-2033. Hamar kommunestyre har to ganger vedtatt at det ønskes østlig trasé for dobbeltspor gjennom Hamar. Dette ble ikke hensyntatt. Det er også å bemerke at fra kommunene langs Rørosbanen har det det siste tiåret kommet signaler om at man ønsker en østlig trasé, som binder Dovrebanen og Rørosbanen sammen sømløst. Imidlertid ble det signert en avtale

mellom Hamar kommune, Bane NOR, Statens vegvesen, Fylkesmannen i Innlandet og Innlandet fylkeskommune, der det ble slått fast at det skulle bygges en forlengelse av dobbeltsporet inn til Hamar stasjon. Det ble ettertrykkelig slått fast at trasévalg ikke ble gjort i denne omgang, da det ikke på daværende tidspunkt lå an til å få finansiert dobbeltspor gjennom Hamar, men at man heller ville prioritere kryssningsspor mellom Hamar og Lillehammer.

Svar:

Hamar kommunestyre vedtok kommunedelplan med meklingsavtalen 18. november 2020. I Hamar kommunestyres vedtak står bl.a. følgende: «Hamar kommunestyre ber berørte myndigheter bidra til at parsellen Åkersvika – Hamar stasjon, inkludert modernisering av

stasjonen, finansieres og bygges fortløpende som en del av parsellen Sørli – Åkersvika og at den får plass i Nasjonal transportplan (NTP) 2022 – 2033.»

Reguleringsplan for mulig utbygging Åkersvika-Hamar stasjon ble vedtatt av Hamar kommunestyre 21. desember 2022.

En eventuell investering mellom Åkersvika og dagens Hamar stasjon vil gi noe redusert framføringstid og et mer robust togtilbud gjennom Hamar sammenliknet med om InterCity-utbyggingen avsluttes i Åkersvika. Meklingsavtalen mellom Hamar kommune og Bane NOR utelukker imidlertid ikke muligheten for eventuell østlig trasé på et senere tidspunkt, og en østlig trasé vil være teknisk mulig å gjennomføre.

I inneværende Nasjonal transportplan er utbygging av InterCity nord for Hamar omtalt som en mulighet i andre seksårsperiode, men er ikke prioritert for byggestart i første del av planperioden. En ev. realisering av ytre InterCity på Dovrebanen ligger med andre ord langt fram i tid. Det kan derfor være hensiktsmessig med tiltak mellom Åkersvika og Hamar på dagens strekning uavhengig av hvilken trasé som legges til grunn for videre utbygging. Utbyggingen i seg selv vil ikke fordyre øst-alternativet, men dersom østre trasé bygges ut på et senere tidspunkt, vil totalkostnaden for utbyggingen på Dovrebanen være høyere enn om det ikke gjennomføres tiltak på eksisterende trasé og Hamar stasjon.

SPØRSMÅL NR. 2749

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 8. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kraftprisene har vært vedvarende høye siden høsten 2021. Regjeringens energikommisjon leverte nylig fra seg rapporten titulert "Mer av alt, raskere", hvor man tar til orde for stor kraftutbygging framover. Regjeringens skattegrep med økt grunnrentebeskatning og høyprisbidrag stakk dog effektivt kjepper i hjulene for det. EUs land bes om å redusere ekstrabeskatningen energiselskapene fikk, slik at ny kraftproduksjon muliggjøres.

Når planlegger regjeringen å reversere skattegrep slik at ny kraftproduksjon muliggjøres også i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det siste halvannet året har kraftprisene vært høye, ikke bare i Norge, men over hele Europa. Energikrisen som begynte før den russiske invasjonen av Ukraina, ble utvilsomt forverret av krigen, og tiltak viste seg å bli nødvendig. EU tillot derfor såkalte «windfall taxes», det vil si ekstraordinær midlertidig ekstrabeskatning av uventede høye inntekter i kraftsektoren. Den norske regjeringens variant av «windfall taxes» var økt grunnrenteskatt på vannkraft fra 37 til 45 prosent og introduksjon av en helt ny særavgift, det såkalte høyprisbidraget. Høyprisbidraget slår inn som en avgift på 90 prosent for strømpriser over 70 øre per kWh.

Situasjonen ser nå ut til å ha stabilisert seg, dog med enda vel høye priser. EU-kommisjonen varslet nylig at den vil be medlemslandene avvikle ekstraordinære tiltak som ble innført for å håndtere energikrisen og de ekstreme strømprisene den bidro til fra høsten 2021 og gjennom 2022. Kommisjonen mener slike endringer bør ha virkning fra og med budsjettåret 2024.

Ifølge kommisjonen ser vi slutten på energikrisen som har gitt bekymring det siste halvannet året og kommisjonen påpeker elektrisitetsprisenes dramatiske fall i en rapport som nylig er sendt til Europaparlamentet. Fall-et ser vi også i Norge.

Det gjenstår å se om alle spådommene slår til, men det som er uomtvistelig er at økt kraftproduksjon, spesielt fra regulerbar kraft, som vannkraft i Norge, vil bedre forsyningssikkerheten og kunne redusere kraftprisene.

Regjeringen har uttalt at høyprisbidraget er midlertidig, og at intensjonen er å fjerne det innen utløpet av 2024. Det betyr likevel at regjeringen i praksis har parkert nye vannkraftinvesteringer i mer enn to år, fra og med 28. september 2022 til 31. desember 2024. Dette skjer altså i en periode der det advares mot et snarlig kraftunderskudd i Norge, og det er et temmelig unisont krav om mer kraft så fort som mulig.

Dersom avvikling ikke skjer før 2025 kan ikke kraftsektoren ta investeringsbeslutninger før i 2025, med den politiske usikkerhet kun et løfte om avvikling innebærer.

Sammen med trege konsesjonsprosesser og byggetid er man neppe i gang med nye viktige vannkraftprosjekter før et par år ut på 2030-tallet. Altså er 40 TWH mer kraft innen 2030 fullstendig urealistisk med regjeringens politikk i dag.

Svar:

Norge har en lang historie med ordninger som sikrer fellesskapet deler av inntektene fra næringer som har høy inntjening takket være tilgang til knappe naturressurser. Regjeringen foreslo i fjor høst tiltak som sikrer økt omfordeling og nødvendige inntekter til fellesskapet både på kort sikt og i årene som kommer.

Grunnrenteskatten på vannkraft er utformet som en nøytral kontantstrømskatt, som ikke påvirker investeringsinsentivene. For å bevare grunnrenteskattens nøytrale egenskaper må nivået på grunnrenteskattesatsen ligge fast, og forventes å ligge fast, over investeringslevetid, slik at inntekter og fradrag blir beskattet med samme sats. Det er derfor klart ønskelig å legge opp til et nivå på skattesatsen som kan stå seg over tid. Etter en samlet vurdering foreslo regjeringen å øke den effektive skat-

tesatsen i grunnrenteskatten på vannkraft fra 37 pst. til 45 pst. med virkning fra og med inntektsåret 2022. Forslaget fikk tilslutning i Stortinget.

Høyprisbidraget er tilpasset den spesielle situasjonen vi er i, og er ikke et varig element i skattesystemet. Regjeringen varslet i Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023) at det legges til grunn at høyprisbidraget avvikles senest innen utgangen av 2024. Investeringer i ny kraftproduksjon er svært langsiktige, og prosjekter som er under planlegging nå, vil neppe gi inntekter før utgangen av 2024. Jeg har også registrert at prosjekter som ble satt på vent da vi varslet økt skattlegging, nå er satt i gang igjen.

Regjeringen mener det er rimelig at en betydelig andel av grunnrenten fra vannkraftressursene omfordeles tilbake til innbyggerne, og at beskatningen legger til rette for at lønnsomme investeringer gjennomføres. Regjeringen vil legge til rette for økt fornybar kraftproduksjon, blant annet ved å fortsatt prioritere opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk i konsesjonsbehandlingen. Det er videre fortsatt et potensiale for helt ny vannkraft, både småkraftverk og noen større prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2750

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 8. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Forsvaret har bygget en vei som har medført et enormt inngrep opp til Gyrihaugen på Krokskogen. Veien ble bygget for å etablere en radar på toppen. Nå har forsvaret funnet ut at det ikke lar seg gjøre å etablere en radar der allikevel. Det voldsomme naturinngrepet er dermed helt unødvendig. Forsvaret har mye kompetanse på naturrestaurering etter at de tilbakeførte skytefeltet på Hjerkinntil naturen.

Vil statsråden sørge for at forsvaret tilbakefører området i så stor grad som mulig til naturen?

Svar:

Da det fremkom at Gyrihaugen ikke kan benyttes i henhold til plan ble arbeidet stanset, og en utredning av hva som skal gjøres med området er iverksatt. Forsvarsbygg er prosjektansvarlig for byggearbeidene, og vil gjennom dia-

log med kommunen, statsforvalteren og andre relevante aktører avklare hvilket arbeid som skal gjøres videre. Dette innebærer også en vurdering av hvorvidt det er ønskelig med en tilbakeføring av området i så stor grad som mulig til naturen, eller om deler av arbeidene skal anvendes for en bedre allmentilgang til naturområdene.

SPØRSMÅL NR. 2751**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 10. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Mener næringsministeren at TikTok-datasenter er god prioritering av norsk kraft, og hvordan er det i tråd med regjeringens grønt industriløft, og hvis ikke, vil ministeren sørge for å endre kravene til hvem som får strøm framover?

BEGRUNNELSE:

Mandag 17. juli 2023 bekrefter regjeringen i en pressemelding at Green Mountain og TikTok får etablere et datasenter i Hamar og Løten, etter flere advarsler og kritikk mot prioritering av kraft.

Svar:

Strømnettet er regulert monopolvirksomhet og nettselskapene har plikt til å gi tilknytning uten ugrunnet opphold. Tilknytningsplikten bidrar med stabile og gode rammevilkår for næring og industri, og dette er avgjørende for at Norge skal være et attraktivt land å etablere seg i. Dette er i tråd med veikart for grønt industriløft.

Både nettselskapene og energimyndighetene opplever nå stor pågang fra aktører som ønsker tilknytning til strømmettet. Jeg er glad for at det er mange planer om elektrifisering og ny grønn industri over hele landet. I dag er det for mange aktører som ønsker tilknytning til strømmettet som må stå i kø. På kort sikt er det viktig å sikre at nettkapasiteten utnyttes mest mulig effektivt og til gode for samfunnet. Tilgang på kraft til konkurransedyktige priser vil være av stor betydning for investeringsbeslutninger i industrien fremover, særlig for kraftintensive virksomheter. Regjeringen har derfor som ambisjon at kapasiteten i strømmettet forsterkes og at konsesjonsbehandlingstiden kortes ned.

Regjeringen har tatt grep for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet. I årets budsjett har vi en historisk styrking av energimyndighetene. Både NVE og Olje- og energidepartementet fikk tildelt midler til å øke saksbehandlingskapasiteten i konsesjonssaker, samtidig som NVE også fikk økte midler til digitalisering av nettplanlegging og konsesjonsbehandling. NVE ble også bedt om å forenkle saksbehandling av nettsaker ytterligere, herunder å videreutvikle et hurtigspor for små og/eller enkle saker.

I tillegg lanserte regjeringen en handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet den

19. april i år. I handlingsplanen varsler vi flere forskrifts- endringer som skal bidra til en mer effektiv tilknytnings- prosess og bedre utnyttelse av nettet. Regjeringen mener nettselskapene skal prioritere prosjekter med stor grad av gjennomføringsevne. Dette gir en fordel til de som er framme i skoa og har realistiske prosjekter som kan skape verdier for Norge. Dette gir også en fordel til eksisterende industri for å trygge arbeidsplasser og styrke en nødvendig, grønn omstilling. Gjennom de nye kriteriene vil nettselskapene blant annet kunne legge vekt på om prosjektene har tilgang på areal regulert for formålet sitt. Slik får lokalpolitikere styrket innflytelse over næringsutvikling i egen kommune. Olje- og energidepartementet har gitt Reguleringsmyndigheten for energi i oppdrag å utarbeide forslag til forskriftendringer.

SPØRSMÅL NR. 2752**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 7. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

E-18 Riksgrensen-Vinterbro har vært planlagt og delvis ferdigstilt i løpet av de siste 20 årene. Det er kun parsellen Retvedt-Vinterbro som gjenstår. Denne strekningen ligger inne i NTP 2022-2033. 14.06.23 satte Statens Vegvesen prosjektet på pause da kommunestyret i Ås sa nei til SVVs forslag til bompengeprogger og delfinansiering av denne strekningen. Nordre Follo kommunestyre sa ja til forslaget uken før.

Vil samferdselsministeren ta initiativ til at arbeidet med strekningen Retvedt-Vinterbro gjenopptas?

BEGRUNNELSE:

Planleggingen av E-18 Riksgrensen-Vinterbro har pågått i ca. 20 år. Det aller meste av strekningen er ferdigstilt, men det gjenstår å ferdigstille strekningen Retvedt-Vinterbro som ligger inne i NTP 2022-2033. Ny trasé er ferdig regulert i både Ås og Nordre Follo kommuner, Statens vegvesen har vært i kontakt med, og gjennomført ekspropriasjoner av grunn, og det er foretatt arkeologiske undersøkelser.

Bomsnitt og prising har vært et vanskelig tema i begge kommuner og forslag til bomsnitt og betaling pr passering, har vært til behandling i begge kommunene, flere ganger, sist i juni i år. 14.06.23 sa flertallet i kommunestyret i Ås nei til forslaget fra SVV mens Nordre Follo vedtok forslaget i sitt møte uken før.

For at SVV skulle kunne gjennomføre prosjektet måtte kommunestyrene i de berørte kommunene Ås og Nordre Follo, ha likelydende vedtak om delfinansiering av strekningen gjennom bompenger. Siden kommunestyret i Ås ikke vedtok planen i sitt møte 14.06.23 har SVV satt prosjektet på pause.

Innbyggerne i Nordre Follo og Ås som bor langs eksisterende trasé eller blir direkte berørt av prosjektet, nyttetraffikken og alle andre som benytter denne svært trafikkfarlige strekningen daglig fortjener at prosjektet realiseres og ferdigstilles. De som bor langs veien har levd i usikkerhet og med en utrygg vei, alt for lenge og de som benytter veien som arbeidsplass fortjener å komme fort frem og trygt hjem.

Strekningen er svært ulykkes-utsatt og alle som kjører denne strekningen daglig, kjører med hjertet i halsen.

Svar:

Jeg er kjent med at Statens vegvesen har satt arbeidet med planlegging og grunnverv for E18 Retvet – Vinterbro på vent etter at kommunestyret i Ås kommune fattet vedtak om at strekningen ikke skal delfinansieres med bompenger.

Jeg har forståelse for ønsket om at arbeidet med strekningen gjenopptas. Jeg viser til at innkreving av bompenger i forbindelse med delfinansiering av en veiutbygging må ha lokalpolitisk forankring. Per i dag er det som kjent ikke enighet i de berørte kommunene om delfinansiering av utbyggingen.

Delfinansiering av strekningen E18 Retvet – Vinterbro i form av bompenger må nå i første omgang søkes løst lokalt før det kan prioriteres videre planlegging av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 2753**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 7. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at UDI ikke bidrar til at reguleringsplaner og reguleringsbestemmelser ikke brytes ved etablering av asylmottak?

BEGRUNNELSE:

UDI tildelte nylig avtaler om drift av asylmottak, og valgene av steder har vekket sterke reaksjoner. En stor andel av mottaksplassene er tildelt drivere i Holmestrand kommune. Det at UDI ikke sørger for en større spredning av belastningen er i seg selv kritikkverdig, men for Holmestrand slår dette ekstra urimelig ut. Det bemerkes at Holmestrand slår dette ekstra urimelig ut. Det bemerkes at Holmestrand kommune, det ene mottaket i kommunedel Hof er klarert og således uproblematisk reguleringsmessig. Kommunen har et hotell, og dette legges det nå opp til at blir utilgjengelig i flere år fremover da det ene mottaket er tildelt til dette hotellet. Det at en kommune mister sitt eneste hotell er meget uheldig, også for nærliggende næringer som baserer seg på hoteldrift. Nå har det også kommet frem at etablering av asylmottak her vil være i strid med vedtatt reguleringsplan og reguleringsbestemmelser, noe både kommunedirektøren og formannskapet i kommunen har slått klart fast. Det vil være meget spesielt om staten gjennom UDI bryter med vedtatte reguleringsplaner og kommunens ønsker og det er derfor ønskelig om et tydelig svar fra regjeringen.

Undertegnede viser til Holmestrand kommunes uttalelse på deres nettsider:

<https://holmestrand.kommune.no/aktuelt/asylmottak-i-holmestrand.24182.aspx>

Svar:

Det operative ansvaret for drift av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette innebærer at UDI skal lyse ut anbud, inngå kontrakter og følge opp disse kontraktene med driftsoperatørene.

For å øke sin samlede kapasitet av mottaksplasser og ivareta det langsiktige behovet for innkvartering utlyste UDI i vår en anbudskonkurranse for drift av asylmottak i alle landets fem regioner. I den anledning tildelte UDI en kontrakt til Apartments AS om drift av asylmottak i Holmestrand med 150 plasser. Tildelingen var basert på fremlagt dokumentasjon fra leverandøren i tråd med UDIs krav i konkurransegrunnlaget. I ettertid av tildelingen har det fremkommet nye opplysninger. Deriblant bestrider kommunen at brukstillatelsen er gyldig og uttaler at eventuell tillatelse til et ordinært mottak krever bruksendring og er søknadspliktig.

Jeg legger til grunn at UDI har tildelt kontrakten til Apartments AS korrekt ut ifra tilgjengelig informasjon på tildelingstidspunktet, og jeg legger til grunn at UDI vil forholde seg kontraktsmessig korrekt i den videre oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 2754**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 8. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oppdatering om fremdriften i arbeidet med avstemming av regelverket om donasjon av over-

skuddsmat, og opplyse om når endringene som Stortinget har bedt om kan forventes å være på plass?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har under behandlingen av et representantforslag fra FrP om dispensasjon fra toll- og avgiftsregelverk mv. som hindrer donasjon av mat til veldedige formål, gjort følgende enstemmige vedtak den 23. mars 2023:

"- Stortinget ber regjeringen avklare om handlingsrommet for donasjon av overskuddsmat til veldedige formål fra cruisereederier og skipshandlere mv. reelt begrenses av EU/EØS-regler, og avstemme regelverket i Norge med EU-land, med forbehold om at norske veterinærmyndigheter anser dette som forsvarlig."

Svar:

Eg viser til spørsmål til skriftleg svar frå representanten Hans Andreas Limi, som er overført frå finansministeren til meg.

Eg viser til at Stortinget i sitt oppmodingsvedtak nr. 545 frå 23. mars 2023 har bedt regjeringa om å:

«...avklare om handlingsrommet for donasjon av overskuddsmat til veldedige formål fra cruisereederier og skipshandlere mv. reelt begrenses av EU/EØS-regler, og

avstemme regelverket i Norge med EU-land, med forbehold om at norske veterinærmyndigheter anser dette som forsvarlig». Dette oppmodingsvedtaket er sendt til landbruks- og matministeren for oppfølging.

Eg viser vidare til svar frå Finansministeren av 21. februar 2023 i tilknytning til Stortinget sin behandling av Dokument 8:116 S (2022–2023), der det vert gjort greie for regelverket knytt til grensekontroll av mat som blir importert frå tredjeland.

Som nemnt i Finansministeren sitt brev av 21. februar, har Mattilsynet hatt kontakt med andre EU/EØS-land for å sjå på kva slags handlingsrom det eventuelt er innanfor dyrehelse- og folkehelsemessige forsvarlege rammar.

Det vil vera særst viktig for meg at om det skal gjerast endringar må det ikkje bidra til auka risiko for verken folkehelsa eller dyrehelsa i Noreg. Det krev grundige vurderingar.

Arbeidet med å sjå på kva slags handlingsrom som kan vere og korleis dette kan følgjast opp i Noreg, er ikkje ferdig. Eg vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte for å rapportere om status for saka.

SPØRSMÅL NR. 2755

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 8. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan jeg be om en redegjørelse for regjeringens arbeid med miljøkrav i offentlige anskaffelser?

Svar:

Regjeringen har nettopp vedtatt regler som gjør at det må stilles klima- og miljøkrav i alle offentlige anskaffelser som ikke har en helt ubetydelig klima- og miljøbelastning. De nye reglene ble vedtatt og publisert i forrige uke, og trer i kraft 1. januar 2024.

Regjeringen skjerper anskaffelsesregelverket, slik at klima- og miljøkrav må stilles i offentlige anskaffelser. Formålet er å bidra til at offentlig sektor kan bli en motor i den grønne omstillingen. Offentlig sektor utgjør et stort og viktig marked for næringslivet. Det offentliges evne til å stille strengere klima- og miljøkrav i sine anskaffelser kan ha stor påvirkning på tilgjengeligheten for grønne løs-

ninger i markedet og bidra til at Norge oppnår klima- og miljømålene.

Endringene innebærer at klima- og miljøhensyn som hovedregel må vektas med minimum tretti prosent i offentlige anskaffelser, i tråd med hva regjeringen varslet i Hurdalsplattformen. Alternativt kan det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjon, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt. Denne fleksibiliteten gjør at oppdragsgivere kan bruke sitt innkjøpsfaglige skjønn. Reglene gir oppdragsgivere tydelige insentiver til å søke løsninger som gir størst mulig miljøgevinst, og gir leverandører forutsigbare rammebetingelser. De vedtatte endringene baserer seg særlig på forslag 3 fra den offentlige høringen, som hadde størst oppslutning blant høringsinstansene.

Endringene baserer seg på følg eller forklar-prinsippet. Oppdragsgivere må begrunne det i anskaffelsesdokumentene hvis de ikke stiller klima- og miljøkrav fordi de

mener anskaffelsen har en ubetydelig klima- og miljøbelastning.

God veiledning vil være avgjørende for å begrense kostnadene og øke miljøeffektene knyttet til klima- og miljøkrav. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) vil lage veiledning og eksempler, som vil gjøre det enklere for oppdragsgivere å benytte bestemmelsen.

Regjeringen har også oppnevnt et lovutvalg, som blant annet har fått i oppgave å fremme forslag til hvordan kli-

ma- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser kan bidra til grønn omstilling. Lovutvalget skal se på regelverket mer helhetlig, og legger frem sin første delrapport i november 2023.

I tillegg til dette arbeidet, som jeg har ansvaret for, vil jeg også nevne at regjeringen arbeider med klima- og miljøkrav i offentlige anskaffelser innenfor bestemte sektorer, som for eksempel ferger.

SPØRSMÅL NR. 2756

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 8. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan jeg be om en redegjørelse for regjeringens arbeid med å kutte utslipp fra offentlige bygge- og anleggsplasser?

Svar:

Denne regjeringen har høye ambisjoner for klimapolitikken, og vi jobber videre med å forsterke og videreutvikle omstillingen av den norske økonomien for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn. Bygge- og anleggsvirksomhet står for betydelige klimagassutslipp, avfallsproduksjon og energiforbruk. Vi varslet i regjeringens klimastatus og -plan 2023 at det er satt i gang flere prosesser for å redusere utslippene fra bygg- og anleggsektoren, dette gjelder også offentlige bygge- og anleggsplasser.

Ifølge SSBs tall for næringsfordelte utslipp var klimagassutslipp fra bygge- og anleggsvirksomhet i 2021 på 2,2 millioner tonn CO₂-ekv. Utslippene er nesten doblet siden 1990, men har siden 2013 vært relativt stabile rundt 2,2-2,3 millioner tonn CO₂-ekv. per år. Dette tilsvarer rundt 4,5 prosent av utslippene i Norge i samme tidsperiode.

Det finnes ikke data over utslipp fordelt på private og offentlige byggherrer, men vi vet at private byggherrer dominerer i byggsektoren og offentlige byggherrer dominerer i anleggsektoren. Vi vet også at anleggsplassene står for en større andel av utslippene enn oppføring av bygg. Basert på disse antagelsene har Miljødirektoratet estimert at det offentlige ved henholdsvis stat, kommune og fylkeskommune står for rundt 70 prosent av utslippene fra bygg- og anleggsvirksomhet. Jeg understreker at disse

estimatene er basert på usikre antakelser, men mener likevel fordelingen gir et nyttig overordnet bilde.

Utslipp fra offentlige bygge- og anleggsplasser faller inn under flere statsrådets ansvarsområder, jeg har derfor bedt samferdselsministeren og kommunal- og distriktsministeren om innspill til mitt svar.

Får å nå klimamålene våre er det helt nødvendig å kutte utslipp fra anleggsplasser i transportsektoren. Det er mange store anleggsmaskiner i et veiprojekt. Det er dyrt for entreprenører å skaffe rimelige nullutslippsmaskiner. En elektrisk gravemaskin er anslått til å koste omtrent tre ganger så mye som en dieselgravemaskin. For å få kostnadene ned og fart i teknologiutviklingen kan staten bidra ved å øke etterspørselen på nullutslippsmaskiner. Et viktig virkemiddel i denne sammenheng er å teste dem ut gjennom pilotprosjekter. I 2022 etablerte regjeringen en egen tilskuddsordning for fossilfrie anleggsplasser. Stortinget bevilget 63,8 millioner kroner til denne ordningen for 2023. Pilotprosjektene gjennomføres av Statens vegvesen, Bane NOR og Nye Veier AS.

Samferdselsdepartementet er i gang med arbeidet med ny nasjonal transportplan. I den sammenheng har transportvirksomhetene levert et solid faglig grunnlag med forslag til tiltak og virkemidler for å kutte utslipp fra blant annet anleggsplassene. Samferdselsdepartementet jobber videre med å vurdere tiltak og virkemidler i Nasjonal transportplan.

Regjeringen har som ambisjon at statlige bygg og eierdommer skal ha lave klimagassutslipp, være energieffektiv og at staten skal være en pådriver for sirkulærøkonomi. I Prop. 1 S (2021–2022) fra Kommunal- og distriktsdepartementet ble 13 ambisjoner og 45 tiltak for bygg og

eiendom i statlig sivil sektor presentert for Stortinget, jf. strategien Ei berekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og egedomsforvaltning. Fossilfrie og utslippsfrie byggeplasser vesentlige for å få ned de direkte utslippene fra bygge- og anleggsplasser. Byggeplasser i statlig sivil sektor skal, i tråd med tiltak i strategien, være fossilfrie innen 2025 og deretter vil regjeringen arbeide mot utslippsfrie byggeplasser i sektoren.

Eksempelvis er byggeplassen til det nye Livsviten-skapsbygget ved UiO fossilfri. Statens krav i anskaffelsen har ført til at prosjektets el-gravemaskiner hadde spart mer enn 211 tonn direkte utslipp av CO₂ innen utgangen av juni 2023, sammenliknet med dieselmaskiner. For å illustrere, tilsvarer det 124 turer med bil t/r mellom Oslo og Kairo. Videre planlegges nye Tønsberg tinghus som den første fullskala utslippsfrie byggeplassen i regi av Statsbygg.

Ei berekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og egedomsforvaltning inneholder flere andre tiltak, som vil bidra til å redusere de indirekte utslippene fra bygge- og anleggsvirksomhet. Et effektivt tiltak for å redusere utslippene er å bygge mindre, blant annet ved å gjenbruke eksisterende eiendomsmasse der det er hensiktsmessig. Videre er materialbruk et av hovedelementene i det samlede klimafotavtrykket til en bygning. Det er derfor vesentlig at utslippene fra materialbruk reduseres. Ombruk og gjenbruk er blant relevante tiltak for å få til dette. Regjeringen har blant annet innført krav om at nye bygg skal

være tilrettelagt for senere demontering, krav om ombrukskartlegginger ved endringer i eksisterende bygninger og hevet minstekravet for sortering av byggeavfall fra 60 til 70 prosent.

Miljøkrav i offentlige anskaffelser er et annet viktig virkemiddel for å redusere utslipp fra alle offentlige anskaffelser, herunder også utslipp fra offentlige bygge- og anleggsplasser. For en mer utfyllende redegjørelse for regjeringens arbeid med miljøkrav i offentlige anskaffelser viser jeg til representantens spørsmål nr. 2755 som besvares av næringsministeren.

Jeg vil også vise til anmodningsvedtak 35.10, vedtatt ved behandlingen av innstillingen fra finanskomiteen for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021-2022).

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anbud i løpet av 2022.»

Som en del av oppfølgingen av dette vedtaket har Miljødirektoratet levert en utredning av potensialet og barrierer for å redusere utslippene fra bygg- og anleggsplasser. Denne utredningen er nå til behandling i Klima- og miljødepartementet, og vi vurderer behovet for forsterket virkemiddelbruk, herunder også bruk av offentlige anskaffelser. Vi vil rapportere på dette anmodningsvedtaket til Stortinget på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 2757

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 7. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil olje- og energiministeren sørge for at konsesjonen for ny 420kV kraftledning fra Blåfalli i Kvinnherad kommune til Gismarvik i Tysvær kommune, samt ny transformatorstasjon på Gismarvik gis snarest, slik at vi ikke går glipp av flere muligheter og mister arbeidsplasser til utlandet?

BEGRUNNELSE:

Haugalandet har i årevis vært et underskuddsområde med mye industri, lite produksjon og begrenset nettkapasitet. Med planlagt stor økning i industriforbruk fra både eksisterende og ny industri haster det med tiltak i trans-

misjonsnettet. Statnett har hatt en årelang og god prosess med næringslivet på Haugalandet for nettopp dette. Den nye 420kV-linjen Blåfalli-Gismarvik og tilhørende transformatorstasjon på Gismarvik beskrives som en viktig brikke og forutsetning for gjennomføring av de neste oppgraderingstrinnene i Statnetts områdeplan. De peker også på den planlagte nye transformatorstasjonen som én av to svært aktuelle stasjoner for ilandføring av strøm fra Utsira Nord.

Etter 2,5 års utredninger og dialogmøter i forbindelse med Statnetts konsesjonssøknad, ble saken oversendt NVE som igjen gjorde ytterligere utredninger og høringsrunder i nesten 2 år før de 8.februar i år sendte over en

positiv innstilling til OED for endelig behandling. Nå har konsesjonssaken ligget i OED i et halvt år og det er gjennomført nok en høring.

Den lange behandlingstiden har ført til at Norge har tapt hundrevis, om ikke tusenvis av arbeidsplasser til utlandet. Dette er blant annet industri som har ønsket å etablere seg i Haugaland Næringspark, men som ikke har kunnet tatt en investeringsbeslutning før konsesjonen er gitt. Ved å ikke behandle saken vil regjeringen kunne forårsake forsinkelser i tidslinjen for realisering av prosjektet, og tap av ytterligere arbeidsplasser.

Med regjeringens ambisjoner og lovnader for grønt industriløft, eksportløft og hurtigspor for nettutbygging bør det være en enkel sak å banke gjennom konsesjons-søknaden for Blåfalli-Gismarvik. Her trenges det handlekraft, ellers taper vi enda flere muligheter.

Haugaland Næringspark er blant landets fremste lokasjoner for realisering av ny grønn industri frem mot 2030. Det eneste som mangler er strøm, en beslutning i OED må på plass for å få mer energi til regionen. Det er bare å hive seg i kalosjene og peisa på.

Svar:

Saken om konsesjon til ny 420 kV kraftledning Blåfalli – Gismarvik skal avgjøres av regjeringen ved kongelig resolusjon. Etter gjennomføring av befaring i slutten av mai i år, mottok departementet de siste synspunktene på NVEs innstilling av 8. februar 2023 fra berørte parter i slutten av juni. Saken er nå under sluttbehandling, og jeg tar sikte på en avgjørelse så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2758

Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 7. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Det skal/kan vurderes om det er sterke menneskelige hensyn som gjør at man bør få opphold selv om alle krav ikke er oppfylt.

Mener statsråden det er tatt en rimelig skjønnsvurdering når en mor og hennes datter kastes ut av landet fordi hovedforsørger tjente 17 kr for lite per dag på søknadstidspunktet?

BEGRUNNELSE:

Regelverket sier altså at det skal/kan vurderes om det er sterke menneskelige hensyn som gjør at man bør få opphold selv om alle krav ikke er oppfylt, jeg vil gjerne har et svar på generell basis hvorvidt dette gjøres i aktuelle saker eller om regelen ikke følges opp.

Senest siste uke i juli ble en mor og datter sendt ut av landet fordi hovedforsørger en norsk mann boende i Karmøy tjente 5700 kr for lite i 2021. Det virker veldig strengt og fremstår urimelig. Med bakgrunn i dette, stiller jeg på generell basis spørsmål ved om man i stor nok grad utøver skjønn i saker som dette.

Svar:

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken departementet eller jeg har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere utfallet av og vurderinger i en enkeltsak.

Generelt vil jeg bemerke at selv om det utøves skjønn i saker om familieinnvandring, vil det i utgangspunktet ikke gjøres unntak alene fordi en søker nesten oppfyller politisk vedtatte minstekrav. For øvrig viser jeg til mitt svar av 3. juli 2023 på spørsmål nr. 2645 fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund.

SPØRSMÅL NR. 2759**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 9. august 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Kan norske banker nekte å ta imot bankoverføringer fra utenlandske kasinoer?

BEGRUNNELSE:

I juli kunne vi i en rekke medier lese om en norsk poker-spiller som hadde vunnet 700.000 kroner i en stor poker-turnering på Malta. Da pengene skulle bli overført til vedkommendes bankkonto fikk han beskjed om at det var umulig å få overført pengene til Norge, da norske banker ikke aksepterer pengeoverføring av gevinster vunnet gjennom spill. Resultatet er at pokerspilleren nå planlegger å reise til Malta for å ta med seg pengene fysisk i kontanter.

I min forståelse av det nye regelverket knyttet til bankoverføringer som omhandler spilling så gjelder dette kun for transaksjoner til og fra utenlandske nettspill, altså ikke fysiske kasinoer i utlandet. Det burde derfor være uproblematisk for norske spillere å overføre penger fra et fysisk casino til sin norske bankkonto. Lotteritilsynets informasjon derimot skiller ikke på overføringer til og fra utenlandske spillselskaper og fysiske spillsteder.

Dette gjør at regelverket vanskelig å tolke, og det skaper unødige problemer. Flere norske pokerspillere er i verdenstoppen i sin gren, men et uklart regelverk gjør det vanskelig for spillerne å få pengene hjem til Norge – der de også kan skatte av dem – og at de heller velger å opprette utenlandske bankkontoer eller å bosette seg i utlandet.

Svar:

Norske banker plikter i utgangspunktet å stanse betalings-transaksjoner knyttet til pengespill som ikke har tillatelse etter den norske pengespilloven. Dette gjelder imidlertid ikke for transaksjoner tilknyttet til pengespill som foregår i utlandet, dersom betalingskortet som benyttes også er fysisk tilstedeværende i utlandet under transaksjonen. Det betyr at dersom noen benytter et norskutstedt betalingskort for å betale for eller motta gevinst fra pengespill i utlandet, så kan banken lovlig slippe gjennom transaksjonen, forutsatt at brukeren er fysisk til stede på brukerstedet. Som en naturlig forlengelse av at det er tillatt å formidle korttransaksjoner ved fysisk tilstedeværende spill, så vil det også være tillatt å gjennomføre gevinstutbetalinger i form av kontooverføringer fra slike spill.

Ved enhver VISA- og Mastercardtransaksjon følger det med informasjon som forteller hvorvidt kortet var til-

stedeværende eller fraværende ved transaksjonen. Dette gjør at det for bankene er mulig å skille mellom nettbasert spill hvor spilleren taster inn betalingskortinformasjonen på PC, og spill hvor spilleren er fysisk til stede og benytter betalingskortet i lokalet. Det er imidlertid opp til bankene selv hvorvidt de ønsker å implementere en løsning for å slippe gjennom slike transaksjoner. Ofte blir slike transaksjoner med gevinster fra utenlandske kasinoer automatisk stoppet, fordi bankene ikke vet om pengene er vunnet fysisk eller ikke. Da må kunden dokumentere at pengene er vunnet fysisk, før banken kan vurdere saken.

Oppsummert er det altså ikke i strid med pengespillovens betalingsformidlingsforbud å formidle betaling til og fra pengespill i utlandet ved fysisk tilstedeværende spill. Representanten spør imidlertid om norske banker kan nekte å ta imot bankoverføringer fra utenlandske kasinoer. Dette er ikke regulert av pengespilloven, men er noe som må vurderes konkret i den enkelte sak, bl.a. ut ifra hvitvaskingsregelverket, bankenes egne kundeavtaler og retningslinjer.

SPØRSMÅL NR. 2760**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 8. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan vil Statens vegvesen helt konkret følge opp bruddene på arbeidsmiljøloven som Arbeidstilsynet har avdekket under arbeidet på Sotrasambandet, og vil de ansatte få etterbetalt utestående lønn som for eksempel manglende overtidsbetaling som flere av de ansatte har varslet om?

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende og Bergensavisen har i en rekke artikler skrevet om at Arbeidstilsynet har avdekket omfattende brudd på arbeidsmiljøloven i selskapet Sotra Link Construction som er totalentreprenør for Sotrasambandet. I rapporten fra Arbeidstilsynet står det blant annet at de ansatte opplever en fryktkultur og trakassering fra ledelsen og mellomledere, at ledere forventer at de ansatte jobber utover vanlig arbeidstid og at de ikke får overtidsbetalt. Bergens Tidende skriver at ifølge Arbeidstilsynet har flere ansatte fortalt om lange og uforutsigbare arbeidsdager. I rapporten konkluderes det med at avtalene er ulovlige på flere punkter. Sotra Link Construction har ikke besvart de mange henvendelsene fra Bergens Tidende. Utbyggingsdirektør i Statens vegvesen, Kjell Inge Davik, sier til avisen at målet er at alle avvikene som kom frem i Arbeidstilsynets rapport, skal lukkes, at de ikke er fornøyd med det som har kommet frem og at de forventer at selskapet rydder opp, men direktøren sier ikke hvordan de vil sikre at de ansatte faktisk får utbetalt det de har krav på.

Svar:

I Norge skal det norske arbeidslivets spilleregler følges. Innsatsen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er et høyt prioritert område for denne regjeringen, og den norske samfunnsmodellen bygger på at vi har et trygt, seriøst og organisert arbeidsliv. Jeg følger derfor opp denne saken tett mot Statens vegvesen. Arbeidstilsynet har avdekket alvorlige forhold hos Sotra Link Construction Jv ANS, og jeg forventer at selskapet retter opp alle påleggene innen fristen.

Statens vegvesen vil helt konkret følge opp bruddene som er avdekket på Sotrasambandet av Arbeidstilsynet ved:

- Tett dialog med Sotra Link Construction Jv ANS om hvordan de skal rette bruddene som er avdekket
- Møter med Arbeidstilsynet

- Kontraktsmøter på prosjektnivå og ledelsesnivå

Statens vegvesen tar dette på største alvor og kommer ikke til å akseptere at aktører under Sotra Link AS ikke leverer i henhold til inngått kontrakt og i samsvar med gjeldende regelverk. Det er ikke motstrid mellom inngått kontrakt og gjeldende regelverk.

Først og fremst er dette avvik som skal lukkes mot Arbeidstilsynets tilsynsrapport, men når så alvorlige forhold avdekkes så tidlig i kontraktperioden, vil Statens vegvesen, både på prosjektnivå, men også ledelsesnivå i Divisjon Utbygging, følge saken tett.

Når det gjelder etterbetaling av lønnskrav, er det Statens vegvesen sin klare forventning at alle entreprenører betaler det de ansatte har krav på etter regelverk og avtale. Dersom ansatte er pålagt arbeidsoppgaver utenfor stillingsinstruksjonen, særlig dersom det gjelder pålagt ledelsesansvar, forventes det at dette løses slik at også tidligere ansatte får dekket sine utestående lønnskrav.

Statens vegvesen har også mulighet til å ilegge økonomiske sanksjoner etter kontrakten ved brudd på regelverk, arbeidsavtaler og kontrakt.

SPØRSMÅL NR. 2761**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 8. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre en effektiv bekjempelse av spredning av fugleinfluenza i hele Norge?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har utbrudd av fugleinfluenza rammet krykkjebestanden i Norge hardt. I Vardø alene har over 13 000 fugl dødd av fugleinfluenza, og sykdommen sprer seg raskt nedover kysten. I dagsrevyen lørdag 29. juli, lovte Statsminister Jonas Gahr Støre penger og ressurser til opprydding av døde fugler til kommuner som er særlig rammet av fugleinfluenza. Mandag 31. juli meldes det om at sykdommen har spredd seg til Helgeland, og forskere mener at det bare er et spørsmål om tid til sykdommen sprer seg videre langs kysten.

Sjøfuglbestandene har vært i tilbakegang over flere år. Krykkjebestanden har for eksempel blitt redusert med 80 % på få år. Derfor vedtok Stortinget allerede i 2016 i behandlingen av Stortingsmelding 14 (2015-2016) Natur for Livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold, i anmodningsvedtak 647 regjeringen utarbeide en handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugler.

Sommerens store dødelighet blant krykkjer er en dyrevellferdskrise, men også et overordnet miljø- og naturproblem, og det er et behov for vurderinger av overordnede problemstillinger om hvordan sykdommen vil kunne spre seg til andre fuglearter, og hvilken innvirkning det vil kunne ha på andre bestander. Det samme er den generelle nedgangen i sjøfuglbestandene som har pågått over flere år.

Det ville vært av interesse å vite hvordan statsråden vil jobbe for å stoppe spredningen av fugleinfluenza nasjonalt, og hvordan situasjonen for sjøfuglene skal forbedres jf. Anmodningsvedtak 647 om en handlingsplan for sjøfugl.

Svar:

Eg er som landbruks- og matminister ansvarleg for kampen mot dyresjukdommar. Mattilsynet er kompetent styresmakt og Veterinærinstituttet gir Mattilsynet faglege råd. Ved utbrot av fugleinfluenza hos villfugl samarbeider Mattilsynet med kommunane, Statsforvalterne, Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn, Folkehelseinstituttet og Norsk institutt for naturforskning.

Alvorleg smittsam fugleinfluenza vart første gong påvist hos villfugl i Noreg hausten 2020. Hausten 2021

kom den første påvisinga i ei kommersiell fjørfebesetning i Noreg, og det har seinare vore påvisingar i fire fjørfebesetningar i Sør-Noreg.

I 2022 vart det påvist ein ny virustype hos villfugl i Nederland. Virustypen smittar og gir alvorleg sjukdom og død særleg hos måkefuglar. I løpet av 2023 har denne virustypen spreidd seg til villfuglar i heile Europa, og det er denne virustypen me finn i utbrotet langs kysten no.

Det er påvist fugleinfluenzasmitte i døde villfuglar i 28 kommunar. Mattilsynet reknar med at smitten er til stades langs store delar av kysten, og dei er derfor førebudde på at det kan koma fleire større utbrot i område der mange ville fuglar er tett samla.

Fugleinfluenza smittar svært lett via avføring eller dropar frå luftvegane. Fuglane blir oftast smitta av kvarandre når dei oppheld seg tett saman, og dessutan ved kontakt med avføring frå andre fuglar eller indirekte når folk spreier avføring eller dropar med sko eller klede.

Det er viktig for meg å gjera det klart at det ikkje er mogleg å stoppa smitte blant villfugl i same grad ein kan det i kommersielle fjørfehald. Ved utbrot i kommersielle fjørfebesetningar kan Mattilsynet påleggja avliving av fuglane, i tillegg til vask og desinfisering av bygningar for å hindra spreiring av smitte. Det blir også fastsett strenge reglar for forflytting av fuglar, egg, personar og transportkøyretøy mellom dyrehald og inn og ut av soner rundt utbrotbesetninga.

Ved store utbrot i ville fuglepopulasjonar kan ein prøve å redusere smittepresset ved å fjerne døde fuglar, så langt dette er praktisk mogleg. I tillegg kan innføring av ferdselsforbod hindre at menneske tek med seg smitte via sko og klede. Mattilsynet har i samråd med Miljødirektoratet og Statsforvalteren etablert ferdselsforbod i tre område i Finnmark og vurderer fortløpande om ferdselsforbodet skal utvidast til nye område.

Det er viktig at kommunane har gode planar for å handtere store utbrot hos villfugl. I samarbeid med statsforvaltarane jobbar Mattilsynet med å informere alle kommunar for å sikre at dei er best mogleg førebudd.

Det pågåande utbrotet av fugleinfluenza i Noreg er ein alvorleg situasjon for villfuglane i dei ramma områda og eg har bedt om at Mattilsynet må halda meg løpande oppdatert på situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2762**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 9. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvor mange ALS-pasienter har fått dekket behandlingsreiser til nå i år siden 1. januar 2019 og hvor stor andel av midlene som ble satt av til behandlingsreiser til denne pasientgruppen er brukt til nå?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2018 fremmet Frp forslag om at ALS-pasienter burde få rett på behandlingsreiser på linje med andre pasienter med nevrologiske og revmatiske sykdommer. Dette forslaget ble vedtatt og fra og med 1. januar 2019 kunne ALS-pasienter søke om behandlingsreiser til utlandet via legen sin. Det ble også satt av 6,5 millioner kroner til behandlingsreiser til ALS-pasienter i statsbudsjettet for 2019.

Spørsmålsstiller har fått informasjon fra ALS-pasienter at svært få med denne diagnosen har fått innvilget pasientreiser de siste årene, og ønsker å vite om praksisen for å gi behandlingsreiser har vært stikk i strid med vedtaket i 2018.

Svar:

For å besvare representanten Hoksruks spørsmål har departementet bedt om informasjon fra Helse Sør-Øst RHF. Behandlingsreiser håndteres av en seksjon ved Oslo universitetssykehus HF, Seksjon for behandlingsreiser.

Helse Sør- Øst RHF gir følgende informasjon:

«I 2019 fikk Oslo universitetssykehus HF oppdrag med å etablere et behandlingsreise-tilbud for ALS-pasienter. Oslo universitetssykehus HF igangsatte dette oppdraget, og søkte kunnskap og veiledning hos behandlere med klinisk erfaring med denne sykdommen ved Oslo universitetssykehus HF, Akershus universitetssykehus HF og Helse Bergen HF. Det var viktig å utarbeide faglige kriterier og behandlingsopplegget måtte skreddersys for et trygt behandlingstilbud. I tillegg krevdes en offentlig anskaffelse i utlandet, som måtte settes på vent under pandemien.

Etter en anbudsprosess ble det i 2022 inngått avtale med en leverandør på Tenerife og ALS-programmet startet opp i januar 2023. Det er per nå innvilget tre søknader fra ALS-pasienter.

Bevilgningen til behandlingsreiser til utlandet ble utvidet med 6,5 millioner kroner i 2019 for å omfatte behandlingsreiser for ALS-pasienter. I 2023 er det til nå brukt ca. 460.000 kroner til behandlingsreiser for ALS-pasienter».

SPØRSMÅL NR. 2763**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 8. august 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en grundig gjennomgang av hvordan regelverket rundt forholdsmessighetsvurderinger i forbindelse med tilbakekall praktiseres av forvaltningen og hvorvidt praksis er i tråd med lovgivers intensjon?

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne NRK fortelle om en 39 år gammel mann som etter å ha bodd hele sitt voksne liv i Norge har fått alle tillatelser tilbakekalt av utlendingsmyndighetene. Mannen, som opprinnelig er fra Irak, kom til Norge i 2004, er hørselshemmet og har dysleksi, men har likevel klart å bygge seg et trygt og godt liv her. Nå, etter nesten 20 år, risikerer han å bli returnert til Irak. Grunnen til dette er at norske myndigheter mener mannen har forklart seg urik-

tig om hvor i Irak han er fra. Mannens forsvarere mener de uriktig gitte opplysningene ikke kan anses for å være grove og at det handler om at hørselshemmingen kan ha gjort at han har misforstått spørsmål eller svart på andre ting enn det han ble spurt om.

I 2020 ble regelverket rundt forholdsmessighet endret, slik at man må veie forhold som taler for tilbakekall opp mot de menneskelige hensynene, hensynet til personen selv og til de nærmeste familiemedlemmer. Her må de uriktige opplysningene som er gitt i saken, samt alvorlighetsgraden av disse, sees på, men også veies opp mot personens tilknytning til Norge gjennom botid og integrering.

SPØRSMÅL NR. 2764

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden trygg på at vedtak om utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling fattes etter tilstrekkelig forsvarlig saksbehandling i politiet, og ser statsråden behov for å tydeliggjøre reglene, samt gjøre en gjennomgang av denne typen vedtak flere år tilbake i tid for å forsikre seg om at uskikkede personer ikke har fått utstedt slik kjøreseddel?

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i Nettavisen av 30.07.23 hvor det fremgår at en av de siktede i straffesaken etter terrorangrepet i Oslo den 25.06.22 fikk utstedt kjøreseddel for persontransport mot betaling i februar 2021. Dette til tross for at vedkommende gjennom en årrekke har vært siktet og domfelt for flere alvorlige lovbrudd, og flere av disse forholdene har vært bredt omtalt i mediene. En del av politiets kontroll før utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling er at søkeren har tilfredsstillende vandel.

Det fremgår videre av saken at når politiet blir konfrontert med disse opplysningene av media, så erkjenner de at vedkommende aldri skulle fått utstedt kjøreseddel og at de derfor har tilbakekalt kjøreseddelen da vedkommende vurderes som uskikkert til å inneha slik kjøresed-

Svar:

Jeg er opptatt av at regelverket for tilbakekall av statsborgerskap praktiseres i tråd med lovgivers intensjon og ba derfor i fjor Utlendingsdirektoratet (UDI) om å redegjøre for sin praktisering av forholdsmessighetsvurderingen ved tilbakekall av statsborgerskap. Med utgangspunkt i UDIs praksisredegjørelse, har jeg ikke sett behov for å instruere UDI om forståelsen av statsborgerloven § 26 fjerde ledd.

Nytt regelverk for tilbakekall av statsborgerskap trådte i kraft 15. januar 2020. Jeg tar sikte på å lyse ut en FoU innen utgangen av 2023, for å få belyst nærmere hvilken effekt lovendringene har hatt på vurderingen av forholdsmessighet i saker om tilbakekall av statsborgerskap.

del. Det hele fremstår som en tilfældighetsstyrt og svært lite tillitvekkende saksbehandling.

Spørsmålsstiller ønsker derfor svar på om statsråden etter dette på generelt grunnlag er trygg på vedtak om utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling er fattet etter en forsvarlig saksbehandling i politiet. Videre ønskes det svar på om statsråden ser behov for å gjøre en gjennomgang av denne typen vedtak flere år tilbake i tid, for å forsikre seg om at uskikkede personer ikke har fått utstedt slik kjøreseddel.

Svar:

Den som skal føre drosje, turbuss og rutebuss mot vederlag må ha tillatelse fra politiet, og slik tillatelse blir gitt ved politiets innvilgelse av søknad om kjøreseddel. Kjøreseddel utstedes av det enkelte politidistrikt, og politiet gjør alltid en konkret vurdering av om vilkårene for å få kjøreseddel er oppfylt. Politiet kan også tilbakekalle en kjøreseddel dersom den som har kjøreseddelen ikke lengre oppfyller vilkårene.

For å få kjøreseddel må søkeren blant annet «ha slik vandel at politiet ikkje finn vedkommende uskikka til å virke som førar», jf. lov om yrkestransport § 37 c første ledd. Det er gitt nærmere veiledning for politiets skik-

kethetsvurdering i Politidirektoratets håndhevingsinstruks i førerkortsaker, RPOD-2022-13 punkt 3.10. Der uttales det blant annet at kravet til vandel og skikkethet etter yrkestransportlova § 37 c praktiseres strengt, og at hensynet til å sikre tryggheten til passasjerene står sterkt i politiets vurdering av om kjøreseddel skal gis.

Dette rundskrivet ble relativt nylig oppdatert, med virkning fra 17. oktober 2022. I denne forbindelse ble deler av rundskrivet som omhandler kjøreseddel oppdatert. Etter mitt syn er det ikke behov for å tydeliggjøre dagens regler ytterligere enn det som er gjort i Politidirektoratets rundskriv.

Når det gjelder den konkrete saken representanten viser til, har politiet tatt selvkritikk og overfor media erkjent at det ble gjort en feil. Politidirektoratet formidler overfor meg at det ikke foreligger indikasjoner på at det gjennomgående utstedes kjøresedler til uskikkede personer, og at politiet generelt har fokus på erfaringslæring og potensielle forbedringstiltak ved saksbehandlingen. Basert på Politidirektoratets tilbakemelding legger jeg til grunn at politiets saksbehandling i saker om kjøreseddel vil være forsvarlig, og at politiet har tatt lærdom av den konkrete saken.

SPØRSMÅL NR. 2765

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 17. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hvordan jobber regjeringen med å styrke utmarksnæringer i samiske områder og hvilke næringspolitiske virkemidler mener statsråden det er viktigst å bruke?

BEGRUNNELSE:

Samiske utmarksnæringer har en viktig posisjon som samisk næring og kulturbærere. Det å legge til rette for at utmarksnæringen skal utvikles vil bidra til å øke verdiskapingen i samiske områder. Næringslivet i det samiske samfunnet preges av en høy andel enkeltmannsforetak med få ansatte og relativt liten omsetning. Stortingsmeldingen om samisk språk, kultur og samfunnsliv – Næringsgrunnlag for levende samiske lokalsamfunn, ble lagt fram av Solberg regjeringen i juni 2021, og i denne meldingen var det en rekke tiltak for å se på hvilke muligheter som finnes for å utvikle samisk næringsliv videre.

Svar:

I Meld. St. 37 (2020–2022) Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Næringsgrunnlag for levende samiske lokalsamfunn er det gitt ei utfyllende utgreiing av næringsgrunnlaget i samiske område og dei relevante næringspolitiske verkemidla. Under behandlinga av saka i Stortinget 3. mars 2022 var det brei semje om at fråflytting og befolkningsnedgang er blant dei store utfordringane i sam-

iske område, og at eit aktivt og mangfaldig næringsliv er avgjerande for levedyktige samiske samfunn.

Tradisjonelle samiske næringer, slik som reindrift, fiske og utmarksbruk, er det materielle grunnlaget for samisk kultur og samfunnsliv, og har stor betydning for vidareføringa og utviklinga av samiske språk. Ei styrking av utmarksnæringane vil kunne bidra positivt for samiske språk og kultur, og for samfunnsutviklinga i samiske lokalsamfunn, men det krev innsats frå fleire aktørar. Fylkeskommunane og statsforvaltarane er viktige for å støtte opp om utviklingsarbeidet i kommunane. Dei har ansvar som femnar fleire sektorar, dei har ulike verkemiddel og rettleiings- og samordningsroller, og dei har relevant kunnskap om utfordringane.

Samiske utmarksnæringer er avhengige av tilgang til areal for å nyttegjere seg av naturressursane. Ei aktiv og bevisst planlegging i kommunar og fylke er viktig for ivaretakinga og utviklinga av samisk næringsutøving. Regjeringa la i juni 2023 fram nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging. Det samiske perspektivet og rettane til samane som urfolk vert omtala fleire stader i dokumentet.

Ved å dra vekslar på allereie eksisterande ordningar vil ein kunne legge til rette for at fleire utmarksutøvarar kan tenkje nytt og større om eigen verksemd. Då er gode rådgjevingsmiljø viktige. Slike miljø finn vi i næringshagane. Sápmi Næringshage er lokalisert i Tana, Nesseby, Karasjok, Porsanger og Kautokeino, i eit område der det mellom anna er lange avstandar og einsidig næringsstruk-

tur. Næringshagen er eigd av dei fem kommunane og 14 regionale verksemdar og kom inn på Sivas næringshageprogram i 2016. Næringshagen kom med i ny programpriode for næringshageprogrammet i 2023–2032, med ein søknad som Siva rangerte som den beste i Noreg. For å forstå kva verkemiddel verksemdene treng for å auke verdiskapinga, må ein òg forstå kva som skil gründerar og verksemdar i regionen frå andre delar av landet. Ifølgje Sápmi Næringshage handlar det om kva motiv ein har for å starte for seg sjølv. Grunnverdien hos mange av dei samiske næringsdrivande er at ein skal «klare seg». Det samiske uttrykket birgejupmi handlar om grunnlaget for livsop-

phald. Det er ein økonomisk drivar som ein må forstå og respektere for å utløyse verdiskaping.

Sametinget er ein viktig aktør i utviklinga av samiske område. I meldinga Šattolaš Sápmi – Bærekraftig næringsutvikling har Sametinget sett som mål å bidra til vekst og utvikling av eit bærekraftig næringsliv i samiske område. Sametinget har som folkevalt organ friheit og ansvar til å prioritere løyvingar gitt over kap. 560, post 50 i dei årlege statsbudsjetta. Av den totale budsjettamma på 592 mill. kroner i 2023 har Sametinget sett av totalt 46 mill. kroner til ulike næringsformål.

SPØRSMÅL NR. 2766

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 8. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden gå i dialog med bussnæringen slik at ukrainske flyktninger kan få dispensasjon rundt regelverket for kjøreseddel, forutsatt at de tilfredsstillor norskkravet?

BEGRUNNELSE:

E24 publiserte 23.juli en sak hvor bussnæringen ønsker å gi ukrainske flyktninger muligheten for å kjøre buss. Bussnæringen trenger i dag mer arbeidskraft, og konsekvensene av sjåførmangel vil kunne føre til innstilte avganger, økt overtidsbruk, høybelastning og mulig fremtidig sykefravær. Mange av de ukrainske flyktningene som har kommet til Norge har førerkort for buss eller lastebil fra deres hjemland, dette potensialet burde utnyttes. Dessverre setter regelverket for kjøreseddel en stopper for denne muligheten. Dagens regelverk krever at fire års botid i Norge eller i et annet EØS-land, og er med å sette en stopper viktig rekruttering for næringen.

Svar:

Sjåfører som utfører persontransport mot vederlag skal ha kjøreseddel. Det er et krav for å få kjøreseddel at sjåføren har slik vandel at politiet ikke finner vedkommende uskikket til jobben. Videre gjelder krav om fire års botid i Norge før kjøreseddel kan utstedes. Botidskravet skal sikre at politiet har tilstrekkelig grunnlag for å gjøre en forsvarlig vandelsvurdering av den som ønsker å jobbe

som buss- eller drosjesjåfør. Bakgrunnen for botidskravet er hensynet til passasjerenes trygghet. For personer med kort botid i Norge, vil vandelsvurderingen være av liten verdi fordi den bare dekker vandelen i et kort tidsrom. Vandelskontrollen vil ikke avdekke potensielt alvorlige straffbare handlinger vedkommende kan ha gjort før han eller hun kom til Norge.

Jeg er oppmerksom på at persontransportnæringen har stort behov for arbeidskraft og at noen ukrainske flyktninger ønsker å jobbe som bussjåfør.

Samferdselsdepartementet har mottatt en henvendelse fra NHO Transport om problemstillingen.

Departementet jobber nå med å se på hvilket handlingsrom vi har etter yrkestransportloven og hvilke løsninger som lar seg forsvare med hensyn til passasjersikkerheten. Dette vil danne grunnlag for videre dialog med bussnæringen.

SPØRSMÅL NR. 2767**Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at utviklingen i ungdomskriminaliteten i Oslo er svært bekymringsfull, og hva vil hun eventuelt foreta seg for å snu denne utviklingen?

BEGRUNNELSE:

Det har over tid vært en svært negativ trend i ungdomskriminaliteten i Oslo, hvor de kriminelle tilsynelatende blir yngre og yngre. Kriminaliteten ungdommene begår har tilsynelatende også en økende alvorlighetsgrad, og det rapporteres ofte om våpenbruk og våpenbeslag.

De siste dagene har vært en god illustrasjon på den negative utviklingen i ungdomskriminaliteten. Søndag 30.07 beslagla politiet våpen fra flere gutter i alderen 15-17 år ved bussterminalen i Oslo. I NRKs omtale av saken fremgår det at ungdommene oppførte seg både truende og trakasserende mot politibetjentene på stedet. Blant de beslaglagte våpnene var kniver, en luftpistol, en øks og et knokejern.

Senere samme dag var det et masseslagsmål mellom opp mot 20 personer på Oslo Sentralstasjon. I NRKs omtale av denne saken fremkommer at det skal være benyttet murstein, og vitneopplysninger sier at de har sett en machete. Videre fremgår at de involverte var unge menn og gutter i tenårene, og at politiet ikke vet om slagsmålet hadde noen sammenheng med de nevnte våpenbeslagene ved bussterminalen tidligere på dagen.

Tirsdag 01.08 rykket politiet ut til Ekebergsletta der Norway Cup nå avholdes, etter melding om slagsmål mellom 40 til 50 ungdommer. Politiet har opplyst om at det skal ha vært brukt diverse slagvåpen under slagsmålet, og at det ble gjort beslag av en kniv, hammer, batonger, konkejern og en luftpistol. Alle de involverte var unge personer i alderen 13 – 18 år.

Spørsmålsstiller ønsker på denne bakgrunn å få vite om statsråden er enig i at denne utviklingen i ungdomskriminaliteten i Oslo er svært bekymringsfull. Videre ønskes det svar på hva hun eventuelt vil foreta seg for å snu denne utviklingen.

Svar:

Jeg deler, i likhet med politimesteren i Oslo, representantens bekymringer for ungdomskriminalitet i Oslo og er opptatt av at innsatsen mot ungdomskriminalitet fortsatt prioriteres. Noe av det første Senterpartiet-Ap-regjerin-

gen gjorde da vi overtok for Høyre-regjeringen i 2021 var å gi Oslo-politiet en særskilt bevilgning på 40 mill. kroner til mer tilstedeværende politi og kriminalitetsforebygging i forbindelse med gjengproblematikken i statsbudsjettet for 2022. Politidirektoratets bemanningstall indikerer at Oslo politidistrikt, justert for overføringen av den kongelige politieskorte, er styrket med ca. 200 årsverk de siste to årene.

Selv om det inntil nylig var holdepunkter for at ungdomskriminaliteten var lavere enn tidligere, f.eks. rapporten «Barne- og ungdomskriminalitet i Oslo» fra juni i år, har regjeringen hele tiden vært opptatt av å opprettholde og styrke innsatsen på området. Den seinere tids utvikling med blant annet hendelser som man så på Norway Cup i forrige uke og ny statistikk som viser en økning på 18 prosent i anmeldte lovbrudd med mistenkt i aldersgruppen 10-17 år våren 2023 viser med tydelighet at innsatsen mot ungdomskriminalitet må styrkes videre. Politiet fikk en rekordstor tilleggsbevilgning på 550 mill. kroner i revident nasjonalbudsjett nå like før sommeren, som snart vil komme politidistriktene og Oslo til gode. Jeg legger til grunn at Oslo politidistrikt gir høy prioritert til etterforskning av voldshendelser blant ungdom. Konfliktreducerende arbeid og målrettet arbeid for å beslaglegge våpen er blant de tiltakene som benyttes aktivt av politiet. Rask oppklaring, bruk av varetekt ved gjentakelsesfare og raske straffereaksjoner er også sentralt.

Sakene med ungdomskriminalitet kan, som representanten også er inne på i sin begrunnelse, være svært krevende for politiet og den enkelte polititjenesteperson å håndtere. Jeg har merket meg at politiet i Oslo nå ber om flere hjemler og bedre verktøy, og departementet er i dialog med politiet for å finne gode løsninger. Så vidt jeg har brakt på det reine, gjelder flere av tiltakene videreutvikling av samarbeidet med andre etater. Jeg vil understreke at det allerede er iverksatt en rekke tiltak for å bedre samarbeidet mellom etater som har ansvar for ungdom som begår kriminalitet. Departementene har etablert en kjernegruppe for utsatte barn og unge, for å bedre samarbeid og samordning. Det er også etablert en gruppe på direktoratsnivå.

Justis- og beredskapsdepartementet har videre hatt på høring forslag om å stramme inn reaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, blant annet innføre klare tidsfrister for oppstart av reaksjonene og redusere antall samtykker fra ungdom. Ungdom idømt ungdomsstraff skal også kunne avhentes av politiet. Justis- og

beredskapsdepartementet har iverksatt flere tiltak som har til formål å redusere tiden mellom lovbrudd og reaksjon. Målet er blant annet å unngå at straffedømte kriminelle begår kriminalitet mens de venter på soning.

Jeg vil understreke at mens det store flertallet av barn og unge er lovlydige, er det en liten gruppe ungdommer som begår gjentatt kriminalitet. De står for mye av den registrerte økningen for aldersgruppen.

Ungdom er mer utsatt for kriminalitet enn andre aldersgrupper. Ungdoms lovbrudd går ofte ut over andre barn og unge. Det innebærer at ungdomskriminalitet kan få definerende konsekvenser for livene til mange, noe som

er svært alvorlig og alene tilsier at sakene bør ha høy prioritet.

Jeg mener tilstedeværelse av uniformert politi i lokalområdene er viktig for å forebygge og bekjempe kriminalitet blant unge. Responstiden på 30 sekunder ved hendelsen på Ekeberg denne uken, illustrerer effekten av slik tilstedeværelse. Opprettelse av nabolagspoliti på Tøyen og Grønland og ny politilokasjon på Mortensrud, vil på sikt kunne bidra til å redusere kriminaliteten i disse områdene. Regjeringens satsing på lokalpoliti, både i Oslo og i andre deler av landet, bidrar til bedre forebygging, mer kunnskap og mer effektiv hendelsehåndtering, ikke minst i saker der ungdom kunne ha vært eller er involvert.

SPØRSMÅL NR. 2768

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 9. august 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Regjeringen stoppet Solberg-regjeringens forslag om å heve den alminnelige aldersgrensen i staten fra 70 til 72 år.

Hva har regjeringen gjort for å tilrettelegge for at flere allikevel kan stå i jobb utover 70 år i staten?

BEGRUNNELSE:

Daværende Arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik (Ap) ga følgende sitat til FriFagbevegelse da regjeringen, i Meld. St. 7 (2021–2022), trakk Solberg-regjeringens forslag om å heve den alminnelige aldersgrensa i staten fra 70 til 72 år.

– Det er semje om å tilrettelegge arbeidslivet slik at fleire maktar å stå lenger i arbeid. Regjeringa vil sjå på andre grep for å nå dette, slik både Sysselsettingsutvalet og fleire av høyringsinstansane har oppfordra til.

Svar:

Regjeringen Solberg fremmet i september 2021 forslag om å øke den alminnelige aldersgrensen for statsansatte og andre medlemmer i Statens pensjonskasse fra 70 til 72 år.

Forslaget var på offentlig høring i tidsrommet desember 2020 - februar 2021. Et stort flertall av høyringsinstansane gikk mot forslaget. Det gjaldt også hovedorgan-

isasjonene både på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, med unntak av Akademikerne. Et vesentlig argument for å holde aldersgrensen på 70 år var å unngå uverdige og konfliktfylte avganger fra arbeidslivet.

Mange av høyringsinstansane viste til flertallet i Sysselsettingsutvalget, som også mente at en heving av øvre aldersgrense i staten til 72 år kan ha viktige negative konsekvenser både for statlige virksomheter og ansatte.

Ettersom gjennomsnittlig avgangsalder i staten er under 65 år og få statsansatte jobber til de er 70 år, ville en økning i aldersgrensen neppe ha stor effekt for samlet arbeidsdeltakelse nå. Det synes derimot viktig å legge til rette for at flere forblir i arbeid gjennom 60-årene og ikke forlater yrkeslivet for tidlig. Regjeringen uttalte da den trakk forslaget om å heve aldersgrensen, at om en ser lengre fram i tid at langt flere arbeider fram mot 70 år, vil det kunne være aktuelt å se på aldersgrensen på nytt.

Regjeringen jobber på flere plan for å fremme et inkluderende arbeidsliv, der også eldre ønsker og makter å stå lenge i arbeid. Sammenlignet med mange andre land i Europa er yrkesdeltakelsen blant eldre høy i Norge. Endringene i pensjonssystemet de senere årene bidrar til at flere står lenger i arbeid. Regjeringen arbeider kontinuerlig for å sikre gode og trygge arbeidsvilkår i arbeidslivet. Det er blant annet strammet inn på adgangen til midlertidig ansettelse slik at stillingene er faste og gir trygghet på arbeidsplassen. Regjeringen arbeider også med å videreutvikle den norske arbeidslivsmodellen med høy utbre-

delse av tariffavtaler og organiserte arbeidstakere. Dette er generelle tiltak som også kan fremme yrkesdeltakelse i høy alder.

Når det gjelder mulighetene for å stå i arbeid i staten etter fylte 70 år, vil jeg vise til at det innenfor gjeldende regelverk finnes mulighet for å fortsette i tjenesten til 75 år når arbeidsgiveren og den ansatte er enige om det. Denne regelen brukes i praksis bare unntaksvis. Det kan skyldes risiko for forskjellsbehandling, noe som tilsier behov for nærmere retningslinjer dersom denne regelen skal gi flere mulighet til å arbeide etter fylte 70 år. Økt bruk må eventuelt skje uten at det kommer i konflikt med diskrimineringsregelverket.

I høringen av forslaget om å øke aldersgrensen i staten var det også flere høringsinstanser som pekte på at mulighetene for arbeid med pensjonistlønn burde utvides. Mulige endringer i regler som berører statsansattes ansettelsesforhold vil måtte drøftes med partene i arbeidslivet, og spesielt de tillitsvalgte organisasjoner.

Jeg har nylig varslet at det jobbes med en stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikken for blant annet å styrke tilgangen på arbeidskraft. I denne meldingen vil utstøting fra arbeidslivet også være et tema. Stortingsmeldingen skal etter planen ferdigstilles våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 2769

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 9. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvor mye har Norge til sammen brukt på deltakelse i Operation Flintlock fra 2014 til i dag; hvordan vurderer regjeringen det faktum at Norge under USAs ledelse har vært med på å trene militære styrker som har gjennomført flere militærkupp i Afrika de siste årene, og vil regjeringen nå revurdere norsk deltakelse i Operation Flintlock i 2024?

BEGRUNNELSE:

26. juli i år fant det sted et militærkupp i Niger, der militæret avsatte landets valgte president Mohamed Bazoum og innsatte general Abdourahmane Tchiani som de facto president. Det nigerske militæret har gjennom flere år blitt trent av norske styrker, gjennom den USA-ledete operasjonen Operation Flintlock. Mellom 2015 og 2022 har Norge gjennom deltakelse i Operation Flintlock, bidratt til å trene tre ledere som har tatt makten gjennom militærkupp i land i Sahel-regionen i Afrika. I 2022 advarte Rødt den norske regjeringen mot fortsatt norsk deltakelse i Operation Flintlock. På det tidspunktet hadde USA-trente offiserer ledet minst åtte militærkupp i Afrika siden 2008, hvorav tre militærdiktatorer var blitt trent opp med bidrag fra Norge.

Selv etter det åttende militærkuppet gjennomført av USA-trente offiserer i Afrika på 15 år, avviste daværende forsvarsminister Odd Roger Enoksen 9. februar 2022, Rødts advarsler om at Norge gjennom fortsatt deltakelse

i den amerikanskledete operasjonen ville risikere å bidra til å trene flere kommende militærkuppemakere. Enoksen begrunnet fortsatt deltakelse i Operation Flintlock med at Norge «får trene sammen med våre allierte under klimatiske og kulturelle forhold som vi kan møte under eventuelle fremtidige militæroperasjoner i dette området».

Spørsmålsstiller mener det haster å styrke det norske forsvaret kraftig for å sikre Norges selvråderett, territoriale integritet og demokrati mot militære trusler. Det å forberede norsk deltakelse i fremtidige USA-ledete militæroperasjoner i Afrika, og å trene styrker som ved flere tilfeller har gjennomført militærkupp, er i dette perspektivet helt feil bruk av det norske forsvarets ressurser.

Etter forrige ukes militærkupp i Niger, der Norge har bidratt med trening av militæret som tok makten i kuppet, forventes det at regjeringen på nytt vurderer hvorvidt det å trene opp slike styrker har vært til beste for befolkningen i de berørte afrikanske landene og hvorvidt dette er riktig bruk av Norges forsvarsressurser i en sikkerhetsspolitisk vanskelig situasjon.

Svar:

Norge har sammen med en rekke allierte land deltatt i den amerikanskledede kapasitetsbyggingsaktiviteten Flintlock i Vest-Afrika ved fire anledninger i 2014, 2018, 2019 og i 2022. Forsvaret har deltatt med et begrenset

antall personell fra en uke til i overkant av en måned. De samlede kostandene ifm. gjennomføringen av denne kapasitetsbyggingsaktiviteten er på i underkant av 20 millioner kroner.

Aktiviteten er en del av et program der vestlige land etter ønske fra landene i regionen, har bidratt til å trene lokale sikkerhetsstyrker i å motvirke fremveksten av voldelige ekstremisme, og styrke samarbeidet på tvers av grensene. Videre er formålet med den norske deltakelsen å styrke Forsvarets evne til krisehåndtering i regionen. Samarbeidet finner sted etter ønske fra myndighetene i re-

gionen og det legges sterk vekt på at militære aktiviteter skal være under legitim myndighetskontroll og i tråd med menneskerettighetene og krigens folkerett. Denne typen gjensidig militærsamarbeid og kompetanseoverføring er et bidrag til å forsøke å skape stabilitet i en stadig mer utsatt region i Afrika.

For 2024 planlegges det med at Forsvaret skal delta i Flintlock. I likhet med Forsvarets øvrige utenlandsvirk-somhet vil det foretas løpende vurderinger av politiske, juridiske og sikkerhetsmessige forhold når det gjelder deltakelse i denne aktiviteten.

SPØRSMÅL NR. 2770

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 9. august 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre noe for å forenkle norske borgeres mulighet til medlemskap i folketrygden, og vil statsråden se på et system slik at den norske stat ikke tar imot trygdeavgift fra personer som ikke er medlem i folketrygden?

BEGRUNNELSE:

02.08 kunne vi lese i Nettavisen om Mikael Sylliåsen Nyseth som har gitt opp kampen mot Nav og flytter ut av Norge. Han er norsk statsborger, vært ansatt i et norsk firma, betalt skatter og avgifter til Norge, og allikevel mistet sitt medlemskap i folketrygden når han bodde og jobbet i utlandet for det norske selskapet. Ved en feiltagelse blir ikke utfyllende opplysninger levert til Nav, og han får avslag. Dette er han ikke klar over selv, så han fortsetter å betaler skatt og trygdeavgift til Norge. Den Norske stat gjør heller ikke noe for å opplyse regnskapsfører som betaler inn avgiftene, eller informere Mikael om at han ikke har medlemskap i folketrygden, og trenger derfor ikke å betale inn trygdeavgift når han ikke er medlem av folketrygden.

Svar:

Jeg kan ikke gå inn i den enkeltsaken som representanten Olsen viser til i bakgrunnen for spørsmålet sitt.

På generelt grunnlag kan det imidlertid slås fast at en rekke hendelser kan få betydning for medlemskapet

i folketrygden. Dette gjelder blant annet det å ta arbeid i utlandet og det å ha så lange utenlandsopphold at man ikke lenger anses som trygdemessig bosatt i Norge.

Hvilke konsekvenser slike hendelser får for trygdedekningen kan imidlertid variere, blant annet avhengig av innholdet i eventuelle trygdeavtaler mellom Norge og det aktuelle landet og av innholdet i nasjonal trygdelovgivning i det aktuelle landet.

Den som planlegger å bo og/eller arbeide i utlandet bør derfor selv ta kontakt med Nav og med trygdemyndighetene i det aktuelle landet, for å avklare de trygdemessige konsekvensene.

Spørsmålet om trygdeavgift hører under finansministerens ansvarsområde.

Finansministeren har opplyst følgende:

«Skatteetaten har hovedansvaret for beregning av trygdeavgift og utgangspunktet er at det fastsettes trygdeavgift for personer som er skattepliktige til Norge. Dette gjelder også for personer som har arbeidsopphold i et annet land. Skatteetaten og NAV etablerte i 2010 en felles samhandlingsrutine på utlandsområdet for å klargjøre hvem som har ansvaret for å fastsette og innkreve trygdeavgift i de ulike typetilfellene, samt beskrive hvordan dette rent praktisk skal løses. Når NAV fatter vedtak om endring av medlemskap i folketrygden for en person med arbeidsopphold i et annet land, skal Skatteetaten motta kopi av vedtaket. Skatteetaten legger vedtaket til grunn ved skattefastsettingen. Dette forutsetter at den skattepliktige har tatt kontakt med NAV. Dersom en person har betalt trygdeavgift uten å være medlem av folketrygden, kan vedkommende kontakte Skatteetaten for å få tilbakebetalt trygdeavgiften.»

SPØRSMÅL NR. 2771**Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 10. august 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å skjerme syke fosterforeldre fra avkortning i sykepengeytelser fra NAV, som følge av at de har tatt på seg et fosterhjemsoppdrag - og på hvilket tidspunkt tror statsråden det vil komme en permanent ordning som stanser den urimelige praksisen, i tråd med Stortingets vilje?

BEGRUNNELSE:

I 2017 vedtok Stortinget følgende, som jeg også viser til i et tidligere spørsmål, dokument nr. 15:1605 (2022-2023):

«Stortinget ber regjeringa snarast innføre ei overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytningar, som sikrar at dei ikkje tapar økonomisk på å vere fosterforeldre. Ordninga skal gjelde fram til eit nytt regelverk for fosterheimar er på plass.»

Til tross for at vedtaket gjelder alle trygdeytelser, også sykepengar, har en overgangsordning kun blitt laget for dagpenger og arbeidsavklaringspenger. Norsk Fosterhjemforening mottar flere henvendelser fra fosterforeldre som kommer i en vanskelig økonomisk situasjon når de blir syke, grunnet avkortning fra NAV i sykepengeytelser.

Spørsmålsstiller viser til at barn som trenger det, står i kø for å få et godt, stabilt hjem. Den årlige fosterhjemundersøkelsen viser at mange fosterforeldre ikke vil anbefale andre å bli fosterforelder, bl.a. pga. usikkerhet for rettighetene fosterforeldre har.

Det er et paradoks at de som tar på seg et av samfunnets viktigste oppdrag – å bli fosterhjem, risikerer stor økonomisk utrygghet når de blir syke. Passiviteten fra regjeringen til å følge vedtak ivaretar ikke barnets beste og hindrer rekruttering.

Jeg vil understreke med følgende eksempel:

Fosterforelder er i full jobb utenfor hjemmet i tillegg til fosterhjemsoppdrag. Hen mottar ordinær grunnstøtte og utgiftsdekning for fosterhjemsoppdraget. Hen blir syk og sykemeldes fra jobb utenfor hjemmet, men er fortsatt i stand til å være fosterforelder. Arbeidsgiver fortsetter å utbetale lønn og søker refusjon fra NAV. NAV reduserer refusjonen til arbeidsgiver, som følge av at fosterforelder har inntekt fra fosterhjemsoppdraget. NAV reduserer både fosterhjemsgodtgjøring og utgiftsdekning. Som følge av NAV sitt avkortningsvedtak vil arbeidsgiver ikke lenger dekke mellomlegget til fosterforelder når arbeidsgiver ikke mottar vanlig refusjon fra NAV. Fosterforelder får dermed en kraftig redusert sykelønn, og risikerer å måtte tilbakebetale til arbeidsgiver det hen allerede har mottatt.

Reglene om avkortning slår tilsvarende ut i saker der arbeidsgiver ikke forskutter lønn og søker NAV om refusjon, men arbeidstaker søker NAV direkte selv. Spørsmålstiller mener denne praktiseringen snarest må opphøre.

Svar:

Eg har vurdert spørsmålet i samråd med Arbeids- og inkluderingsministeren.

Sjukepengar skal kompensera for bortfall av inntekt for yrkesaktive personar som er arbeidsuføre på grunn av sjukdom eller skade, jf Folketrygdloven § 8-1. Sjukepengar blir ytt med utgangspunkt i den inntekta som har falt bort i det arbeidet ein er sjukmeld frå. Det er eit vilkår at evna til å utføra inntektsgivande arbeid er nedsett med minst 20 prosent, jf. Folketrygdloven § 8-13. Fosterheimsgodtgjeringsdel består av ein godtgjeringsdel og ein utgiftsdekningsdel. Godtgjeringsdelen er pensjonsgjevande og skattepliktig inntekt, og blir behandla som frilansinntekt som gir rett til sjukepengar etter folketrygdlova.

Dersom ein fosterforelder blir sjukmeld frå fosterheimsoppdraget og ikkje kan utføre oppdraget, kan personen få innvilga sjukepengar som frilansar dersom resten av vilkåra for sjukepengar er oppfylte. Frilansarar har rett til sjukepengar med 100 prosent dekning (opp til 6 gonger grunnbeløpet) frå 17. fráværdsdag. For å få sjukepengedekning frå første fráværdsdag, kan ein teikna tilleggssikring etter folketrygdlova § 8-39.

Dersom fosterforelder har eit arbeidsforhold i tillegg til å vere fosterforelder og blir sjukmeldt frå dette arbeidsforholdet, får ikkje personen avkortning av sjukepengane på grunn av fosterheimsgodtgjeringsdel. Dette gjeld berre viss den samla inntekta frå arbeidsforholdet og fosterheimsgodtgjeringsdel (frilansinntekta) ikkje er meir enn 6 gonger grunnbeløpet (kr 711 720). Folketrygda utbetaler ikkje meir enn 6 gonger grunnbeløpet i sjukepengar, jf. folketrygdloven § 8-10. Er den samla inntekta til fosterforelder meir enn 6 gonger grunnbeløpet, skal sjukepengane bli fordelt forholdsmessig. Dersom inntekta frå arbeidsforholdet til dømes utgjer $\frac{2}{3}$ og fosterheimsgodtgjeringsdel (frilansinntekta) utgjer $\frac{1}{3}$ av den samla inntekta, har personen rett til $\frac{2}{3}$ av det totale sjukepengegrunnlaget på 6 G dersom vedkommande berre er sjukmeldt frå arbeidsforholdet. Blir personen også sjukmeldt som fosterforelder får personen utbetalt til saman 6 gonger grunnbeløpet i sjukepengar.

Dersom fosterforelderen er sjukmeldt både som arbeidstakar og som frilansar (fosterheim) vil sjukepengar frå arbeidsforholdet bli prioritert utbetalte. Der det ikkje er ein forskoterande arbeidsgivar får ikkje dette tyding for storleiken på utbetalinga til den sjukmelde. Der det er ein forskoterande arbeidsgivar, vil Arbeids- og velferdsetaten dekke refusjonskravet frå arbeidsgivar fullt ut før det blir utbetalt noko til den sjukmelde. Dette inneber at i tilfelle der arbeidsgivars refusjonskrav er høgare enn den delen av sjukepengegrunnlaget som arbeidstakarinntekta utgjør, vil Arbeids- og velferdsetaten utbetale også sjukepengane for frilansdelen til arbeidsgjevar til heile refusjonskravet (opp til 6 G) er dekt. Dette blir grunnleggjande med

at sjukmelde allereie har fått sjukepengane utbetalt frå arbeidsgivaren.

Fosterheimsutvalet foreslo i NOU 2018:18 ei omlegging av fosterheimsgodtgjeringa til ei skattefri, ikkje-pensjonsgivande yting. Det blei lagt til grunn at ei slik løysing vil sørgja for at fosterheimsgodtgjerer verken gir avkorting i trygdeytningar eller fører til at fosterforeldre som får arbeidsevna nedsett, mistar rett til ytingar. Regjeringa vil betre rettane til fosterheimane og vurderer mellom anna alternative ordningar for godtgjersle til fosterheim. Forslaget frå utvalet om å gjere godtgjeringa om til ein stønad vil inngå i denne vurderinga. Barne- og familiedepartementet tar sikte på å levere ei melding til Stortinget om fosterheimar i 2024.

SPØRSMÅL NR. 2772

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 9. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om det svenske regelverket som tillater ungdom å kjøre A-traktor, og vil statsråden vurdere om det er en mulighet som vil stryke trafikksikkerheten for ungdom som ferdes på veiene også i Norge?

BEGRUNNELSE:

16-åringer i Norge kan kjøre mopedbil som er maks 425 kilo. Per dags dato kreves det ikke kjøreprøve for å få førerkort til mopedbil, kun 14 timers kjøreopplæring og en teoriprøve. Disse bilene er små, og kjører med lavere hastighet enn vanlige biler. Den siste tiden har det vært alvorlige ulykker som involverer blant annet mopedbiler og ATV. I Sverige kan man fra 15-årsalder kjøre A-traktor, på folkemunne kalt EPA-traktor. Dette er vanlige biler med en rød trekant bak, der det kun er mulig og lovlig med en passasjer, og hastigheter på 30 kilometer i timen. Forslagsstiller understreker at vi ikke har noen ungdom å miste i trafikken og at vi har en nullvisjon for hardt skadde og drepte. Tormod Normark Schau og Håkon Rosendahl i Statens vegvesen forteller avisa Innherred 24. juli at det ikke er mulighet for 16-åringer å plombere ned en vanlig bil for å kjøre. Ikke med det nåværende lovverket. Det har heller ikke blitt vurdert.

Svar:

A-traktorer, såkalte EPA-traktorer, er ombygde biler opprinnelig beregnet på å taue kjøretøy eller arbeidsutstyr, men som i dag hovedsakelig brukes som transportmiddel av ungdom. Slike traktorer, som har maksimal konstruktiv hastighet på 30 km/t og høyst kan transportere to personer (inkludert føreren), finnes bare i Sverige. De er ikke omfattet av harmoniserte kjøretøygrupper og tekniske bestemmelser (og dermed heller ikke av EØS-avtalen), men bygger på et regelverk som Sverige har hatt fra gammelt av.

Det skal i utgangspunktet være tryggere å sitte i en ordinær bil (herunder bil ombygd til A-traktor) enn i en mopedbil når uhellet først er ute. Andre forhold tilsier likevel at A-traktorer ikke nødvendigvis vil innebære en styrking av trafikksikkerheten.

Det at motorvogner som ser like ut (eksempelvis en ordinær bil og en A-traktor), har svært ulik hastighet, utgjør en trafikksikkerhetsrisiko. Bli det åpnet for A-traktorer i Norge, vil antall motorvogner på norske veier som kjører betydelig under normal fart øke. Til tross for at kjøretøyene merkes med varseltrekant, vil dette i mange tilfeller være vanskelig å oppdage i god tid. Dette er ofte også en merking som kun er synlig for det kjøretøyet som ligger nærmest.

I Sverige hevdes det at dette gir betydelige utfordringer. På veier der det er vanskelig å foreta forbikjøringer, kan A-traktorene føre til køer og skape trafikkavviklingsutfordringer for både privatbilister og yrkestrafikk. Det skjer også at andre trafikanter gjør uheldige eller direkte farlige forbikjøringer av A-traktorer. En annen utfordring er at fartssperren fjernes slik at A-traktoren kan kjøres i samme hastighet som en ordinær bil, uten at føreren har opplæringen som kreves for å føre et slikt kjøretøy.

Antallet A-traktorer har økt kraftig i Sverige de siste årene. Antall ulykker der A-traktorer er involvert har også økt kraftig i samme periode. I 2021 var A-traktorer involvert i 368 ulykker.

Trafikverkets årlige trafikksikkerhetsanalyse gjeldende for 2022 viser at det ved utgangen av 2022 fantes 35 000 registrerte A-traktorer i trafikk i Sverige. Tilsvarende tall ved utgangen av 2019 var 13 000. Dette er nesten en tredobling sammenlignet med gjennomsnittet i årene

2016-2019. I 2022 omkom fire personer i A-traktor i Sverige.

I og med at den store utbredelsen av A-traktorer i Sverige er et relativt nytt fenomen, er det vanskelig å vite hvor representativt dødstallene for 2022 er. Trafikverket er likevel bekymret for utviklingen.

Det har flere ganger, med trafikksikkerhet som begrunnelse, vært foreslått å ta bort eller begrense ordningen med A-traktorer for personer under 18 år, eller ta bort denne tekniske kjøretøyklassen. Senest i oktober 2021 fikk Transportstyrelsen i oppdrag å utrede regelverket for A-traktorer. I en rapport avgitt 1. november 2022, ble det bl.a. foreslått innført flere krav knyttet til bruk av slike kjøretøy.

Med dette som bakgrunn kan jeg ikke se at det å åpne for kjøring med A-traktor eller tilsvarende i Norge, vil styrke trafikksikkerheten for norsk ungdom.

SPØRSMÅL NR. 2773

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 10. august 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I februar 2021 vedtok Stortinget flere tiltak for å styrke konkurransen i dagligvaremarkedet. Et av de viktigste blant disse, var vedtaket om at rabatter oppnådd i forhandlinger mellom leverandør og kjede i større grad skal følge varen og komme forbrukerne til gode.

Hvor langt har regjeringen kommet i arbeidet med å følge opp dette vedtaket, og når kan Stortinget forvente at departementet kommer med forslag til hvordan rabatter som oppnås i forhandlingene i større grad følger varen?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av stortingsmelding 27 (2019-2020), Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane vedtok Stortinget åtte tiltak som skal styrke konkurransen i dagligvaremarkedet. Tiltak som vil kunne gi et økt mangfold av varer til lavere priser til forbrukerne, deriblant forslag om mer åpenhet i verdikjeden, konkurranse i distribusjonsleddet og kontroll av vertikal integrasjon. Året etter vedtok Stortinget ytterligere ti tiltak som blant annet går på EMV og vertikal integrasjon (Innst. 322S).

Et av de viktigste vedtakene fra stortingsmeldingen er og var vedtak nummer 574:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak med forslag om hvordan man i dagligvarebransjen kan tilrettelegge for at rabatter som oppnås i forhandlingene mellom leverandører og kjeder, i større grad følger varen.»

Informasjon om hvor i prosessen regjeringen er for å følge opp vedtaket, om de i det hele tatt har begynt, er imidlertid verken å finne på statsrådets liste eller signalisert som en sak regjeringen vil ta tak i.

Prinsippet om at rabatt skal følge varen er viktig i et forbrukerperspektiv, både på kort og lang sikt. Det har til hensikt at de gevinster kjedene oppnår i forhandlingene med en leverandør i større grad skal komme forbrukerne til gode. I den offentlige debatten diskuterer man hvordan en av handelsaktørene/kjedene oppnår bedre betingelser enn sine to konkurrenter. Likevel ser vi at forbrukerprisene i butikk er nærmest identiske mellom de tre kjedene. Det viser at selv om en kjede oppnår bedre betingelser er det ikke gitt at disse videreføres til butikkhylla. Det forverrer konkurransesituasjonen mellom de tre kjedene, det svekker konkurranseskraften til de uavhengige merkevalelev-

erandørene og det frarøver forbrukerne den prisreduksjonen de normalt skulle ha fått.

Vi har opplevd til store prisøkninger det siste året, og prisene ser ut til å stige ytterligere. Stortinget har allerede vedtatt et viktig verktøy som kan føre til reduserte priser både på kort og lang sikt. Likevel har regjeringen ikke prioritert å gjennomføre dette, og det er usikkert om de i det hele tatt har begynt å arbeide med det.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at det skal være effektiv konkurranse i dagligvarebransjen, og prioriterer arbeidet med tiltak for å styrke konkurransen høyt. Regjeringen har derfor iverksatt historisk mange tiltak for å bedre konkurranseforholdene i dagligvarebransjen.

Representanten viser til at vedtak nr. 574 er viktig i et forbrukerperspektiv. Jeg kan forsikre representanten om at forbrukerhensyn er sentralt i alt det arbeidet vi gjør for å bedre konkurransen i dagligvarebransjen. Tøff konkurranse kommer forbrukerne til gode, for eksempel i form av lavere priser og bedre utvalg. Derfor er arbeidet vi gjør for å styrke konkurransen i dagligvarebransjen viktig. Dette arbeidet har blitt desto viktigere i kjølvannet av den høye prisveksten på dagligvarer den siste tiden - en prisvekst som er krevende for mange. Den 10. august la Statistisk Sentralbyrå fram oppdaterte tall for konsumprisindeksen. Tallene viser at prisene på mat og alkoholfri drikke har økt med 8,9 prosent de siste tolv måneder (juli 2022 – juli 2023).¹ Til sammenlikning var tolv månedersveksten i juli (juni 2022 – juni 2023) på 13,4 prosent.² Dette innebærer en nedgang i tolv månedersveksten på 4,5 prosent.

Regjeringens 10-punktsplan oppsummerer tiltakene som er iverksatt for å bedre konkurransesituasjonen, og dermed bidra til lavere priser og større utvalg for oss forbrukere. For at grepene vi tar skal bli så gode og effektive som mulig, har regjeringen iverksatt flere utredninger. Disse skal gi bedre kunnskap om konkurranseforholdene og bidra til at tiltakene som iverksettes ikke får uforutsette konsekvenser. Tiltakene i planen består av:

- å undersøke hvorfor prisveksten ut til forbrukerne er høyere enn fra produsentene og leverandørene,
- å undersøke hvilken virkning prissignaliseringen som foregår før prisøkningene som foretas to ganger i året har,
- å undersøke hvordan prisene i bransjen settes mer generelt,
- en vurdering av et eventuelt forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpspriser,
- å kartlegge omfang og analysere virkninger av kjedenes egne merkevarer,

- å kartlegge omfang og analysere virkninger av vertikal integrasjon på alle ledd i næringskjeden,
- forskrift om forbud mot negative servitutter og eksklusive avtaleklausuler som stenger konkurrenter ute fra attraktive butikklokaler og hindrer nyetablering,
- å vurdere å senke terskelen for når aktørene anses som dominerende og noe som medfører strengere krav til adferden deres,
- mer penger til Dagligvaretilsynets arbeid med å bidra til ryddige forhandlinger og forutsigbare avtaler i bransjen,
- flere virkemidler til Konkurransetilsynet

Regjeringen har iverksatt flere tiltak som vil gi mer informasjon om prisfastsettelsen i verdikjeden. Konkurransetilsynet har fått i oppdrag å gjennomføre en studie som undersøker lønnsomhet og marginer for aktører i de ulike leddene i verdikjeden. Tilsynet utreder også hvilke konsekvenser dagligvareaktørens praksis med å forhandle priser to ganger i året, med virkning fra 1. februar og 1. juli, har for prisdannelsen og vil foreslå mulige tiltak. Det er i revidert nasjonalbudsjett 2023 bevilget 3 millioner kroner til Konkurransetilsynet til dette arbeidet. Nærings- og fiskeridepartementet og Konkurransetilsynet har gjennomført møter med en rekke dagligvareaktører for å få innspill til utformingen av undersøkelsene. Studiene er planlagt ferdigstilt i løpet av 2023.

Tiltak som griper inn i forhandlingene mellom dagligvarekjeder og leverandører, for eksempel krav som binder dagligvareaktørene til å videreføre rabatter på enkeltvarer eller varekategorier nedover i distribusjonslinjen, kan få effekter som er vanskelige å overskue på nåværende tidspunkt. Det er ikke gitt at slike tiltak vil bidra til mer effektiv konkurranse og lavere priser. Det er risiko for at kontraktene mellom dagligvareaktørene blir mindre effektive sammenliknet med dagens situasjon, blant annet fordi forhandlingsfrihet mellom markedsaktører som regel er det som fører til de mest effektive resultatene. Det er også viktig å være klar over at det ikke nødvendigvis er enkelt å forutse hvilken effekt rabatter leverandører gir på enkeltvarer har for sluttsummen på kassalappen.

De overnevnte studiene og utredningene vil gi informasjon som er viktig i den videre vurderingen i forbindelse med oppfølgingen av vedtak nr. 574. Mulige tiltak knyttet til hvordan man i dagligvarebransjen kan tilrettelegge for at rabatter som oppnås i forhandlingene mellom leverandører og kjeder, i større grad følger varen, vil derfor vurderes nærmere når resultatene fra disse studiene foreligger.

Konkurransutfordringene i dagligvarebransjen er komplekse, og det er ikke ett enkelttiltak som vil løse alle utfordringene. Regjeringen jobber derfor med flere tiltak samtidig. Alle tiltakene vi vurderer omfatter kompliserte

¹ [Konsumprisindeksen \(ssb.no\)](https://ssb.no/konsumprisindeksen)

² [KPI opp 6.4 prosent siste tolv måneder \(ssb.no\)](https://ssb.no/kpi-opp-6.4-prosent-siste-tolv-maaneder)

problemstillinger og krevende vurderinger. Jeg er opptatt av å gjøre et grundig arbeid, slik at vi kommer fram til gode tiltak som bidrar til tøff konkurranse til det beste for forbrukeren. Setter vi i gang med feil tiltak, kan det få motsatt effekt enn det vi ønsker.

Jeg er glad for den tverrpolitiske enigheten for å styrke konkurransen i dagligvarebransjen, og ser fram til videre dialog med Stortinget om tiltak som kan føre til bedre konkurranse i verdikjeden dagligvarebransjen. Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med ytterligere informasjon om hvordan vedtak nr. 574 følges opp.

SPØRSMÅL NR. 2774

Innlevert 2. august 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at våre forpliktelser etter EMK i for stor utstrekning begrenser det gjeldende lovverket for varetektsfengsling av domfelte voldtektsforbrytere, eller gir lovverket med gjeldende praktisering unge norske jenter tilstrekkelig beskyttelse?

BEGRUNNELSE:

Det vises til en straffesak fra Skien som er omtalt av Telemarks Avisa i nettsak av 31.07.23. Saken gjelder en 24 år gammel mann som etter domfellelse for voldtekt av en nå 19 år gammel jente, jenta var 17 år gammel da voldtekten skjedde. Den domfelte var på frifot i etterkant av domfellelsen og i denne tidsperioden er han siktet for en ny voldtekt av en 17 år gammel jente.

<https://www.ta.no/jente-19-om-mannen-som-voldtok-henne-hvordan-kunne-de-la-en-sann-mann-som-voldtar-sma-jenter-vare-pa-frifot/f/5-50-1695640>

Vikarierende påtaleleder i Sør-Øst politidistrikt uttaler i saken at det ikke ble vurdert å pågripe mannen etter dommen falt, fordi vilkårene for pågripelse og varetektsfengsling normalt ikke vil være oppfylt i denne typen saker. Påtalelederen viser til den enkeltes rett til personlig frihet og sikkerhet etter Den Europeiske Menneskerettskonvensjon (EMK) og at konvensjonen begrenser muligheten til å fengsle i denne type voldtektssaker.

Slik spørsmålsstiller ser det, burde det sentrale vurderingstemaet her være den personlige friheten og sikkerheten til de unge jentene som har en berettiget forventning om at staten gjøre det den kan for å beskytte dem mot seksuelle overgrep. De ønskes derfor en tilbakemelding på om statsråden mener våre forpliktelser etter EMK i for stor utstrekning begrenser det gjeldende lovverket for varetektsfengsling av domfelte voldtektsforbrytere,

eller om hun mener lovverket med gjeldende praktisering beskytter unge norske jenter i tilstrekkelig grad.

Svar:

Straffeprosessloven § 184 andre ledd, jf. § 171 første ledd nr. 3, gir hjemmel til å varetektsfengsle siktede dersom det foreligger gjentakelsesfare. Lovens vilkår er at fengsling må «antas påkrevd» for å hindre at vedkommende på ny begår en straffbar handling som kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder. I tillegg må det være «tilstrekkelig grunn» til fengsling, og fengslig må ikke være et «uforholdsmessig inngrep» ut fra sakens art og forholdene for øvrig, jf. straffeprosessloven § 170 a. At frihetsberøvelse må være «nødvendig og ikke utgjøre et uforholdsmessig inngrep», følger også av Grunnloven § 94.

Dersom påtalemyndigheten og retten finner at det foreligger slik gjentakelsesfare, vil en domfelt, særlig i de mer alvorlige sakene, ofte være varetektsfengslet allerede på domstidspunktet. En person som er varetektsfengslet når det avsies ubetinget dom på frihetsstraff eller dom som forkaster anke over slik dom, kan holdes varetektsfengslet inntil fire uker etter domsavsigelsen om ikke retten bestemmer noe annet, jf. straffeprosessloven § 187. Retten kan deretter beslutte å forlenge fengslingen etter reglene i § 185 dersom de vanlige vilkårene etter §§ 171 og 170 a er oppfylt.

Varetektsfengsling før og etter dom er regulert i EMK artikkel 5 nr. 1 henholdsvis bokstav c og a. De kravene som følger av EMK vil kunne ha betydning for hvordan de ovennevnte vilkårene er å forstå, men at gjentakelsesfare må være konkret begrunnet og ikke utgjøre et uforholdsmessig inngrep, er som nevnt uansett slått fast i både straffeprosessloven og Grunnloven.

Jeg nevner også at straffeprosessloven § 184 andre ledd, jf. § 172, åpner for fengsling ved særlig sterk mistanke om alvorlige straffbare handlinger uten at vilkårene etter § 171 er oppfylt. Ved vurderingen skal det særlig legges vekt på om det er egnet til å støte allmennhetens rettsfølelse eller skape utrygghet dersom den mistenkte er på frifot, jf. § 172 andre punktum. Høyesterett har lagt til grunn at EMK innebærer at bestemmelsen må anvendes med stor varsomhet, jf. eksempelvis HR-2020-1549-U avsnitt 17 med videre henvisninger. Kjernen er at det må foretas en «bred helhetsvurdering hvor blant annet de samfunnsmessige behov og rettshåndhevelseshen-

syn som har begrunnet bestemmelsen, vurderes», og «de omstendigheter som har betydning» må «konkretiseres», jf. Rt. 2015 side 935 avsnitt 14. Bestemmelsens formål er imidlertid «å motvirke den følelse av utrygghet eller mangel på tillit til samfunnets rettshåndhevelse som en løslatelse vil kunne lede til i alvorlige straffesaker», jf. Ot.prp. nr. 62 (2002–2003) punkt 10.1 side 87, ikke å beskytte mot nye straffbare handlinger, som det aktuelle spørsmålet fra representanten gjelder. Jeg går derfor ikke nærmere inn på dette, men nevner likevel at ut fra formålet med bestemmelsen oppfatter jeg de krav som er oppstilt av Høyesterett som rimelige.

SPØRSMÅL NR. 2775

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 14. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren forklare hvordan flere representanter fra regjeringspartiene kan gå ut og love rv. 15 over Strynefjellet med arm til Geiranger, realisert i neste NTP med oppstart i de 6 første årene, når realiteten er at både Sp og Ap stemte imot et forslag i Stortinget i siste sesjon på akkurat dette temaet, og har samferdselsministeren godkjent en slik ny prioritering fra regjeringspartiene?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet fremmet et representantforslag for å få bekreftet flertallsmerknaden som ble vedtatt i behandlingen av siste NTP i 2021, om oppstart av rv. 15 med arm til Geiranger.

Dette forslaget ble stemt ned av Ap, Sp og SV i Stortinget, der altså Ap og Sp gikk ifra sin støtte fra 2021 til dette prosjektet.

Senere har statsråden gitt styringssignaler til Statens vegvesen for å komme med forslag til prioritering til ny NTP, der Statens vegvesen har foreslått å ta helt ut av NTP prosjektet ny rv. 15 over Strynefjellet med arm til Geiranger.

I et arrangement for å markere byggingen av dagens Strynefjellsveg, gikk en etter en fra regjeringspartiene og bedyret sin støtte til ny rv. 15 over Strynefjellet der de lovet oppstart av dette prosjektet i første periode i ny NTP.

Svar:

Jeg vil vise til samferdselsbudsjettet for 2023, nærmere bestemt side 105. Informasjonen er også formidlet til Statens vegvesen gjennom tildelingsbrevet for 2023. I Prop. 1 S skriver vi følgende:

Nåværende regjeringspartier ga i forrige stortingsperiode i hovedsak sin tilslutning til regjeringen Solbergs prioritering av veiprosjekter i Nasjonal transportplan og økonomisk planramme for planperioden 2022–2033, men både Arbeiderpartiet, Senterpartiet og andre partier som til sammen utgjør et flertall, ga i tillegg støtte til prosjektene rv. 13 Vikafjellet, rv. 15 Strynefjellet, E134 Bakka–Solheim, E14 Stjørdal–Storlien, E39 Vågsbotn–Klauvaneset, E16 Fagernes sør–Hande og E10 Fiskebøl–Nappstraumen.

Samferdselsdepartementet ba Statens vegvesen i forbindelse med etatens porteføljeprioritering også vurdere disse prosjektene, med unntak av Vikafjellet. Statens vegvesens tilbakemelding var at det ikke foreligger tilstrekkelig kvalitetssikret grunnlag nå for å vurdere disse prosjektene på lik linje med prosjektene som ligger i Nasjonal transportplan 2022–2033. For at også de seks nevnte prosjektene skal få en reell vurdering opp mot de andre prosjektene som inngår i Nasjonal transportplan legges de derfor inn i Statens vegvesens portefølje. Det innebærer at Statens vegvesen må sikre at det også er et tilstrekkelig faglig grunnlag for å vurdere disse prosjektene i forbindelse med porteføljeprioriteringene i 2023.

I sin leveranse til prioriteringer for NTP 2025-2036 har Statens vegvesen kommet med deres forslag til ny portefølje. Nå starter arbeidet med de politiske priorit-

eringene og ny nasjonal transportplan legges som kjent fram våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 2776

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve
Besvart 10. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren forklare hvordan en representant fra regjeringspartiene som også er medlem i transportkomiteen kan gå ut og love ekstrabevilgninger på flere hundre millioner kroner, til et prosjekt på E39 Bjerkeset-Astad, som er langt utover styringssignal som statsråden har gitt Statens vegvesen?

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Romsdals budstikke gikk Stortingsrepresentant Geir Inge Lien fra Sp ut og lovet ekstrabevilgninger på mange hundre millioner kroner utover rammene som Statens vegvesen hadde fått fra samferdselsministeren for planlegging av prosjektet E39 Bjerkeset-Astad.

Statens vegvesen har vist til at innenfor deres rammer må vegen planlegges i dagen, og at med en eventuell tunell vil dette fordyre prosjektet kraftig. Planarbeidet vil også bli vesentlig mer omfattende da prosjektet går over 1 milliard kroner.

Prosjektet er heller ikke inne på noen høy prioritering hos Statens vegvesen sine prioriteringer til neste NTP.

Svar:

Jeg kan ikke svare for stortingsrepresentant Liens eventuelle uttalelser om det aktuelle prosjektet.

I forbindelse med Stortingets behandling av NTP 2022-2033 i juni 2021 ble regjeringen bedt om å vurdere å omprioritere midler fra E39 Hjelset-Bjerkeset (og om nødvendig E39 Bergsøya-Øygarden) til E39 Astad-Bjerkeset i det videre arbeidet med E39 (Innst. 653 S (2021-2022). I Prop. 111 S (2021-2022) fastslo Samferdselsdepartementet at merknaden ville bli fulgt opp. I NTP 2022 -2033 var de to utbedringsprosjektene Hjelset-Bjerkeset og Bergsøya-Øygarden foreslått med til sammen 959 mill. 2021-kr hvor 646 mill. 2021-kr var i første seksårsperiode.

Statens vegvesen vurderte at prosjektet kunne gjennomføres innenfor rammene av de to nevnte strekningene.

Statens vegvesen har jobbet med videre planlegging og optimalisering av prosjektet. Oppdaterte anslag viser at kostnaden for prosjektet vil ligge over 1 mrd. kr, også for alternativer med «veg i dagen» og etter runder med optimalisering. Det betyr at prosjektet behandles på lik linje med andre store investeringsprosjekter, at det tas inn i Statens vegvesens porteføljeprioritering, at det må gjennomføres ekstern kvalitetssikring og at endelig oppstart besluttes av Stortinget. Som representanten Sve påpeker ligger prosjektet inne i Statens vegvesens innspill til revidert portefølje i deres leveranse av prioriteringer til NTP 2025-2036. Regjeringens prioriteringer vil som kjent komme i ny transportplan som legges fram våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 2777**Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 17. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hvor mange flere norske og europeiske studenter er tilbudt plass på norske universitet og høyskoler som følge av bortfallet av studenter fra land utenfor EØS og Sveits på de ulike studiene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen lovet i Hurdalsplattformen at høyere utdanning i Norge skal være gratis «ög for internasjonale studenter». I forbindelse med statsbudsjettet for 2023 innførte regjeringen likevel kostnadsdekkende egenbetaling for internasjonale studenter fra land utenfor EØS-området og Sveits.

Forutsetningen som regjeringen og stortingsflertallet la til grunn, var at innføringen ville gi en reduksjon i søkertall på om lag 70 pst. Tall innsamlet fra Khrono tyder på den faktiske nedgangen er på om lag 80 pst.

Statssekretæren i Kunnskapsdepartementet uttrykker at denne nedgangen var forventet, enda den er om lag ti pst.-poeng større enn departementet anslo. Statssekretæren sier videre til Panorama:

«En viktig grunn til at vi innfører skolepenger er å frigjøre kapasitet og ressurser for studenter fra Norge, EU/EØS og Sveits».

Svar:

Kunnskapsdepartementet har på nåværende tidspunkt ikke fullstendig oversikt over endring i antall søkere fra Norge og EØS/Sveits med tilbud fra norske universiteter og høyskoler. Det foreligger foreløpige tall fra Samordna opptak for 2023-opptaket, men jeg understreker at disse ikke er dekkende blant annet fordi de kun viser opptakstill til grunnutdanninger og dermed ikke fanger opp endringer ved lokale opptak, som for eksempel opptak til 2-årige masterprogrammer. Jeg gjør videre oppmerksom på at Samordna opptak sine tall viser hvilke land søkerne har utdanningen fra, og ikke søkerens nasjonalitet.

Tall fra Samordna opptak viser at det etter suppleringsopptaket er gitt tilbud om opptak til grunnutdanning til 202 flere søkere fra Norge og EØS/Sveits enn i 2023. Tallet kan ikke ses direkte i sammenheng med nedgang i antall studenter fra land utenfor EØS/Sveits. Universitetene og høyskolene gjør hvert år ulike endringer i sine tilbud om studieplasser, også endringer som ikke er relatert til innføringen av studieavgift dette året.

SPØRSMÅL NR. 2778**Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at det generelt sett er akseptabelt med en saksbehandlingstid på tre år fra forbrytelse til dom, der saken gjelder voldtekt av en fornærmet som var 17 år gammel på gjerningstidspunktet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til en opprivende sak fra Skien som er omtalt i Telemark Avisas nettsak av 30.07.23. Saken gjelder en person som i mai i år ble domfelt for voldtekt, men vedkommende ble ikke pågrepet og varetektsfengslet etter at dommen falt og var på frifot i påvente av at soningen av dommen skulle påbegynnes den 04.09.23. Som en konsekvens av dette er mannen nå siktet for en ny voldtekt som

skal ha skjedd den 28.07.23. Spørsmålsstiller er kjent med at saken ikke er enestående i Sør-Øst politidistrikt, ved at lang saksbehandlingstid har resultert i at samme gjerningsperson har begått flere overgrep mot nye ofre.

<https://www.ta.no/mann-skal-i-fengsel-for-voldtekt-pagrepet-for-ny-voldtekt-fredag/s/5-50-1695431>

Av Telemark Avisas nettsak av 31.07.23 fremgår det at voldtekten mannen ble domfelt for i mai, skjedde i juni 2020 og at fornærmede i saken på det tidspunktet var 17 år gammel. Spørsmålsstiller har forståelse for at statsråden ikke kan uttale seg om enkeltsaker, men det besvart om hun på generelt grunnlag mener det er akseptabelt med en samlet saksbehandlingstid på tre år fra forbrytelse til dom i saker som gjelder et så alvorlig lovbrudd som voldtekt og hvor den fornærmede er så ung som 17 år gammel.

Svar:

Voldtekt er grov integritetskrekkende kriminalitet som kan gi omfattende helseskader og store belastninger for den enkelte. I Hurdalsplattformen har vi gjort det klart at bekjempelsen av seksuelle overgrep skal prioriteres høyere i hele straffesakskjeden.

Jeg kan ikke kommentere den konkrete saken representanten Hoksrud viser til spesielt, men på generelt

grunnlag er det et mål å gjøre saksbehandlingstiden fra anmeldelse til saken er ferdig etterforsket så kort som mulig. Hvis saker blir liggende lenge uten at nødvendige etterforskingsskritt tas, kan det bli unødvendig belastende for de kriminalitetsutsatte og gå på bekostning av innbyggernes tillit til politiet og behovet for at alle relevante forhold i en sak kommer frem. Det er utfordringer knyttet til å nå målene, men politiet og påtalemyndigheten arbeider målbevisst med å oppnå at alvorlige saker om seksuelle overgrep får nødvendig prioritet og at det tilstrebes kort saksbehandlingstid.

For ytterligere å styrke arbeidet vil regjeringen vil gjennomføre et etterforskløft og styrke påtalemyndigheten. Kvalitet og kompetanse i etterforskningen er helt nødvendig av hensyn til rettsikkerheten. Jeg nevner også at regjeringen jobber med en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

Jeg vil også trekke frem at regjeringen har satt ned et eget voldtektsutvalg. Utvalgets utredning vil foreligge tidlig i 2024. Målet er å styrke arbeidet for å forebygge og bekjempe voldtekt og bidra til at utsatte får et tilpasset og helhetlig tilbud om bistand og oppfølging.

Regjeringen vurderer også endringer i straffelovens kapittel om seksuallovbrudd.

SPØRSMÅL NR. 2779

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 10. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvor mange pasienter fikk behandling hos en Fritt behandlingsvalg-aktør, per 31. januar 2022, 1. august 2022, 1. desember 2022 og 01.august 2023 (Ønsker svar oppgitt i tabell pr aktør sortert pr RHF og HF)?

BEGRUNNELSE:

Da regjeringen la frem lovendringen om å avvikle godkjenningsordningen fritt behandlingsvalg ble det foreslått en overgangsordning på 12 måneder som skulle sikre at pasienter ikke måtte avslutte behandlingsforløpet.

Svar:

For å svare på spørsmålet har jeg innhentet opplysninger fra Helsedirektoratet. Direktoratet har innhentet tall fra KUHR-databasen (Kontroll og utbetaling av helserefusjoner) fra Nav.

Tallene baserer seg på innsendte regninger for gjennomført behandlingsaktivitet hos leverandører i godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Fordi det er et tidsetterslep mellom gjennomført aktivitet og innsendte regninger, oppgis ikke tall per 1. august 2023. Disse tallene antas i liten grad å være komplette på nåværende tidspunkt. Det oppgis i stedet tall per 1. juli 2023.

Tabellene nedenfor viser hvor mange pasienter som var innlagt ved en godkjent virksomhet på de aktuelle

datoene. Tabell 1 viser en samlet oversikt for hele landet, fordelt på de aktuelle fagområdene. Tabell 2 til 5 viser antall pasienter til behandling per leverandør sortert etter de ulike datoene det spørres om, og med opplysninger om i hvilket regionale helseforetak og helseforetak sitt opptaksområde virksomheten er lokalisert. Det tas høyde

for at det kan være forskjell mellom regningsdato og behandlingsdato, men det er ikke mulighet til å identifisere dette i datagrunnlaget. I tilfeller der det er færre enn fem pasienter innlagt, markeres dette med «<5» av hensyn til personvern og anonymitet.

Tabell 1. Antall pasienter til behandling hos aktører i godkjenningsordningen fordelt på ulike fagområder, hele landet samlet.

Dato	TSB	Psykisk helsevern	Rehabilitering	Habilitering
31.01.2022	254	76	10	5
01.08.2022	242	69	15	6
01.12.2022	290	125	28	0
01.07.2023	108	<5	0	0

Tabell 2. Antall pasienter til behandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling, fordelt på dato, behandlende virksomhet, og i hvilket opptaksområde (helseforetak og helseregion) virksomheten er lokalisert.

Dato	Regionalt helseforetak	Helseforetak	Behandlingssted	Antall pasienter
31.01.2022	Helse Nord RHF	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	Sigma Nord As	<5
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Unicare 12trinn As	21
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Wecare Omsorg As	<5
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Mestringshusene Tysnes As	27
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Stiftelsen Karmsund Abr-Senter	9
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset i Vestfold HF	Alfa Kurs Og Behandlingssenter As	12
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset i Vestfold HF	OMEGASTIFTELSEN	17
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN FREDHEIM	5
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Mestringshusene Bolkesjø As	31
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	57
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	Blå Kors Loland Behandlingssenter As	38
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	STIFTELSEN HOLT BEHANDLINGSSENTER	7
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	STIFTELSEN GUTS	6
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Vangseter As	20
01.08.2022	Helse Nord RHF	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	Blå Kors Klinikk Rus Og Avhengighet Tjeldsund As	5
01.08.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Wecare Omsorg As	8
01.08.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Mestringshusene Tysnes As	27
01.08.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Stiftelsen Karmsund Abr-Senter	8
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset i Vestfold HF	OMEGASTIFTELSEN	17
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN FREDHEIM	<5
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN VALDRESKLINIKKEN	<5
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Mestringshusene Bolkesjø As	27
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	68

01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	Blå Kors Loland Behandlings-senter As	32
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	STIFTELSEN GUTS	9
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Vangseter As	22
01.08.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	13
01.08.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	Wecare Omsorg As	<5
01.12.2022	Helse Nord RHF	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	Blå Kors Klinikk Tjeldsund As	<5
01.12.2022	Helse Nord RHF	Akershus universitetssykehus HF	Wecare Omsorg As	26
01.12.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Mestringshusene Tysnes As	28
01.12.2022	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Stiftelsen Karmsund Abr-Senter	7
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset i Vestfold HF	OMEGASTIFTELSEN	18
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Stiftelsen Fekjær	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN FREDHEIM	5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN VALDRESKLINIK-KEN	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Mestringshusene Bolkesjø As	35
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	68
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	Blå Kors Klinikk Loland As	36
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	STIFTELSEN GUTS	7
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Vangseter As	28
01.12.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	14
01.12.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	Wecare Omsorg As	10
01.07.2023	Helse Vest RHF	Helse Fonna HF	Mestringshusene Tysnes As	20
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset i Vestfold HF	OMEGASTIFTELSEN	<5
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN FREDHEIM	<5
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	STIFTELSEN VALDRESKLINIK-KEN	<5
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Mestringshusene Bolkesjø As	16
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	32
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	Blå Kors Klinikk Loland As	22
01.07.2023	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	9

Tabell 3. Antall pasienter til behandling innen psykisk helsevern, fordelt på dato, behandlende virksomhet, og i hvilket opptaksområde (helseforetak og helseregion) virksomheten er lokalisert.

Dato	Regionalt helseforetak	Helseforetak	Behandlingssted	Antall pasienter
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Akershus universitetssykehus HF	Recoveryakademiet As	31
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Wecare Omsorg As	30
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Friskstiftelsen	5
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Stiftelsen Fekjær	7
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	<5
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Akershus universitetssykehus HF	Recoveryakademiet As	23
01.08.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Wecare Omsorg As	29
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Stiftelsen Fekjær	9

01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	<5
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Modum Bad	<5
01.08.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	<5
01.08.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	Wecare Omsorg As	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Akershus universitetssykehus HF	Recoveryakademiet As	23
01.12.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Wecare Omsorg As	33
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Friskstiftelsen	16
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Stiftelsen Fekjær	10
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Modum Bad	21
01.12.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	<5
01.12.2022	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	Wecare Omsorg As	16
01.07.2023	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Telemark HF	Vitalis Helse Kragerø As	<5
01.07.2023	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord-Trøndelag HF	ALLOS STIFTELSEN	<5

Tabell 4. Antall pasienter til behandling innen rehabilitering, fordelt på dato, behandlende virksomhet, og i hvilket opptaksområde (helseforetak og helseregion) virksomheten er lokalisert.

Dato	Regionalt helseforetak	Helseforetak	Behandlingssted	Antall pasienter
31.01.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Østfold HF	Unicare Bakke As	<5
31.01.2022	Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	Myworkout As	<5
31.01.2022	Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	Unicare Norge As	5
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Oslo universitetssykehus HF	HLF BRISKEBY - REHABILITERING OG UTADRETTEDE TJENESTER AS	6
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	DIAKONISTIFTELSEN RØYSUM	8
01.08.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Østfold HF	Unicare Bakke As	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	DIAKONISTIFTELSEN RØYSUM	<5
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Innlandet HF	Ringens Rehabiliteringssenter As	14
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Sykehuset Østfold HF	Unicare Bakke As	7
01.12.2022	Helse Sør-Øst RHF	Vestre Viken HF	Vikersund Bad Rehabiliteringssenter As	<5
01.12.2022	Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	Myworkout As	<5

Tabell 5. Antall pasienter til behandling innen habilitering, fordelt på dato, behandlende virksomhet, og i hvilket opptaksområde (helseforetak og helseregion) virksomheten er lokalisert.

Dato	Regionalt helseforetak	Helseforetak	Behandlingssted	Antall pasienter
31.01.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Stiftelsen Barnas Fysioterapiser	5
01.12.2022	Helse Vest RHF	Helse Bergen HF	Stiftelsen Barnas Fysioterapiser	6

SPØRSMÅL NR. 2780

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å korrigere politimesteren i Oslos feilaktige fremstilling på NRK Dagsrevyen den 02.08.23 om at innvandrerbakgrunnen til de involverte i masseslagsmålet på Ekebergsletta den 01.08.23 ikke er en relevant faktor i forståelsen av hvem disse personene er?

BEGRUNNELSE:

Det vises til NRK Dagsrevyen den 02.08.23 og deknningen der av masseslagsmålet på Ekebergsletta den 01.08.23. Politimesteren i Oslo ble intervjuet i saken, og kom med noen oppsiktsvekkende uttalelser om bakgrunnen til personene som var involvert i slagsmålet på Ekebergsletta. På direkte spørsmål om hvem disse ungdommene er og hvilken etnisitet de har, svarte politimesteren at dette var sårbare ungdommer fra forskjellige bydeler og at 75 % av dem var født i Norge. Slik politimesteren vurderer det har da innvandrerbakgrunnen deres liten betydning for saken.

Spørsmålsstiller mener at denne slutningen om at dersom en person er født i Norge så er ikke innvandrerbakgrunn en relevant faktor, er direkte feil. Selv om flesteparten av de ungdomskriminelle er født i Norge, fremgår det av politiets egne rapporter at selv om de fleste er norske statsborgere (83 %) og flertallet er født i Norge (70 %) har hele 262 av individene (77 %) innvandrerbakgrunn, jf. rapporten «Risiko og livssammenheng for unge kriminelle i Oslo» fra 2022. Sett i lys av disse tallene, fremstår politimesterens uttalelser til NRK som bevisst desin-

formasjon om bakgrunnen til personene som utgjør det ungdomskriminelle miljøet i Oslo.

Det ønskes derfor besvart om statsråden mener det er riktig å korrigere politimesterens feilaktige fremstilling om at innvandrerbakgrunn ikke er en relevant faktor i forståelsen av hvem personene som var involvert i masseslagsmålet er. For å håndtere et samfunnsproblem på en god måte, er det avgjørende at offentligheten, politikere og øvrige beslutningstagere gis korrekte fakta og en riktig situasjonsbeskrivelse.

Svar:

I NRK Dagsrevyen 2. august opplyste politimesteren i Oslo at 75 prosent av de ungdommene som ble anmeldt for gjentatt kriminalitet i Oslo i fjor var født i Norge. Opplysningene er basert på en undersøkelse gjennomført i Oslo politidistrikt. Politiet har i media også vist til rapporten "Risiko og livssammenheng for unge kriminelle i Oslo", utarbeidet i samarbeid med Oslo kommune. Et hovedpoeng i denne rapporten er at de som begår kriminelle handlinger er sårbare barn som har mange risikofaktorer og få, eller ingen, beskyttelsesfaktorer i sin oppvekst i Norge. Rapporten viser også at mange av barna har foreldre som har innvandret til Norge, men at dette kun utgjør en av mange faktorer.

At barn og unge som begår kriminelle handlinger kjennetegnes ved svake oppvekstsvilkår, fremgår også i rapporten «Kjennetegn ved barn og unge som begår kriminelle handlinger og virkninger av straff», utarbeidet på oppdrag for Justis- og beredskapsdepartementet i 2022. De har oftere vært i kontakt med barnevernet, foreldrene

har i gjennomsnitt lavere utdanningsnivå og inntekt og har oftere vært straffet for kriminelle handlinger. Barna selv er overrepresentert blant de med svakeste prestasjoner i grunnskolen. Hos gjengangerne er disse kjennetegnene ytterligere overrepresentert.

Jeg har merket meg politimesteren i Oslo sitt engasjement for forebygging og bekjempelse av barne- og ungdomskriminalitet. Dette er også noe jeg er opptatt av.

Arbeidet med en stortingsmelding om forebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet og arbeid med sosial utjevning vil, blant annet basert på de foreliggende rapportene, være svært viktig. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider også med å forbedre ungdomsreaksjonene, med en målsetting om å få reaksjoner som hjelper barn og unge ut av kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 2781

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 10. august 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Kan kulturministeren gjøre rede for de eventuelle materielle endringene i forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner etter endringen i 2019, og kan det fremlegges en oversikt over hvilke organisasjoner som tidligere har mottatt kompensasjon som faller utenfor/har fått avslag etter 2019-endringen?

BEGRUNNELSE:

Flere organisasjoner tar nå kontakt etter at de har fått avslag på klagebehandlingen etter at de ikke lenger blir innvilget merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner i motsetning til tidligere års søknader. Fontenehus Norge er ett eksempel. Fontenehusene har mottatt denne kompensasjonen i alle år siden 2011, men fikk avslag på søknad og klage for regnskapsåret 2021. Da er det av interesse å se om dette skyldes tilsiktede endringer av forskriften, eller tolkingene av denne.

Svar:

Formålet med momskompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet. Forvaltningen av ordningen er innrettet slik at kompensasjon tildeles etter årlig søknad, blant annet basert på søkers årsregnskap for foregående år. Dette kan innebære at noen søkere kan oppleve å ikke få tildelt kompensasjon, selv om kompensasjon er tildelt tidligere år.

Ikke alle former for aktivitet eller virksomhet er kompensasjonsberettiget. Ordningen er avgrenset bl.a. mot virksomhet av privatøkonomisk karakter og virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver

til gode. I § 3 tredje ledd fremgår det hvilken virksomhet som ikke kan tildeles kompensasjon for merverdiavgiftskostnader, deriblant virksomhet som kommer en lukket krets til gode, eller gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter. Det kan heller ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer offentlige interesser til gode, eller til virksomhet hvor det offentlige kan påvirke eller legge føringer for virksomheten.

Nytt regelverk for merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner ble innført i 2019. Hovedformålet med endringene var å gjøre ordningen mer treffsikker. Det ble foretatt en justering i beregningssmodellen i ordningen slik at små organisasjoner samlet fikk litt mer midler, og store organisasjoner samlet fikk noe mindre midler. Videre ble det foretatt enkelte presiseringer i forskriften for å sikre at midler ikke kommer privatøkonomiske eller offentlige interesser til gode. Organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig eller virksomhet som kommer en lukket krets til gode skal heller ikke motta midler fra ordningen. Det har aldri vært intensjonen at ordningen skal komme privatøkonomiske eller offentlige interesser til gode. Forslaget var på offentlig høring og endringene ble gjort i tråd med flertallet av innspillene fra frivillig sektor.

Endringene i regelverket handler ikke om enkeltorganisasjoner, men at visse former for virksomhet ikke er kompensasjonsberettiget i tråd med intensjonen i ordningen. Dette har fått konsekvenser for enkelte båtforeninger, losjer og organisasjoner med virksomhet som kommer det offentlige til gode for eksempel ved at virksomheten gjelder oppgaver som er lovpålagte. Organisas-

joner som har virksomhet som faller utenfor ordningen skal avgrense for denne delen av virksomheten i søknadsgrunnlaget. Dersom dette ikke gjøres kan hele søknaden avslås. Organisasjoner som også har virksomhet som faller inn under ordningen og fyller øvrige vilkår vil kunne få kompensasjon for denne. Et fåtall søkere har utelukkende virksomhet som faller utenfor ordningen, og får dermed ikke kompensasjon.

Det er først etter saksbehandling og klagebehandling at forvaltningspraksis til ordningen etableres. Lotteritilsynet som forvalter ordningen opplyser at det kan utarbeides en liste over hvilke organisasjoner som har fått avslag siden 2019 som følge av endringene i regelverket, men at dette må gjøres manuelt og vil kreve tid og ressurs-er.

Det er Lotterinemnda som er klageinstans for ordningen.

SPØRSMÅL NR. 2782

Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 11. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Har regjeringen nå, om lag to måneder etter sin interne frist, konkludert i sitt syn på Klar for 55, og hva er i så fall konklusjonen?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv publiserte 6. juni en sak om at regjeringen innen midten av juni angivelig skulle legge frem Norges posisjon på EUs store lovgivningspakke på klima, kalt Klar for 55, herunder regelverket om skog (Lulucf).

DN viser til at saken har utgjortØ:

«En betent strid i regjeringen mellom Sp og Ap», og videre at «Flere kilder tett på prosessen sier til DN at et alternativ regjeringen har på bordet, er rett og slett å melde Norge ut av klimasamarbeidet med EU om skogbruk.»

Senterpartiets stortingsgruppe vedtok ifølge DN 10. mai at regjeringen må ta Norge ut av hele klima-samarbeidet med EU om skog, mens:

«Klima- og miljødepartementet og UD er av en annen oppfatning: Fordi Norge har inngått en juridisk bindende klimaavtale med EU, er vi også juridisk forpliktet til å stå ved skog-samarbeidet som om det var en del av EØS-avtalen.»

Svar:

Norge inngikk i 2019 et samarbeid med EU om felles gjennomføring av klimamålene under Parisavtalen. Avtalen er en bærebjelke i norsk klimapolitikk. Norge og Island har meldt til FN at vår Nationally Determined Contribution (NDC), altså Norges bidrag til oppfyllelsen av Par-

is-avtalen, skal oppfylles i samarbeid med EU. Avtalen sikrer at europeiske land omstiller sine økonomier i fellesskap, med like regelverk på tvers av land. Dette er en stor fordel ikke minst for norsk næringsliv.

Klimaavtalen med EU innebærer at Norge tar del i EUs klimaregelverk fra 2021 til 2030. Det klimaregelverket som ble inntatt i EØS-avtalens protokoll 31 i 2019 er innrettet for å nå et mål om 40 prosent utslippsreduksjon innen 2030. Siden den gang har både Norge og EU økt klimamålene sine til 55 prosent, og EU har nylig vedtatt et forsterket klimaregelverk for å nå dette målet («Klar for 55»), herunder et nytt skog- og arealbruksregelverk.

Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU og arbeider ut fra at vi skal oppfylle Norges forsterkede mål under Parisavtalen i samarbeid med EU. Med dette som utgangspunkt er Norge nå, sammen med de andre EFTA-statene og i tråd med ordinære EØS-prosesser, i dialog med EU om vilkårene for EFTA-statenes deltakelse i de enkelte delene av EUs nye klimaregelverk. Det ligger i EØS-samarbeidets natur at dette arbeidet først kan gjennomføres når EU er ferdig med sin egen regelverksutvikling. Regjeringen vil fremlegge forslag til vilkår for deltakelse for Stortinget når det er klart.

SPØRSMÅL NR. 2783**Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan jeg ber justisministeren om en oversikt over utviklingen i antall månedlige grensepasseringer over Storskog av russiske statsborgere med Schengen-visum, fra 24. februar 2022 til nå?

Svar:

Talet på registrerte inn- og utreiser over Storskog i den aktuelle perioden fra russiske statsborgere går fram av tabellen under. Ifølge opplysninger Politidirektoratet har henta inn frå Politiet si utlendingseining, kan oppgangen f.o.m juli truleg tilskrivast at Russland oppheva koronarestriksjonane sine 15. juli 2022.

Månad	Inn	Ut	Inn	Ut
Januar			2263	2019
Februar	40	51	1782	1562
Mars	316	360	1988	1638
April	478	297	2051	1464
Mai	306	411	2388	1763
Juni	373	321	1917	1020
Juli	724	656	2536	1293
August	1272	1298		
September	2450	1312		
Oktober	2853	1586		
November	2151	1853		
Desember	2678	2017		
Total	13641	10162	14925	10759

SPØRSMÅL NR. 2784**Innlevert 3. august 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 10. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren i NTP for 2025 - 36 stille absolutte krav til reduksjon av både direkte og indirekte klimagassutslipp ved bygging av vei og bane, slik at det politiske beslutningsgrunnlaget for slike prosjekter blir riktigere og utbyggere stimuleres til å planlegge for lave både direkte og indirekte utslipp?

BEGRUNNELSE:

I et innlegg på Bygg.no <https://www.bygg.no/innlegg-ntp-klimagassutslipp-i-byggefase-teller-ikke/1529766/> påpeker ledere i Norconsult og Skift at Samferdselsdepartementet ikke ber etatene inkludere indirekte klimagassutslipp fra anleggsfasen i klimaregnskapene for samferdselsprosjekter. De reelle klimaeffektene av samferdselsprosjekter blir dermed framstilt overfor beslutningstakere som mye lavere enn de egentlig er. Dette svekker åpenbart arbeidet for en klimavennlig

samferdselspolitikk. I sine høringsinnspill til ny NTP sier transportetatene at de med dagens politikk ikke makter å kutte klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030, slik Parisavtalen krever og regjeringen har forpliktet seg til. Dette til tross for at etatenes utslippsberegninger stort sett bare gjelder drivstofforbruk på vegnettet. Ved bygging av vei og bane er det store klimautslipp fra naturinngrep, drivstofforbruk og materialer og utstyr. Et typisk motorveiprojekt gir 35-45 tonn CO₂-ekvivalenter utslipp for hver million kroner investert. Et veiprojekt til tre milliarder kroner vil da gi klimagassutslipp på 100 000-140 000 tonn i byggefase, hvorav 25 prosent er utslipp fra drivstoff og resten fra bruk av stål, betong osv. Avstanden mellom de faktiske klimagassutslippene fra samferdselsprosjekter og de mål og forpliktelser regjeringen har påtatt seg, er åpenbart svært stor. Et første skritt mot å lukke dette gapet må det være å dokumentere de reelle samlede utslippene slik at den politiske beslutningsprosessen om framtidige samferdselsprosjekter får et riktigere beslutningsgrunnlag. Et krav fra departementet om dokumentasjon av inirrekte utslipp vil også stimulere utbyggere til mer bevisst reduksjon av utslipp i planlegging og byggefase og i seg selv bidra til reduserte utslipp.

Svar:

Representanten er opptatt av å synliggjøre både indirekte og direkte utslipp knyttet til utbygging av vei og bane, delvis for at beslutningstakere skal ha et godt beslutningsgrunnlag, delvis for å stimulere utbyggere til å redusere utslippene. Etter min oppfatning er mekanismene som ivaretar dette langt på vei på plass.

For det første gjennomføres det samfunnsøkonomiske analyser av alle prosjekter over en viss størrelse. I disse analysene inngår alle kostnader knyttet til klimagassutslipp i prosjektkostnadene, i hovedsak verdsatt gjennom framtidig forventet CO₂-avgift eller kvotepris. Det gjelder kostnader knyttet til utslipp fra arealbruk og forventet trafikk, samt kostnader knyttet til utslipp i anleggsfasen. Prisen på stål, betong, asfalt og andre innsatsvarer som brukes i analysen, inkluderer industriens kostnader ved kvotekjøp og er inkludert i prosjektkostnadene gjennom disse. Et vei- eller baneprojekt som forårsaker høye indirekte utslipp, vil altså komme dårligere ut rent nytte-kostnadmessig enn et ellers likt prosjekt som gir lave indirekte utslipp. Det faktum at et prosjekt eller en prosjektutforming som gir lave indirekte utslipp er rimeligere enn et ellers likt prosjekt med høye indirekte utslipp trekker også i favør av prosjektet med lave utslipp, og gir utbyggere insentiver til å minimere utslippene.

For det andre, for å synliggjøre utslippene knyttet til vei- og baneprojektene ytterligere, oppgir Samferdselsdepartementet fra og med Prop. 1 S (2022-2023) anslag for både direkte og indirekte klimagassutslipp fra bygging, drift, vedlikehold og trafikk for prosjekter over 1 mrd. kr,

jf. tabell 6.1 budsjettforslaget for i år. Direkte utslipp i denne tabellen er utslipp som stammer fra trafikken eller fra maskiner og kjøretøy som arbeider på anleggene. Utslipp fra produksjon og transport av innsatsvarer, kjøretøy og drivstoff regnes som indirekte. Utslipp fra arealbruk er rapportert separat. Vi legger opp til å publisere de samme opplysningene i Nasjonal transportplan 2025-2036.

Gjennom lov om offentlig anskaffelser er statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer forpliktet til å innrette sin anskaffelsespraksis slik at de bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. Dette skal blant annet skje ved at oppdragsgiveren tar hensyn til utslipp og miljøpåvirkninger i et livsløpsperspektiv, for å vurdere den totale miljøpåvirkningen fra hele verdikjeden til et produkt/produksjonssystem. Samferdselsdepartementets virksomheter følger selvfølgelig dette regelverket.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at Norges mål under Parisavtalen er å redusere utslippene med minst 55 pst. innen 2030 sammenlignet med 1990. Transportetatene har ikke et selvstendig mål om kutt i den størrelsesordenen. Det er også viktig å være oppmerksom på at Norges forpliktelser under Paris-avtalen og klimaavtalene med EU i all hovedsak omfatter utslipp slik de framkommer i Statistisk sentralbyrås utslippsregnskap. Denne statistikken er i stor grad utviklet for å kunne dekke kravene til rapportering til protokoller under FN's Klimakonvensjon. I dette regnskapet inngår bl.a. alle utslipp fra innenlandsk transport og innenlandsk vareproduksjon. Den siste gruppen inkluderer utslipp fra sektorer som leverer varer til vei- og jernbaneproduksjon. Det er altså ikke slik som representanten later til å mene, at utslipp fra f.eks. stål- og betongproduksjon til vei- eller baneanlegg ikke telles med i Norges utslippsregnskap. Disse utslippene tilskrives de sektorene hvor de finner sted, ikke transportsektoren. Å inkludere utslipp fra produksjonen av varer som brukes når man bygger transportinfrastruktur i transportutslippene ville innebære at utslippene telles to ganger, siden de også regnes som utslipp fra sektorene de egentlig stammer fra. I tillegg til å være et klart brudd med FN's retningslinjer for utslippsregnskap, vil ansvaret for å redusere utslippene bli utydelig. Det er et viktig og riktig prinsipp i norsk klimapolitikk at det er de som forårsaker utslippene som har ansvaret for å redusere dem og som må bære kostnadene knyttet til dette.

SPØRSMÅL NR. 2785**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I lokalavisen Gjesdalbuen kan vi i det siste lese om en lang rekke hendelser av hærverk, innbruddsforsøk og innbrudd i biler og boliger. Den 26. juli skriver avisen at "Flere har meldt fra om mulige innbruddsforsøk på Ålgård den siste tiden, men hendelsene blir ikke etterforsket." Politikontakten bekrefter i artikkelen at forholdene stort sett blir henlagt før de blir etterforsket.

Hvilken signaleffekt mener statsråden at politiet med dette sender til innbyggerne i Ålgård, og til de som står bak de kriminelle handlingene?

Svar:

Eg har henta inn informasjon frå politiet, som stadfester at det i sommar diverre har vore fleire tilfelle av tjuveri frå bilar og buer på Ålgård. Det går fram at omfanget som er meldt til politiet, ikkje skil seg stort frå førre år. Det er 15 slike saker frå og med 1. juni 2023, samanlikna med 11 saker for tilsvarende periode i 2022.

I samband med episodane som er omtalte i artikkelen representanten viser til, kom ein politipatrulje til staden

og undersøkte relevante tilhøve utan at desse gav nokon peikepinn på kven som kunne vere gjerningsperson. I eit intervju med leiar for Sandnes politistasjon, gjengitt i same avis 7. august 2023, strekar politiet under at folk kan vere trygge på at meldingane deira blir tekne på alvor.

Det er ikkje rett av meg som justis- og beredskapsminister å ta stilling til handteringa til politiet i enkeltsaker, men generelt vil eg peike på at det er viktig at politiet også tek kvardagskriminalitet på alvor.

Når ein vurderer kva saker som går vidare til etterforskning, vil det skje med utgangspunkt i sentrale prioriteringar frå Riksadvokaten og lokale prioriteringar frå politimeisteren. For vinnings saker, som er omtalt i rapporten, inneber det mellom anna at det konkrete alvor i saka blir vurdert opp mot andre saker som også har behov for etterforskningskapasitet. Det blir i tillegg vurdert om det ligg føre aktuell informasjon og eventuelle spor som kan gi rimeleg sjanse for oppklaring.

Eg gjer merksam på at regjeringa i revidert statsbudsjett for 2023 har styrkt politiet med 550 mill. kroner. Dette er ein historisk stor auke, som vil bidra til å betre kapasiteten i fleire delar av politiet.

SPØRSMÅL NR. 2786**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 11. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hva er status og fremdrift på utbetaling av forskudd og erstatning etter pelsdyrforbudet, og når forventer statsråden at erstatningssakene endelig avsluttes?

Svar:

Då eg vart utnemnd til statsråd varsla eg at saka med erstatning til pelsdyrbøndene var høgt prioritert. Eg har tidligare som stortingsrepresentant engasjert meg for å sikre eit

anstendig oppgjør for pelsdyrbøndene heilt sidan Høgre, Framstegspartiet og Venstre gjekk inn for eit forbod.

Det er mange tidligare pelsdyrbønder som står i ein vanskeleg situasjon på grunn av næringsforbodet frå Solberg-regjeringa. Denne regjeringa har kraftig auka erstatninga, og no er eg utålmodig etter å få slutført det. Det vil skje i tett dialog med næringa og deira organisasjon.

Landbruksdirektoratet handsamar krava om erstatning, og eg har som statsråd allereie hatt møte med direktoratet om dette arbeidet. Direktoratet har gjeve meg ei oppdatering på status og framdrift med arbeidet. Dei har

og henta inn fleire ressursar for å arbeide med erstatninga. Eg har understreka at erstatningsoppgjeret etter forbodet mot hald av pelsdyr har høg prioritet og at det i 2023 må gjevast så mange endelege tilbod som mogleg.

For å redusera konsekvensane av forseinkinga, gjev direktoratet tilbod om førebels erstatning med 90 % av midlertidig utrekna bruksverdi, eller 75 % av nedskrivne attkjøpsverdi, om det ligg føre takst som tidlegare er utarbeidd på oppdrag frå Norges Pelsdyrslag.

Landbruksdirektoratet har opplyst at 60 saker om tilbod om førebels erstatning framleis ikkje er avgjort. Det er

venta at dei fleste av desse sakene vil bli avgjorde i løpet av august, så framt all nødvendig dokumentasjon for å handsama sakene er motteke.

Det er så langt gjeve ni endelege tilbod om erstatning basert på tidlegare innhenta takstar. Norsk Landbruksstakst leverer no laupande nye takstar, og til no har Landbruksdirektoratet motteke 37 takstar. Landbruksdirektoratet vil starte arbeidet med endelege tilbod basert på nye takstar i slutten av august.

SPØRSMÅL NR. 2787

Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 11. august 2023 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

I sommar var me vitne til den varmaste dagen nokosinne, og fattige folk flyktar frå heimstadene sine fordi det ikkje lenger går an å leva av den uttørka jorda. Den 5. oktober møtest verdas donorland for å fylla på FN's grønne klimafond for perioden fram til 2027. Enkelte land har allereie annonsert bidraga sine for å motivera verdas rike land til å grava djupt i lommene.

Kor mykje kjem Noreg til å auka sitt bidrag til det grønne klimafondet GCF med i neste periode?

GRUNNGJEVING:

Noreg er gjennom sine mange år med høge klimagasutslepp blant dei landa som har forplikta seg til å hjelpe utviklingsland med klimatilpassing og kutt av klimagasutslepp. På klimatoppmøtet i Glasgow (COP26) i 2021 lova Noreg å bidra til å dobla klimafinansiering til utviklingsland fram mot 2026, herunder ei tredobling av støtta til klimatilpassing. Som regjeringa sjølv stadfester så er FN's grønne klimafond (GCF) ein vesentleg samarbeidspartnar for norsk multilateral klimatilpassingsfinansiering.

Den 5. oktober 2023 vert det skipa ein konferanse der donorland skal annonsera kor store bidrag dei vil løyva til det grønne klimafondet (GCF) i perioden 2024-2027. Tyskland, Canada, Østerrike, Tsjekia og Monaco har allereie annonsert sine løyvingar for å motivera og inspirera andre rike land til å auka sine bidrag. Tyskland lovar heile

2 milliardar euro for perioden. Alle fem aukar løyvingane sine samanlikna med førre periode.

Svar:

Alvoret i klimaendringane vert stadig tydelegare både globalt og nasjonalt. Det rammar dei fattigaste hardest. Noreg bidreg med støtte både til utsleppsreduksjonar og klimatilpassing i utviklingsland. Noreg har som målsetting å doble klimafinansieringa frå 7 mrd. kroner i 2020 til meir enn 14 mrd. kroner, seinast innan utgangen av 2026. Innanfor denne målsetjinga skal støtta til klimatilpassing verte minst tredobla.

Det grønne klimafondet (GCF) er hovudmottakar for klimafinansieringsmidlar under klimakonvensjonen. Noreg er allereie ein viktig bidragsytar til GCF. I perioden frå 2020 til 2023 bidreg me med 800 mill. kroner årleg. Regjeringa sitt framlegg til det norske bidraget i kommande periode vil vi presentere i budsjettframlegget til Stortinget i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2788**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 9. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har departementet og statsråden oversikt over hvor mye kommersielle driftere av asylmottak tar ut i utbytte?

BEGRUNNELSE:

Kommersielle private aktører som drifter asylmottak, akuttinnkvartering og mottakssenter for flyktninger i kjølvannet av Russlands folkerettsstridige invasjon og krig mot Ukraina tjener mye penger og tar ut enorme summer i utbytte. Eksempelvis har et mottakssenter utenfor Bodø økt omsetningen sin med omtrent 40 millioner kroner, og av dette har de et resultat på i overkant av 20 millioner kroner, hvor alt er tatt ut i utbytte. Dette er penger de får fra staten for å drive slike tilbud, og med andre ord skattebetaleres penger.

Det bes om at statsråden opplyser om hvorvidt hun og departementet har en oversikt over hvor mye penger de ulike aktørene tar ut i utbytte på denne driften.

Svar:

Det operative ansvaret for drift av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette innebærer at UDI skal lyse ut anbud, inngå kontrakter og følge opp disse kontraktene med driftsoperatørene. UDI er ansvarlig for at asylmottakssystemet er formåls- og kostnadseffektivt.

Etablering og drift av mottak er konkurranseutsatt, og anskaffelse av mottakskapasitet skjer gjennom inngåelse av privatrettslige kontrakter. At mottakssystemet er konkurranseutsatt antas å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehov kan svinge mye på kort tid. Ved tildeling av kontrakter vurderer UDI pris og kvalitet. UDI må forholde seg til markedet og de tilbudene de får om drift av mottak, og til gjeldende regelverk. UDI har over tid rapportert at det ikke er systematiske forskjeller i pris mellom de ulike leverandørtypene.

Ulike typer driftsoperatører er representert på asylmottaksmarkedet. Det siste året har det vært en høyere andel private driftsoperatører. Disse har erfaringsmessig størst kapasitet til å opprette mange mottaksplasser raskt, også på kontrakter med kort oppsigelsestid. Bruk av private aktører har vært helt nødvendig for å sikre innkvartering for over 50 000 fordrevne som har kommet fra Ukraina til Norge. Norge har aldri i et så kort tidsrom hatt

så høye ankomsttall. Det har medført at både kommunale, ideelle og private driftsoperatører har måttet bidra for å sikre et best mulig mottakstilbud. Dersom det ikke hadde blitt brukt private aktører er det også sannsynlig at vi hadde hatt en dårligere beredskap for å motta flyktninger.

Jeg er opptatt av at fellesskapets midler brukes godt og riktig. Jeg er også opptatt av å håndtere situasjonen med høye ankomsttall av fordrevne fra Ukraina og å ta imot dem som kommer på en så god måte som mulig. Det har blitt gjort en stor innsats over hele landet for å ta imot og innkvartere de fordrevne i denne situasjonen. Det føres ikke oversikt over hvor mye ulike driftsoperatører tar ut i utbytte fra drift av asylmottak.

SPØRSMÅL NR. 2789**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 11. august 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

USA prøver no ut ei ordning der amerikanske palestinarar kan få reisa visumfritt og enkelt til Palestina.

Vil regjeringa gjera det same for norske palestinarar?

GRUNNGJEVING:

Frå fredag 21. juli kan amerikanske palestinarar reisa visumfritt og utan søknad til Israel. Bakgrunnen er at israellarar ønskjer å reisa til USA utan å måtta be om visum, og som motkrav vil USA at amerikanske palestinarar skal få reisa saumlaust til Palestina. Dette vert no prøvd ut, og dersom det fungerer bra for amerikanske palestinarar, vil USA vurdere om Israel kan reisa til USA utan visum. Føresetnaden er også at palestinarane beheld dei palestinske id-korta og dei palestinske personnumra sine.

Israellarar reiser allereie visumfritt til Noreg, men norske palestinarar må bruka minst fire dagar (av for eksempel feriedagar) på å koma seg til og frå Palestina for å besøka familien. Forklaringa på det er at veldig mange må reisa via Amman, noko som i tillegg er eit dyrare alternativ. For nokre familiar gjeld det at delar av familien kan reisa via den israelske flyplassen Ben Gurion, medan andre må reisa via Amman.

Israelske styresmakter diskriminerer i dag norske palestinarar ved innreise til Israel og Palestina. Dei som har norsk pass, men palestinsk id, kan aldri reisa til Palestina via Ben Gurion, slik nordmenn utan palestinsk nasjonalitet kan og som regel gjer. Dei som har norsk pass, men ikkje palestinsk id, kan reisa via Ben Gurion, men opplever då forhøyr på Ben Gurion, samtidig som det nokon gonger resulterer i at dei ikkje får dra inn til Palestina.

Israellarar kan altså reisa utan visum til Noreg, men Israel legg hindringar i vegen for at nordmenn med palestinsk bakgrunn kan reisa til heimlandet sitt. Når USA no ønskjer å gjera reisa enklare for amerikanske palestinarar, er det på tide at også Noreg gjer det same.

Svar:

Jeg er kjent med at Israel og USA prøver ut en ordning som skal sikre amerikanske statsborgere med palestinsk bakgrunn mulighet til å reise inn i Palestina via Israel. Prøveordningen på seks uker er innført som ledd i forhandlinger mellom USA og Israel om gjensidig visumfrihet, der USA har stilt en rekke krav som må innfris før man vil innvilge visumfrihet for israelske borgere.

Norge og Israel har, i motsetning til USA og Israel, hatt gjensidig visumfrihet siden 1966. Etter at Norge ble del av Schengen-samarbeidet er Norge bundet av et felles europeisk regelverk om visum og innreise til Schengen-området. Det innebærer blant annet at Norge er bundet av den felles listen over land hvis borgere er visumfrie til Schengenområdet, jf. EU 2018/1806 vedlegg II. Israel står på listen over borgere som er visumfrie til hele Schengen.

Norske myndigheter er kjent med at norske borgere med palestinsk bakgrunn opplever utfordringer i forbindelse med besøk til Israel og Palestina. Dette er ikke akseptabelt. Fra norsk side forventer vi likebehandling av alle norske statsborgere og at Israel respekterer avtalen om gjensidig visumfrihet. Alle norske borgere skal behandles på samme måte som israelske borgere som reiser til Norge. Dette tar vi opp regelmessig i dialog med israelske myndigheter. Ambassaden i Tel Aviv bistår dessuten jevnlig norske statsborgere ved innreise til Israel.

Vi vil fortsette å følge med på den nye prøveordningen for amerikanske borgere med palestinsk bakgrunn. Dersom det skulle vise seg at amerikanske borgere med palestinsk bakgrunn får bedre behandling enn norske borgere med tilsvarende bakgrunn, vil vi ta opp saken med Israel og med EU og andre nærstående land.

SPØRSMÅL NR. 2790**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Var ministeren klar over, når Samferdselsdepartementet inngikk endringsavtalen med Nye Veier i vår at dette kom til å gå på bekostning av andre veistrekninger, konkret E6 Sørelv-Borkamo; hvordan har ministeren tenk å følge opp statsbudsjettets intensjoner om å utbygge E6 i Saltdal med byggstart 2023 og viser ikke dette eksemplet at organiseringen av Nye Veier må ses på slik intensjonen jo også er i Hurdalsplattformen?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for inneværende år står det om strekningen Sørrelva - Borkamo på E6 i Saltdal i Nordland:

«Strekningen er på om lag 20 km og det er lagt opp til byggstart i 2023. Dagens vei er til hinder for et sammenhengende og effektivt stamveinett i regionen. I hovedsak dreier dette seg særlig om smal og svingete vei med mange ulykker og med vanskelige kjøreforhold om vinteren. Veien planlegges som en tofelts vei med fartsgrense 90 km/t og forsterket midtoppmerking.»

Likevel kunne NRK nordland forrige uke avsløre at denne strekningen ikke lengre var prioritert av Nye Veier. De bestemmer jo som kjent selv hva de vil prioritere og som jeg var inne på i ett spørsmål til ministeren like før sommeren (Dokument nr. 15:2615) er det EN HELT ANNEN STREKNING Nye Veier prioriterer. Etter at Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS våren 2023 har inngått endringsavtale til vegutbyggingsavtalen for henholdsvis veistrekningen E6 Ranheim – Åsen og E18 Langangen – Rugtvedt – Dørdal. Som jeg var inne på i det aktuelle spørsmålet kom denne nye avtalen til å gå ut over noe og nå har altså NRK avdekket hvilken veistrekning som blir skadelidende.

Svar:

Nye Veier AS finansierer sin aktivitet med tilskudd fra staten og bompenger. Nye Veier AS får 5 mrd. kr årlig i tilskudd fra staten (prisnivå 2016) på kapittel 1321, post 70. I saldert budsjett 2023 utgjorde dette 6,1 mrd. kr. På grunn av ekstraordinær prisvekst bevilget Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 130 mill. kr ekstra til Nye Veier AS i 2023. Både statsbudsjettet og revidert budsjett ble vedtatt etter budsjettavtale mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Totalt får Nye Veier AS 6,23 mrd. kr i tilskudd i 2023.

Tilskuddet gjelder vederlag i henhold til avtaler som selskapet har inngått med Samferdselsdepartementet om planlegging, utbygging, utbedring samt drift og vedlikehold.

Vegutbyggingsavtalene mellom Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS regulerer omfanget av det enkelte utbyggingsprosjekt som Nye Veier AS har ansvaret for. Etter reforhandlinger av enkelte vegutbyggingsavtaler i vår ble Nye Veier AS kompensert for rene kostnadsøkninger i disse prosjektene i samsvar med den avtalte risikofordelingen mellom selskapet og staten. Denne vederlagsjusteringen har ikke økt det årlige tilskuddet som Nye Veier AS mottar fra staten, men staten har forpliktet seg til over tid å yte nok tilskudd til å dekke det kontraktsfestede vederlaget i de reforhandlede prosjektene.

Endringsavtalene til utbyggingsavtalene for strekningene E6 Ranheim – Åsen og E18 Langangen – Rugtvedt – Dørdal påvirker ikke tidspunkt for oppstart av byggearbeidene på strekningen E6 Sørrelva – Borkamo.

Prosjektet E6 Sørrelva – Borkamo er tenkt finansiert utelukkende med statlige midler. Nye Veier AS opplyser at tildelte statlige midler pluss bompenger er fullt ut disponert til å planlegge, bygge ut samt drifte og vedlikeholde vegen som selskapet har ansvar for.

Jeg er kjent med at prosjektet E6 Sørrelva – Borkamo er prioritert for utbygging av Nye Veier AS' styre, men tidspunkt for oppstart av nye utbygginger avhenger av at selskapet har tilgjengelig likviditet til å gjennomføre utbyggingene.

SPØRSMÅL NR. 2791**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 15. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Det haster å redde steinbiten i Saltstraumen.

Vil statsråden følge faglige anmodninger fra Statsforvalter og Havforskningsinstituttet om å verne steinbiten i det marine verneområdet?

BEGRUNNELSE:

Saltstraumen utenfor Bodø er en av verdens sterkeste malstrømmer. Strømforholdene har skapt et unikt naturmiljø som i sin tur førte til opprettelsen av et marint verneområde i 2013. Formålet med vernet var

«å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi».

Steinbiten er essensiell for det rike og unike livet i Saltstraumen, blant annet fordi den regulerer bestanden av kråkeboller og dermed forhindrer at taeskokogene bites ned. På 90-tallet sto steinbiten i fare for å bli utryddet fra strømmen. Det førte til at lokale dykkere innførte et selvpålagt jaktforbud, noe turistfiskebedrifter har støttet opp om ved å anbefale sine gjester å begrense uttak av steinbit.

Et selvpålagt vern er imidlertid svært sårbart. Det skal ikke mange sesonger til før resultatene av den tidligere innsatsen ødelegges. Utryddes steinbitbestanden i Saltstraumen, vil den ta lang tid å restaurere, siden steinbiten ikke blir kjønnsmoden før seks-sjuårsalderen.

Da det marine verneområdet ble opprettet i 2013, ble lokalmiljøets ønske om forbud mot harpunering nevnt i den kongelige resolusjonen. Det ble vist til havressursloven § 16, punkt c, som åpner for at:

«Fiskeri- og kystdepartementet kan fastsette forskrift om forbud mot høsting i visse områder, av visse arter eller med visse redskaper».

I sitt svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede av 29.9.22 bekrefter klima- og miljøminister Espen Barth Eide at det er mulig å innføre forbud med hjemmel i havressursloven, og at dette vil kunne omfatte harpuneringsforbud og forbud mot fangst av steinbit i Saltstraumen.

Allerede i 2014 ba Fylkesmannen i Nordland om at steinbiten i Saltstraumen ble fredet. Brevet av 21. mars ble aldri besvart av Nærings- og fiskeridepartementet.

I vinter sendte Statsforvalteren en ny anmodning å regulere fangst av steinbit, denne gangen til Fiskeridirek-

toratet. Det er ukjent for undertegnede om anmodningen er besvart.

Nordland fylkesting har på sin side uttrykt bekymring for undervannsjakta og andre utfordringer Saltstraumen står overfor, og har bedt om at disse utfordringene løses

«med mål om en bærekraftig sameksistens mellom friluftsliv, næringsliv og de unike naturverdiene som utgjør grunnlaget for vernet».

Svar:

Saltstraumen er et attraktivt friluftslivsområde og turistmål, blant annet for sportsfiskere og dykkere. De særegne strømforholdene skaper igjen forutsetninger for et rikt og særegent plante- og dyreliv i dette området. Regjeringen er opptatt av at marine verneområder, slik som Saltstraumen, skal kunne bevare sine naturverdier uten større grad av ytre påvirkning. Derfor har det vært diskutert hvordan man skal følge opp de utfordringene som påføres bestanden av steinbit i området.

Som representanten skriver, så er denne prosessen nå i gang. Fiskeridirektoratet, sammen med Statsforvalteren i Nordland, har sendt bestilling til Havforskningsinstituttet om mer kunnskap om steinbit og høstingen av den i Saltstraumen marine verneområde. Svaret på denne bestillingen er overlevert og ligger nå til vurdering og oppfølging hos Fiskeridirektoratet.

I sitt skriftlige svar til Stortinget 29.9.2022, viste Klima- og miljøministeren til ulike spørsmål og problemstillinger som reises i forbindelse med denne saken. Når Fiskeridirektoratet oversender sin vurdering til Nærings- og fiskeridepartementet, vil vi kunne komme tilbake til videre oppfølging og eventuelle beslutninger.

SPØRSMÅL NR. 2792**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 15. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Vi står i et svært alvorlig fugleinfluensautbrudd i nord, tusenvis av fugler har blitt drept av viruset. De siste årene har det vært en rekke mindre utbrudd. Fugleinfluensa virker dessverre som noe vi må forholde oss til i år framover.

Hvilke planer har statsråden for å få bukt med fugleinfluensa på sikt, og vil han ta initiativ til et internasjonalt samarbeid?

Svar:

Fugleinfluensa er ein svært smittsam virussjukdom som fyrst og fremst finst hos fjørfe og ville vassfuglar. Den er anten høg- eller lågpatogen (HPAI/LPAI), avhengig av eigenskapane til viruset og evna til å forårsaka sjukdom og dødelegheit. Både HPAI og LPAI kan spreiest raskt gjennom fjørflokkar. LPAI-virus kan også mutera til høgpatogene stammar, noko som understrekar verdien av strenge biotryggingstiltak og rask handtering av utbrot på gardar.

Sidan 2005 har det vore ein svært stor auke i førekomsten av utbrot med fugleinfluensa. Fleire hundre millionar fuglar er tapte på grunn av sjukdommen. Sjukdommen utgjer også ein trugsel overfor fjørfenæringa og matforsyninga.

Den globale bekymringa for fugleinfluensa har auka ettersom sjukdommen har spreidd seg til nye geografiske regionar, har forårsaka smitte til nye fuglearter og har ført til ein auke i smitte til pattedyr. Smitte frå dyr til menneske har skjedd av og til, men det er ikkje rapportert om overføring mellom menneske.

Ved utbrot i kommersielle fjørfebesetningar kan Mattilsynet påleggja avliving av fuglane, i tillegg til vask og desinfisering av bygningar for å hindra spreiring av smitte. Det blir også fastset strenge reglar for flytting av fuglar, egg, personar og køyretøy mellom dyrehald og inn og ut av soner rundt besetningar med utbrot.

Det er viktig for meg å gjera det klart at det ikkje er mogleg å stoppa smitta blant villfugl i same grad som ein kan det i kommersielle fjørfehald. Ved store utbrot i ville fuglepopulasjonar kan ein prøva å redusera noko av smittepresset ved å fjerna døde fuglar, så langt dette er praktisk mogleg. I tillegg kan innføring av ferdslsforbod hindra at menneske tek med seg smitte via sko og klede. Dessverre er det slik at utbrot i ville fuglebestandar ofte ikkje redus-

erast i omfang før store samlingar av fugl blir oppløyste av seg sjølv, og smittetrykket blir redusert.

Høgpatogen fugleinfluensa vart oppdaga for første gong i Noreg i 2020, og Veterinær-instituttet har registrert ein aukande tendens i talet på årlege påvisingar hos villfugl. Dette fell saman med situasjonsbiletet i Europa og resten av verda. Trekkfugl bevegar seg over lange avstandar, og kan på den måten spreia fugleinfluensavirus over svært store område. Europeiske ruter for trekkfugl overlappar i nokre område med trekkruiter frå andre kontinent. Fugleinfluensavirus kan på slike stader utvekslast mellom fuglar som tilhøyrar ulike trekkruiter. På den måten er fugleinfluensa eit globalt problem, og det er ikkje mogleg å hindra introduksjon av fugleinfluensa med trekkfugl til Noreg. Noreg kan ikkje åleine få bukt med fugleinfluensa.

Fugleinfluensaviruset som har forårsaka sjukdom blant krykkjer i Nord-Noreg er ein virusvariant som først vart oppdaga i Frankrike våren 2022, og som har forårsaka massedød blant måkefugl i ei rekkje europeiske land våren og sommaren 2023.

Eg er kjend med at nettopp denne sjukdommen var eit hovudtema under Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH) sin generalforsamling i år. Internasjonale ekspertar diskuterte verknaden av sjukdommen, effekten av eksisterande førebyggings- og kontrolltiltak, betydninga for internasjonal handel og nødvendigheita av å styrkja global koordinering. Noreg er medlem i WOAH og deltok ved generalforsamlinga.

Land som tidlegare stolte på konvensjonelle metodar for å kontrollera fugleinfluensa, står no overfor overveldande utfordringar. Ved sida av biotryggleik, flyttingsrestriksjonar og nedslakting, diskuterte WOAH sin generalforsamling bruken av vaksinasjon som eit tilleggsverktøy.

EU-kommisjonen og EU-byråa European Food Safety Authority og European Centre for Disease Prevention and Control, jobbar tett med internasjonale partnarar som WOAH, WHO (Verdshelseorganisasjonen) og FAO (FNs mat- og landbruksorganisasjon) i kampen mot fugleinfluensa. Noreg deltek også her mellom anna med ekspertar frå Veterinærinstituttet og Mattilsynet.

Det pågåande utbrotet i Noreg er ein alvorleg situasjon for villfuglane i dei råka områda og eg har bede om at Mattilsynet må halda meg laupande oppdatert på situasjonen.

Eg har inntrykk av at norske styresmakter og ekspertmiljø deltek på ein formålstenleg måte i kampen mot

fugleinfluenta, både nasjonalt og internasjonalt. Eg ser ikkje behov for å ta initiativ til ytterlegare internasjonalt

samarbeid, men eg vil at Noreg framleis skal delta aktivt i det allereie eksisterande internasjonale arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2793

Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Nye Veier AS ble i sommer enig med Acciona om å avslutte kontrakten på E6 Ranheim-Værnes. Det er dermed full stopp i utbyggingen. Selv om det gjøres en del avsluttende arbeid, står innbyggerne igjen med en uferdig strekning med saktegående kø flere steder.

Hvordan vil statsråden følge opp dette prosjektet med Nye Veier, for å sikre at situasjonen blir best mulig for brukerne av veien fram mot ferdigstillelse?

BEGRUNNELSE:

E6 Ranheim-Værnes er del av Nye Veiers portefølje. Kontrakten ble tildelt Acciona, med byggestart i 2020. Utbyggingen har ikke vært problemfri. Pandemi, prisvekst og utfordrende grunnforhold har også resultert i forsinkelser i prosjektet. Det har blant annet gått ras i Malvik kommune.

Nå er kontrakten avsluttet. Kontrakten skal etter planen lyses ut på nytt høsten 2023. I mellomtiden står innbyggerne igjen med en uferdig vei, med dårlig framkommelighet, som det ikke skjer noe på før tidligst våren 2024, der de må betale full bompengetakst.

Svar:

Nye Veier AS har informert Samferdselsdepartementet om at selskapet velger å avbestille gjenstående arbeider på strekningen E6 Ranheim – Værnes. Totalentreprenør på strekningen er det spanske entreprenørfirmaet Acciona Construcción S.A.

Nye Veier AS inngikk i 2018 en avtale med Acciona om både detaljregulering og bygging av ny E6 mellom Ranheim i Trondheim og Værnes i Stjørdal. Etter omtrent to års arbeid med reguleringsplan skrev partene en avtale om bygging i mai 2020. Planen var at veien skulle åpne i oktober 2025. Etter flere utfordringer meldte Nye Veier AS i april i år om forsinkelse på byggearbeidene, i verste fall på omtrent to år. Selskapet meldte da at det var flere

årsaker til forsinkelsen, blant annet pandemi og økte priser på råvarer. I tillegg meldte selskapet at området har krevende grunnforhold flere steder i prosjektet og at det kunne være nødvendig med endringer i reguleringsplaner som kunne medføre forsinkelser i prosjektet.

For trafikantene er det viktig med en ny og sikker vei. Nye Veier AS har som mål at bytte av entreprenører ikke skal føre til ytterligere forsinkelser. Selskapet opplyser at målet fortsatt er å åpne ny E6 mellom Ranheim og Værnes i løpet av 2027. For å sikre snarlig videreføring av prosjektet, har Nye Veier AS allerede tidlig i september i år invitert aktuelle leverandører til markedsdialog om strekningen.

Nye Veier AS legger opp til tett dialog med lokale myndigheter, næringsliv og andre interessenter i tiden fremover. Det er allerede avtalt flere møter, blant annet med de berørte kommunene for å sikre ivaretagelse av verdier og for å sikre løpende utveksling av informasjon.

Ved valg av ny entreprenør vil blant annet best mulig fremkommelighet og trafiksikkerhet i hele byggeperioden bli vektlagt. Gjennomføring av anleggsarbeidene skal skje i dialog med naboer og andre berørte.

I perioden frem til ny entreprenør er på plass, har Nye Veier AS allerede besluttet å fjerne midlertidige konstruksjoner som har vært flaskehals for utviklingen av trafikk på E6. Et eksempel er en midlertidig rundkjøring på E6 ved Sveberg som nå blir fjernet.

Nye Veier AS og Acciona samarbeider nå for å sikre en god og sikker avslutning av kontrakten. Demobilisering av ressurser foregår på en ryddig og ordentlig måte med god ivaretagelse av sikkerhet og påvirkning av ytre miljø. Anleggsområdet vil bli sikret og avsperrert for publikum.

Når først forsinkelsen er et faktum er det betryggende å se at fremkommeligheten er bedret og anlegget sikret frem til ny entreprenør er på plass.

SPØRSMÅL NR. 2794**Innlevert 4. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke drøftelser og vurderinger foretok statsråden og departementet mot slutten av året 2022 om installasjonen av TikTok på statsrådets tjenestetelefon var i henhold til Nasjonal Sikkerhetsmyndighets daværende råd og retningslinjer for mobilbruk, da det på samme tid ble iverksatt risikoreduserende tiltak som følge av sikkerhetsrisikoen som oppstod ved at TikTok hadde vært installert på en telefon med tilgang til Justis- og beredskapsdepartementets interne digitale infrastruktur og tjenester?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine skriftlige spørsmål nr. 1907, nr. 2060, nr. 2205, nr. 2381, nr. 2520 og nr. 2604 samt statsrådets besvarelse av spørsmålene. Statsrådets motvilje mot å gi Stortinget klare svar, som ble adressert i begrunnelsen for spørsmål nr. 2520, vedvarer i besvarelsen av spørsmål nr. 2604.

Et mønster i statsrådets motvilje mot å gi klare svar på Stortingets spørsmål, er at spørsmålet oppfattes å etterspørre noe annet enn hva en naturlig språklig forståelse av spørsmålets ordlyd skulle tilsi. Deretter besvares spørsmålet med at det som oppfattes etterspurt ikke kan besvares, og at det bes om forståelse for dette.

I spørsmål nr. 1907 gis det en generell redegjørelse om hvordan statsråden i dag har innrettet sin bruk av dataenheter, og hvilke vurderingen statsråden gjør seg om sin egen sikkerhetsbevissthet. Spørsmålet måtte derfor gjentas i nr. 2060, hvor spørsmålet ble besvart i en generell setting som ikke var egnet til å tydeliggjøre svaret. Spørsmålet repeteres derfor igjen i nr. 2205, og her besvares spørsmålet delvis. Samtidig vises det til at statsråden ikke kan utgi detaljer om departementets rutiner, og det bes om forståelse for dette. Dette til tross for at det som ble etterspurt var om det var iverksatt tiltak, ikke tiltakenes innhold.

I spørsmål nr. 2381 ble kalendermåneden for iverksettelsen av tiltak etterspurt, dette besvares ikke under henvisning til at det konkrete tidspunktet ikke kan oppgis. Det som ble etterspurt var kalendermåned, ikke det konkrete tidspunktet. I spørsmål nr. 2520 etterspørres om tiltakene ble iverksatt før eller etter årsskiftet 2022/2023 og dette besvares, men igjen med en henvisning til en vurdering fra departementet som ikke er relevant opp mot spørsmålets ordlyd.

I spørsmål nr. 2604 etterspørres det hvilke vurderinger statsråden og departementet foretok mot slutten av året 2022 om installasjonen av TikTok på statsrådets tjenestetelefon var i henhold til Nasjonal Sikkerhetsmyndighets daværende råd og retningslinjer for mobilbruk. Spørsmålet besvares som om det som etterspørres er hvilke vurderinger som ble gjort om behovene for iverksettelse av tiltak, og det bes om forståelse for at dette ikke kan besvares. Spørsmålet stilles derfor på nytt, og det bes om at statsråden nå svarer på det hun blir spurt om.

Svar:

Jeg har besvart en rekke spørsmål fra representanten om ulike sider knyttet til min mobilbruk, tjenesteenheter og Tiktok. Jeg har forsøkt å svare på disse spørsmålene så godt som mulig innenfor rammer som samtidig ivaretar Justis- og beredskapsdepartementets behov for å hindre at potensielle trusselaktører får tilgang til informasjon som gir økt sårbarhet for departementets systemer. Sommerens dataangrep på IKT-plattformen til 12 departementer har vist er dette noe vi må ha svært høy bevissthet om.

Som jeg redegjorde for i mitt siste svar 29. juni 2023 på spørsmål nr. 2604 var det høsten 2022 ingen spesifikke råd knyttet til Tiktok eller andre apper. I begynnelsen av mars 2023 ba jeg derfor NSM gjøre en vurdering av om det burde innføres tiltak eller gis råd eller retningslinjer i Norge knyttet til Tiktok, Telegram og andre særskilte apper eller eierselskaper av disse. Etter å ha mottatt NSM sin vurdering, fraråder Justis- og beredskapsdepartementet å ha Tiktok og Telegram på tjenestetelefoner i departementene. Dersom det er tjenstlig behov for å ha appene, er anbefalingen fra NSM at de installeres på en egen enhet. Dette forholder jeg meg nå fullt ut til.

Som jeg redegjorde for i mitt svar 19. juni på spørsmål 2520, gjør Justis- og beredskapsdepartementet risikoreduserende tiltak både regelmessig og mer enkeltvis. Dette skjer uavhengig av om det har vært noen hendelser eller ikke. Departementet bekrefter at risikoreduserende tiltak ble gjennomført også mot slutten av 2022. Å oppgi konkret når tiltak iverksettes regelmessig eller enkeltvis vil gi potensielle trusselaktører informasjon om blant annet responstid og rutiner.

Departementets vurderinger av ulike behov for tiltak, hva som nødvendiggjør tiltak etc. er også informasjon som anses gradert, jf. sikkerhetsloven § 5-1 og offentleglova § 21. (Jeg kan derfor ikke dele vurderinger av om det

ble gjort særskilte tiltak knyttet til min eller andres bruk av TikTok før jul. Det jeg kan bekrefte er at departementet har høy sikkerhetsbevissthet og dyktige medarbeidere

som sørger for at risikoreduserende tiltak av ulike kategorier gjennomføres og at IT-sikkerhet har høyeste prioritet.

SPØRSMÅL NR. 2795

Innlevert 5. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 14. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I en tid der energisparing har og bør ha stort fokus er det merkelig at nettselskap sier nei til installasjon av AMS-målere knyttet til de enkelte virksomheters energiforbruk. Dersom leietakere i næringsbygg skal kunne se individuelle virkninger av strømsparingstiltak er det viktig at de kan måle sitt eget forbruk.

Hvilke grep vil statsråden ta for å sikre at nettselskapernes praksis sørger for å gi bedrifter incentiv til energisparing, for eksempel gjennom installasjon av AMS-målere knyttet til hver enkelt bedriftsenhet?

BEGRUNNELSE:

Lillestrøm Delta AS forvalter og eier en rekke næringslokaler i Lillestrømområdet. De opplever at mange av deres leietakere er opptatt av å spare energi og har på bakgrunn av dette henvendt seg til nettselskapet Elvia for å få installert AMS-målere tilknyttet de ulike leietakernes lokaler, slik at de kan gjennomføre energisparingstiltak og ta kontroll over eget forbruk. Dette har Elvia sagt nei til med henvisning til bransjestandard (REN). I dag har leietagerne fellesmåling, altså en felles måler for alle de ulike lokalene samlet.

Alle leietakerne betaler en forholdsmessig andel av strømmen, basert på areal. I lokalene er det ulike typer virksomhet, der noen bruker mye energi og andre lite. De som bruker mye strøm og energi er opptatt av å innføre strømsparingstiltak for å redusere egne kostnader, og de virksomhetene med minst forbruk og areal opplever det ikke rettfærdig å subsidiere storforbruket til de energiintensive virksomhetene. De har derfor heller ikke incentiv til å spare strøm.

Siden det i dag er fellesmåler har leietakerne heller ikke incentiv til å gjennomføre energireduserende tiltak, fordi investeringen ikke slår direkte ut på deres egen bunlinje.

Jeg viser også til brev om denne problemstillingen som Lillestrøm Delta AS sendte til Olje- og energiministeren 7. juni, som selskapet etter det jeg er kjent med ikke har fått svar på foreløpig.

Svar:

Det er positivt at sluttbrukere, også næringsvirksomhet, ønsker å redusere sitt strømforbruk. Å tilrettelegge for at sluttbrukere har et aktivt forhold til sitt strømforbruk er viktig i denne sammenheng. Nettselskapene ble tilbake i 2011 pålagt å etablere individuell måling av den enkelte boenhet i boligbygg, men de ble ikke pålagt å etablere individuell måling av den enkelte utleieenhet i næringsbygg.

Næringsbygg har i større grad stadige endringer i leietakere, varierende fysiske avgrensninger mellom lokaler og lite samsvar mellom inndeling av elektrisk installasjon og leietakernes arealdisponering. Dette gjør etablering av individuell måling i næringsbygg særlig ressurskrevende for nettselskapene. Disse trekkene ved næringsbygg er like utfordrende for nettselskapene i dag, og regelverket har derfor ikke blitt endret siden 2011. Regelverket hindrer imidlertid ikke at nettselskapet kan installere nye og flere strømmålere i et næringsbygg dersom kunden og nettselskapet ønsker dette. Dette krever at eierne av næringsbygg henvender seg til nettselskapet med forespørsel om å få installert nye målepunkt. Nettkunden må da dekke kostnadene knyttet til dette.

Næringsbygg som ønsker å tilby leietagere en fordeling av strømknudnen basert på deres eget strømforbruk kan etablere egne målearrangement. Det finnes også flere tredjepartsaktører i markedet som spesialiserer seg på å tilby denne typen produkter og tjenester til næringsbygg.

SPØRSMÅL NR. 2796**Innlevert 5. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er samferdsleministeren samd i at det bør utgreiast bygging av ny tunnel som alternativ til opprusting av eksisterande Lotetunnel på E39 i Vestland fylke, i samband med pågåande arbeid med tiltak for å støtte krava i Tunneltryggingsdirektivet?

GRUNNGJEVING:

Det pågår for tida eit omfattande investeringsprogram for å oppgradere og fornye norske vegtunnelar til å støtte krava i EU sitt Tunneltryggingsdirektiv, eit direktiv som er gjeldande også i Noreg gjennom EØS-avtalen.

Ein av tunnelane på Europaveg-nettet som er langt frå å støtte desse krava, er Lotetunnelen i Stad kommune i Vestland fylke. Lotetunnelen er nær 3 kilometer lang, bygd på 1960-talet og har ein standard som på ingen måte er tidsmessig i 2023. Å utbetre den eksisterande tunnelen vil vere eit svært omfattande og kostbart arbeid, og medføre store ulemper for trafikantane gjennom lang tid og i praksis gjere at Nordfjord i fleire år ikkje lenger er eit funksjonelt og samanhengande bu- og arbeidsmarknad-sområde.

Eg har forståing for at Statsråden ikkje her og no kan konkludere i saka, men eg vil be Statsråden forsikre om at bygging av ny Lotetunnel vil bli greia ut som eit alternativ til oppgradering av den gamle tunnelen i arbeidet

med å støtte krava i Tunneltryggingsdirektivet, slik også Statens Vegvesen har peikt på som ønskjeleg i innlegg på E39-konferansen i Førde i vår.

Svar:

Det vert arbeidd intensivt med oppgradering av tunnelane på riksvegnettet for at desse skal tilfredsstillе krava som er sette i tunnelsikkerheitsforskrifta. Statens vegvesen skal også oppgradere Lotetunnelen i Vestland, og har gitt eit førebels estimat på byggestart i 2027/2028. Kva tiltak som skal gjennomførast når Lotetunnelen skal oppgraderast, for å sikre at denne tilfredsstiller tunnelsikkerheitsforskrifta, vert avklart gjennom ein risikoanalyse. Denne analysen vert utarbeidd når ein kjem noko nærare bygginga, og vil mellom anna kartlegge om tiltaka vil vere av ein slik art og eit slikt omfang at det vil vere rimelegare å oppgradere den eksisterande tunnelen enn å bygge ein ny tunnel. Statens vegvesen forventar at det er mogeleg å gjennomføre oppgraderinga på eit vis som er akseptabelt for trafikantane. Men prosessen er altså ikkje kommen så langt endå, at det er vurdert om ein ny tunnel kan vere ei like rimeleg løysing som oppgradering av den eksisterande tunnelen. Dersom oppgraderingsbehovet er svært kostbart kan ein ny tunnel vere ei betre løysing. I Vegvesenet sitt vidare arbeid med Lotetunnelen er nybygging difor endå med som eit alternativ.

SPØRSMÅL NR. 2797**Innlevert 5. august 2023 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre hva hun mener med at koranbrenning i noen tilfeller kan anses som hatkriminalitet, og gi eksempler på kontekst hvor det vil være tilfelle?

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådens svar på spørsmål nr. 2710.

Svar:

Hatkriminalitet er ikke definert i straffeloven, men det er vanlig å bruke uttrykket om handlinger som har sin bakgrunn i eller begås på grunn av noens religion eller livssyn, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk eller funksjonsevne. Dersom en straffbar handling har bakgrunn i eller begås på grunn av slike omstendigheter, vil dette anses som skjerpene etter straffeloven § 77 bokstav i. Straffeloven § 185 om hatefulle ytringer og § 186 om diskriminering retter seg spesifikt mot handlinger som kan omtales som hatkriminalitet. I visse tilfeller vil dessuten et såkalt hatmotiv være et forhold det særlig skal legges vekt på i vurderingen av om en straffbar handling er grov, jf. straffeloven §§ 264, 272, 274 og 352.

Som andre ellers lovlige ytringer, vil også det å brenne koranen etter omstendighetene kunne være et element i en straffbar handling, for eksempel trusler, hensynsløs atferd eller skadeverk. Dersom slike straffbare handlinger har bakgrunn i at fornærmede tror på islam, vil dette være en skjerpene omstendighet etter straffeloven § 77 bokstav i.

Straffeloven § 185 om hatefulle ytringer rammer den som truer eller forhåner noen eller fremmer hat, forfølgelse eller ringeakt overfor noen på grunn av nærmere angitte omstendigheter, herunder religion, forutsatt at det er tale om ytringer av kvalifisert krenkende karakter. Ved anvendelsen av § 185 har Høyesterett trukket et skille mellom ytringer rettet mot et emne, enten dette er av politisk, kulturell, religiøs eller annen art, og ytringer rettet mot en eller flere personer. Den førstnevnte gruppen ytringer, herunder religionskritikk, «treffer normalt kjernen av ytringsfriheten og rammes ikke av straffeloven § 185, selv om de skulle bli oppfattet som krenkende» – slike ytring-

er «retter seg ikke mot 'noen', slik vilkåret er i § 185», jf. HR 2020-184 A avsnitt 24. Dette er annerledes for ytringer som mer direkte angriper personer. Slike ytringer har ikke «noe til felles med den kjerneverdi ytringsfriheten skal beskytte, nemlig det frie ordskiftet», og kan etter omstendighetene rammes av § 185, jf. HR 2020-184-A avsnitt 25.

Som nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 2710, beror det på den konkrete sammenhengen om koranbrenning rammes av straffeloven § 185. Det å brenne koranen vil ikke i seg selv være en ytring som rammes av straffeloven § 185. I Danmark og Sverige har man den senere tid sett eksempler på at koranen er brent som ledd i politiske markeringer, blant annet foran andre lands ambassader. Straffeloven § 185 rammer ikke en slik handling, selv om formålet skulle være å provosere og skape splid, og selv om virkemiddelbruken støter og opprører.

En ytring vil imidlertid alltid fremsettes i en kontekst, og må tolkes i lys av denne konteksten, herunder andre utsagn og handlinger, se eksempelvis Rt-1994-768 på side 770 og HR-2020-2133-A avsnitt 26. Det kan for eksempel tenkes situasjoner der koranbrenning brukes som et virkemiddel i en ytring som krenker en eller flere muslimer på grunn av deres religion. Man kan for eksempel tenke seg at noen kaster en brennende koran inn i en moské, eller i andres nærvær brenner koranen utenfor hjemmet til en muslimsk familie, og det ut fra sammenhengen eller i en kombinasjon med muntlige eller skrevne utsagn, går frem at dette gjøres for å true, forhåne eller fremme hat mot muslimer på en måte som oppfordrer til integritetsskrenkelser mot enkeltpersoner eller grupper, eller innebærer en grov nedvurdering av deres menneskeverd. Hvorvidt straffeloven § 185 er overtrådt i den enkelte sak må likevel, som nevnt tidligere, vurderes av påtalemyndigheten og eventuelt domstolene.

SPØRSMÅL NR. 2798

Innlevert 5. august 2023 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 15. august 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvorfor sprer statsministeren usannheter om Høyres skolepolitikk?

BEGRUNNELSE:

Høyre la frem vår ungdomsskolereform i januar med 80 forslag som skal gi en mer praktisk og variert ungdomsskole med bedre oppfølging av elevene. I den sammenheng påsto kunnskapsministeren gjentatte ganger – både fra Stortingets talerstol og i media – at vårt forslag om å

åpne for forsøk med fireårig ungdomsskole på første- til tiendeklasseskoler handler om å snikinnføre karakterer i barneskolen. Dette stemmer ikke, og det har både stortingsrepresentant Margret Hagerup og jeg påpekt overfor kunnskapsministeren gjentatte ganger i media og fra stortingets talerstol. I den muntlige spørretimen 29. mars utfordret Hagerup kunnskapsministeren, og fikk følgende avklaring fra statsråden:

«Dersom representanten nå mener det ikke er aktuelt å gi karakterer til de elevene som potensielt begynner et år tidligere på ungdomsskolen, godtar jeg det. Det er helt ok, men det er altså første gang en så tydelig presisering har kommet fra Høyres representanter.»

Brenna har dessverre gjentatt påstanden etter 29. mars. Dette til tross for avklaringen, og at Høyre både i regjering og i stortinget har gått inn for å lovfeste at 1. til 7. klasse skal være karakterfri. Ved behandling av Opplæringsloven slo en enstemmig utdanningskomite fast:

«Komiteen viser til at det i dag er forskriftsfestet at det i grunnskolen 1.–7. trinn bare skal gis vurdering uten karakter. Komiteen viser til at det i høring til ny opplæringslov ble foreslått å lovfeste at barnetrinnet skal være karakterfritt, og at regjeringen har fulgt dette opp i forslag til ny opplæringslov. Komiteen støtter dette.»

Med andre ord: Regjeringen Solberg ville lovfeste at 1. til 7. klasse skal være karakterfri, regjeringen Støre fulgte opp og et enstemmig storting vedtok dette. Kan det gjøres tydeligere?

Det er derfor underlig at statsministeren bidrar til å spre den samme usannheten. I en tale på AUFs sommerleir 5. august uttalte statsministeren: «Det er et valg om vi skal gjøre det Høyre ønsker med skolen. Det er en ærlig sak. Prøve ut karakterer i barneskolen, ha bacheloroppgave i ungdomsskolen, mer byråkrati for lærerne.»

Høyre har ikke som politikk å prøve ut karakterer i barneskolen, og går ikke til valg på det. Jeg forventer at statsministeren slutter å spre påstander om Høyres politikk som han burde vite er usanne.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Jan Tore Sanner til statsministeren, som statsministeren har bedt meg svare på.

Som representanten beskriver i sin begrunnelse for spørsmålet, la Høyre i januar fram sin ungdomsskolereform med ulike forslag. Jeg er glad for at også Høyre er enige med regjeringen i at vi trenger en mer praktisk og variert skole. Jeg vil følge opp dette i den varslede ungdomsmeldingen som skal legges frem for Stortinget i løpet av 2024.

I januar i år la Høyre fram sitt forslag til reform av ungdomsskolen. Et av tiltakene var redusere barneskolen med ett år og gjøre ungdomsskolen tilsvarende lenger. Dette ble nødvendigvis tolket som at store deler av ung-

domsskolen nå skulle begynne tidligere, slik som andre fremmedspråk, valgfag og karakterer.

Det er gledelig at representanten Sanner i Politisk kvarter 7. august avklarte at karakterer i barneskolen ikke bare er uaktuell nasjonal politikk, men også at Høyre-representanter lokalt vil slutte å ta til orde for det. En slik lovnad har jeg aldri tidligere hørt.

Tonen i Høyre har vært en annen: Over flere tiår har partiet ønsket karakterer eller forsøk med karakterer i barneskolen.

Da Erna Solberg ble statsminister åpnet hun selv opp for forsøk med karakterer i barneskolen, og noen kommuner søkte om å prøve det ut, men denne gangen avslo staten søknadene.

Erna Solberg forklarte i Dagsavisen 17. januar at karakterer var aktuelt. På spørsmålet

«Betyr det at barna blir introdusert for karakterer ett år før, altså som 12-åringer?»

svarte hun:

«Det kan være, men det er jo ikke sikkert. Det kan være gr-advis at du får karakterer i noen fag, eller at du får karakter først til sommeren eller at du får en annen type vurdering.»

Jeg vil til slutt likevel understreke at det å flytte karakter- og prestasjonspress enda tidligere i skoleløpet ikke er svaret på å snu trenden med synkende motivasjon på mellomtrinnet, snarere tvert imot. Det er derfor betryggende at Høyre nå har avklart at karakterer i barneskolen ikke bare er uaktuell nasjonal politikk, men også at Høyre lokalt ikke vil ta til orde for det.

SPØRSMÅL NR. 2799**Innlevert 5. august 2023 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson****Besvart 11. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan regjeringen godta at Flekkefjord sykehus blir stående uten fullverdige akuttfunksjoner (Bes om tydelig svar ja eller nei)?

BEGRUNNELSE:

Akuttkirurgien ved Flekkefjord sykehus har vært stengt siden sommeren 2022. Våren 2023 vedtok styret i Sørlandet sykehus å forlenge nedstengingen fram til tidligst april 2024.

Dette er i strid med Stortingets vedtak nummer 543 i forbindelse med Nasjonal helse- og sykehusplan 2016-2019, der det heter:

"Stortinget ber regjeringen sørge for at sykehus som i dag har akuttkirurgiske tilbud, fortsatt vil ha dette når hensynet til pasienten gjør det nødvendig, og kvalitet og pasientsikkerhet er ivaretatt."

Dette er også i strid med vedtak gjort i foretaksmøtet 24.04.2017, der det heter:

"Utviklingsplanen i Sørlandet sykehus HF skal utarbeides med utgangspunkt i at dagens akuttfunksjoner ved Flekkefjord sykehus videreføres."

Ledelsen ved Sørlandet sykehus har slitt med å rekruttere kirurger til akuttkirurgisk avdeling ved Flekkefjord sykehus. Men både tillitsvalgte ved sykehuset, lokale folkevalgte og lokalt næringsliv stiller store spørsmålstejn ved hvor hardt ledelsen ved Sørlandet sykehus arbeider med dette. De frykter at Sørlandet sykehus i realiteten styrer mot en kontrollert nedmontering av Flekkefjord sykehus, og at hele sykehuset i verste fall kan stå i fare for å forsvinne på sikt. Dette vil i så fall være stikk i strid både med tidligere stortingsvedtak og denne regjeringas politikk.

Det er naturligvis vanskelig å rekruttere kirurger til et sykehus som mange frykter har en usikker framtid. Nettopp derfor bes helseministeren stadfeste at det er uaktuelt for denne regjeringen å på noen måte gi opp akuttkirurgien ved Flekkefjord sykehus. Hun bes videre redegjøre for hvilke grep (om noen) departementet nå planlegger overfor Sørlandet sykehus for å sikre at de følger opp de krystallklare vedtakene som er gjort både i Stortinget og i foretaksmøtet i februar 2017.

Svar:

Sørlandet sykehus HF har en krevende bemanningsituasjon og utfordringer med å rekruttere fagfolk til sine sykehus. Helseforetaket har siden 2017 arbeidet systematisk med å opprettholde tjenestetilbudet innen akuttkirurgi og traumefunksjon ved Flekkefjord sykehus. Våren 2022 endret situasjonen seg ved Flekkefjord sykehus, ved at antall generelle kirurger i operativ virksomhet ble redusert, parallelt med at det ble vanskelig å få dekket tilstedeværelse av vikarer med rett kompetanse. Situasjonen i dag innebærer at Sørlandet sykehus vurderer at de ikke har en bemanning som muliggjør en forsvarlig drift innen generell kirurgi og traume, og dette tilbudet er derfor satt midlertidig på vent. I oktober 2022 ble det igangsatt et arbeid med å vurdere framtidens driftsmodell. Et enstemmig styre i helseforetaket besluttet 27. april å ikke gjenåpne traume- og akuttkirurgien ved Flekkefjord sykehus som planlagt. Styret i helseforetaket fattet følgende vedtak:

1. Styret erkjenner at de vedvarende rekrutteringsutfordringene ved SSF ikke gjør det mulig å gjenåpne traume- og akuttkirurgi i somatikk Flekkefjord 01.09.2023 som planlagt, og midlertidig driftsmodell forlenges til 01.04.24.
2. Styret ber administrerende direktør jobbe videre med rekruttering og nettverkssamarbeid slik det er beskrevet i saksframlegget.
3. Styret ber administrerende direktør om å jobbe videre med å utrede et senter innen elektiv kirurgi ved klinikk for somatikk SSF.
4. Styret ber om å få til behandling en beslutningssak i styrets desembermøte om fremtidig modell for generell kirurgi ved SSF.

Som det framgår av saksframlegget, som ligger åpent på helseforetakets nettsider, har det vært arbeidet grundig med rekruttering av overleger innenfor generell kirurgi og lege-spesialister innenfor andre fagområder. Det er gjort forsøk på å etablere nettverksmodeller internt og mot andre helseforetak, uten at dette har lyktes. Arbeidet med både rekruttering og nettverksmodeller skal fortsette.

Jeg mener det framgår av saksframlegget til styret i Sørlandet sykehus HF at det har vært gjort et omfattende arbeid med rekruttering og modeller for å ha nødvendig bemanning for å opprettholde akuttkirurgi ved Flekkefjord sykehus. Til tross for dette har det så langt ikke lyktes å rekruttere tilstrekkelig kompetent personell som er nødvendig for å ivareta kvalitet og pasientsikkerhet in-

nen traume og akuttkirurgi. Jeg registrerer også at fagmiljøet ved Flekkefjord sykehus framhever at de har et godt samarbeid med sykehusene i Kristiansand og Arendal for å ivareta en forsvarlig behandling av pasientene fra Flekkefjord sykehus.

Regjeringen har tiltro til at helseforetakene følger opp de styringsvedtak som gjelder for virksomheten, herunder

tidligere vedtak i foretaksmøtet. Samtidig må helseforetakene gjøre kontinuerlige vurderinger av om helsetjenestene de tilbyr eller yter er forsvarlige, og tilpasse virksomheten deretter. Dette er i tråd med hva Stortinget vedtok i forbindelse med nasjonal helse- og sykehusplan 2016-2019, jf. referansen til vedtaket i spørsmålets begrunnelse.

SPØRSMÅL NR. 2800

Innlevert 6. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Kan statsministeren redegjøre for hva som gjøres for å forebygge drukning og om det planlegges for en nullvisjon og handlingsplan for drukningsforebygging slik flere etterspør?

BEGRUNNELSE:

Redningsselskapet understreker igjen denne sommeren behovet for en samlet nasjonal innsats for å forebygge drukning.

Tall for juli viser at 14 personer omkom i drukningsulykker. Så langt i år har 53 personer druknet i Norge, viser Redningsselskapets drukningsstatistikk. Det er seks flere enn på samme tid i fjor.

Redningsselskapet har i en rekke medier bla på tv2 nyhetene uttrykket bekymring over at flere har druknet så langt i år sammenlignet med i fjor, og at det nå trenges en koordinert og målrettet innsats for å få ned drukningstallene.

På deres nettsider kan vi lese at RS sammen med Flyte og en rekke andre organisasjoner jobber for at storting og regjering skal få på plass en nullvisjon for alle drukningsulykker og en nasjonal handlingsplan for drukningsforebygging.

Svar:

Hvert år omkommer mange som følge av drukning. Dette er noe regjeringen ser alvorlig på, og i Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil prioritere det ulykkesforebyggende arbeidet for å hindre drukning. Vi vedtar nå en nullvisjon om ingen omkomne som følge av drukningsulykker. Jeg ser frem mot å få en samlet nasjonal

innsats mot drukningsulykker og økt bevissthet om forebygging. Nullvisjonen skal følges av en handlingsplan.

Regjeringen har allerede etablert en nullvisjon om ingen omkomne og hardt skadde på sjøen. Den omfatter fartøy og innretninger underlagt Sjøfartsdirektoratets forvaltnings- og tilsynsansvar.

Regjeringen jobber også med flere tiltak for å bedre sjøsikkerheten, og har blant annet innført krav om høyhastighetsbevis og har igangsatt et arbeid med å utrede om det bør innføres et nasjonalt obligatorisk småbåtregerister.

SPØRSMÅL NR. 2801**Innlevert 6. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden i samband med Nasjonal Transportplan 2025-2036 sørge for føreseielege og gode retningslinjer for ferjeavløysingsprosjekt på riksvegnettet i tråd med dei retningslinjene som no er etablert for ferjeavløysingsprosjekt på fylkesvegnettet, for å sikre at ferjeavløysingsprosjekt kan realiserast etter same spelereglar uansett om det er fylkeskommunen eller staten som er vegeigar?

GRUNNGJEVING:

Det har over lang tid blitt utarbeidd stadig betre «køyrereglar» for ferjeavløysingsprosjekt på fylkesvegnettet, der innsparne framtidige kostnader til ferjedrift kan nyttast som del av finansieringa av vegprosjekt som erstattar ferje.

Når det gjeld ferjeavløysingsprosjekt på riksvegnettet, finst det pr i dag ikkje tilsvarende føreseielege og tydelege retningslinjer. Eit konkret eksempel er planane om Nordfjordbrua Anda-Lote, som vil erstatte noverande ferjesamband Anda-Lote på E39. Ein av årsakene til at det har vore vanskeleg å få tydelege avklaringar om dette prosjektet, er usikkerheit om sambandet sin status eit stykke inn i framtida i samband med prosjektering av ny ferjefri E39. Det er likevel ingen tvil om at sambandet Anda-Lote vil måtte vere ein funksjonell veg der det enten er ferje- eller brusamband «til evig tid» med betydeleg trafikk, uansett framtidig trase for E39 gjennom Nordfjord, der den planlagde framtidige traseen ikkje vil erstatte ferjesambandet Anda-Lote. Det er gjort omfattande, fagleg forankra trafikprognoser som dokumenterer dette.

Det er svært uheldig om framdrifta for gode, samfunnsøkonomiske ferjeavløysingsprosjekt som Nordfjordbrua Anda-Lote stoppar opp på grunn av uklarheit om kva forvaltingsnivå som har ansvar for prosjektet, kven som er formell «vegeigar» i framtida og at det ikkje er samsvarande retningslinjer for elles like prosjekt på fylkesveg- og riksvegnettet. Det er uansett trafikantane og det offentlege som finansierer vegnettet – og eit samfunnsøkonomisk godt prosjekt som sparer pengar for trafikantar og det offentlege i framtida, er nøyaktig like godt uansett kven som er formell vegeigar.

Eg syner også til at leiar i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, Erling Sande (Sp), i intervju med avisa Firda Tidend i sommar (7. juli), meiner at det hastar med å få slike retningslinjer på plass også for

riksvegnettet, og at Nordfjordbrua Anda-Lote er eit godt døme på kvifor det er nødvendig.

Svar:

Eg viser til orientering om den statlege ferjeavløysingsordninga i Prop. 111 S (2021–2022) Nokre saker om veg, særskilde transporttiltak og transport i byområda mv.

Samferdselsdepartementet peikte der på nokre manglar ved ordninga som det er behov for å klargjera. Statens vegvesen fekk i 2022 i oppdrag å evaluera ordninga med alternativ bruk av ferjetilskot på riksveg. Statens vegvesen har fått gjennomført ein ekstern evaluering av ordninga og rapporten frå denne evalueringa er no sendt til Samferdselsdepartementet. Departementet har førebels ikkje tatt stilling til rapporten.

Eg meiner at det vil vere ryddig at det blir gjort klart kva rammer som gjeld for ferjeavløysingsprosjekt på riksvegnettet og at Stortinget på eigna måte blir orientert om dette.

Det tas sikte på å avklare dette i forbindelse med kommande Nasjonal Transportplan 2025-2036.

SPØRSMÅL NR. 2802**Innlevert 6. august 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke praksisavklaringer er det UDI avventer for å behandle individuelle søknader om beskyttelse for fordrevne fra Ukraina, og hvordan vil regjeringen sikre at nødvendige avklaringer raskt kommer på plass?

BEGRUNNELSE:

Flere personer fra Ukraina som har søkt asyl er ikke omfattet av ordningen med kollektiv beskyttelse. For eksempel kan dette skyldes at personene var bosatt utenfor Ukraina ved krigsutbruddet. Flere medier har den siste tiden fortalt historier fra flere som har ventet lenge for å få svar på søknaden. Enkelte har ventet siden april 2022. Til TV2 den 24. juli uttaler UDI (<https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/ukrainske-andrii-32-er-uten-pass-og-bankkonto-det-er-uverdigg/15862884/>):

"Disse sakene er satt på vent inntil en praksisavklaring. Vi har på nåværende tidspunkt ikke mer informasjon om når denne kan ventes, svarer presserådgiver Thomas Theis-Haugan i UDI."

Svar:

Som representanten selv viser til, behandler UDI for tiden ikke asylsøknader fra ukrainere som ikke fyller vilkårene for midlertidig kollektiv beskyttelse. Ifølge UDI er det flere grunner til dette. I starten av krigen var det en svært uforutsigbar situasjon, der det ikke var mulig å foreta en tilstrekkelig sikker fremtidsrettet vurdering av beskyttelsesbehovet ved ev. retur til Ukraina. De fleste ukrainere i denne gruppen har i tillegg hatt opphold i andre land før de kom til Norge, og det har vært behov for å avklare om disse kan henvises tilbake til det landet de tidligere har hatt opphold i.

UDI har videre lagt vekt på at de fleste sammenliknbare land så langt ikke har påbegynt behandlingen av søknader om internasjonal beskyttelse fra ukrainske borgere. Vurderingen av bl.a. regionale forskjeller i beskyttelsesbehovet for ukrainere vil bli krevende og er noe av grunnen til at UDI har ønsket å avvente andre lands vurderinger rundt dette.

Jeg vil for øvrig understreke at det både for Norge og andre europeiske land har vært et uttalt ønske om en harmonisert håndtering av asylsøkere fra Ukraina. Begrunnelsen for dette er at man ønsker å unngå asylshopping og omfattende sekundærmigrasjon innad i Europa. I da-

gens situasjon, der Norge allerede mottar en større andel asylsøkere fra Ukraina enn flere av våre naboland, kan det få uheldige konsekvenser dersom Norge som eneste land starter behandlingen av disse sakene.

UDI har orientert departementet om at de innhenter informasjon fra andre relevante land mht. status og hvorvidt det er planlagt for snarlig oppstart av behandlingen av saker der vilkårene for internasjonal beskyttelse skal vurderes. UDI innhenter i disse dager også oppdatert informasjon vedrørende sikkerhetssituasjonen i de ulike regionene i Ukraina. På bakgrunn av tilbakemeldingene UDI mottar vil de foreta en vurdering av om det nå foreligger tilstrekkelig grunnlag for å starte opp behandlingen av disse sakene.

For ordens skyld minner jeg om at også ukrainere som venter på en ordinær asylsaksbehandling kan få midlertidig tillatelse til å arbeide dersom de søker om det.

SPØRSMÅL NR. 2803**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 14. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil statsråden innføre to timers grunnrute for jernbanen mellom Oslo og Bergen og Oslo og Trondheim og hvilke konkrete grep tas for å få dette på plass?

BEGRUNNELSE:

Jernbanedirektoratets fjerntogstrategi fra 2019 trakk blant annet med følgende konklusjoner:

- To timers grunnrute er samfunnsøkonomisk lønnsomt med dagens trafikkgrunnlag og bedriftsøkonomisk lønnsomt når Ringeriksbanen er bygd ut.
- To timers grunnrute vil være samfunnsøkonomisk lønnsom når det blant annet er bygd dobbeltspor mellom Oslo og Hamar.

Sommertogene er tilnærmet stappfulle og det er behov for både økt frekvens og kapasitet på togene mellom Oslo-Bergen og Oslo-Trondheim. Samtidig er et godt togtilbud på disse strekningene avgjørende for at flere skal velge å reise miljøvennlig med tog, fremfor med fly. De samme strekningene er med fly er blant Europas mest trafikkerte på fly, så det er et stort potensiale for overføring av passasjerer fra fly til tog, hvis tilbudet og prisen er attraktiv nok.

Svar:

Togtilbudet på de to aktuelle fjerntogstrekningene er vesentlig styrket de siste årene.

SJ Norge som er togtilbyder på Dovrebanen har gjennomført tilbudsforbedringer på Dovrebanen slik at det i dagens ruteplan er tilnærmet totimers-frekvens, men med en frekvensluke midt på dagen. I 2020 ble det kjørt tre dagavganger og ett nattog hver vei. Fra 2022 ble det supplert med en ekstra dagavgang, og ytterligere en ekstra dagavgang i 2023. I trafikkavtalen mellom SJ Norge og Jernbanedirektoratet ligger det en opsjon på økning med ytterligere en avgang slik at det blir tilnærmet totimers-frekvens i begge retninger hele driftsdøgnet. Direktoratet vurderte å utløse denne opsjonen fra ruteterminkiftet i desember 2023, men pga. usikkerhet knyttet til infrastrukturkapasitet og følgekonskvenser for godstrafikken, ble det besluttet å utsette opsjonsutløsningen og ta en ny vurdering fra desember 2024. Dersom denne opsjonen utløses, blir det syv avganger på Dovrebanen (inklusive nattog).

Vy tog som er togtilbyder på Bergensbanen har siden desember 2020 gradvis forbedret rutetilbudet på Bergensbanen basert på de forpliktelsene de har igjennom trafikkavtalen med Jernbanedirektoratet. Fra et grunntilbud på tre dagavganger (pluss nattog), kjører selskapet nå fire dagavganger (pluss nattog). I sommerperioden, i helgene og i skoleferier økes tilbudet ytterligere til fem dagavganger. I trafikkavtalen med Jernbanedirektoratet ligger det en opsjon på å kjøre fem dagavganger (pluss nattog) som grunnrutetilbud hele året. Dette vil gi et rutetilbud med jevnere frekvens gjennom døgnet. Økt frekvens på en allerede hardt presset jernbanestrekning som Bergensbanen må imidlertid ses opp mot kapasitetsbehovet til godstogene og behovet for nytt materiell.

Stortingsrepresentanten viser til Jernbanedirektoratets fjerntogstrategi fra 2019, der lønnsomheten ved å etablere totimers grunnrute ble beregnet å være positiv. Oppdaterte beregninger i forbindelse med ny Nasjonal transportplan (NTP 2025-2036) viser at det for Bergensbanens del kan være fornuftig å utvide til fem dagtogavganger også i lavsesong, men den samfunnsøkonomiske analysen trekker i retning av å vente med innføring av totimers grunnrute på strekningen. Jernbanedirektoratet følger nøye med på markedsutviklingen, og vil gjøre nye vurderinger dersom det foreligger ny informasjon. En eventuell utbedring av infrastrukturen mellom Oslo og Bergen vil gjøre det mer lønnsomt også å utvide fjerntogtilbudet.

Representanten har imidlertid helt rett i at et godt togtilbud på disse strekningene er avgjørende for at flere skal velge å reise miljøvennlig med tog, fremfor med fly. For fjerntogene er det trolig viktigere å ha attraktive avganger (med akseptabel reisetid) på de mest etterspurte tidspunktene, enn å tette «frekvenshull» gjennom dagen.

Fra 2026/27 er det planlagt å sette inn nye og moderne togsett på fjerntogstrekningene. Dette gir kundene bedre reisekomfort og et togtilbud med høyere driftsstabilitet. Nye togsett forventes dermed å øke jernbanens attraktivitet på disse strekningene.

SPØRSMÅL NR. 2804**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 14. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke grep vil statsråden ta for å sikre at alle bruer og andre konstruksjoner under hans ansvarsområde er sikre og at informasjonsflyten går som den skal mellom hans underliggende etater og opp på departementsnivå?

BEGRUNNELSE:

4. august skrev Aftenposten at det ble varslet om at Tretten bru ikke tålte mer enn sin egen vekt seks år før brua kollapset. Likevel gikk trafikken over brua helt som normalt, uten at tiltak ble gjennomført. 15. august 2022 kollapset brua under lastebilen til Terje Brenden. Det er et under at ulykken ikke ble verre. Statens vegvesen varslet Vegdirektoratet, men ingen ting ble gjort. Det fremstår uklart hvorfor og det henvises til Havarikommisjonens kommende rapport om ulykken i saken. Det fremstår likevel som at det kan ha forekommet informasjonssvikt mellom de ulike offentlige instansene innen vegsektoren. Dette er kjent også fra saken med Follobanen.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på hendelsen med Tretten bru og er takknemlig for at ingen ble fysisk skadd i ulykken.

Bruene våre skal være trygge. Derfor er det svært viktig at vi kommer til bunns i hva som gikk galt. Statens havarikommisjon startet sine undersøkelser umiddelbart etter hendelsen. Havarikommisjonens rapport vil komme i to deler. Del 1 vil handle om de tekniske forholdene, mens del 2 vil gjelde organisering og prosesser i arbeidet med prosjektet og forvaltning av brua. Før rapporten er lagt fram vil jeg ikke spekulere i Statens havarikommisjonens sine funn og vurderinger.

Vegeierne har ansvar for å gjøre gode vurderinger av sikkerheten i sine prosjekter og for å ha en god kultur og trygge rutiner for sikkerhet. Jeg forventer at Statens vegvesen som faglig rådgiver og regelverksforvalter prioriterer å følge opp sitt ansvar og tilrettelegger på best mulig måte for at de selv og andre vegeiere følger opp sitt ansvar på en god måte.

Samtidig er jeg glad for at Vegdirektøren har besluttet å starte en ekstern gjennomgang av prosessene etter kollapsen av Perkolo bru i 2016 og fram til Tretten bru falt ned i 2022. Det er svært viktig å få klarhet i hva som faktisk ble gjort, og eventuelt ikke ble gjort, for at vi skal kunne hindre flere lignende hendelser. Denne gjennomgangen

vil skje parallelt med havarikommisjonens arbeid med del 2 av deres rapport.

Dagen etter at Tretten bru kollapset stengte Statens vegvesen 14 andre fagverksbruer i tre. Alle disse ble grundig gjennomgått, etterfulgt av analyser av inspeksjonsresultatene og kontrollberegninger med tredjepartskontroll. Av disse bruene var det fire som bestod inspeksjonene og som er bygget godt nok til å tåle tiltenkt trafikk uten forsterkningstiltak. På de resterende ti bruene er det funnet en kombinasjon av prosjekteringsfeil og monteringsfeil. Noen av bruene er fremdeles stengt, mens andre er åpnet for trafikk med redusert bæreevne. Statens vegvesen og de berørte fylkeskommunene jobber kontinuerlig med vurderinger og tiltak for disse. All godkjenning av fagverksbruer i tre er stoppet inntil videre.

Vegtilsynet varslet tilsynsak på bro med Statens vegvesen som tilsynspart den 4. november 2022. En slik sak hadde de også i 2016 og 2017. Alle tilrådninger og avvik etter de to tidligere sakene ble lukket i 2019. Rapporten for det siste tilsynet kom nå 10. august 2023. Dette tilsynet er det første etter oppløsningen av sams vegadministrasjon og omorganiseringen av Statens vegvesen fra regioner til divisjoner. Dermed kan det siste tilsynet belyse sider av forvaltningen av sikkerheten på norske veger som ikke kom frem sist. Særlig interessante i den sammenheng er forholdet mellom staten, fylkene og kommunene som vegeiere og bruforvaltere. Jeg har merket meg funnene som Vegtilsynet har gjort. Vegtilsynet vil nå følge opp saken overfor Statens vegvesen, som har fått frist til 1. november for å gi tilbakemelding på hvordan avvikene vil bli håndtert.

SPØRSMÅL NR. 2805

Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 17. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Det har den siste tiden vært fokus på arbeidsvilkårene til leger i sykehusene, og vi har tidligere hørt om høyt arbeidspress på andre grupper helsearbeidere i sykehusene.

Hvor mange brudd på arbeidsmiljøloven er registrert i de ulike helseforetakene i 2022 og så langt i 2023 og hva gjør statsråden for å sikre at arbeidsforholdene i helseforetakene er i tråd med lovverket?

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet mottar ikke rapportering av mulige brudd på arbeidsmiljøloven fra de regionale

helseforetakene. De regionale helseforetakene følger opp helseforetakene i regionene gjennom tertialvis rapportering. Videre følges det også opp i dialogmøtene mellom det regionale helseforetaket og underliggende helseforetak i helseregionen. Helseforetakene har en rekke systematiske tiltak for å redusere bruddene på arbeidstidsbestemmelsene.

Departementet har innhentet tall fra helseregionene for antall og andel mulige brudd på arbeidsmiljøloven for 2022 og hittil i 2023, jf. tabell 1.

Tabell 1. Antall og andel vakter med mulig brudd på arbeidsmiljøloven for 2022 og hittil i 2023

	2022	tom. juli 2023
Helse Nord		
Antall vakter med mulig brudd på AML	139 000	78 000
Andel vakter med mulige brudd på AML per vakt	3,00 %	3,10 %
Helse Midt-Norge		
Antall vakter med mulig brudd på AML	183 589	102 514
Andel vakter med mulige brudd på AML per vakt	5,60 %	5,30 %
Helse Vest		
Antall vakter med mulig brudd på AML	154 423	82 467
Andel vakter med mulige brudd på AML per vakt	3,60 %	3,30 %
Helse Sør-Øst		
Antall vakter med mulig brudd på AML	325 114	138 536
Andel vakter med mulige brudd på AML per vakt	2,60 %	2,15 %

De absolutte tallene som fremkommer i tabell 1 er høye. Samtidig er det viktig at de vurderes i lys av forhold knyttet til registreringen.

Alle regionene har etablert gode arbeidsplanssystemer. Helse Nord, Helse Vest og Helse Sør-Øst har arbeidsplanssystemet GAT og Helse Midt-Norge har systemet RS. Helseregionene samarbeider med systemleverandørene for å forbedre funksjonalitet og datakvalitet. Helseforetakene følges opp for å ytterligere prioritere arbeidet med å registrere riktig når det gjelder årsakskoder og ulike dispensasjoner.

Det er en utfordring at mange registrerte brudd på arbeidstidsbestemmelsene kan skyldes manglende registrering av avtaler i arbeidsplanssystemene. Feil bruk av systemene kan også vise mulig brudd på arbeidstidsbestemmelsene selv om det i realiteten ikke er brudd. For eksempel vil en situasjon der en medarbeider får fri for å ta en annen vakt enn den som er lagt inn i arbeidsplanen, kunne gi et slikt resultat. Dersom denne endringen i vekten ikke registreres før en legger inn den nye vekten, så vil dette medføre varsel om mulig brudd. Det kan også dreie seg om frivillig bytte av vakt i helger, hvor kolleger strekker seg langt for å avhjelpe hverandre slik at medar-

beidere kan få deltatt i viktige sosiale aktiviteter, feiring av merkedager, bryllup eller delta i begravelser mm.

Dette krever at ledere ved hver enhet/avdeling hyppig må gå gjennom systemets registrering av inngåtte avtaler for å unngå rapportering av mulige brudd på bestemmelsene som ikke er reelle. Det krever også at ledere samarbeider godt med både ansatte og tillitsvalgte ved utarbeidelse av arbeidsplaner og gjennomgang av registreringen av mulige brudd på bestemmelsene i arbeidsplasssystemene. Ledere skal uavhengig av avtalene sikre at ansatte til enhver tid har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Sykehusene har i samarbeid med ansattes representanter og vernetjenesten utviklet ulike metoder for å risikovurdere arbeidsplanene, slik at ansatte ikke utsettes for en for høy arbeidsbelastning.

Når en ser på antallet mulige brudd på arbeidsmiljøloven, er det viktig at en også ser på forholdstallene antall brudd og antall utførte vakter. I Helse Sør-Øst som et eksempel, er det opp mot 40 000 vakter i døgnet i helseforetakene, og totalt ca. 1,1 mill. dagsverk pr. måned. Antallet registrerte vakter med mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene er ca. 22 000 pr. måned (dvs. 2,2 pst. av vaktene). Fordelt på antall ansatte utgjør dette 2-3 brudd pr. år pr. ansatt. Samme vakt kan imidlertid omfatte flere mulige brudd på ulike bestemmelser i arbeidstidsavtaler/arbeidsmiljøloven. Erfaring viser at det gjennomsnittlig utløses brudd på to ulike bestemmelser pr. vakt som har brudd. Bak disse tallene vil det være stor variasjon i type brudd og fordeling blant ansatte.

Det samlede antall brudd i helseforetakene er et område som følges opp i styringslinjen og i det enkelte helseforetak, men det viktigste arbeidet skjer i dialogen mellom leder og den enkelte ansatte. Oppfølgingen av arbeidstidsavtaler og bemanningsplaner er et lederansvar. Ledere samarbeider tett med de ansatte og deres tillitsvalgte i utarbeidelsen av arbeidstidsplanene. Arbeidstidsplanleggingssystemene er videre satt opp slik at leder alltid får et varsel dersom en ansatt settes opp til arbeid som bryter med lov eller avtaleverk. Med bakgrunn i dette varselet vil leder måtte gjøre en særskilt vurdering av forsvarlighet i det enkelte tilfellet.

Tariffavtalen for leger inneholder unntak fra arbeidsmiljøloven (AML), og regulerer arbeidstidens ytre begrensinger i egne vernebestemmelser. Disse unntakene er vide, hvilket krever oppfølging med gode vurderinger knyttet til fullt forsvarlig arbeidsmiljø slik at arbeidsbelastningen for den enkelte ansatte ikke blir for høy.

Det er også viktig å ta med seg de vurderingene som ble gjort i Arbeidstidsutvalgets arbeid i NOU 2016:1 Regulerings av arbeidstid – vern og fleksibilitet. Arbeidstidsutvalget gjorde den gang følgende vurderinger av situasjonen rundt mulige brudd på arbeidsmiljøloven i helseforetakene (NOU 2016:1, kap. 11.7.2):

«Det er for helseforetakene det foreligger et mest helhetlig datamateriale. Det viser at over 97 prosent av alle vakter i helse-

foretakene gjennomføres uten brudd. Hvor alvorlige bruddene er varierer også mye. Tallmaterialet fra helseforetakene tyder på at de viktigste årsakene til at brudd oppstår er akutte situasjoner der oppdrag kommer brått på eller varer lengre tid enn forutsatt. Det kan også oppstå brudd når det mangler personell ved vaktskiftet slik at ansatte må arbeide ut over oppsatt vakt. Det ligger i helsevesenets funksjon at man må håndtere akutte situasjoner. Samtidig er det viktig at det arbeides systematisk med arbeidsplaner og tiltak overfor de ansattgruppene som kan være særlig utsatt for at arbeidstidsbestemmelsene brytes.»

Disse betraktningene er fortsatt aktuelle med tanke på å forstå situasjonen og tallene innenfor spesialisthelsetjenesten.

Jeg er svært opptatt av at det skal være gode og ordnede arbeidsforhold for alle medarbeiderne i landets sykehus, og at det arbeides med å redusere mulige brudd på arbeidsmiljøloven. Dette er viktig for at sykehusene skal kunne ivareta sitt ansvar for en forsvarlig drift av virksomheten. Jeg vil understreke at arbeidsmiljøloven er og skal være en vernelov. Arbeidstidsbestemmelsene skal sikre at arbeidstakere ikke arbeider mer enn det som er forsvarlig, og de skal bidra til å ivareta arbeidstakernes helse.

Departementet har tidligere stilt krav i foretaksmøter til helseregionene om å sørge for at helseforetakene etablerer gode rutiner for å unngå brudd på arbeidsmiljøloven. Jeg oppfatter at helseforetakene bruker store ressurser på dette arbeidet og at de over flere år har lagt ned et betydelig forbedringsarbeid. Dette er avgjørende både for den enkelte medarbeider og for helseforetakene som arbeidsgiver, men ikke minst et viktig arbeid for å sikre kvalitativt gode helsetjenester til landets befolkning.

Avslutningsvis vil jeg nevne at jeg har årlige dialogmøter med konserntillitsvalgte og konsernverneombud i de regionale helseforetakene. Neste møte er avtalt 6. november i år, og der vil vi ha fokus på ulike forhold og utfordringer vedrørende medarbeidernes arbeidssituasjon og hvordan vi sammen kan komme frem til gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 2806**Innlevert 1. august 2023 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 15. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva vil ministeren foreta seg for å hindre at luksusyachteiere bruker Norge, og spesielt Kristiansand, som skatteparadis?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet skrev 17. juli om hvordan luksusyachteiere bruker Norge, og spesielt Kristiansand, som skatteparadis. Skattesystemet i EU tilsier nemlig at alle varer som eksporteres ut av EU er momsfrie.

Merverdiavgiftsspesialist i Nova advokatfirma, Eivind Bryne sier at:

"For å bevise at båten skal brukes utenfor EU, så må den beviselig ha vært i en havn utenfor EU. Ved å legge til kai og fylle opp tanken i Norge, kan eierne av disse yachtene spare enorme summer".

Det er pinlig at Norge kan brukes som en mellomstasjon for at rikinger skal plassere båtene sine i skatteparadis.

Svar:

Merverdiavgiften er både i EU og Norge utformet som en skatt på det innenlandske forbruket av varer og tjenester. I tråd med OECDs anbefalinger legger både EU og Norge vekt på destinasjonsprinsippet ved utformingen av merverdiavgiftssystemet.

Destinasjonsprinsippet går overordnet ut på at beskatningsretten bør ligge til den staten der forbruket må anses å finne sted. Konkrete utslag av dette prinsippet er på den ene siden at eksportsalg fritas for merverdiavgift, og på den andre siden at det må betales merverdiavgift ved innførsel.

Norge har, i likhet med blant annet EU-stater, omfattende merverdiavgiftsfritak for varer som innføres til midlertidig bruk her i landet. Fritaksbestemmelser er sentrale for å legge til rette for grensekryssende aktiviteter, herunder for at utenlandske turister kan legge turen til Norge, med egen bil eller egen båt.

At kortvarige opphold i norske havner kan være motivert av ønske om å dokumentere at fartøy er ført ut av en EU-stat, slik at det fritas for merverdiavgiftsbeskatning i EU-staten, gir ikke i seg selv grunn til å vurdere særskilte avgiftsregler. Etter destinasjonsprinsippet bør som nevnt beskatningsretten ligge til den staten der fartøyet må anses å være til bruk. At fartøy blir belagt med merverdiavgift i en stat hvor det eventuelt er grunnlag for det, typisk ved at forbruket av fartøyet knyttes til den aktuelle staten, beror på at reglene blir etterlevd, eventuelt kontrollhandlinger. Med henvisning til at stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland mener det er pinlig at norske havner brukes som «mellomstasjon for at rikinger skal plassere båtene sine i skatteparadis», gjør jeg oppmerksom på at flere stater ikke har merverdiavgift, uten at det er grunnlag for å karakterisere samtlige av disse som skatteparadis.

SPØRSMÅL NR. 2807**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 14. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke grep har statsråden tatt for å møte kritikken fra Riksrevisjonen i fjor og hvilke grep vil statsråden ta i forbindelse med fremleggelsen av ny Nasjonal transportplan neste år for å sikre at all ny infrastruktur i Norge byg-

ges for å takle fremtidens klima og sikre at eksisterende infrastruktur oppgraderes i henhold til den nye situasjonen vi befinner oss i?

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2023 har vært nok et år i klimakrisens navn. Det har vært en rekke branner, tørke på tvers av kontinent, vannmangel, flom, skred osv. De menneskeskapte klimaendringene har skylden for dette og verden er nå ca. 1 grad varmere i gjennomsnitt enn den var i før-industriell tid.

Klimaendringene gir økt fare ekstremvær som gir økt fare for naturfarer som flom, skred, stormflo og kvikkleire-skred. I 2013 fikk Norge et nasjonalt mål om å tilpasse samfunnet til klimaendringene med stortingsmeldingen «Klimatilpasning i Norge». Ifølge meldingen handler klimatilpasning om å erkjenne at klimaet er i endring, forstå konsekvensene og iverksette tiltak for enten å hindre skade eller å utnytte muligheter endringene kan innebære.

I sin rapport fra 2022 konkluderte Riksrevisjonen blant annet med at Samferdselsdepartementet har et svakt beslutningsgrunnlag for å kunne iverksette kostnadseffektive og risikoreduserende tiltak når de ikke har kunnskap om hvor sårbarheten er størst, hvor det er behov for tiltak, og hva tiltakene vil koste.

De konkluderer videre med at Statens vegvesen, Kystverket og Bane NOR har kartlagt deler av infrastrukturen, men at det er svakheter i kartleggingsarbeidet som er utført, og at det også mangler kartlegginger mange steder. Mye av kartleggingen er gjennomført med utgangspunkt i dagens klima, ikke et framtidig klima – et klima som er villere, våtere, tørrere og varmere – avhengig av hvor du befinner deg. Samtidig påpekte sjefen for klimatjenestene ved Meteorologisk institutt i VG i forbindelse med ekstremværet Hans i går at infrastrukturen på Østlandet ikke er beregnet for ekstremvær i samme grad som på Vestlandet.

Svar:

De siste dagers ekstremvær har vist med all tydelighet at klimaendringene kan innebære dramatiske konsekvenser også i Norge. Det er all grunn til å tro at ekstremvær og andre klimarelaterte hendelser vil bli hyppigere og mer alvorlige framover, og berøre oss i stadig større grad. Regjeringen ser svært alvorlig på klimaendringene og de utfordringene de stiller oss overfor som samfunn. Før sommeren la vi fram Meld. St. 26 (2022-2023) Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn, som blant annet presenterer regjeringens plan for det nasjonale klimatilpasningsarbeidet de neste fire årene, fra 2024 til 2028.

Ikke all transportinfrastruktur er dimensjonert for å håndtere ekstremvær. Regjeringen er opptatt av å øke transportinfrastrukturens robusthet overfor klimaendringer. I hele transportsektoren er det gjennomført en rekke forebyggende tiltak for å redusere sårbarheten ved klimaendringene. Klimatilpasning blir innlemmet i alle

relevante planprosesser, og planer, regelverk og håndbøker blir oppdatert fortløpende for at transportsystemet skal stå rustet til å møte utviklingen. Flere FoU-prosjekter er på gang på området. Ny infrastruktur skal dimensjoneres til å motstå hardere klimapåkjenninger og ekstremvær. Styrket vedlikehold, skredsikring, skredvarsling og beredskap er sentrale virkemidler for å gjøre transportsystemet bedre dimensjonert for den økte belastningen. Regjeringens politikk, som prioriterer å ta vare på den transportinfrastrukturen vi har, og den økte satsingen på drift og vedlikehold, er svært viktig for å realisere dette. Arbeidet for å kartlegge status og sårbarhet pågår innenfor alle transportformene.

Transportvirksomhetene samarbeider med andre offentlige organer om kunnskapsutvikling, framskrivninger, overvåking, varslingsrutiner og virkemidler for en mer robust infrastruktur, bl.a. med Meteorologisk institutt og NVE.

Håndtering av klimaendringene vil bli en naturlig og integrert del av neste Nasjonal transportplan (NTP), og tema har vært en viktig del av NTP-arbeidet siden det startet opp.

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har transportvirksomhetene bl.a. vurdert behovet for klimatilpasning av infrastrukturen i NTP-perioden og aktuelle tiltak. De er videre bedt om å vise overordnet hvilke typer klimatilpasningstiltak som anbefales gjennomført, og så langt som mulig omtale hvilken kostnad disse vil ha i perioden. Departementene har også bedt om en vurdering av hvordan klimatilpasning bør påvirke den samlede prioriteringen. Transportvirksomhetenes svar på alle departementenes oppdrag har vært på offentlig høring fram til 3. juli i år. Det faglige arbeidet fra transportvirksomhetene og innkomne høringsuttalelser vil bli viktige grunnlag for regjeringens forslag til ny Nasjonal transportplan som legges fram til våren. Regjeringens arbeid med å tilpasse transportinfrastrukturen til framtidens klima vil bli konkretisert der.

SPØRSMÅL NR. 2808**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling til en person myndighetene ønsker å følge med på er egnet til å vanskeliggjøre myndighetenes arbeid med å følge vedkommende, og hva vil hun eventuelt foreta seg for å forhindre at det skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til saken om at en av de siktede etter terrorangrepet i Oslo den 25.06.22 fikk utstedt kjøreseddel for persontransport mot betaling i februar 2021. Saken har vært dekket over flere nettsaker hos Nettavisen. Det vises videre til mitt skriftlige spørsmål nr. 2764 av 02.08.23.

Som det har fremkommet av mediernes dekning av terrorangrepet, er dette en person som myndighetene har fulgt med på. Bakgrunnen for dette er den sikkerhetsrisikoen vedkommende representerer. De nærmere detaljer om intensiteten og på hvilken måte myndighetene har fulgt vedkommende, er naturlig nok ikke informasjon som er offentlig tilgjengelig.

Spørsmålsstiller vil hevde at utstedelse av kjøreseddel for persontransport mot betaling til en person myndighetene ønsker å følge med på, er egnet til å vanskeliggjøre myndighetenes arbeid med å følge vedkommende. En slik kjøreseddel gir vedkommende et bevis for at han tilfredsstiller politiets vandelskrav for utstedelse. Videre gir en slik kjøreseddel vedkommende en plausibel forklaring for å

bevege seg rundt i hele Oslo, når som helst på døgnet og med hvem som helst som passasjer i bilen – det kan være som følge av taxivirksomhet.

Det bes besvart om statsråden deler oppfatningen om at utstedelse av slik kjøreseddel i et tilfelle som det Nettavisen omtaler, er egnet til å vanskeliggjøre myndighetenes arbeid med å følge vedkommende. Videre bes det om en tilbakemelding på hva statsråden eventuelt vil foreta seg for å forhindre at dette skjer igjen.

Svar:

Tryggingstenestene har flere metoder og verktøy for å gjøre arbeidet sitt, og i valet mellom disse må det takast omsyn til dei konkrete, faktiske tilhøva. Som representanten skriv, vil utøving av persontransport kunne vere eit tilhøve det må takast omsyn til i arbeidet til tryggingstenestene på lik linje med andre faktiske tilhøve.

Eg viser elles til svaret mitt til representant Amundsen sitt spørsmål nr. 2764 og gjentek at politiet i den konkrete saka representanten viser til, har erkjent at det vart gjort ein feil. Politidirektoratet fortel til meg at det ikkje er indikasjonar på at det gjennomgåande blir utskrive køyresetlar til uskikka personar. Basert på Politidirektoratet si tilbakemelding legg eg til grunn at saksbehandlinga til politiet i saker om køyresetel er forsvarleg, og at politiet har teke lærdom av den konkrete saka.

SPØRSMÅL NR. 2809**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 15. august 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden si når vi kan forvente at de ulike tiltakene i tiltaksplanen for fosterhjemsrekruttering skal være iverksatt, kommer det flere hastetiltak og hvilke tiltak planlegger statsråden på lengre sikt?

BEGRUNNELSE:

Til enhver tid venter omkring 200 barn og unge i Norge på plass i fosterhjem. Når det kommunale barnevernet ikke har plass, skal Bufetat bistå med å finne plass. Bufdir kan opplyse om at bistandsplikten ble brutt 16 ganger

bare i juli 2023, og hele 60 ganger siden høsten 2022. I «Tiltaksplan for fosterhjemsrekruttering» av 26. juni 2023 har statsråden lagt fram 19 tiltak for å bøte på kapasitetsmangelen.

I Aftenpostens artikkel «Statsrådets hastetiltak imponerer ikke ledere i barnevernet» publisert 1. august 2023 kan vi lese at barnevernsledere ikke er fornøyde med planen. De betegner tiltakene som vage og uforståelige. I tillegg er flere av de foreslåtte tiltakene testet med liten effekt. De mener at to av tiltakene er spesielt problematiske: å løse på kompetansekravet hos ansatte, og å blande ungdommer med ulike utfordringer i samme institusjon. Spørsmålsstiller er i likhet med barnevernslederne bekymret for at enkelte av statsråden foreslåtte løsninger på fosterhjems-krisen er å senke kvaliteten på tjenestene som tilbys barn i svært sårbare situasjoner.

På lengre sikt har vi behov for en fosterhjemslov som bedre ivaretar fosterbarna og fosterfamiliene sine rettigheter. Dette har regjeringen selv varslet i Hurdalsplattformen at skal komme, men statsråden har ikke levert på dette løftet.

Allerede i Meld. St. 17 (2015-2016), en stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen initiert av Venstre, ble det pekt på at fosterforeldre som har erfart uforutsigbare økonomiske rammer og sviktende oppfølging, kan vegre seg for å påta seg et nytt fosterhjemsoppdrag.

Barneombudet kommer i rapporten «Blod er ikke alltid tykkere enn vann» fra juni 2023 med en rekke anbefalinger til regjeringen for å styrke rekrutteringen av fosterhjem, herunder styrkede partsrettigheter for fosterbarn og fosterforeldre.

Spørsmålsstiller har i Dokument nr. 15:2771 (2022-2023) og Dokument nr. 15:1605 (2022-2023) pekt på at fosterforeldre i flere tilfeller taper økonomisk på å være fosterforeldre. Barneombudet peker i sin rapport på at det er behov for å styrke fosterforeldres rammevilkår, samt å lovfeste standardiserte rammevilkår, for å bidra til å skape forutsigbarhet og ensartet praksis nasjonalt. Lovfesting er anbefalt i NOU 2018: 18 og NOU 2023: 7 med tilsvarende begrunnelser.

Svar:

Eit viktig mål for meg i fosterheimsomsorga er at færre barn skal vente lenge på fosterheim. Dette har vore ei utfordring over lang tid, og noko som fleire regjeringar har jobba med å finne ei løysing på. Når barn ikkje veit når dei skal flytte eller kor dei skal bu, blir det vanskeleg å finne tryggleik, finne vener og slå seg til ro på skule og fritidsaktivitetar.

Situasjonen er, som spørsmålsstiller òg påpeikar, urovekkjande. Eg har derfor sett behovet for tiltak som kan setjast i verk på kort sikt for å kunne rekruttere fleire fosterheimar til dei barna som ventar på fosterheim akkurat no. Det er grunnen til at vi har lansert denne tiltak-

splanen, der vi kjem med fleire strakstiltak som skal bidra til å gjere noko med situasjonen raskt.

Dette er tiltak som skal kunne gjennomførast innanfor eksisterande rammer. Grunngivinga for dette er nettopp at dette er tiltak som skulle kunne setjast i gang raskt, og som ikkje fordrar lange prosessar før iverksetjing. Fleire av tiltaka i planen er derfor allereie sett i verk, og dei resterande tiltaka forventar eg at direktoratet er i gang med å etablere.

Tiltaka må få verke ei tid før det blir gjort eventuelle endringar, men eg vil følgje nøye med på framdrifta til tiltaka i planen, og om det fører til forbetring. Departementet legg opp til tett dialog med Bufdir om tiltaka i tida framover, og eg vil gjere justeringar dersom eg ser behovet for det.

Før tiltaksplanen vart utarbeida hadde eg innspelsmøte med fleire store aktørar på feltet, mellom anna KS, Norsk Fosterhjemsforening, Norsk barnevernleiarorganisasjon, Fellesorganisasjonen og Fagforbundet. Sjølv tiltaka i planen vart utforma i etterkant av desse møta, og fleire av tiltaka er i stor grad utarbeidd med utgangspunkt i deira syn på kva som er utfordringsbiletet og kva som må gjerast. Den overordna tilbakemeldinga frå aktørane er at tiltaka i stor grad vil bidra til å heve kvaliteten på fosterheimsarbeidet, men som eg har poengtert tidlegare, vil tiltaksplanen på langt nær løyse heile krisa. Utover dei strakstiltaka som no blir iverksett, vil det vere behov for tiltak på lengre sikt for å løyse utfordringar med å skaffe nok fosterheimar. Regjeringa har derfor òg satt i gang eit større arbeid med ei melding til Stortinget om fosterheimar. I den kommande meldinga vil vi mellom anna sjå på dei økonomiske rammene for fosterfamiliar, som pensjon, godtgjering og forsikring, og betre oppfølging av fosterheimane.

Vidare har Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) utarbeidd faglege tilrådingar til kommunane om dei økonomiske rammevilkåra til fosterheim, som trede i kraft 1. januar 2022. Direktoratet arbeider også med faglege tilrådingar til kommunane om rettleiing og oppfølging av fosterheimar. I tillegg har Bufdir utvikla eit nytt opplærings- og oppfølgingsprogram for fosterfamiliar (Solid). Målet er at dette kan gi fosterforeldre meir føreseielege rammer og betre oppfølging av fosterheimane. Solid har blitt teke godt imot i kommunane. Direktoratet utviklar nye modular av programmet for at det skal kunne famne ulike situasjonar og ulike typar fosterheimar. Vi har òg gitt midlar til utviklingsprosjekt, der kommunane samarbeider om å få på plass betre oppfølgings- og rettleiingstilbod, av fosterheimar. Departementet følgjer no opp høyringa av ny forskrift om fosterheimar. Forslaget tydeleggjer barnevernet sitt ansvar for å følgje opp barn og fosterfamiliar på ein god måte. Det tas sikte på at forskrifta skal setjast i kraft i haust.

SPØRSMÅL NR. 2810**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I langstrakte Norge spiller redningshelikoptre en viktig rolle når det står om alvorlige nødsituasjoner. Helikoptrene spiller en nøkkelrolle i redningsaksjoner til sjøs og på land, men på Kristiansand lufthavn Kjevik kan de ikke fylle drivstoff utenom ordinær åpningstid, de må da fly langt for å tanke, noe som tar kostbar tid i en kritisk situasjon, reduserer tilgjengeligheten til helikoptrene og reduserer beredskapen på Sørlandet.

Vil statsråden iverksette tiltak som sikrer helikopterberedskap hele døgnet også på Sørlandet?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel på NRK Sørlandets nettsider 20.juli kan vi lese at helikoptrene på Kristiansand lufthavn Kjevik ikke kan fylle drivstoff utenom ordinær åpningstid. Når Kjevik stenger for natten, er helikoptrene uten mulighet til å få fylt drivstoff i over fire timer.

Helikoptrene har en avgjørende rolle for beredskapen, da de kan ha med redningspersonell og har heisekapasitet fra fartøy. Tid er suksessfaktor nummer én når liv skal reddes. Riktig helsehjelp må bringes fram til pasient eller nødstedt så raskt som mulig. Slik situasjonen er nå er det nærmeste sikre stedet for å få drivstoff Sola lufthavn i Rogaland. Fra Kristiansand og dit er det cirka 40 minutter. Det vil si én time og 20 minutter tur/retur. Tiden et helikopter er ute av aksjonsområdet vil i de fleste tilfeller forsinke redningsaksjonen, og ha betydning for den eller de som er i nød. Her risikerer man at liv kan gå tapt grunnet manglende rask tilgang til drivstoff.

Hovedredningscentralen har i flere år meldt om problemet til Justis- og beredskapsdepartementet uten at noe har skjedd. Fremskrittspartiet mener vi må sikre beredskap gjennom hele døgnet, og forventer at regjeringen tar tak i utfordringen, snarest.

Svar:

Det er etablert syv redningshelikopterbasert langs kysten med redningshelikopter på døgkontinuerlig beredskap. Kapasiteten er betydelig styrket gjennom anskaffelsen av 16 nye SAR Queen helikoptre. SAR Queen er på plass på Sola, Ørlandet, Banak og i Bodø, og det planlegges for at Rygge settes i drift i år. De nye helikoptrene har større rekkevidde, flyr fortere, kan ta med seg flere nødstedte, flyr bedre i dårligere vær og har bedre søkeutstyr. Helikop-

trene gir større trygghet for folk på sjøen, langs kysten og i avsidesliggende områder hvor det er langt mellom folk og hvor været kan gjøre det vanskelig å komme frem.

Helikoptre på beredskap står sjelden med fulle drivstofftanker, men har en drivstoffmengde som vil være passende for gjennomføring av de aller fleste redningsoppdrag. Dersom et redningsoppdrag krever langvarig innsats, som for eksempel under evakuering av mange personer fra et større skip i nød eller ved et komplisert søk etter personer savnet til havs, er det behov for etterfylling av drivstoff underveis i oppdraget. Det tilstrebes alltid å fylle drivstoff så nært operasjonsområdet som mulig. Fylling av drivstoff gjøres på lufthavner og helikopterlandingsplasser, og om kort tid vil det også være mulig for de nye redningshelikoptrene å fylle drivstoff i lufta fra enkelte militære skip. Større lufthavner har tilgang på fylling av drivstoff hele døgnet, mens andre lufthavner har begrensede åpningstider for drivstoff. Mange mindre lufthavner har selvbetjeningsanlegg som kan benyttes uavhengig av åpningstider.

Eierskapet og driften av drivstoffanleggene på Avinors lufthavner blir ivaretatt av private aktører. Leveringen av drivstoff er derfor i utgangspunktet et forhold mellom flyselskapene og drivstoffleverandørene. Justis- og beredskapsdepartementet vil imidlertid i samarbeid med Samferdselsdepartementet se nærmere på situasjonen med drivstofftilgang bl.a. på Kristiansand lufthavn.

SPØRSMÅL NR. 2811**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 15. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Sjøfartsdirektoratet skulle levere en utredning om lav- og nullutslippskrav til nye og eksisterende servicefartøy i havbruksnæringen i juni i år. Ber om å få tilsendt denne utredningen.

Hvordan jobber regjeringen med å stille videre klimakrav til oppdrettsnæringen?

Svar:

For å nå utslippsmålene haster det med å få på plass virkemidler for utslippskutt. Havbruksnæringen, som en av Norges største næringer, må ta del i overgangen til lavutslippssamfunnet. Regjeringen varslet i klimastatus- og plan at vi vil utrede lav- og nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen, der forholdene ligger til rette for det, trinnvis fra 2024. Som del av budsjettfor-

liket for 2023- budsjettet ble følgende verbalforslag vedtatt: «Stortinget ber regjeringen utrede et påbud om nullutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen». På denne bakgrunn sendte Klima- og miljødepartementet oppdrag til Sjøfartsdirektoratet, hvor de ble bedt om å utarbeide lav- og nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen, med tilhørende konsekvensutredning og høringsdokumenter

Jeg viser til vedlegg med Sjøfartsdirektoratets svar på oppdraget som ble oversendt Klima- og miljødepartementet 22. juni 2023. Klima- og miljødepartementet jobber nå med oppfølgingen av svaret fra Sjøfartsdirektoratet, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2022-2023/dok15-202223-2811-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2812**Innlevert 7. august 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 17. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvordan man regner på addisjonelle utslipp og opptak i skogbruket?

BEGRUNNELSE:

Ved fastsetting av klimamålet for 2030 legges det til grunn at CO₂-opptaket og klimagassutslippet fra skog- og arealbrukssektoren ikke inkluderes i referanseåret 1990. Men utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren som er addisjonelle, regnes med i vurderingen av måloppnåelse.

Svar:

Norge inngikk i 2019 en klimaavtale med EU. EUs innsatsfordelingsforordning og EUs skog- og arealbruksforord-

ning ble innlemmet i EØS-avtalens protokoll 31 (frivillig samarbeid utenom de fire friheter). Norge har som følge av dette en forpliktelse om at samlede utslipp i skog- og arealbrukssektoren ikke skal overstige samlede opptak for perioden 2021-2025, den såkalte netto-null-forpliktelsen. Forordningen definerer hvilke opptak i skogen som teller med opp mot netto-null-forpliktelsen. Opptaket i skogen skal sammenliknes med en fremoverskuende referansebane for skogen (FRL – forest reference level), som er basert på skogforvaltningspraksis i referanseperioden 2000-2009. Hvis opptaket i skogen blir høyere enn i referansebanen, regnes det overskytende som opptak opp mot netto-null-forpliktelsen. Hvis opptaket i skogen blir lavere enn i referansebanen, blir differansen regnet som et utslipp.

Norge har meldt inn et oppdatert klimamål for 2030 under Parisavtalen, om å redusere utslippene med minst 55 prosent sammenlignet med 1990-nivå. Forslag om å endre klimaloven slik at de lovfestede målene i loven er oppdatert og i tråd med Norges oppdaterte klimamål for 2030 under Parisavtalen omtales i Prop. 107 L (2022-2023) Endringer i klimaloven. Den foreslåtte endringen i klimaloven endrer ikke på forutsetningene for målet og heller ikke tilnærmingen til hvordan skog- og arealbruk skal regnes inn.

I proposisjonen redegjøres det for hvordan skog- og arealbrukssektoren er inkludert i Norges klimamål for

2030, og det vises til dette. Den konkrete bokføringen av addisjonelle utslipp og opptak i skog- og arealbrukssektoren kan gjøres på flere måter, og kan reflektere ekstra innsats for å kutte utslipp og øke opptak innenfor skog- og arealbrukssektoren. Norge har, i motsetning til i samarbeidet med EU, imidlertid ikke definert hva som skal kunne regnes som addisjonelle opptak og utslipp opp mot Parismålet. Det gjenstår å avklare dette nærmere, i forståelse med EU som sikrer konsistent bokføring opp mot FN.

SPØRSMÅL NR. 2813

Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 11. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har regjeringen gitt nye retningslinjer for behandling av visumsøknader eller er regjeringen kjent med endret praksis, som kan ha hatt betydning for behandling av visumsøknader i forbindelse med Norway Cup?

BEGRUNNELSE:

Jentelaget fra Sareyyet Ramallah i den okkuperte vestbredden Palestina skulle i år delta på Norway Cup. Etter å ha fått en offisiell invitasjon til å delta i Norway Cup fra arrangøren, ble imidlertid deltakelsen stoppet ved at UDI ga avslag på visumsøknaden.

Jentelaget fra Sareyyet Ramallah har bidratt i kampen for at også jenter skal kunne drive med idrett. For spillerne skulle Norway Cup også bli en mulighet til å oppleve noe annet enn okkupasjonen og undertrykkelsen som preger hverdagen til de som bor på den okkuperte vestbredden. I en kronikk i Klassekampen kommer det frem at laget og dets norske hjelpere opplevde at UDI nærmest gjorde det umulig for deltakerne å få visum.

Spørsmålsstiller er kjent med at andre palestinske fotballag har fått visum til å delta på Norway Cup i år og tidligere års turneringer, men at flere palestinske lag ble forhindret i å delta i årets turnering på grunn av avslag på visumsøknader.

Spørsmålsstiller viser til at Norway Cup skal være en arena der alle behandles likt, noe som også må gjelde barn som opplever undertrykkelse, diskriminering og ok-

kupasjon i sine hjemland, og at det vil være svært uheldig dersom praktisering av visumregler gjør det unødvendig vanskelig for palestinske eller andre lag å delta.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg ikke kjenner den konkrete saken representanten viser til i bakgrunnen for spørsmålet.

På generelt grunnlag kan jeg opplyse at verken regjeringen eller Justis- og beredskapsdepartementet har gitt nye føringer for UDIs behandling av visumsøknader fra personer og lag som ønsker å delta i Norway Cup. For å få visum til Norway Cup må de alminnelige vilkårene for visum etter utlendingsloven og Schengen-regelverket være oppfylt. Søknernes returforutsetninger står sentralt i denne vurderingen, men det er også vilkår knyttet til forsikring og reisedokumenter. UDI foretar alltid en konkret vurdering av den enkelte søknad. Dersom sikkerhetssituasjonen i et opprinnelsesland vesentlig endrer seg, vil dette kunne føre til at UDIs visumpraksis for enkelte søkergrupper blir mer restriktiv. Dette er i så fall i tråd med gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 2814**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 15. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status for prosjektene Digiros og Kunnskapsbanken som DSB jobber med, og når kan kommunene forvente å ta disse digitale verktøyene i bruk?

Svar:

Plan- og bygningsloven § 4-3 pålegger planmyndigheten å påse at risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) gjennomføres for planområdet ved utarbeidelse av planer for utbygging. Analysen skal holdes oppdatert. Det følger i dag ikke nærmere krav i regelverket til hvordan slike ROS-analyser skal gjennomføres eller hvilke vurderingskriterier som minimum skal inngå i analysen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har derfor siden 2020 arbeidet med utvikling av en digital, kartbasert løsning for risiko- og sårbarhetsanalyser etter plan- og bygningsloven (DigiROS) til hjelp for kommunene i dette arbeidet. Hensikten med DigiROS har vært å forenkle og effektivisere planprosessene og bidra til god kvalitet på ROS-analyser i kommunene.

Et av regjeringens tiltak i Meld. St. 26 (2022 –2023) – Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn, er å vurdere å fastsette forskrift til plan- og bygningsloven § 4-3 som angir hvilke hensyn som minimum skal vektleg-

ges i risiko- og sårbarhetsanalysen ved utarbeidelse av planer for utbygging, inkludert klimahensyn og eiendom av sikkerhetsmessig betydning. DSB har som følge av dette i tildelingsbrevet for 2023 blant annet fått oppdrag om, i nært samarbeid med andre relevante aktører, å utarbeide forslag til slik forskrift. En slik forskrift og det arbeidet som nå gjøres vil legge premisser for utvikling og innretning av DigiROS. Arbeidet med forskriften har prioritet, nettopp fordi DigiROS kan være et viktig verktøy for kommuner.

DSB har informert departementet om at nettportalen Kunnskapsbanken våren 2022 ble gjort utilgjengelig av sikkerhetsmessige hensyn. Dette ble sett i forbindelse med den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa, og ble gjort som et tiltak for å minimere risikoen for utnyttelse av sårbarheter som finnes i den teknologiske løsningen. Deler av Kunnskapsbanken er derfor ikke lenger tilgjengelig, men dataene fra Finans Norge vil fortsatt være tilgjengelig for DSBs brukere gjennom kartløsningen.

Kommunene har en viktig rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og klimatilpasning. Understøttelse av dette arbeidet prioriteres høyt i DSB, og direktoratet har flere oppgaver i tildelingsbrevet for 2023 som er relevant for kommunenes arbeid på området. DSB vurderer fortløpende hvilke tiltak fra direktoratet som best understøtter arbeidet. Arbeidet er høyt prioritert.

SPØRSMÅL NR. 2815**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke politifaglige og økonomiske vurderinger ligger til grunn for etableringen av Politihøgskolens nye studie-plasser i Alta, og hvorfor ble Alta foretrukket over bruk av eksisterende studiested på Kongsvinger eller andre eksisterende lokasjoner som Bodø?

BEGRUNNELSE:

Det ble nylig kjent at regjeringen skal etablere 24 studie-plasser for politiutdanning i Alta, med oppstart høsten 2025. Utdanningen på det nye lærestedet skal driftes av et eller flere av Politihøgskolens eksisterende læresteder.

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 12.05.22, jf. dokument nr. 15:2046 (2021-2022). Det ble i spørsmålet

etterspurt hvor mange av de 100 nye studieplassene ved Politihøgskolen som regjeringen skulle etablere i revidert budsjett, som var tenkt etablert ved Politihøgskolens studiested på Kongsvinger. Statsråden besvarte spørsmålet den 19.05.22, og av svaret fremgår blant annet at statsråden vil vurdere om studieplasser ved PHS kan etableres på Kongsvinger fra og med studieåret 2023/2024. Det var et godt svar og en klok vurdering, siden Politihøgskolens avdeling på Kongsvinger har allerede har alle de nødvendige fasiliteter som PHS trenger både når det gjelder beispising, overnatting og faglig utdanning, som er nødvendig for å kunne gi en meget god politifaglig utdanning.

Spørsmålsstiller ønsker derfor svar på hvilke politifaglige og økonomiske vurderinger som ligger til grunn for etableringen av de 24 studieplassene på et helt nyopprettet studiested i Alta. Videre ønskes svar på hvorfor dette alternativet ble valgt i stedet for en etablering ved eksisterende studiested på Kongsvinger eller i stedet for andre lokasjoner som for eksempel Bodø.

Svar:

Det har i flere år vært utfordringer knyttet til å rekruttere og beholde ansatte i Finnmark politidistrikt, særlig ansatte med samisk tilhørighet. I dagens sikkerhetspolitiske situ-

asjon er det særlig viktig at politiet i Finnmark er stabilt og har god rekruttering. Lokal tilknytning øker sannsynligheten for å bli i en jobb og et område over lengre tid. Når politiutdanningen skjer i andre fylker og landsdeler, sikres ikke tilknytningen til Finnmark, noe som reduserer sannsynligheten for varig arbeid der. Et pilotforsøk med desentralisert i politiutdanning i Finnmark kan være et egnet virkemiddel for å øke tilknytningen til Finnmark under utdanningen. Politihøgskolens eksisterende studiesteder kan ikke brukes til dette formålet, da de ikke er lokalisert i Finnmark.

Politiutdanning i Finnmark vil gi flere politifolk med tilhørighet til Finnmark samt økt andel søkere og studenter med samisk tilhørighet. Dette legger til rette for et stabilt politi med god kunnskap om lokale forhold og som speiler befolkningssammensetningen. Det gir større nærhet mellom politi og folk i lokalsamfunnet, og gir også bedre beredskap og muligheter for å forebygge bedre.

En tilleggsutfordring er at manglende samisk språkkompetanse er en utfordring for politiet og effektivt politiarbeid i viktige deler av Finnmark. Den nye politiutdanningen i Alta vil bidra til bedre muligheter for politifolk til å beholde og opparbeide seg kompetanse i samisk språk.

SPØRSMÅL NR. 2816

Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 17. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch

Spørsmål:

Kan jeg be om å få en oversikt over antallet internasjonale studenter fra land utenfor EØS og Sveits på hver institusjon og på hvert enkelt studiested i 2022 og i 2023?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med statsbudsjettet for 2023 innførte regjeringen kostnadsdekkende egenbetaling for internasjonale studenter fra land utenfor EØS-området og Sveits.

Forutsetningen som regjeringen og stortingsflertallet la til grunn, var at innføringen ville gi en reduksjon i søkertall på om lag 70 pst. Tall innsamlet fra Khrono tyder på den faktiske nedgangen er på om lag 80 pst.

Svar:

Kunnskapsdepartementet har innhentet informasjon om antallet studenter som er registrert med statsborgerskap fra land utenfor EØS og Sveits ved hver enkelt institusjon for studieåret 2022-2023 fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), som følger i tabellen under. Tilsvarende tall for studieåret 2023-2024 vil bli tilgjengelige på et senere tidspunkt. I statsbudsjettet for 2023 anslo departementet en nedgang på 70 pst. for nye studenter fra land utenfor EØS og Sveits. Hva de endelige tallene viser må vi avvente til etter studiestart og fristene for å betale studieavgift har gått ut.

<i>Institusjon</i>	<i>Antall Studenter</i>
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	50
Barratt Due Musikk institutt	3
Bergen Arkitekthøgskole	12
Dronning Mauds Minne Høgskole	6
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	85
Handelshøyskolen BI	1104
Høgskolen i Innlandet	187
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	74
Høgskolen i Østfold	163
Høgskolen i Volda	82
Høgskolen på Vestlandet	313
Høyskolen for ledelse og teologi	172
Høyskolen Kristiania	30
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS	4
Kunsthøgskolen i Oslo	54
Lillehammer Institute of Music Production Industries	7
Lovisenberg diakonale høgskole	13
MF vitenskapelig høyskole	154
NLA Høgskolen	87
Nord universitet	275
Norges handelshøyskole	185
Norges idrettshøgskole	30
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	346
Norges musikkhøgskole	58
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	1554
Noroff	17
Norsk gestaltinstitutt	7
OsloMet – storbyuniversitetet	644
Samisk høgskole	8
Steinerhøyskolen	41
Universitetet i Agder	386
Universitetet i Bergen	849
Universitetet i Oslo	1709
Universitetet i Stavanger	1076
Universitetet i Sørøst-Norge	715
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	625
VID vitenskapelige høgskole	168
<i>Andre</i>	7
<i>Totalt</i>	<i>11300</i>

SPØRSMÅL NR. 2817**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for nedgangen i antall politiansatte i Trøndelag politidistrikt, og vil det bli ansatt flere i innværende år?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Trøndelag politidistrikt 17 færre politiårsverk ved utgangen av juni sammenlignet med utgangen av januar. Sammenlignes gjennomsnitt for 2022 med utgangen av juni 2023, er nedgangen på hele 33,5 politiårsverk.

Svar:

Det er opp til det enkelte politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene slik de finner det mest hensiktsmessig så lenge det er i tråd med føringene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall ansatte i Trøndelag politidistrikt, og det er derfor opp til politimesteren å prioritere antall ansatte opp mot andre behov. Hvorvidt Trøndelag politidistrikt vil ansette flere polititjenestepersoner i løpet av 2023 er

derfor avhengig av prioriteringene som gjøres av politimesteren i distriktet. Jeg har tiltro til at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft innenfor de rammene Stortinget og departementet har satt.

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan få betydning for bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er noen færre politiårsverk i Trøndelag politidistrikt i juni sammenlignet med januar. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb mv.

Jeg vil understreke at denne regjeringen prioriterer politiet. Da vi tiltrådte ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022. I årets budsjett prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på bl.a. sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Økningen vil bidra til at politiet kan ha et høyt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Trøndelag politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 2818**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for nedgangen i antall politiansatte i Øst politidistrikt og vil det bli ansatt flere politifolk i innværende år?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Øst politidistrikt per. 31.01.2023 1326,5 politistillinger. Per

30.06.2023 var det 1279. Dette tilsvarer 47,5 færre stillinger siden januar i år.

Svar:

Det er opp til det enkelte politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene slik de finner det mest hensiktsmessig så lenge det er i tråd med føringene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall ansatte i Øst politidistrikt, og det

er derfor opp til politimesteren å prioritere antall ansatte opp mot andre behov. Hvorvidt Øst politidistrikt vil ansette flere polititjenestepersoner i løpet av 2023 er derfor avhengig av prioriteringene som gjøres av politimesteren i distriktet. Jeg har tiltro til at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft innenfor de rammene Stortinget og departementet har satt.

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan få betydning for bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er noen færre politiårsverk i Øst politidistrikt i juni sammenlignet med januar. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen

gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb mv.

Jeg vil understreke at denne regjeringen prioriterer politiet. Da vi tiltrådte ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022. I årets budsjett prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på bl.a. sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Økningen vil bidra til at politiet kan ha et høyt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Øst politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 2819

Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan justisministeren utarbeide og sende over en oversikt over hvilke tjenestesteder i Øst politidistrikt som har fått reduksjon av politistillinger på totalt 47,5 årsverk så langt i 2023?

Bemanninga i politiet følger føreseielege sesongvariasjonar. Typisk synk til dømes bemanninga om våren. Utviklinga i talet på årsverk i perioden 31.01.23 til 30.06.23 fortel lite om utviklinga i talet på årsverk i politiet over tid. I perioden 30.06.21 til 30.06.21 har talet på årsverk i politiet auka med 602.

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Øst politidistrikt per. 31.01.2023 1326,5 politistillinger. Per 30.06.2023 var det 1279. Dette tilsvarer 47,5 færre stillinger siden januar i år.

Svar:

Eg kan ikkje gi ut tal for kvar enkel tenestestad i Aust politidistrikt slik representant Pettersen har bede om. Desse tala er underlagt teieplikt etter offentleglova § 13 første ledd, jf. politiregisterlova § 23 anna ledd.

Generelt kan eg likevel opplyse om kva tenestestader i Aust politidistrikt som har fått reduksjon i politiårsverk i perioden 31.01.23 til 30.06.23. Dette er Indre Østfold politistasjon, Aurskog-Høland politistasjon, Eidsvoll og Hurdal politistasjon, Fredrikstad politistasjon, Gardermoen politistasjon, Sarpsborg politistasjon, Halden politistasjon, Lillestrøm politistasjon, Lørenskog politistasjon og Ullensaker politistasjon.

SPØRSMÅL NR. 2820**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvordan pilotforsøket med politiutdanning i Alta er planlagt praktisk gjennomført, finansiert og om studiestedene som skal drifte utdanningen vil bli kompensert?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 1. august kunngjorde regjeringen at det skal etableres en desentralisert og samlingsbasert politiutdanning i Alta. Pilotforsøket er ifølge pressemeldingen en del av regjeringens lokalpolitiplan som vil legges fram i løpet av 2023.

Svar:

Pilotforsøket vil bestå av et kull med 24 studenter som starter utdanningen skoleåret 2025/2026 og som fullfører våren 2028. Andre studieår på politiutdanningen gjen-

nomføres som vanlig ved at studentene skal ut i praksis. Praksisen foregår ved et av landets tolv politidistrikter, og studentene kan legge inn ønsker om praksissted som vanlig. For studentene i pilotforsøket vil man søke å legge til rette for praksisår i et av de tre nordligste fylkene. Undervisningen vil foregå i lokalene til en av utdanningsinstitusjonene som allerede eksisterer i Alta. Selve utdanningen vil driftes av et eller flere av Politihøgskolens egne studiesteder. For å sikre at utdanningen har samme kvalitet som den eksisterende politiutdanningen, vil Politihøgskolen bruke tiden fram mot studiestart til å planlegge og forberede tilbudet. Øvrige praktiske og faglige forhold vil avklares i denne perioden. Pilotforsøket skal evalueres og danne grunnlag for en vurdering av om tilbudet skal gjøres permanent.

Spørsmål om finansiering vil avklares i arbeidet med statsbudsjettet. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 legges fram i oktober 2023.

SPØRSMÅL NR. 2821**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 14. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for grunnlaget for beslutningen om å etablere et pilotforsøk med politiutdanning i Alta, herunder hvordan prosessen har vært i forkant av beslutningen?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 1. august kunngjorde regjeringen at det skal etableres en desentralisert og samlingsbasert politiutdanning i Alta. Pilotforsøket er ifølge pressemeldingen en del av regjeringens lokalpolitiplan som vil legges fram i løpet av 2023. Jeg viser til en kronikk på Politiforum, og stiller

spørsmålstegn ved om Politihøgskolen har vært involvert i beslutningen om å sette i gang pilotprosjektet.

Svar:

Det har i flere år vært utfordringer knyttet til å rekruttere og beholde ansatte i Finnmark politidistrikt, særlig ansatte med samisk tilhørighet. I dagens sikkerhetspolitiske situasjon er det særlig viktig at politiet i Finnmark er stabilt og har god rekruttering. Lokal tilknytning øker sannsynligheten for å bli i en jobb og et område over lengre tid. Når politiutdanningen skjer i andre fylker og landsdeler, sikres ikke tilknytningen til Finnmark, noe som reduserer sannsynligheten for varig arbeid der. Et pilotforsøk med

desentralisert i politiutdanning i Finnmark kan være et egnet virkemiddel for å øke tilknytningen til Finnmark under utdanningen. Politihøgskolens eksisterende studiesteder kan ikke brukes til dette formålet, da de ikke er lokalisert i Finnmark.

Politiutdanning i Finnmark vil gi flere politifolk med tilhørighet til Finnmark samt økt andel søkere og studenter med samisk tilhørighet. Dette legger til rette for et stabilt politi med god kunnskap om lokale forhold og som speiler befolknings sammensetningen. Det gir større nærhet mellom politi og folk i lokalsamfunnet, og gir også bedre beredskap og muligheter for å forebygge bedre.

En tilleggsutfordring er at manglende samisk språkkompetanse er en utfordring for politiet og effektivt politiarbeid i viktige deler av Finnmark. Den nye politiutdanningen i Alta vil bidra til bedre muligheter for politifolk til å beholde og opparbeide seg kompetanse i samisk språk.

Politihøgskolen (PHS) er et særorgan i politiet, på linje med bl.a. Økokrim, Kripos og Utrykningspolitiet. JD har dialog med direktoratsleddet i politiet om slike saker, ikke med de ulike særorganene eller politidistriktene. Dette er vanlig praksis i staten. JD har hatt god dialog med Politidirektoratet (POD) om saken.

SPØRSMÅL NR. 2822

Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at muligheten for oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn tolkes for strengt eller brukes for lite i utlendingsforvaltningen i dag, sett i lys av at mennesker som har bodd lenger i Norge enn i landet de reiste fra ikke får opphold?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 8. august 2023 skal etter planen en besøksvert på Runde Miljøsentra fra Herøy sendes ut av landet etter å ha bodd 19 år på Sunnmøre. Mannen som opprinnelig er fra Burundi kom til Norge i 2004 som 16-åring, og har altså bodd lenger i Norge enn i Burundi. Foreldrene hans og søstrene hans ble drept før han flyktet. UDI trodde først ikke på hans historie, men skal senere ha kommet til at han snakket sant om opprinnelsen sin. Han har oppholdt seg i Norge som ureturnerbar asylsøker.

Tilsvarende historier om folk som har oppholdt seg lenge i landet og har nær tilknytning både til lokalsamfunnet de lever i og til Norge, men som likevel får beskjed om at de må forlate landet etter svært mange år, er kjent fra før.

Jeg har forståelse for om statsråden ikke vil kommentere på enkeltsaker, men summen av enkeltsaker bør danne grunnlag for å revurdere anvendelsen av regelverket på generelt grunnlag. Det finnes en åpning i utlendingsloven for å gi opphold på grunnlag av sterke menneskelige hensyn.

Svar:

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken departementet eller jeg har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere utfallet av og vurderinger i enkeltsaker.

Bakgrunnen for representantens spørsmål er en sak knyttet til en utenlandsk statsborger med langvarig ulovlig opphold i Norge etter avslag på søknad om beskyttelse (asyl). Som jeg understreket både i mitt svar av 22. mai 2023 på skriftlig spørsmål nr. 2191 og i mitt svar til Stortinget av 8. februar 2023, i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:85 S (2022–2023) om en ny engangsløsning for lengeværende asylsøkere og statsløse, har utlendinger med endelig avslag på søknad om beskyttelse en plikt til å forlate Norge av eget tiltak. Det er svært få land (om noen) som nekter å ta imot egne borgere som selv velger å returnere. Det er helt sentralt at vi fastholder plikten til å rette seg etter lovlig fattede vedtak. Terskelen for å gi oppholdstillatelse til voksne på grunnlag av sterke menneskelige hensyn etter langvarig ulovlig opphold er derfor svært høy. Hvorvidt vilkårene er oppfylt i den enkelte sak, vurderes som nevnt av UDI og UNE.

SPØRSMÅL NR. 2823**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 22. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan jeg få tilsendt vurderingen regjeringen har gjort av å ta i bruk CCS for å kutte utslippene fra Equinors anlegg på Melkøya?

Svar:

Olje- og energidepartementet godkjente 8. august 2023 utbyggingsplanen for Snøhvit Future-prosjektet.

Regjeringens vurdering av fangst og lagring av CO₂ som et alternativ til drift med kraft fra nettet fremkommer i vedtaket. Du finner brev med vedlegg på regjeringen.no, se [Kraft- og industriløft for Finnmark - regjeringen.no](#).

SPØRSMÅL NR. 2824**Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren bekrefte at pengar er lovleg betalingsmiddel på alle kollektivtjenester i Norge, og kva vil ministeren gjere med dei selskap som nektar reisande å betale med pengar?

GRUNNGJEVING:

I eit innlegg i SMP vart det gjenngjeve ein situasjon fra 18. juli på ein buss i strekninga Molde -Ålesund, der ei eldre dame vart nekta å betale med pengar. Når ei ung dame ville hjelpe til fekk ho streng beskjed frå bussjåføren om,

"ikkje bland deg i noe som ikkje har noko med deg å gjere".

I ein artikkel i TV2 skrives det at en 80 år gammel dame vart nekta buss fordi ho kun ville betale med pengar, og måtte gå av bussen.

Pengar er lovleg betalingsmiddel i Norge, og det kan ikkje vere slik at reisande skal bli nekta å bruke kollektivtjenester med bakgrunn i at ein ynskjer å betale med eit lovleg betalingsmiddel.

Svar:

Det følger av finansavtaleloven § 2-1 tredje ledd at en forbruker har rett til å gjøre opp med kontanter «hos betalingsmottakeren». Bestemmelsen reiser samtidig en del tolknings spørsmål, og det er derfor noe uklart hvor langt retten til kontant betaling rekker når man er utenfor situasjonen med varesalg over disk.

Justis- og beredskapsdepartementet har på bakgrunn av dette gjennomført en høring om forslag om endringer i finansavtalelovens regler om betalingsoppgjør med sikte på å styrke forbrukernes rett til å betale med kontanter. På bakgrunn av de særlige hensynene som gjør seg gjeldende ved betaling og tilgjengelighet for persontransporttjenester, har det vært foreslått en forskriftshjemmel som åpner for at det kan gis egne regler for disse tjenestene. Saken er nå til behandling. I tillegg er det ved kongelig resolusjon 26. mai oppnevnt et utvalg (Betalingsutvalget) som blant annet skal vurdere om forbrukernes rett til å gjøre opp med kontanter bør sikres bedre og hvordan det eventuelt kan gjøres.

SPØRSMÅL NR. 2825**Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 17. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at planane for oppgradering av kraft og nett i Finnmark ikkje går ut over utviklinga av kraft og nett på Vestlandet, og kva grep tek statsråden for å sikre fortgang i planlegginga og utbygginga av nett og kraft i den delen av landet med mest anstrengt nett- og kraftsituasjon i åra som kjem?

GRUNNGJEVING:

Regjeringens åpning for elektrifisering av gassanlegget på Melkøya og en storstilt kraftutbygging i Finnmark betinger en storstilt utbygging av kraftnettet. Regjeringen besluttet i går å godkjenne de endrede utbyggingsplanene for Snøhvit Future-prosjektet (endret PUD/PAD) og ga samtidig konsesjon til ny 420 kV-ledning fra Skaidi til Hyggevatn og 132 kV-ledning fra Hyggevatn til Melkøya, slik at nettutbyggingen kan settes i gang.

Det fremgår av gårdsdagens pressemelding og pressekonferanse at ny infrastruktur for strøm i Finnmark skal være i drift innen 2030, forutsatt konsesjon. Statnett vurderer at omsøkt 420 kV-ledning Skaidi–Lebesby, som i dag er til prioritert behandling hos NVE, samt en teknisk løsning ved Varangerbotn stasjon for bedre kraftutveksling med Finland, kan stå ferdig i 2030. Samtidig viser Statnetts områdeplan kan ny 420 kV Lebesby – Seidafjellet (Varangerbotn) stå ferdig senest i 2032, kanskje så tidlig som 2030.

Det fremheves at manglende nettkapasitet og en anstrengt kraftsituasjon er i dag en av de største hindringene for vekst og utvikling i Finnmark. Det samme gjelder Vestlandet. Slik det ser ut nå er ikke Vestlandet rigget for det grønne skiftet vi skal gjennom. Kraftlinjene til knutepunkt for sentrale lokasjoner for ny grønn industri må oppgraderes med en helt annen tidslinje enn dagens reguleringsregime tillater. Bergens næringsråd fremhever at flaskehalsen i nett og produksjon er det mest alvorlige hinderet og det som stopper industriutvikling i Vestlandet. Det fører også til at Vestlandet tidvis har de høyeste kraftprisene i Norden. Det er derfor helt avgjørende at den planlagte satsningen på kraft- og nettutbygging i Finnmark ikke går på bekostning av nødvendig oppgradering og utbygging av nett på Vestlandet.

Svar:

Kraftsystemet i Finnmark er i dag preget av lite fleksibilitet og flere lag med nettbegrensninger. Uten økt nettkapasitet er det ikke mulighet for nye, større industrietableringer eller ny kraftproduksjon i store deler av fylket. Det er av sikkerhetspolitisk betydning å legge til rette for utvikling av næringsliv i Finnmark. Jeg vil derfor sikre at NVE prioriterer konsesjonsøknader om nett og kraftproduksjon i nord, med særlig vekt på Finnmark, og be Statnett om å prioritere nettutvikling i Planområde nord. Olje- og energidepartementet vil dessuten vektlegge geopolitiske sikkerhetshensyn ved konsesjonsbehandling av nett og kraftproduksjon i området.

Regjeringen er samtidig opptatt av at kapasiteten i strømmettet forsterkes i hele landet. En prioritering av noe vil nødvendigvis medføre at noe annet ikke kan prioriteres like høyt. Jeg vil likevel påpeke at regjeringen har gjennomført flere tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettiltak, herunder har vi fått gjennomført en betydelig styrking av konsesjonsmyndighetene. NVE melder om en økning i antall behandlede konsesjoner i år, sammenlignet med i fjor. I vår la jeg også fram regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet som varsler ytterligere tiltak for å redusere tidsbruk på konsesjonsbehandling, samt en rekke forskriftsendringer som har til formål å legge til rette for en mer effektiv utnyttelse av nettet. Jeg forventer høy utbyggingsaktivitet også i andre landsdeler.

Styrkingen av konsesjonsmyndighetene gir også økte ressurser til behandling av søknader om ny produksjon. Konsesjonsbehandlingen av vindkraft ble gjenopptatt i 2022. Lovendringene vedtatt i juni 2023 medfører blant annet krav om arealavklaring etter plan- og bygningsloven i form av områderegulering på et overordnet nivå før det kan gis konsesjon etter energiloven. Det er nå et begrenset antall meldinger og søknader om ny produksjon til behandling i NVE, men dette antas å øke. For kraftproduksjon skal anlegg som bidrar med betydelig produksjon eller fleksibilitet i kraftsystemet prioriteres.

Jeg nevner i denne sammenheng også at regjeringen har lyst ut de to første havvind-områdene Utsira Nord utenfor kysten av Rogaland og første fase av Sørilige Nordsjø II.

På Vestlandet er det flere nettprosjekter i planleggings- eller utbyggingsfasen. Statnett er blant annet i gang med å oppgradere 300 kV ledningen mellom Aurland og Sogndal til 420 kV. Ledningen vil bidra til bedre

overføringskapasitet mellom prisområde NO3 og NO5 over Sognefjorden. Statnett har videre søkt konsesjon for en ny 420 kV-kraftledning fra Blåfalli i Kvinnherad kommune til Gismarvik i Tysvær kommune. Departementet har nå saken til behandling, og prioriterer arbeidet høyt.

Olje- og energidepartementet ga i februar 2022 Statnett grønt lys til å videreutvikle, melde og konsesjonsøke de tiltak som anbefales i Statnetts konseptvalgutredning for Bergen og omland.

SPØRSMÅL NR. 2826

Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 18. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Dersom det er slik regjeringen sier at elektrifiseringen av Melkøya ikke skal gå på bekostning av andre industri- og næringsprosjekt i Finnmark, vil statsråden da sikre at det åpnes for videreutvikling av nye nærings- og industriprosjekt i Finnmark som vil kunne være ferdig før 2030, ved at bedrifter som står bak Equinor i kø vil få godkjent nett- og strømtilknytning innenfor rammen av den nye kraften som loves i regjeringens «Kraft og industriløft for Finnmark»?

BEGRUNNELSE:

Manglende nettkapasitet og en anstrengt kraftsituasjon er i dag en av de største hindringene for vekst og utvikling i Finnmark. Samtidig som regjeringen i dag godkjenner Snøhvit Future-prosjektet, lanserte de en plan for betydelig utbygging av kraftproduksjon og nett i Finnmark. Målet med planen er å få på plass mer kraft enn det som kreves for å koble på Snøhvit Future, slik at kraftsituasjonen forbedres sammenliknet med dagens situasjon.

Svar:

Hammerfest LNG er Nord-Norges største industribygg og sysselsetter i dag 500 personer, og bidrar i tillegg med ringvirkninger tilsvarende til 900 årsverk i regionen. Snøhvit Future-prosjektet innebærer tiltak som både øker gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet, og forlenger levetiden på Hammerfest LNG. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år.

Det er forventet at 70 prosent av investeringene i utbyggingsfasen vil gå til bedrifter i Norge. En tredjedel av dette vil kunne tilfalle bedrifter i Nord-Norge, ifølge ret-

tighetshaverne. Det tilsvarer om lag 1 700 årsverk i regional sysselsettingseffekt.

Regjeringen har satt som mål at ny infrastruktur for strøm i Finnmark skal være i drift innen 2030, og at den fornybare kraftproduksjonen i Finnmark innen 2030 skal øke minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG, forutsatt at nødvendige konsesjoner innvilges. Regjeringen vil derfor sikre at NVE prioriterer konsesjonssøknader om nett og kraftproduksjon i nord, med særlig vekt på Finnmark, og be Statnett om å prioritere nettutvikling i Planområde nord.

NVE vil formelt etablere Finnmark som et eget kriterium for prioritering av konsesjonssaker. Det gjelder både nett og kraftproduksjon. Det innebærer at direktoratet vil flytte sakbehandlingskapasitet fra andre saker til saker som gjelder Finnmark. NVE vil også etablere en egen gruppe for å se saker for nett og produksjon i Finnmark i tett sammenheng.

Utvidelse av Skaidi stasjon til 420 kV-stasjon er en forutsetning for gjennomføring av Snøhvit Future-prosjektet, men legger samtidig til rette for innmating av ny kraftproduksjon i Hammerfestområdet og er et godt utgangspunkt for videre utbygging østover på det spenningsnivået. Statnett har også vurdert at omsøkt 420 kV-ledning Skaidi–Lebesby, som allerede er til prioritert behandling hos NVE, samt en teknisk løsning ved Varangerbotn stasjon for bedre kraftutveksling med Finland, kan stå ferdig i 2030, gitt at tiltakene får konsesjon. Disse tiltakene muliggjør industrivekst også øst i Finnmark. NVE vil videre prioritere behandlingen av 420 kV Lebesby–Varangerbotn, som Statnett har søkt konsesjon til. Dette vil legge til rette for økt forsyningsikkerhet og økt forbruk og produksjon i Øst-Finnmark.

Det er Statnett som har ansvaret for å vurdere om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til nye forbrukskunder eller økt kapasitet til eksisterende kunder i trans-

misjonsnettet. Statnett har allerede reservert kapasitet til om lag 1 100 MW nytt eller økt forbruk nord for Ofoten, inkludert 350 MW til Hammerfest LNG. På bakgrunn av

regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark kan det frigjøres nettkapasitet til andre formål. Statnett jobber nå med å finne ut hvor og når dette kan skje.

SPØRSMÅL NR. 2827

Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 15. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren vise til at ferjeselskapa kan nekte reisande å bruke lovlege betalingsmidlar slik som pengar og bankkort, og er dette lovleg ombord i ferjer når dette umogeleg kan vere lovleg i til dømes kollektivtjenester og, er det lovleg å ta slike skyhøge gebyr for ferjereisande som ikkje har ferjeavtale?

GRUNNGJEVING:

I ein artikkel i SMP går brukarar av ferjer knallhardt ut mot skyhøge gebyrer som blir ilagt for ferjereisande dersom en ikkje har autopass eller brikke.

Utan ferjeavtale er det svindyrt å ta ferjer, i tillegg til fullpris kjem eit gebyr på 70 kr.

Gebyret er i mange tilfeller omlag like dyrt som sjølve ferjebilletten. mannskapet tar som kjent ikkje imot betaling ombord.

For kvar strekning ein tek får ein altså 70 kr i gebyr pr strekning.

Tur/retur på samme ferja blir slått ihop som eit tillegg på 70 kr, men fleire ferjesamband på ein dag fører til fleire gebyr.

Det er ulike ordningar oppretta ikring betaling, men alle ordningane forutsetter at ein har internett og brukar data.

I artikkelen kjem det fram at fleire har ikkje internett, og fleire har ikkje røyvd eit tastatur og kjem heller ikkje til å gjere dette.

Pengar er eit lovleg betalingsmiddel, bankkort det samme. At ferjeselskapa har oppretta ei ordning der det i realiteten ikkje er anledning til å kunne betale med lovlege betalingsmidlar kan rett og slett ikkje vere lov. Enda verre blir det når skyhøge gebyr blir ilagt, der gebyra kan vere høgare enn sjølve ferjebilletten.

I dei fleste ferjer er der terminalar i kafear og liknande, der det ikkje ville vere noko problem for dei som ynskjer

dette å betale for ferjeturen der. dette ville også kunne gjelde ein del turistar.

Skyttel som håndterer utsendinga av desse fakturaene begrunner dette med meirkostnadar for å hente eigaropplysningar, sende faktura, ta imot betaling, systemkostnadar, bemanningskostnadar, håndtering av returpost. Dette er sitat frå artikkelen og frå Skyttel sjølv.

Her legger altså Skyttel inn berekningar på kostnadar som slett ikkje kan holde vatn. Å rekne inn bemanningkostnadar kan til dømes umulig vere lov og eg viser der til finansavtalelova.

Slik ferjedrifta er lagt opp pr i dag, blir altså lovlege betalingsmidlar i Norge nekta å kunne brukast.

Svar:

Utgangspunktet er at forbrukarar har rett til å gjere opp med kontantar. Dette er no regulert i finansavtalelova § 2-1 (tidlegare lovs § 38). Likevel gjeld det ikkje ein absolutt rett til kontant betaling på alle stadar der ei teneste vert tilboden. Det må derimot gjevast tilgang til kontant betaling på betalingsmottakaren sin forretningsstad. Det vert vist til Lovavdelingas tolkingsuttale av 12.04.2013 (Saknummer 12/3390 EP). Etter lova kan betalingsmottakar gje nærare anvisning om betalingsmåten, dersom dette ikkje medfører vesentleg meirutgift eller andre ulemper for betalar. Det er opp til ferjeselskapa å sørge for dette.

I samband med endringar i yrkestransportlova i 2022 la Samferdselsdepartementet til grunn at forbrukaren sin rett til kontant betaling ikkje hindrar gjennomføring av elektronisk billettering på eit ferjesamband. Det vert vist til Prop. 116 L (2021-2022) pkt. 5.5.3. Endringane opnar altså for at ferjeselskapa kunne velje å utføre elektronisk billettering utan å ha ei løysning for kontant betaling på ferja.

Det kan og nemnast at både AutoPASS for ferje og AutoPASS på veg praktiserer kontantfrie betalingsløysingar.

Finansavtalelova §2-4 regulerer gebyr for bruk av betalingsinstrument og betalingsmiddel, og reglane der vart sist endra med verknad frå 1. januar 2023. I paragrafen blir det mellom anna stadfesta at gebyret ikkje skal

overstige betalingsmotakars faktiske kostnad ved å skrive ut og sende rekninga.

Samferdselsdepartementet har kontakta Statens vegvesen som informerer om at dei ikkje er kjend med at dagens bruk av gebyr ikkje er i tråd med regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2828

Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 14. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

For å få mer kollektivtransport, sykkel og gange i mindre byområder ble det opprettet en tilskuddsordning til fem byområder for å styrke satsingen på dette. Men pengene kan ikke brukes på drift, bare investeringer. Mange kollektivtilbudsforbedringer er derimot avhengig av driftsmidler. For å få flere bussavganger trenger man mer driftsmidler, ikke bare investeringer.

Hva er bakgrunnen for at disse midlene kun kan gå til drift, og vil samferdselsministeren endre denne regelen for å sørge for enda bedre kollektivforbedringer?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan 2022-2033 er det lagt til grunn en ny fireårig tilskuddsordning på totalt 600 mill. kr tidlig i planperioden for å styrke satsingen på kollektivtransport, sykling og gange i mindre byområder. Hensikten med ordningen er å legge til rette for en klima- og miljøvennlig byutvikling og god framkommelighet. Det er en forutsetning at de lokale partene forplikter seg til å følge opp nullvekstmålet, og også gjennomfører tiltak innenfor egne ansvarsområder som bidrar til måloppnåelse. Det statlige tilskuddet skal gå til mindre investeringer i gang- og sykkelveier og kollektivtiltak. Midlene skal ikke brukes til drift av kollektivtransport. Tilskuddet vil inngå som statlig bidrag i de bompengefinansierte bypakkene i de aktuelle byene, og bypakkene må ha en styringsmodell der alle partene er representert. De aktuelle byområdene er Bodø, Ålesund, Haugesund, Vestfoldbyen (Larvik, Sandefjord og Tønsberg) og Arendal/Grimstad.

Svar:

For regjeringen har det vært viktig å gi et løft for satsingen på kollektivtransport, sykling og gange i mindre by-

områder. Vi har derfor prioritert midler over statsbudsjettet de siste to årene til dette tilskuddet. Midlene går til mindre investeringer i for eksempel gang- og sykkelveier og holdeplasser for buss, som er varige tiltak og som vil kunne gi en langsiktig effekt på reisemiddelfordelingen i disse byene.

Tilskuddet har i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 en tidsavgrensning på fire år. Drift av kollektivtransport er et fylkeskommunalt ansvar, og finansiering av dette området må ha et langsiktig perspektiv. Vi ser at en stadig større del av den lokale kollektivtransporten i Norge finansieres med øremerkede tilskudd ut over rammetilskuddet. Det kan gjøre det krevende å opprettholde kollektivtilbudet over tid. Vurderingen har derfor vært at et tidsavgrenset tilskudd, som vi har i dette tilfellet, er bedre egnet for å finansiere investeringstiltak som vil ha effekt ut over tilskuddsperioden, framfor driftstiltak som krever mer langsiktig finansiering.

SPØRSMÅL NR. 2829**Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statsminister Jonas Gahr Støre sa på pressekonferansen om Melkøya at «Dette blir det største klimagasskuttet vedtatt av en norsk regjering. Dette vil kutte utslippene av klimagasser med 850 000 tonn.»

Mener statsråden det er redelig å si at man kutter klimagasser med 850 000 tonn, når man ikke har garanti for at ikke store deler av utslippene bare flyttes utenfor Norges grenser?

BEGRUNNELSE:

Uttalelsen fra statsministeren fremstår som egnet til å villede. Gassen som ikke blir brent i kraftverket på Melkøya vil bli brukt til andre formål. Typisk vil den eksporteres med annen gass, og eksempelvis bli brukt i industrien i Tyskland eller andre land. Som fagdirektør i SSB skriver i Energi og Klima er det tvilsomt at dette vil gi globale klimagassutslipp. Det er mulig det kan ha noe effekt om gassen fortrenger kull, men jeg har ikke sett faglig grunnlag for å hevde at det vil skje i et omfang på 850 000 tonn CO₂. Siden kvotemarkedet regulerer totalutslippene, vil redusert utslipp i Norge fort øke utslippene i andre deler av kvoteområdet, altså får vi kun lavere kvotepris og ikke redusert utslipp totalt. Også Faktisk.no har i en artikkel konkludert med at den globale klimaeffekten av elektrifisering er usikker. Når man da bruker all tilgjengelig kraft i en region, samt fort kommer i strid med urfolks rettigheter ved ny utbygging av nett og kraft, burde man være mer trygg på effekten. Slik som karbonfangst og lagring ville gitt hvis man heller rensket kraftverket. Om man skal få med befolkningen på klimaomstillingen er det svært ukløkt å villede de med tiltak som dette.

Svar:

Beslutningen om å legge om kraftforsyningen på Hammerfest LNG, fra drift med gassturbiner til full drift med kraft fra nettet, innebærer at utslippene fra anlegget kuttes med 850 000 tonn CO₂ per år gjennom omlegging til bruk av fornybar kraft. Dette innebærer et vesentlig kutt i klimagassutslippene i Norge.

De globale utslippsreduksjonene som følge av et enkelt utslippsreducerende tiltak i kvotepliktig sektor, må ses i sammenheng med de samlede utslippsreduksjonene innenfor det europeiske kvotesystemet (EU ETS). Utslippsreduksjoner innenfor kvotepliktig sektor vil

frigi kvoter som, hvis de ikke slettes, kan brukes av andre kvotepliktige virksomheter. En kan derfor ikke uten videre forvente en vesentlig reduksjon i globale utslipp utover det som skjer som følge av utslippstaket i EU ETS som følge av et enkelt tiltak for å redusere utslippene i kvotepliktig sektor i Norge.

En annen effekt på de globale utslippene er via energimarkedene hvor økt norsk gasseksport påvirker globale produksjonsutslipp av gass og hvordan verden da justerer sin energibruk. Disse effektene gir andre resultater. Departementet har beregnet netto klimagassutslipp som en følge av økt gassproduksjon av Snøhvit Future-prosjektet basert på en utredning gjennomført av Rystad Energy, jf. omtale i Prop. 97 S (2022-2023) kap. 4.4. Beregninger viser at den økte produksjonen av gass som en følge av Snøhvit Future-prosjektet vil kunne redusere de globale klimagassutslippene med om lag 50 mill. tonn CO₂-ekvivalenter når de ulike effektene i kvote- og energimarkedene hensyntas. Denne typen beregninger er naturlig nok usikre og resultatene påvirkes av ulike forutsetninger om fremtidig utvikling

Stortinget har gjentatte ganger besluttet å stille petroleumssektoren overfor en høyere utslippskostnad enn kvoteprisen, samtidig som det har vært godt kjent at utslipp fra petroleumssektoren er del av det europeiske kvotesystemet.

Videre ba Stortinget i juni 2020 regjeringen sammen med bransjen legge frem en plan for hvordan utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel reduseres med 50 pst. innen 2030 innenfor dagens virkemiddelbruk. Planen skulle ivareta hensynet til kostnadseffektive utslippsreduksjoner og ferdigstilles i løpet av 2021. Solberg-regjeringen presenterte en slik plan i Meld. St. 36 (2020-2021). I meldingen vises det konkret til Hammerfest LNG som et av de prosjektene som er nær beslutning og som kan bidra til betydelige utslippsreduksjoner fra petroleumsproduksjonen. Dette har rettighetshaverne og regjeringen nå fulgt opp ved henholdsvis å beslutte og godkjenne energiomleggingen ved anlegget som del av Snøhvit Future-prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 2830**Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 15. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Vil regjeringen lytte til forslagene fra Matsentralene, og innen hvilken dato kan vi forvente at overskuddsmat fra cruise- og offshoresektoren kan doneres bort til trengende fremfor å kastes i søpla?

BEGRUNNELSE:

Cruiseskip har i dag store mengder overskuddsmat som de ønsker å donere bort til Matsentralene eller ideelle organisasjoner. Behovet er større enn noen gang. I år har Matsentralen Vestland delt ut nærmere 20 prosent mer mat enn i fjor, som også var et rekordår.

Fremskrittspartiet fikk i mars flertall for et forslag på Stortinget om at cruiseskip og offshoresektoren skulle få donere mat i Norge, istedenfor at denne maten ble kastet. Regjeringen utreder nå hvordan dette skal løses. Forslagstiller mener det er kritikkverdig at dette viktige tiltaket for å unngå matsvinn og sikre mat til Norges svakeste burde vært klart allerede, slik at enorme mengder matsvinn i høysesongen kunne vært unngått.

Leder i Matsentralen Vestland, Monica Rieber-Mohn Fuhr, har i Bergens Tidene foreslått to måter å løse problemet på.

Det ene er å fjerne toll og avgifter fra norskprodusert mat som blir sendt ut til internasjonalt farvann.

Det andre er å endre lovene slik at utenlandsk mat fra cruiseskip kan bli donert.

Svar:

Eg syner til at Stortinget i sitt oppmodingsvedtak nr. 545 frå 23. mars 2023 har bedt regjeringa om å «...avklare om handlingsrommet for donasjon av overskuddsmat til veldedige formål fra cruiserederier og skipshandlere mv. reelt begrenses av EU/EØS-regler, og avstemme regelverket i Norge med EU-land, med forbehold om at norske veterinærmyndigheter anser dette som forsvarlig». Dette oppmodingsvedtaket vart sendt for oppfølging 3. mai 2023.

Eg syner vidare til svar frå Finansministeren datert 21. februar 2023 i samband med Stortinget si handsaming av Dokument 8:116 S (2022–2023), der det vert gjort greie for regelverket knytt til veterinær grensekontroll av mat som blir importert frå tredjeland.

Som nemnt i Finansministeren sitt brev av 21. februar, har Mattilsynet hatt kontakt med andre EU/EØS-land for å sjå på kva slags handlingsrom det eventuelt er i regelverket innanfor dyrehelse- og folkehelsemessige forsvarlege rammar.

Det vil vera særst viktig for meg at om det skal gjerast endringar må det ikkje bidra til auka risiko for verken folkehelsa eller dyrehelsa i Noreg. Det krev grundige vurderingar.

Arbeidet med å sjå på kva slags handlingsrom som kan vere og korleis dette kan følgjast opp i Noreg, er ikkje avslutta. Eg vil kome attende til Stortinget på eigna måte for å rapportere om status for saka.

SPØRSMÅL NR. 2831**Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 17. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva grunner statsråden sin forutsetning om at UDI har tildelt kontrakten til Apartments AS korrekt ut i fra tilgjengelig informasjon på tildelingstidspunktet på?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2753 av 01.08.23, samt statsrådets svar på spørsmålet av 07.08.23. Fra statsrådets besvarelse, fremheves særlig siste setning:

«Jeg legger til grunn at UDI har tildelt kontrakten til Apartments AS korrekt ut ifra tilgjengelig informasjon på tildelingstidspunktet, og jeg legger til grunn at UDI vil forholde seg kontraktsmessig korrekt i den videre oppfølgingen.».

Fra medienes dekning av saken, fremgår det at formannskapet i Holmestrand vedtok 20. juli å sende en uttalelse til UDI om at det ikke er forenlig med reguleringsbestemmelsene å drive asylmottak ved Holmestrand Fjordhotell. Videre fremgår at UDI til tross for dette inngikk kontrakt med Apartments AS den 1. august, om drift av asylmottak ved Holmestrand fjordhotell.

<https://www.jarlsbergavis.no/nytt-nei-til-asylmottak-pa-fjordhotellet/s/5-26-452073>

<https://www.jarlsbergavis.no/siste-udi-og-apartments-as-har-inngatt-kontrakt-om-drift-av-mottak-ved-holmestrand-fjordhotell/s/5-26-451996>

Spørsmålsstiller ønsker på denne bakgrunn å vite hva statsråden grunner sin forutsetning om at UDI har tildelt kontrakten til Apartments AS korrekt ut ifra tilgjengelig informasjon på tildelingstidspunktet på, da Holmestrand kommune 13 dager før kontraktsinngåelse sendte en uttalelse til UDI om at det ikke er forenlig med reguleringsbestemmelsene å drive asylmottak ved Holmestrand Fjordhotell.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til Stortinget på spørsmål nr. 2753 om reguleringsplaner og -bestemmelser ved etablering av asylmottak i Holmestrand kommune.

Det operative ansvaret for drift av asylmottak er delbert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlend-

ingsdirektoratet (UDI). Dette innebærer at UDI skal lyse ut tilbud, inngå kontrakter og følge opp disse kontraktene med driftsoperatørene.

UDI publiserte 13. juli 2023 på sin nettside at de hadde tildelt 28 nye avtaler om drift av asylmottak over hele landet. I oversikten over tildelingene fremgår det blant annet at UDI har tildelt Apartments AS en avtale for drift av asylmottak i Holmestrand med 150 plasser. Det fremgår videre at det er en karenperiode med anledning til å klage på tildelingene. Når karenperioden går ut sendes avtalene til signering. Kontraktene er ikke inngått før signering.

Som jeg tidligere har opplyst, ble ifølge UDI Apartments AS tildelt kontrakt som følge av at dokumentasjonen som ble lagt frem for UDI i tilbudet var i tråd med kravene i konkurransegrunnlaget. Denne dokumentasjonen inkluderte etter det UDI opplyser bekreftelse fra Holmestrand kommune datert 21. juni 2023 om at innkvartering av flyktninger i form av selvhushold, med tilleggstenester fra Apartments AS, vil være i samsvar med bygningens godkjente bruk og arealformål.

I etterkant av tildelingen har det fremkommet nye opplysninger. Deriblant bestrider kommunen at brukstillatelsen er gyldig og uttaler at eventuell tillatelse til et ordinært mottak krever bruksendring og er søknadspliktig.

UDI opplyser at kontrakten med Apartments AS nå er signert av begge parter, men at avtalen i praksis ikke trer i kraft før offentlige tillatelser og privatrettslige avtaler er i orden.

Jeg viser også til mitt svar til Stortinget på spørsmål nr. 2832.

SPØRSMÅL NR. 2832

Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 16. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden respektere lokaldemokratiet og de lokale vedtak, og dermed sørge for at det ikke etableres asylmottak på Holmestrand Fjordhotell?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2753 av 01.08.23, samt statsrådets svar på spørsmålet av 07.08.23. Temaet

for spørsmålet er etableringen av asylmottak ved Holmestrand Fjordhotell. Saksgangen i kommunen har vært som følger:

20. juli:

Formannskapet i Holmestrand kommune sendte en enstemmig uttalelse til UDI om at hotellet ikke er regulert til formålet, samt en rekke andre forhold som fasiliteter, internrettslige forhold fra sameiet som formannskapet mener har betydning for saken.

<https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/sier-nei-til-flyktningmottak-pa-hotell-i-holmestrand-1.16489843>

2. august:

1. Et enstemmig formannskap avslår anmodning om å ta i bruk hotell i Strandholmen 4 til asylmottak for midlertidig innkvartering av personer fordrevet fra Ukraina jf. Pbl. § 20-9.
2. Det gis ikke utsatt frist for klage på formannskapets vedtak av 22.07.2023. Avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak som kan påklages jf. Fvl. § 28.

<https://holmestrand.kommune.no/Kalender/CalendarEvent.aspx?Id=665&lang=1&Mid1=7>

9. august:

Formannskapet behandler klage fra Apartments AS etter avslag på søknaden om å ta i bruk hotell i Strandholmen 4 til asylmottak for midlertidig innkvartering av personer fordrevet fra Ukraina jf. Pbl. § 20-9.

Kommuneadministrasjonen og formannskapet mener en omgjøring av formannskapets enstemmige avslag vil være i strid med lokaldemokratiske hensyn.

<https://innsyn2.v-man.no/Holmestrand/innsyn-politisk/wfdocument.ashx?journalpos->

<tid=2021173574&dokid=542110&versjon=6&variant=A&pf=mote>

Spørsmålsstiller ønsker svar på om statsråden vil respektere lokaldemokratiet og de lokale vedtak i denne saken, og dermed sørge for at det ikke etableres asylmottak på Holmestrand Fjordhotell.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til Stortinget på spørsmål nr. 2753 om reguleringsplaner og -bestemmelser ved etablering av asylmottak i Holmestrand kommune.

Som tidligere opplyst er det operative ansvaret for drift av asylmottak delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette innebærer at UDI skal lyse ut anbud, inngå kontrakter og følge opp disse kontraktene med driftsoperatørene. Når det oppstår spørsmål i forbindelse med kontraktsinngåelse vil UDI forfølge det.

Når det gjelder etableringen av asylmottak på Holmestrand Fjordhotell er sider ved denne saken nå til behandling hos Statsforvalteren, og det er ikke naturlig at jeg uttaler meg om dette mens saken er til behandling der.

Jeg viser også til mitt svar til Stortinget på spørsmål nr. 2831.

SPØRSMÅL NR. 2833

Innlevert 9. august 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 10. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at det er rimelig av utlendingsmyndighetene å fatte vedtak om utkastelse etter flere tiår når myndighetene selv er skyld i at en sak ikke løses?

BEGRUNNELSE:

Denne uken har en sak i Ulstein kommune skapt et enormt engasjement i lokalbefolkningen. Mandag ble en 35 år gammel mann pågrepet og sendt til Trandum interneringsleir, og skulle etter planen sendes ut allerede tirsdag kveld. Det fikk derimot Oslo Tingrett satt en stopper for. Retten skal gjennomgå UNEs vedtak før saken skal avgjøres i retten. Flere medier, blant annet NRK, har skrevet om saken.

Mannen kom til Norge som 16-åring på flukt fra Burundi. Han hevdet at hans far var politisk aktiv og at familien hans ble drept i hjemlandet på grunn av dette. Norske myndigheter trodde hverken på at han var fra Burundi eller at han var mindreårig. Mannen kunne ikke vise til noen ID-papirer. Selv om han egentlig ble utvist i 2010 og UNE mener at han har oppholdt seg ulovlig i Norge i over 16 år. Likevel har han siden ankomsten vært registrert som ureturnerbar flyktning ettersom det ikke har vært mulig å bevise hvor han kom fra og har hele tiden siden oppholdt seg i Norge som ureturnerbar flyktning. Mannen har siden 2005 bodd i Ulstein kommune, hvor han har vært en aktiv del av lokalsamfunnet og blitt godt integrert. Først nå, etter nesten 20 år, har det blitt mulig å verifisere identiteten til mannen, og det har vist seg at han har snakket sant om sin bakgrunn og identitet hele veien.

Likevel har UNE fattet et vedtak om utsendelse, med henvisning til at mannen ikke lenger er mindreårig og at det er trygt å sende ham tilbake til Burundi.

Når norske myndigheter selv er delskyldig i at det har tatt så ufattelig lang tid å konkludere med at han har snakket sant siden han først kom hit, fremstår det som ytterst urimelig at han nå skal sendes ut av landet. Det bes ikke om at statsråden kommenterer på denne enkeltsaken konkret, men snarere etterspør jeg svar på om dette fremstår som rimelig i statsrådets øyne at mennesker kastes ut av landet etter så mange fordi norske myndigheter ikke evner å få bekreftet identiteten deres.

Svar:

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken departementet eller jeg har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere utfallet av og vurderinger i enkeltsaker.

Jeg vil understreke at det er helt sentralt at vi fastholder plikten til å rette seg etter lovlig fattede vedtak. Endelige vedtak kan bringes inn for domstolen for overprøving. For øvrig viser jeg til mitt svar på skriftlig spørsmål, dok. nr. 15: 2822 (2022–2023).

SPØRSMÅL NR. 2834

Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 28. august 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor mange barnehager og skoler har gjennomført kollektiv etterutdanning og videreutdanning i spesialpedagogikk og inkludering, og hvor mange har benyttet seg av støttekompetansepakkene og nettressursene?

BEGRUNNELSE:

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er halvveis i gjennomføringen. En viktig del av kompetanseløftet er kompetansebygging blant annet gjennom etter- og videreutdanning av lærere og pedagoger, og kollektiv etterutdanning. Til dette er det innført tilskuddsordninger, som også skal dekke nettressurser, kompetansepakker og videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Bollestad er stilet til helse- og omsorgsministeren, men siden dette er mitt ansvarsområde er det jeg som besvarer spørsmålet.

Jeg viser til mitt svar av 27. juni 2023 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2495 til stortingsrepresentant Bollestad om kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

For regjeringen er det svært viktig at alle elever uavhengig av bakgrunn og forutsetninger får en opplæring som er individuelt tilpasset. Vi jobber for at alle elever skal lykkes med å få en god utdanning. Skal vi få til det i praksis er det viktig å ha gode lærere, god allmennpedagogikk, men ikke minst også høyt nivå på det spesialpedagogiske tilbudet vi gir til elevene våre. For at flere elever skal lykkes i skolen har regjeringen satset tungt på etter- og videreutdanning innen spesialpedagogikk og har fortsatt styrkingen av Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis ble satt i gang høsten 2020 og er en oppfølging av Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Målet er å bygge kompetanse, både hos PP-tjenesten, hos tilsatte i barnehager og skoler og i hele støttesystemet i laget rundt barna og elevene, slik at alle barn og unge, uavhengig av forutsetninger, skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel.

Etterutdanning/kollektive kompetansetiltak

Hoveddelen av kompetanseløftet er tilskudd til lokal kompetanseutvikling med utgangspunkt i lokale behov. Kompetanseutviklingen skal skje i partnerskap med universitet eller høyskole. I 2023 ble det fordelt 135 mill. kroner til partnerskap mellom kommuner og universitet eller høyskole. Over 280 kommuner deltar i partnerskapene,

enten alene eller i nettverk med andre kommuner. Partnerskapene omfatter både offentlige og private eiere, og det er en forutsetning at PP-tjenesten er inkludert i arbeidet. Vi har ikke konkrete tall på hvor mange barnehager eller skoler som deltar i disse kommunene. Organisering av kompetansetiltakene er ulik og tilpasset lokale strukturer og behov.

November 2022 publiserte Utdanningsdirektoratet kompetansepakken Inkluderende praksis. Innholdet er utviklet i samarbeid med Statped og representanter fra fire ulike universitets – og høyskolemiljøer. Kompetansepakken har 4 moduler med tema inkluderende praksis, kultur for mangfold, tidlig innsats og gode overganger, og tilpasse og tilrettelegge. Kompetansepakken har også prosess- og lederstøtte til eier og leder.

Per 22.08.23 er det 8 020 registrerte brukere hvorav 1 642 er ledere. Kompetansepakken har mange målgrupper; eiere, ledere og andre ansatte i barnehage, grunnskole, SFO, videregående skole og PP-tjenesten. Med unntak av lederne, har vi ikke tall som viser hvilken målgruppe de registrerte brukerne tilhører. Kompetansepakken er tenkt brukt over tid, så det er per nå ingen som har fullført kompetansepakken om inkluderende praksis.

Utdanningsdirektoratet er også i ferd med å sette i gang et forskningsprosjekt hvor de skal undersøke hvordan kompetansepakken fungerer som et prosessverktøy i tilskuddsordningen med partnerskapene mellom universiteter og høyskoler og sektor.

Videreutdanning

For videreutdanning finnes det tall for antall lærere/ barnehagelærere som har fått studietilbud og hvor mange kommuner som har hatt lærere på videreutdanning. Vi har ikke datagrunnlag som viser hvor mange barnehager og skoler som er representert.

Det har vært nasjonale videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk for barnehagelærere siden 2020. Gjennom denne perioden har i alt 1 024 barnehagelærere fått tilbud. Tabellen under viser fordeling per år.

Årstall	Antall barnehagelærere som fikk videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk	Antall kommuner som har hatt barnehagelærere på videreutdanning
2023	571	176
2022	278	103
2021	105	60
2020	70	53
	1 024	

Siden 2019 har 3 710 lærere fått videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk. Tabellen under viser fordeling per år.

Årstall	Antall lærere som fikk videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk	Antall kommuner som har hatt lærere på videreutdanning
2023	1 491	268
2022	959	238
2021	547	183
2020	294	136
2019	419	187
	3 710	

Tallene for deltakere på videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk, viser en stor økning i etterspørsel etter denne kompetansen. Det er rimelig å anta at etterspørselen henger sammen med oppmerksomheten som Kompetanseløftet retter mot spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Nettbaserte støtteressurser

24. juni i år publiserte Utdanningsdirektoratet nye nettsider om “Spesialpedagogikk og tilrettelegging”. Totalt antall besøkende på disse sidene er 447 000. Direktoratet vet ikke hvem det er som har besøkt sidene. I tillegg til ansatte i barnehage og skole, kan det antas at f.eks. både PPT og foreldre også er innom disse sidene.

De nye nettsidene på udir.no om “Spesialpedagogikk og tilrettelegging” er utarbeidet i samarbeid med Statped. Sidene er bygd opp slik at de henger godt sammen med Statped sine sider. Utdanningsdirektoratet og Statped lenker til hverandres nettsider.

SPØRSMÅL NR. 2835**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 15. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for nedgangen i antall politiansatte i Innlandet politidistrikt og vil det bli ansatt flere politifolk i inneværende år?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Innlandet politidistrikt per. 31.01.2023 649,6 politistillinger. Per 30.06.2023 var det 632,3. Dette tilsvarer rundt 17 færre stillinger siden januar i år.

Svar:

Det er opp til kvart enkelt politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursane slik dei finn det best så lenge det er i tråd med føringane gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikkje lagt føringar for talet på tilsette i Innlandet politidistrikt, og det er derfor opp til politimeisteren å prioritere talet på tilsette opp mot andre behov. Om Innlandet politidistrikt vil tilsetje fleire polititenestepersonar i løpet av 2023 er derfor avhengig av prioriteringane som blir gjorde av politimeisteren i

distriktet. Eg har tiltru til at politimeisteren gjer dei prioriteringane som gir mest mogleg politikraft innanfor dei rammene Stortinget og departementet har sett.

Eg registrerer at politiet sjølv melder at dei har halde for høg fart på bemanningssida inn i 2023, og at dette kan få noko å seie for bemanningsutviklinga. Dette kan også vere noko av årsaka til at det er nokre færre politiårsverk i Innlandet politidistrikt i juni samanlikna med januar. I tillegg er det ikkje unaturleg med variasjonar i bemanninga gjennom året etter kvart som tilsette går av med pensjon, skiftar jobb osv.

Eg vil understreke at denne regjeringa prioriterer politiet. Då vi starta vart politiet mellom anna styrkt med 200 millionar kroner i budsjettet for 2022. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressursar på betre lokale polititene- nester og beredskap, og mindre på m.a. sentral adminis- trasjon og konsulentar. I tillegg har regjeringa nettopp fått gjennomført den største prioriteringa av politiet i eit revi- dert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med ein auke på 550 mill. kroner. Auken vil bidra til at politiet kan ha eit høgt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Innlandet politidis- trikt.

SPØRSMÅL NR. 2836**Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 15. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Hvilke funn fra FFIs rapport om valgpåvirkning anvendes for å forhindre valgmanipulasjon i årets kommune- og fylkestingsvalg, og hvordan arbeider statsråden med å forhindre at ny teknologi som kunstig intelligens misbrukes til valgmanipulasjon?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittene innenfor kunstig intelligens vil være svært viktige innenfor både næringslivet og offentlig sektor, men som all teknologi kan den både brukes og misbrukes.

Misbruk av generativ kunstig intelligens har vært kjent i lang tid. Faren for valgmanipulasjon ved bruk av for eksempel deep fakes, en avansert teknikk for å endre video- og lydmateriale, er reell og omtalt i Norges nasjonale strategi for kunstig intelligens. Etter at generativ kunstig intelligens for alvor ble allment tilgjengelig i fjor høst,

er det ikke bare blitt lettere å spre desinformasjon, men desinformasjonen er også blitt mer overbevisende. Bruk av kunstig intelligens til valgmanipulasjon er ved flere anledninger dratt frem som en av de store utfordringene med teknologien.

I fjor høst kom også Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) med en rapport om scenarioer for uønsket påvirkning i forbindelse med norske valg, med statsrådets eget departement, Kommunal- og distriktsdepartementet, som oppdragsgiver. En av konklusjonene i rapporten er at kunnskapsgrunnlaget om spredning av desinformasjon hele tiden må videreutvikles, blant annet grunnet teknologifremskritt. Siden den gang har de teknologiske fremskrittene fortsatt, og det er grunn til bekymring for teknologiens kapabilitet til valgpåvirkning.

Svar:

Regjeringa jobbar langs fleire spor for å sikre vala mot uønskt påverknad. At vala vert gjennomført på ein sikker og rett måte er avgjerande for at vi skal kunne ha tillit til valgjennomføringa og valresultata. Dette er derfor eit tema regjeringa arbeider aktivt med.

Regjeringa har sett ned ei arbeidsgruppe som skal jobbe med korleis vi kan styrke motstandsdyktigheita mot uønskt påverknad av val. For å ha god kontinuitet i dette arbeidet, skal arbeidsgruppa jobbe fram til og med stortingsvalet i 2025. Arbeidsgruppa sikrar at vi jobbar godt og koordinerer innsatsen på tvers av departementa og sektorane. Den er leia av Kommunal- og distriktsdepartementet og er samansett av medlemmer frå Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Utanriksdepartementet, Kultur- og likestillingsdeparte-

mentet og relevante underliggjande organ. Mellom anna er EOS-tenestene, Politidirektoratet, Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB), Valdirektoratet og Medietilsynet representerte.

Arbeidsgruppa la før sommaren fram ein tiltaksplan med 16 tiltak for å sikre valet. Tiltaka treff ulike aktørar og har som mål at både kommunar, veljarar, valmyndigheter og kandidatar ved valet skal få auka medvit om påverknad. Fleire av tiltaka handlar om å auke bevisstheita om korleis forsøk på uønskt påverknad kan skje. Derfor skal blant anna Medietilsynet gjennomføre kampanjar om kritisk medieforståing og utarbeide undervisningsopplegg om kunstig intelligens for å styrke kritisk medieforståing. I løpet av sommaren har alle kandidatar i årets val fått tilsendt ein informasjonsbrosjyre med sikkerheitsråd utarbeidd av EOS-tenestene.

Som representanten viser til, er det eit behov for å heile tida utvikle kunnskapsgrunnlaget for å halde tritt med utviklinga. Regjeringa held fram med forskning for å kartleggje og analysere om norske val vert utsett for uønskt utanlandsk påverknad. Departementet inngjekk i mai avtale med Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) om eit nytt treårig forskingsprosjekt om dette. Til skilnad frå oppdraga ved dei førre vala, vil vi no få kartlagt og analysert eventuelle forsøk på valpåverknad over ein lengre tidsperiode som inkluderer to val og eit mellomvalsår. På den måten er det truleg mogleg å få meir kunnskap om eventuelle forsøk på valpåverknad, også om det som skjer over lengre tid enn berre i vekene rundt sjølve valdagen. Denne innretninga er i tråd med anbefalingane frå dei tidlegare oppdraga. Forskarane vil utarbeide ein rapport om årets val som skal vere klar før årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 2837

Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 18. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen går det fram at «Opptappinga skal skje i samarbeid med partane i jordbruksavtalen og basert på nytt talgrunnlag». Ettersom man begynner med bakgrunnstall til jordbruksforhandlingene allerede i høst bør nytt talgrunnlag etableres så fort som mulig. Det er snart et år siden Gryttenutvalget kom med sin rapport, så

regjeringen har hatt mer enn god nok tid til å tenke seg om og ta en beslutning.

Når vil statsråden komme med nytt talgrunnlag?

BEGRUNNELSE:

Enighet om talgrunnlaget for en sammenligning av næringsinntekter i jordbruket med lønn for andre ar-

beidstakere er viktig for å få et rett oppgjør. Det er viktig at et nytt tallgrunnlag kommer på plass tidlig nok til at de kan brukes til neste års jordbruksforhandlinger. Om dette drar ut i tid, frykter jeg at det nye tallgrunnlaget ikke vil bli brukt før i 2025. Under Senterpartiets styre har det gått fra at 38 % av bøndene så lyst på fremtidsutsiktene på gården til kun 26 % gjør det. Dette er alvorlig og viser at en drastisk nedgangen har skjedd på bare 2 år. Videre viser landbruksbarometer for 2023 at kun ¼ av bøndene anbefaler unge å starte med matproduksjon. Det er kritisk å få snudd denne trenden. Gode inntektsmuligheter er viktig for å øke rekruttering til jordbruket og for å nå de jordbrukspolitiske målene. Nytt tallgrunnlag bør virkelig ikke dra lenger ut i tid!

Svar:

Jordbruksavtalane dei siste to åra har gjeve det største bidraget til nivåheving av inntektene i jordbruket som har vore levert i Noreg. Det er gjort i ein situasjon med ekstrem kostnadsvekst. Budsjettmidla til landbruket over statsbudsjettet er økt med 54 % sidan regjeringsskiftet. Dette viser kor høgt regjeringa prioriterer inntektsmuligheter for jordbruket.

Forhandlingane om jordbruksavtalen i vår vart gjennomført på ordinær måte, utan endringar i grunnlagsmaterialet. Budsjettnemnda for jordbruket skal i haust gjennomgå og revidere delar av talgrunnlaget.

I arbeidet med ein opptrappingsplan må vi sjå på vurderingane og anbefalingane i rapporten frå Gryttenutvalet. Næringsinntekt kan i utgangspunktet ikkje samanliknast med løn direkte, og inntekta til næringsdrivande

kan ikkje bli vedtatt slik løn kan. Det er derfor naudsynt å innarbeide avgrensingar og føresetnader, slik Stortingets inntektsmål for jordbruket alltid har hatt – og som det må ha. Gryttenutvalet foreslo ein operativ måte å innarbeide nødvendige avgrensingar og føresetnader for nivåsamantlikning på. Forslaget har fått mykje kritikk i høyringa.

I arbeidet med ein opptrappingsplan må det og takast omsyn til marknadssituasjonen, råvareprisar og kostnader, konkurransekraft mot import og substituttar, internasjonale avtalar og handlingsrommet i statsbudsjettet. Opptrappinga må gjerast på ein måte som ikkje står i motsetnad til andre landbrukspolitiske mål.

Vi ønskjer å kome fram til løysingar, som har tilstrekkeleg tillit både i samfunnet og i næringa. Regjeringa arbeider for å få fram ei sak for Stortinget så fort det er forsvarleg.

Avtalane dei to siste åra har lagt til rette for høgare inntektsvekst enn dei åtte åra før til saman. Mi meinig er at rask oppfølging av inntektsmålsettinga til no har vore viktigare enn ein plan. Arbeidet med ein opptrappingsplan vil ha høg prioritet for meg.

Mange med representanten Ulstein har vore svært oppteken av korleis ein reknar bondens inntekt. Men teknikk kan ikkje erstatte politikk. For at bøndene skal oppleve inntektsvekst trengs det politisk vilje. Og det har denne regjeringa vist mykje meir av enn den førre. Eg vil minne om at fleire av dei borgarlege partia stemte mot jordbruksavtalen i år. Denne regjeringa leverer ei inntekt-sopptopping som ein aldri ville fått med eit borgarleg fleirtal på Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2838

Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 22. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor har regjeringen kuttet alle midlene til Ønsketransporten, og vil Statsråden garantere at det opprettes en pott denne viktige organisasjonen i det minste kan søke på?

BEGRUNNELSE:

I 2017 startet fire ildsjeler Ønsketransporten. Nå har de 500 frivillige over hele landet, som bidrar til at folk som er rammet av sykdom skal kunne delta sosial, eksempelvis gjennom å delta i bryllupet til en i familien.

Ifølge Jærbladet har Ønsketransporten utstyr og kompetanse til å frakte veldig syke mennesker på en medisinsk forsvarlig måte.

Jeg har blitt kontaktet av lokale politikere, blant annet fra Rogaland, som nå er svært bekymret for tilbudet.

I 2020 sørget FrP for å få Ønsketransporten inn på statsbudsjettet, noe som sikret livsglede og sosialt samvær for stadig flere syke. Bare i 2022 doblet Ønsketransporten antallet oppdrag.

Nå har regjeringen fjernet øremerkede midler til organisasjonslivet, og henviser til søkbare midler.

Disse tilskuddsordningene har regjeringen spisset veldig, noe som gjør at innovative og nye tiltak ikke har en pott å søke på. Dette gjelder også Ønsketransporten.

Svar:

Det finnes i dag flere tilskuddsordninger rettet mot ideelle og frivillige organisasjoner og tilbud på Helse- og omsorgsdepartementets budsjettkapitler. Konkurransen om tilskuddsmidler er generelt stor. Helsedirektoratet har i 2023 mottatt søknader om tilskudd på 2 848 mill. kroner fra 559 ulike organisasjoner. Som representanten forstår, kan jeg ikke gi noen lovnader om tilskudd til enkeltorganisasjoner og forskuttere fremtidige budsjettforslag fra regjeringen.

Det er en hovedregel i økonomiregelverket for staten at tilskudd skal gis fra en tilskuddsordning der en bevilgning blir utlyst og fordeles på flere mottakere på grunnlag

av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier. En tilskuddsordning bidrar dermed til å ivareta verdier som likebehandling, transparens og etterprøvnbarhet i forvaltningen.

Over flere år har vi sett at unntaksbestemmelsen har blitt brukt hyppigere for å øremerke tilskudd til enkelte navngitte organisasjoner. Den økte andelen med øremerkinger har ført til at det har blitt stadig mindre penger til de søknadsbaserte ordningene. Vi vil ha åpne søknadsprosesser og tilskuddsordninger som alle aktuelle søkere kan søke fra. Vårt klare utgangspunkt er at alle bør ha lik anledning til å konkurrere om tilskuddsmidler. Påstanden om at tilskuddsordninger har blitt «spisset», medfører heller ikke riktighet.

Tilskudd skal ha tydelige målgrupper og rettfærdige tildelingskriterier for å være effektive, og det må være kvaliteten på tilbudet som avgjør hvor mye midler man får. Det vil gi større likebehandling. Det vil også gi mer forutsigbarhet for hele frivilligheten, og ikke bare de organisasjonene som er inne på statsbudsjettet. Tilbudene til brukerne blir bedre når institusjoner, organisasjoner og stiftelser må spisse og tydeliggjøre omtalen av sine tilbud og rapportering på måloppnåelse. Det gjøres best ved søknadsbaserte tilskuddsordninger.

SPØRSMÅL NR. 2839

Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 23. august 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Er statsråden enig i at praksisen fremstår som urimelig overfor elever med dårlig økonomi?

BEGRUNNELSE:

Matematikk 1P er et av flere obligatoriske fag på videregående skole (studiespesialiserende retning). For å få generell studiekompetanse må eleven bestå faget. Faget gjennomføres første året på videregående. Om eleven ikke består faget (dvs. får karakter 1) vil han/hun få et tilbud om å avlegge såkalt NUS-eksamen. Dette er i realiteten en skriftlig eksamen med samme innhold som privatisteksamen. Består eleven faget ved NUS-eksamen (dvs. karakter 2 eller høyere), er praksisen likevel at stand-

punktkarakter (karakter 1) fremkommer på vitnemålet og medregnes i poengberegningen ved søknad om høyere utdanning via Samordna opptak. Om eleven derimot hadde tatt samme eksamen (med samme eksamensoppgaver) som privatist ville ikke standpunktkarakteren ha fremkommet på vitnemålet, og eleven hadde dermed hatt høyere samlet poengsum ved søknad om høyere utdanning. I realiteten betyr dette at elever som har økonomisk evne å betale for privatisteksamen vil få bedre poengsum enn elever som ikke har dette. Dette framstår urimelig, og som noe som bør endres på. I det minste må elever som avlegger NUS-eksamen på VGS1 på en tydelig måte få nødvendig informasjon om konsekvensene av å avlegge slik eksamen når det gjelder poengberegningen ved søknad om høyere utdanning.

Svar:

Representanten stiller spørsmål ved rimeligheten av reglene om føring av karakterer ved ny, utsatt og særskilt eksamen (NUS-eksamen). Jeg vil derfor først redegjøre for reglene i et slikt tilfelle som representanten beskriver.

Når en elev i videregående opplæring får karakteren 1 i standpunktkarakter og ikke blir trukket ut til eksamen i faget, har eleven rett til særskilt eksamen i faget. I fag med en standpunktkarakter og flere eksamensformer, som matematikk 1P, vil det gjennomføres et trekk som bestemmer eksamensformen. For matematikk 1P er dette skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen. Eksamenskarakteren fra den særskilte eksamen vil da, så lenge den er 2 eller høyere, føres i tillegg til standpunktkarakteren. Faget er da bestått, selv om eleven får standpunktkarakteren 1 i faget på vitnemålet. Eleven har mulighet til å gå opp til privatisteksamen senere, og kan dermed få erstattet både standpunktkarakteren og karakteren fra særskilt eksamen.

Ved særskilt eksamen kan eleven få utstedt første-gangsvitnemål med den nye karakteren, og kan dermed konkurrere om opptak til høyere utdanning i denne kvoten. Ved konkurranse om opptak vil poenggrensen her være lavere enn i ordinær kvote. Elever som har tatt opp fag som privatister etter videregående opplæring vil konkurrere i ordinær kvote ved opptak til høyere utdanning, og vil derfor måtte ha en høyere poengsum for å komme inn på tilsvarende studium. Elever kan imidlertid forbedre fag som privatist mens de går i videregående, og samtidig få førstegangsvitnemål. Dette gjelder elever som

tar opp fag før de er ferdige med VG3, slik at det vanligvis bare gjelder fag fra VG1 og VG2. Jeg er enig med representanten i at det er viktig at elevene får god informasjon om hvilke regler som gjelder.

Konsekvensene av å gjøre endringer i reglene om føring av karakterer i forbindelse med særskilt eksamen og privatisteksamen underveis i videregående er ikke utredet med hensyn til eventuelle uheldige virkninger og nødvendig sammenheng i regelverket. I løpet av høsten vil Utdanningsdirektoratet sende et forslag til forskrift til ny opplæringslov på høring. Ny opplæringslov og forskrift er planlagt å gjelde fra 1. august 2024. Forskriftshøringen vil gi mulighet til å sende direktoratet innspill om hvilke regler som bør gjelde, blant annet om eksamen og vitnemål. I Meld. St 21 (2020-2021) Fullføringsreformen som ble behandlet i Stortinget våren 2021, var ett av de omtalte tiltakene at kravene til bestått vitnemål skal gjennomgås, inkludert forholdet mellom standpunktkarakter og eksamen. Det er for tidlig å si noe om hva som kan bli foreslått endret som oppfølging av dette, men også eventuelle endringsforslag som knytter seg til vitnemålskravene vil bli sendt på høring, slik at alle som ønsker, kan si sin mening.

Ordningen med særskilt eksamen er utarbeidet for elever som allerede er i en krevende situasjon, og det er ikke ønskelig at økonomi skal legge stein til byrden. Å legge til rette for at flere kan fullføre videregående og kvalifisere seg til høyere utdanning eller arbeidsliv er nettopp grunnen til at vi arbeider videre med Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen.

SPØRSMÅL NR. 2840

Innlevert 10. august 2023 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 22. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden at situasjonen i sommer ved fødeavdelingen på UNN i Tromsø har vært forsvarlig og hva er i så fall kriteriene for forsvarlighet og akseptabel tjenestekvalitet i føde- og barselomsorgen?

BEGRUNNELSE:

Sommeren utgjør mange steder en tid med høy aktivitet på fødeavdelingene samtidig som ansatte skal ta ut ferie.

Det skaper mange steder krevende forhold med sommerstengte avdelinger, mye overtid på de ansatte og overbelegg. Det har nå kommet fram gjennom saker i media at forholdene ved fødeavdelingen ved UNN i Tromsø i sommer har vært belastende og utrygge, både for de som jobber der og de fødende.

Fødeavdelingen i Tromsø har bare fire fødestuer, men har på det meste hatt ni fødsler samtidig i sommer. Det gjør at kvinner har måttet være i aktiv fødsel på gangen eller på rom der de ikke har tilgang på smertelindring og

som ikke er egnet for fødsler, for eksempel lunsjrommet og dagligstua. Det har vært kvinner i aktiv fødsel uten kontinuerlig tilsyn.

En kvinne forteller til avisa iTromsø om at hun med epidural og i aktiv fødsel ble liggende uten tilsyn i tre timer uten å få kontakt med ansatte når hun ringte på alarmen for hjelp. På barsel kom det heller ingen da hun var alene og ikke kom seg ut av senga uten hjelp. Hun ble liggende i sin egen avføring til hun fikk hjelp av moren sin.

I veilederen fra Helsedirektoratet står det:

«Av faglige kvalitetshensyn anbefales det i denne veilederen at alle fødende skal ha en jordmor hos seg så tidlig som mulig i aktiv fase av fødselen og til fødselen er over. Både syke og friske kvinner skal prioriteres og få den hjelpen og støtten de har behov for i denne delen av fødselen».

Leder i Jordmorforbundet, Hanne Charlotte Schjelderup, påpeker til samme avis at det er et svært alvorlig avvik når kvalitetskravet om en-til-en-omsorg ikke følges opp på grunn av for få jordmødre på jobb.

Jordmorforbundet sier til iTromsø at situasjonen er et resultat av nedprioritering av føde- og barseltilbudet. Når bemanninga i utgangspunktet er lav, vil man også være mindre rustet til å møte ferier og perioder med høyere belastning.

Klinikkssjef ved kirurgi- kreft og kvinnehelseklinikken, Rolv-Ole Lindsetmo, sier til iTromsø at kvaliteten på tjenesten ikke har vært optimal, men at det har vært forsvarlig, men at driften av de ansatte kanskje ikke har vært det da de har måttet jobbe mye overtid og doble vakter.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Nord RHF for å besvare spørsmålet fra stortingsrepresentanten. Under er innspillet fra Helse Nord RHF gjengitt i sin helhet:

«Fra Universitetssykehuset Nord-Norge har vi fått tilbakemelding om at avdeling for fødselshjelp og kvinnehelse tidlig begynte å planlegge årets ferieavvikling. Fødetallene varierer fra år til år, og i år var det forventet 130 fødsler i juli. Turnusplanleggingen ble gjort deretter. En grunnbemanning på 8 jordmødre/sykepleiere på dagtid, 5 på aftnen og 5 på natt som ellers i året ble opprettholdt gjennom sommeren. Et noe høyere gjennomsnittlig fødetall i juli (4,3) sammenliknet med normal drift (3,5), ble av avdelingsledelsen vurdert som håndterbart for de som skulle være på jobb. For å kunne ha flest mulig fast helsepersonell i tjeneste gjennom sommerukene benytter UNN seg av sykepleierforbundets særavtale om lønnskompensasjon for de som påtar seg ekstra jobb under ferieperioden. Denne avtalen hadde mange medarbeidere benyttet seg av, slik at grunnbemanningen i utgangspunktet var dekket av fast ansatte sammen med kjente vikarer og vikarer fra byrå.

Uforutsette faktorer som sykefravær og et uvanlig høyt antall fødsler enkelte dager, er vanskelig å planlegge for. I sommer har det toppet seg med store variasjoner og dager med opp mot 9 kvinner i aktiv fødsel samtidig, noe som gjorde situasjonen spesielt utfordrende. Strenge prioriteringer for bruk av jordmorressursene var helt nødvendig, og på slike dager har det

dessverre ikke alltid vært mulig å etterleve anbefalingen om en til en omsorg ved jordmor. Mangel på jordmødre gjør at det er svært krevende å skaffe nok personell på kort varsel. I slike perioder har tiltak som å holde igjen personale etter vakt samt kalle påtroppende personell tidligere inn vært nødvendig ettersom det heller ikke har vært god nok tilgang på vikarer fra byrå. Reserveplaner som å stenge fødepoliklinikken for å sette inn personalressursene til sengepost, tilbakekalle personell som var på ferie samt ta i bruk rom ved annen avdeling var tiltak som ble vurdert fortløpende.

Den generelle mangelen på jordmødre, både i vår region og nasjonalt, møtes fra UNN med tiltak som søker å rekruttere og beholde jordmødre med lokal tilknytning til Nord-Norge. UNN disponerer 9 utdanningsstillinger til masterutdanning i jordmorfag i tillegg til at kvoten ved inntak for søkere med nord-norsk tilhørighet er økt fra 20 % til 80 %. Oppgavedeling mellom ulike yrkesgrupper er også sentralt i vårt arbeid for å sikre at jordmorkompetansen blir brukt der den trengs mest.

UNN opplever at ikke alle detaljer som er presentert i media av negativ oppmerksomhet fra månedsskiftet juli/august er i overensstemmelse med de faktiske forholdene. Alle tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende tas på største alvor. Tilbakemeldingene blir brukt i deres kontinuerlige arbeid med å forbedre helsetjenestetilbudet. Lederteamet ved avdeling for fødselshjelp og kvinnesykdommer erfarer at det vært en stor belastning for ansatte som har påtatt seg mye overtid og ekstravakter denne sommeren, men at driften til tross for høy aktivitet var under kontroll og at fødetilbudet var forsvarlig.»

Representanten Aydar spør om situasjonen ved fødeavdelingen på UNN Tromsø har vært forsvarlig. Jeg vil understreke at det skal være trygt å føde hele året og det er helseforetakene som har ansvaret for å sørge for et forsvarlig fødetilbud. Ifølge innspillet er som nevnt driften vurdert å være forsvarlig, men det har vært en stor belastning for ansatte som har påtatt seg mye overtid og ekstravakter.

Representanten Aydar spør videre om hva som er kriteriene for forsvarlighet og akseptabel tjenestekvalitet i fødselsomsorgen. Kvalitetskravene for fødselsomsorgen framgår av Helsedirektoratets veileder «Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen». Jeg legger til grunn at UNN Tromsø har laget gode systemer slik at kvalitetskrav blir fulgt opp, i tråd med anbefalingene i Helsedirektoratets veileder. Jeg har ellers merket meg at helseforetaket nå følger opp tilbakemeldingene de har fått fra de fødende. Det er bra at tilbakemeldingene fra de fødende brukes til forbedringsarbeid i helseforetaket.

SPØRSMÅL NR. 2841**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 18. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden Forsvarets behov for å benytte Grøtsund havn, samt havnas svært viktige rolle som mottakshavn for reaktordrevne allierte fartøy, opp mot lokale planer om næringsutvikling ved Grøtsund havn?

BEGRUNNELSE:

Det foreligger betydelige planer lokalt for næringsutvikling ved Grøtsund havn. Samtidig er havna svært viktig for samarbeidet med nære allierte, som mottakshavn for reaktordrevne allierte fartøy. Videre leier Forsvaret i dag lokaler av Tromsø havn på Grøtsund i forbindelse med etablering av Heimevernets nye innsatsstyrke i Tromsø. Havna spiller dermed en viktig rolle i den nasjonale beredskapen.

Svar:

Etableringen av Grøtsund som anløpshavn for allierte reaktordrevne fartøyer har vist seg meget vellykket. Et økende antall allierte fartøyer anløper havnen, noe som tydelig viser behovet for slik mottakskapasitet i Nord-Norge.

Forsvarsdepartementet er kjent med at det foreligger planer for næringsutvikling ved Grøtsund havn. Prosessen har imidlertid ikke kommet langt nok til at jeg på det nåværende tidspunkt kan si noe nærmere om hva som vil bli forsvarssektorens tilnærming.

Som del av sektorens arbeid med denne saken vil det være naturlig å vurdere hvorvidt den næringsvirksomheten som planlegges er kompatibel med anløp av allierte reaktordrevne fartøy og Heimevernets aktivitet i området. Skulle det vise seg at så ikke er tilfelle må det vurderes nærmere hvordan saken skal håndteres fra forsvarssektorens side.

SPØRSMÅL NR. 2842**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 17. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvordan er naturhensyn vektet i regjeringens beslutning om å gi tillatelse til at Equinor elektrifiserer med vindkraft fra land?

BEGRUNNELSE:

Norge har skrevet under naturavtalen i Montreal som forplikter oss til å verne 30 % av naturen vår. Utbyggingen av kraft og nettleidninger i Finnmark vil kreve store arealer som kan komme i konflikt med hensynet til naturvern og urfolks rettigheter, slik vi blant annet har sett på Fosen. Det vil derfor være viktig å få redegjort for de vurderingene regjeringene har gjort når de har tatt beslutningen om å gå inn for elektrifisering når det gjelder naturvern.

Svar:

Hammerfest LNG er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter i dag 500 personer, samt bidrar med ringvirkninger tilsvarende til 900 årsverk i regionen. Snøhvit Future-prosjektet innebærer tiltak som øker gassuttaket fra Snøhvitfeltet og dermed forlenger levetiden på Hammerfest LNG. I tillegg medfører prosjektet omlegging til full drift med kraft fra nettet ved Hammerfest LNG. Denne omleggingen vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år.

Snøhvit Future prosjektet innebærer ikke i seg selv vesentlige virkninger på natur, da tiltakene skjer innenfor industriområdet på Melkøya og med jord- og sjøkabel til tilknytningspunktet på land. Omleggingen til full drift

med kraft fra nettet ved Hammerfest LNG forutsetter imidlertid bygging av ny 420 kV kraftledning mellom Skaidi og Hammerfest. Denne er konsekvensutredet og konsesjonsbehandlet, og vurderingene av virkninger for natur og andre interesser er grundig vurdert i vedtaket.

Utover de nevnte ledningstiltakene, har Statnett vurdert at tilknytning av Hammerfest LNG til kraftsystemet er driftsmessig forsvarlig uten ytterligere tiltak. Når regjeringen i forbindelse med godkjenningen av Snøhvit Future har forutsatt utsatt oppstart til 2030, med mindre departementet bestemmer noe annet, og prioritering av nye kraftprosjekter i regionen, er det for å legge grunnla-

get for et kraftløft som gir vekstmuligheter for både nye og eksisterende næringer i hele regionen og som legger grunnlag for en fortsatt sterk tilstedeværelse i nord. Regjeringens ambisjoner om økt kraftproduksjon i nord og prioriteringen av konsesjonssøknader, forskutterer imidlertid ikke konsesjonsbehandlingen av enkeltanlegg/-prosjekter. Etablering av nye kraftanlegg i nord kan bare skje etter grundige konsekvensutredninger og en konsesjonsbehandling som vurderer hensynet til natur, reindrift og andre berørte interesser, og som finner at virkningene for disse er akseptable.

SPØRSMÅL NR. 2843

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 21. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Planane om høgspennlinje i luftspenn mellom Blåfalli i Kvinnherad og Gismarvik i Tysvær møter sterk motstand. Store naturverdiar og ei viktig turistnæring står på spel. Bygging av høgspennlinjer i lufta gir heller ingen norske arbeidsplassar, i motsetning til sjøkabel, der Noreg har teknologi og kompetanse i verdsklassen.

Vil regjeringa sørga for ei uavhengig utgreiing av sjø- og jordkabel som alternativ til luftspenn?

GRUNNGJEVING:

Sjøkabel kan vera eit godt alternativ for overføring av kraft frå Blåfalli til Gismarvik, men er så langt ikkje blitt reelt vurdert eller greidd ut av ein uavhengig part. I staden viser styresmaktene til stortingsmelding 14 (2011-2012), som seier at luftspenn skal vera hovudregelen. Det er samtidig ein unntaksregel for bruk av sjø- og jordkabel også i denne stortingsmeldinga, som kan brukast i denne saka. Det manglar også ei reell, konkret vurdering av kostnadene ved sjøkabel på denne overføringa. Statnett sine overordna estimat er ikkje eit godt nok avgjerdsgrunnlag.

Sjøkabel har ei rekke fordelar som bør vurderast før endeleg vedtak blir gjort:

Det vil vera mogleg å få krafta fram til Gismarvik innan estimert tid, dvs. innan tre år, med sjøkabel. Traséundersøkingar, graving, overdekking og legging av sjøkabel har normalt ei framdrift på 10 kilometer i døg-

net. 61 kilometer med sjøkabel mellom Blåfalli og Gismarvik kan med ei slik normal framdrift leggest på eitt år.

Ein demokratisk prosess med høyringar vil vera enklare samanlikna med tilsvarande for luftspenn, då det ved sjøkabel vil vera svært få grunneigarar.

Med sjøkabel på ein større del av sentralnettet kan staten sysselsetta og vidareutvikla ein norsk undervasssteknologi og -industri som allereie er i verdsklassen. Luftspennalternativet baserer seg derimot på utanlandske selskap og utanlandsk arbeidskraft. Statnett sin «hoffleverandør» av høgspennleidningar i lufta kjem frå Kroatia, og både arbeidarane og mastene kjem derfrå. Noreg har ingen firma som leverer 420kV-master, og heller ikkje arbeidarar.

Bygging og vedlikehald av høgspennnettet har allereie forårsaka mange dødsulykker og alvorlege skader. Sjøkabel inneber på si side løysningar som sparer liv og helse. Installasjon og drift av sjøkabel er bortimot urørt av menneskehand og risikoen for ulykker er svært liten. Responstid på reparasjon av sjøkabel er nå tilsvarande god som på olje- og gassrøyr i Nordsjøen.

Med sjøkabel blir forsyningstryggleiken styrka, og straumnettet blir rusta for komande klimaendringar og aukande ekstremvær.

Generelt sett gir sjøkabel dessutan mindre skade på naturen. Noreg har signert på FN's naturavtale, og det forpliktar.

Svar:

Nye kraftledninger i transmisjonsnettet er kostbare tiltak med virkninger for blant annet landskap, friluftsliv og naturmangfold. Statnetts søknad om å bygge en ny 420 kV kraftledning mellom Blåfalli og Gismarvik omfatter et ledningsprosjekt av betydelig størrelse.

Før saken avgjøres av Kongen i statsråd, vil departementet foreta en grundig vurdering av NVEs innstilling og vurdere alle sider av saken. Dette innebærer en vurdering av om kunnskapsgrunnlaget er godt nok og om tiltaket er utredet godt nok. I denne sammenheng vil det også bli vurdert om utredningene som er gjort av alternative traseer for jord- og sjøkabel er tilstrekkelige i henhold til forvaltningslovens bestemmelser og gjeldende prinsipper for bruk av jord- og sjøkabel som framgår av Meld. St. 14 (2011-2012) og forvaltningspraksis i slike saker. Vi-

dere vurderes samfunnsøkonomi, herunder virkningene av arealbruk for ulike alternativer for blant annet naturmangfold, landskap og friluftsliv.

Jeg vil avslutningsvis påpeke at det ikke er riktig som representanten skriver at bygging av luftledninger ikke gir norske arbeidsplasser. Statnett har gjennom lang tid jobbet med kontraktstrategier og mot leverandørmarkedene både i Norge og internasjonalt, for å øke diversiteten blant mulig tilbydere, og for å gjøre ledningsbygging så kostnadseffektivt som mulig. Selv om hovedentreprenøren i flere av de siste, store ledningsprosjektene har vært utenlandske, vil prosjektene regelmessig engasjere en rekke norske underleverandører. Statnetts anskaffelser gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser, og norske leverandører er selvfølgelig velkomne til å søke om å utføre oppdrag for Statnett.

SPØRSMÅL NR. 2844

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 15. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Står statsråden fremdeles ved at opprettelsen av nytt polititjenestested i Engerdal ikke vil medføre redusert bemanning ved noen av de eksisterende polititjenestestedene i Innlandet politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlige spørsmål nr. 1353, nr. 1472, nr. 1542 og nr. 1788, samt statsrådens besvarelse av spørsmålene. Tematikken for spørsmålene er etableringen av nytt polititjenestested i Engerdal, og om denne etableringen vil føre til at ressurser trekkes fra de eksisterende tjenestestedene i Innlandet politidistrikt for å bemanne det nye tjenestestedet i Engerdal. Fra statsrådens besvarelse av spørsmål nr. 1353 av 20.02.23 hitsettes følgende:

«Regjeringen har gitt tydelige signaler om at opprettelsen av nye tjenestesteder skal bidra til å styrke polititjenesten og sikre flere politifolk i hele landet. Dette gjelder også i Engerdal. Det er lagt til grunn i oppdraget gitt til Politidirektoratet at de nye tjenestestedene ikke skal medføre redusert bemanning ved eksisterende polititjenestesteder. I statsbudsjettet for 2023 ble det besluttet å sette av 75 mill. kroner til lokalt politi over hele landet, blant annet for å få flere politifolk i lokalsamfunnene og dekke opprettelse og drift av alle tjenestestedene som etableres i 2023. Midler til dette er fordelt til de aktuelle politidistriktene.»

Ifølge statistikk som er publisert på politiet.no var det 623,3 stillinger i Innlandet politidistrikt pr. 30.06.23. Dette innebærer en reduksjon på 24 stillinger – 23,8 årsverk – sammenlignet med desember 2022. Spørsmålsstiller kan vanskelig se hvordan et politidistrikt som mister årsverk og samtidig skal bemanne et nytt tjenestested, kan gjøre dette uten at bemanningen av det nye tjenestestedet nødvendigvis må gjøres ved relokalisering av mannskaper fra de eksisterende tjenestesteder. Det ønskes derfor besvart om statsråden står ved sin uttalelse fra 20.02.23.

Svar:

Ja. I statsbudsjettet for 2023 vart det vedteke å setje av 75 mill. kroner til lokalt politi over heile landet, mellom anna for å få fleire politifolk i lokalsamfunna og dekkje skiping og drift av alle tenestestadene som blir etablerte i 2023, inkl. tenestestaden i Engerdal. Innlandet politidistrikt er tilført midlar for å etablere ny tenestestad i Engerdal, dette er midlar dei ikkje ville ha fått dersom dei ikkje skulle etablere den nye tenestestaden.

SPØRSMÅL NR. 2845**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 16. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Unge palestinske fotballspelarar vart nekta visum til årets Norway Cup, etter rotete og villeiande prosessar i UDI og med uklare grunngevingar.

Kan regjeringa forklara kvifor fotballjentene frå Ramallah ikkje fekk visum, og vil regjeringa ta nødvendige grep for at fotballspelarar frå Palestina får ei ryddig og føreseieleg behandling av UDI, slik at dei kan delta på Norway Cup neste år?

GRUNNGJEVING:

I Klassekampen 4. august kan me lesa historia om jente-fotballaget frå Sareyyet Ramallah som ville delta i Norway Cup. Fotballturneringa i Noreg er eit lyspunkt der ungdommane ei kort stund kan kjenna seg normale og frie frå okkupasjon og kontroll.

I staden møtte dei ein byråkratisk murvegg med ei rekkje underlege grunngevingar for avslag på visumsøknaden. Årsaka til avslaget varierte frå gong til gong, og UDI gjorde og innrømte fleire feil i saksbehandlinga. Då dei norske hjelpearane til laget kontakta UDI på nytt, etter å ha oppklart fleire misforståingar og feil frå styresmaktene si side, fekk dei endå ei grunngeving for avslag som ikkje var presentert i det opphavlege avslagsbrevet. Denne opplysninga kom for seint til at det var mogleg å skaffa dokumentasjonen i tide.

Fleire fotballag frå Gaza fekk heller ikkje visum i år, trass i at dei same lagleiarane har deltatt med lag i Norway Cup i meir enn 30 år.

Svar:

Som representanten antas kjent med, er verken jeg eller departementet for øvrig involvert i behandlingen av enkeltsaker med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kjenner heller ikke til den konkrete saken representanten viser til og kan ikke kommentere verken tidligere eller fremtidig håndtering av denne.

På generelt grunnlag kan jeg opplyse at det er de alminnelige vilkårene for visum etter utlendingsloven og Schengen-regelverket som gjelder, også ved søknader om visum for deltakelse i Norway Cup. Søknernes returforutsetninger står sentralt i denne vurderingen, men det er også flere andre vilkår, bl.a. knyttet til reiseforsikring og reisedokumenter. UDI foretar alltid en konkret vurdering av den enkelte søknad. Både UDI og norske ambassader har mye informasjon på sine hjemmesider om hvilke vilkår og krav til dokumentasjon som gjelder for å kunne få visum til Norge. Søkerne forventes å sette seg inn i dette og bidra til å belyse egen sak så godt som mulig før vedtak fattes.

SPØRSMÅL NR. 2846**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 21. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Lånekassen opplever nå at flere kunder har problemer med å betale regningene sine. Antall purringer øker, og flere får lånet oppsagt og overført til Statens innkrevings-sentral.

Vil det, i likhet med tiltaket som ble innført under pandemien, utvides antall betalingsutsettelse for å hjelpe dem som sliter?

BEGRUNNELSE:

Når renten i lånekassen nå øker blir den på det høyeste nivået siden 2008. Lånekassen opplever allerede nå at flere kunder har problemer med å betale regningene sine. Antall purringer øker, og flere får lånet oppsagt og overført til Statens innkrevingssentral.

I årets seks første måneder ble 11 200 studielån sagt opp, mot 8 800 i samme periode i fjor. Det er en økning på 27 prosent. Hvis lånet blir oppsagt og overført til inkasso, vil det bli lagt til forsinkelsesrenter på hele gjelden.

I 2022 ble 1,4 millioner Lånekasse-regninger utsatt, mot 832 000 i hele 2019, det siste året før pandemien. Så langt i år er 1,1 millioner Lånekasse-regninger utsatt. Dette er det høyeste noen gang, og omtrent 24 000 flere enn på samme tid i fjor.

Under pandemien var det mulig å utsette betalingen uten å bruke av kvoten på 36 betalingsutsettelse. Bruken av betalingsutsettelse økte betydelig i denne perioden. Derfor vil det være en lafthengende frukt for regjeringen å øke antallet betalingsutsettelse nå som mange sliter. Noen ekstra måneder med betalingsfritak kan bli avgjørende for om folk får hodet over vannet eller om en regning går til inkasso og man låses i en gjeldsspiral.

Svar:

Jeg har, som representanten Unneland, merket meg tall fra Lånekassen den siste uken.

Alle låntakere i Lånekassen har rett til å fritt utsette månedlige betalinger av studielån inntil 36 ganger, totalt 3 år, uten å oppgi begrunnelse. Denne muligheten bidrar til høy grad av fleksibilitet i nedbetalingen av studielån. Det er dessverre en del som ikke benytter seg av denne muligheten før de får lånet overført til inkasso, og Lånekassen ønsker å minne alle om at de må bruke de mulighetene de har til betalingsutsettelse. Dette er jeg selvfølgelig enig i.

I forbindelse med pandemien sto mange plutselig uten inntekt, og det var tverrpolitisk enighet om å gi flere betalingsutsettelse inntil situasjonen var normalisert. Til tross for inflasjon og høyere rentenivå, har vi i dag en mer normal økonomisk situasjon, med høy sysselsetting og lav arbeidsledighet.

Det er praksis i Lånekassen at det løper renter på alle former for studielån etter endt utdanningsperiode. Renten i Lånekassen er markedsstyrt og blir basert på beregninger fra Finanstilsynet. Med høyere styringsrente blir det også høyere rente på studielån fra Lånekassen. Betalingsutsettelse innebærer kun å skyve på en forpliktelse, og gir dermed større samlet rentebelastning. En vurdering av å gi flere betalingsutsettelse innebærer en avveining mellom gevinstene knyttet til økt fleksibilitet for låntakerne, og den ekstra langsiktige gjeldsbyrden låntakere som utsetter månedlige betalinger får. Det er min oppfatning at

dagens antall mulige betalingsutsettelse (36) utgjør en fornuftig avveining mellom disse hensynene. Så er det viktig å huske at studielån fra Lånekassen, som andre lån man tar, for de fleste faktisk skal nedbetales til slutt. Flere betalingsutsettelse vil både bidra til lengre nedbetalingsperiode, og høyere gjeld, noe som er ekstra krevende i en tid med høy rente.

Jeg har forståelse for at det er krevende å nedbetale studielån dersom du har økonomiske utfordringer som følge av inflasjon og stigende rente. Lånekassen har en rekke ordninger for kunder som har særskilt store betalingsvanskeligheter. Blant annet har personer som er uføre med person- og kapitalinntekt innenfor gitte grenser, rett til å få slettet hele eller deler av egen studiegjeld. Det er også mulig å få innvilget sletting av renter for perioder hvor låntakeren etter gitte sosiale og økonomiske forhold, slik som sykdom og arbeidsløshet, er i mindre stand til å betjene eget studielån.

Samlet utgjør de eksisterende mulighetene for betalingsutsettelse og ordningene for dem som ikke er i stand til å betjene eget studielån, et godt rammeverk som både sikrer låntakere valgfrihet og fleksibilitet, ivaretar personer med betalingsproblemer, og samtidig sørger for at de fleste som har tatt opp studielån faktisk betaler tilbake til fellesskapet.

SPØRSMÅL NR. 2847**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke kommuner i Innlandet politidistrikt har fått færre politistillinger som følge av nedgangen på 17 årsverk siden januar 2023?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Innlandet politidistrikt per. 31.01.2023 649,6 politistillinger. Per 30.06.2023 var det 632,3. Dette tilsvarer rundt 17 færre stillinger siden januar i år.

Svar:

AP-Senterpartiet-regjeringa prioriterer politiet høgt. Noko av det første regjeringa gjorde då ho kom til makta, var å styrkje politibudsjettet med 200 mill. kroner utover Høgre-regjeringa sitt framlegg for 2022. Representanten sitt parti, Høgre, føreslo også eit langt lågare politibudsjett enn regjeringa for 2023 gjennom eit kuttframlegg på om lag 379 mill. kroner. Med Høgre sitt budsjettframlegg ville

den økonomiske situasjonen i politiet i 2023 vore mykje vanskelegare enn i dag.

Polititenestepersonar er tilsette i kvart enkelt politidistrikt, og arbeider på tenestestader. Tenestestadene følger ikkje kommuneinndelinga. Eg kan generelt opplyse kva tenestestader i Innlandet politidistrikt som har fått reduksjon i politiårsverksstillingar i perioden 31.01.23 til 31.07.23. Dette er: Brumunddal politistasjon, Dokka politistasjon, Fagernes politistasjon, Flisa politistasjon, Gran politistasjon, Kongsvinger politistasjon, Lillehammer politistasjon, Magnormoen politistasjon, Otta politistasjon, Trysil politistasjon og Vinstra politistasjon.

Bemanninga i politiet følger føreseielege sesongvariasjonar. Typisk synk til dømes bemanninga om våren. Utviklinga i talet på årsverk i perioden 31.01.23 til 31.07.23 fortel lite om utviklinga i talet på årsverk i politiet over tid. I perioden 30.06.21 til 30.06.23 har talet på årsverk i politiet til samanlikning auka med 602.

I RNB 2023 er det på initiativ frå AP-Senterpartiet-regjeringa løyva ytterlegare 555,2 mill. kroner ekstra til politiet. Desse midlane er no på veg ut i politiet og vil m.a. kunne nyttast til å tilsette fleire politifolk i kommunar i Innlandet.

SPØRSMÅL NR. 2848**Innlevert 8. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 17. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden gi Statnett tillatelse til forhåndstiltredelse for kraftlinja Skaidi Hammerfest, dersom reinbeitedistriktet tar saken til retten?

Svar:

Samtykke til forhåndstiltredelse kan gis dersom det er begjært skjønn. Det er per dags dato ikke begjært skjønn i saken, og Olje- og energidepartementet fant derfor ikke

grunnlag for å behandle søknaden fra Statnett SF om forhåndstiltredelse i departementets vedtak av 8. august d.å.

Spørsmålet om forhåndstiltredelse vil derfor først være aktuelt å vurdere når det er begjært skjønn, og Statnett i den forbindelse ber om at søknad om samtykke til forhåndstiltredelse behandles. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan angi utfallet av et mulig kommende saksforhold vi i dag ikke har til behandling.

SPØRSMÅL NR. 2849**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 17. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er en smertegrense for hvor mange asylmottaksplasser en kan ha i en kommune sett opp mot øvrig innvandring og folketall, og hvor går eventuelt grensen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens oppbygging av antall asylmottaksplasser har vekket sterke reaksjoner og bekymringer i mange kommuner. Kommuner som allerede har en høy innvandringsandel og har bosatt mange opplever nå mot sin vilje å få mange nye asylmottaksplasser i sin kommune. Dette bidrar til stort press på kommuneøkonomi og mange mener at belastningen enkelte kommuner og lokalsamfunn får er for høyt.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for drift av asylmottak til Utlendingsdirektoratet (UDI). Dette ansvaret innebærer at det

er UDI som skal lyse ut anbud og inngå kontrakter med driftsoperatørene. I departementets instruks til UDI om innkvartering til asylsøkere (GI-05/2023) er det et krav at UDI skal ha dialog med potensielle og eksisterende vertskommuner for asylmottak i forkant av en eventuell asylmottaksetablering. Det er også et krav at UDI, innenfor rammene av anskaffelsesregelverket, skal sørge for at særlige utfordringer i kapasiteten i vertskommunens tjenestetilbud inngår i vurderingen av hvor et asylmottak skal lokaliseres.

Det er samtidig viktig å minne om at vi fjor og hittil i år har hatt et historisk høyt ankomstnivå til Norge som følge av krigen i Ukraina, og dermed et stort antall mennesker som har krav på tilbud om en mottaksplass.

Jeg har tiltro til at UDI etterlever instruksens krav om å ha dialog med potensielle vertskommuner før nye asylmottak etableres, for bl.a. å vurdere kapasiteten i den aktuelle kommunens tjenestetilbud. Jeg viser for øvrig til at alle vertskommuner for asylmottak skal få dekket sine gjennomsnittlige utgifter til helsetjenester, barnevern, tolketjenester og administrasjon av slike tjenester i kommunen, gjennom vertskommunetilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 2850**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 22. august 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å støtte den pakistanske befolkningens demokratiske rettigheter og at alle partier skal kunne delta i det kommende valget; vil regjeringen fordømme menneskerettighetsbrudd og angrep på ytringsfriheten i Pakistan og illegitim utenlandsk innblanding i forbindelse med avsettelsen av landets statsminister?

BEGRUNNELSE:

I april 2022 ble Pakistans daværende statsminister Imran Khan avsatt gjennom et mistillitsvotum under uklare omstendigheter. Siden har landets nye myndigheter gått i klart antidemokratisk retning. Tusenvis av opposisjonelle er arrestert, ytringsfriheten er kraftig innskrenket, kritikk av militæret er kriminalisert og uavhengig journalistikk forfølges. Khan ble skutt og skadet i drapsforsøk og ble siden arrestert, dømt til fengsel og nektet deltakelse i det kommende valget etter en rettsprosess mange anser som politisk motivert. Aftenposten uttrykker i dag i en

lederartikkel bekymring over utviklingen i Pakistan og fastslår at dommen mot Khan ikke er en «seier for verken demokratiet eller rettsstaten i Pakistan» og at «Det er for mye som tyder på at destruktive krefter har vært i spill».

I tillegg til de interne maktfaktorer som Hæren, som Aftenposten viser til, har Khan anklaget USA for å bidra til å felle ham som statsminister. Dette har amerikanske myndigheter benektet. 9. august offentliggjorde imidlertid amerikanske The Intercept et lekket ambassadedokument om et møte mellom Pakistans ambassadør i USA og USAs utenriksdepartement som skal bevise at USAs myndigheter utøvde press for å avsette Khan.

14. august er Pakistans uavhengighetsdag. Spørsmålstiller støtter den pakistanske befolkningens demokratiske rett til selv til å velge sine ledere og sin politikk uten innblanding fra stormakter og mener den norske regjeringen bør gjøre det samme.

Svar:

Pakistan er inne i en periode med betydelige politiske, økonomiske og sikkerhetsmessige utfordringer. Flommen i fjor sommer la press på begrensede ressurser og bidro til å forsterke en rekke negative utviklingstrekk.

Det er i denne krevende konteksten Pakistan forbereder seg på å avholde valg. En ny midlertidig statsminister, Anwar-ul-Haq Kakar, ble tatt i ed 14. august. Statsministerens oppgave er å lede et forretningsministerium mens Pakistans uavhengige valgkommisjon forbereder og gjennomfører valget. Det er foreløpig ikke fastsatt dato for valget.

Vi følger utviklingen i Pakistan tett. Styrking av menneskerettigheter og demokratiets stilling er en grunnstein i regjeringens utenrikspolitikk. Dette gjelder også i vårt forhold til Pakistan. Dette er et langsiktig arbeid Norge vil fortsette i dialog med pakistanske myndigheter, organisasjoner og utsatte grupper i det pakistanske samfunnet.

Ytringsfrihet er ett særlig prioritert område i dette arbeidet. Vi har tatt opp våre bekymringer for menneskerettighetssituasjonen i flere møter på politisk nivå så langt i år. Vi holder fortløpende kontakt med journalister, MR-forsvarere og andre grupper som jobber med ytringsfrihet eller opplever begrensninger på sin ytringsfrihet i Pakistan. Vi tar også opp utfordringer for ytringsfriheten i Pakistan i multilaterale sammenhenger, senest under landhøringen av Pakistan i FNs menneskerettighetsråd tidligere i år.

Pakistanske politiske partier er unisone i å uttrykke en forventning om at det må avholdes frie og rettfærdige valg iht. den pakistanske grunnloven. Toneangivende pakistanske politikere har vært tydelige på at alle politiske partier bør gis anledning til å delta i valget. Vi deler disse forventningene. Fastsettelsen av en dato for valget vil være et viktig signal om at prosessen går fremover.

Når det gjelder pågående prosesser i det pakistanske rettsvesenet knyttet til enkeltpolitikere er dette forhold det ikke er naturlig for Norge å ta stilling til. Det samme gjelder de interne politiske og juridiske prosessene i Pakistan som ledet frem til skiftet av statsminister i mars 2022. Vi er for øvrig ikke kjent med utenlandsk innblanding i disse prosessene.

